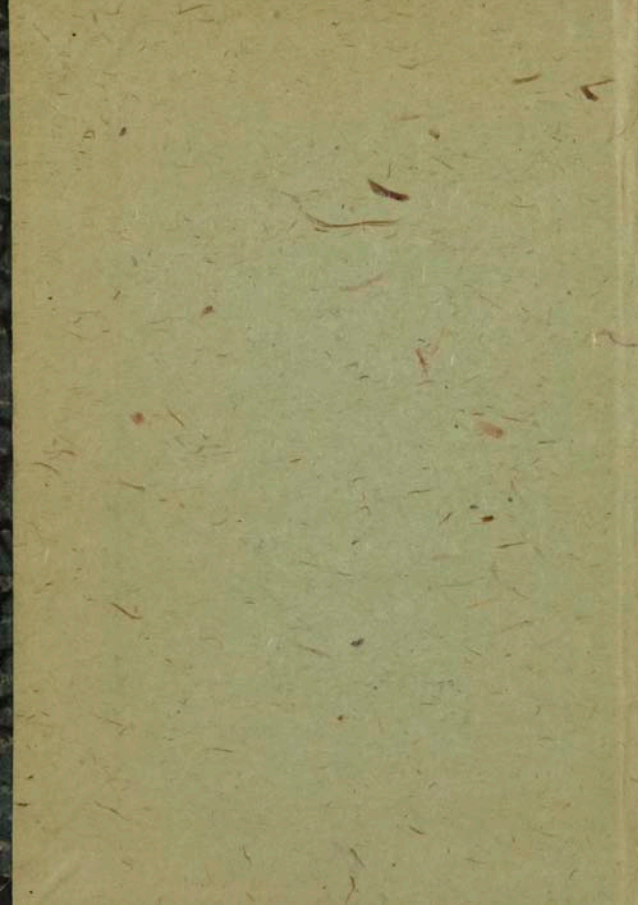

1921

9

143.

208.21

239-67

4-78

Գ Բ Տ Ե Բ Ը Ն

1431

ՏԵՆՈՒՆ ԽԵՐՈՅ

ՅԻՍՈՒՄԻ ԲԻՒՍՏՈՒՄ

581

Ի ՎԵՆԵՏԻԱ

ՎԱՆՍ ՍՐԲՈՅՆ ՂԱԶԱԲՈՒ

ՅԱՄԻ 1849 ՌՄՂԸ

208.
 4-79 *uz*

ՆԱԽԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՏԹԵՈՍԻ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՆ

Աւետարանս որ ըստ Մատթէոսի գրեալ է, զի ինքն Մատթէոս աշակերտ տեսուն գրեաց զաւետարանս զայս: Եւ պատմէ մեզ 'ի սկզբանն զըստ մարմնոյ ծնունդ փրկչին 'ի զաւակէ Դաւթի. վասն որոյ և զազգահամարն ժողովէ մինչև 'ի Քրիստոս՝ ազգս քառասուն և երկու: Բերէ ըստ կարգի և զմկրտութիւն Յովհաննու, և 'ի լէւրինն 'ի դիւաց զփորձութիւնն, և նշանս և արուեստս մեծամեծս 'ի փրկչէն ելեալ, և զընտրութիւն աշակերտացն, և վասն խորհրդոյ մատնութեանն, և զհատարածն, զի մասնեցաւ Պիղատոս խաչեցաւ մարմնով, և մարմինն եղաւ 'ի գեղեցնի, և զինուորքն բաժանեցին զհանդերձս նորս: Եւ զերրորդ առուր յարութիւնն, և զպատուէր աշակերտացն՝ աշակերտել զամենայն հեթանոսս և մկրտել զնոսս. պատուիրեաց լինելընդ նոսս զամենայն առուրս մինչև 'ի կատարած աշխարհի:

Մատթէոս գրեաց զաւետարանս իւր յԵրուսաղէմ քաղաքի 'ի լեզու Եբրայեցի՝ զկնի ութ ամի համբառնալոյ փրկչին, 'ի խնգրոյ եկեղեցւոյն Երուսաղէմի:

Մատթէոս թարգմանի՝ երգ կենաց:

Ս Կ Ի Զ Բ Ն Գ Լ Խ Ո Յ

Ա-Ե ԳՐԱՆԻՆ ՈՐ ԸՄ ՄՊԻԷՆԻ:

Վասն մտոցն	42.	457.
Վասն կատարածի մանկանցն	Բ.	1
Վասն յառաջընթաց քարոզութեանն Յովհաննու Մկրտչին	Բ.	16
Վասն վարդապետութեան փրկչին	Գ.	1
Վասն վարդապետութեան փրկչին	Գ.	22

Վասն երանութեանց	Է
Վասն բորտին	Ը
Վասն հարիւրապետին	Ը.
Վասն զօրանչին Պետրոսի	Ը.
Վասն բժշկուածեան ամենայն ցաւոյ	Ը. 16
Վասն՝ որ ոչ ետ հրաման երթալ զկնի	Ը. 19
Վասն սաստեղոյն ՚ի վերայ ջուրցն	Ը. 23
Վասն զիւահարացն	Ը. 28
Վասն անգամալուծին	Թ. 1
Վասն Մասթէի	Թ. 9
Վասն դատեր Յողովոզապետին	Թ. 18
Վասն տեաատեսին	Թ. 20
Վասն երկուց կուրացն	Թ. 27
Վասն խուլ և համր զիւահարին	Թ. 32
Վասն առաքելոցն ի շիանուածեան	Ժ. 1
Վասն առաքելոյն Յովհաննու զաշակերտան	Ժա. 2
Վասն՝ որոյ ձեռն գօսացեալ էր	Ժբ. 10
Վասն կոյր և համր զիւահարին	Ժբ. 22
Վասն՝ որ ինդրէին նշանս	Ժբ. 38
Վասն առակացն	Ժդ. 1
Վասն Յովհաննու և Հերովդի	Ժդ. 1
Վասն հինգ հացիցն	Ժդ. 15
Վասն երթալոյն ՚ի վերայ ծովուն	Ժդ. 22
Վասն անցանկէլոյն զսպասութեանս Այ	Ժե. 1
Վասն կնոջն Քանանացոյ	Ժե. 21
Վասն բժշկելոյ զՅողովուրդն	Ժե. 29
Վասն եօթն հացիցն	Ժե. 32
Վասն խմորոյ Փարիսեցւոցն	Ժզ. 6
Վասն որ ՚ի Աեսարիա հարցմանն	Ժզ. 13
Վասն այլակերպութեանն տեառն	Ժէ. 1
Վասն լուսնահարին	Ժէ. 14
Վասն ինդրելոյ զերկգրամեանն	Ժէ. 23
Վասն հարցանելոյն՝ թէ ո՛ր է ՚ի մէջ մեծ	Ժը. 1
Վասն առակի հարիւր ոչխարին	Ժը. 12
Վասն թողոյ զբիւր սաղանդն	Ժը. 23
Վասն հարցմանն արձակելոյ առն զկինն	Ժթ. 1
Վասն հարցանելոյ մեծատանն զՅիսուս	Ժթ. 16

Վասն վարձկանութեան մշակացն	Ի .	1
Վասն որդւոցն Զերեդեայ	Ի .	20
Վասն երկուց կուրացն	Ի .	29
Վասն իշոյն և յաւանակին	Իւ .	1
Վասն կուրացն և կաղացն	Իւ .	14
Վասն չորանալոյ թղենւոյն	Իւ .	18
Վասն հարցանելոյ զտէրն՝ քահանայապետիցն և ծերոց	Իւ .	23
Վասն երկուց որդւոցն առակաց	Իւ .	28
Վասն այգւոյն առակին	Իւ .	33
Վասն կոչեցելոցն ՚ի հարսանիսն	Իբ .	1
Վասն դահեկանին, որով փորձեցին զտէրն .	Իբ .	15
Վասն Սաղուկեցւոցն	Իբ .	23
Վասն օրինականացն	Իբ .	34
Վասն տեառն հարցանելոյն զՓարիսեցիսն .	Իբ .	41
Վասն վայ տալոյ դպրացն և Փարիսեցւոցն .	Իգ .	13
Վասն կատարածի	Իգ .	3
Վասն աւուրն և ժամուն	Իգ .	36
Վասն տտան կուտանացն	Իէ .	1
Վասն զտաղանդան տալոյ	Իէ .	14
Վասն գալտեանն տեառն	Իէ .	31
Վասն օծանելոյն զտէրն իւզով	Իզ .	6
Վասն պատրաստելոյ զպատեքն	Իզ .	17
Վասն օրինաւոր խորհրդոյն	Իզ .	16
Վասն մատնութեան տեառն	Իզ .	41
Վասն ուրացութեան Պետրոսի	Իզ .	69
Վասն Յուդայի զըմանն	Իէ .	3
Վասն ինզրելոյ զտէրունական մարմինն .	Իէ .	57
Վասն իւղաբեր կանանցն	Իէ .	1

Ե Ի Ե Տ Ե Ր Ե Ն

Ը Ս Տ Մ Ե Տ Թ Է Ո Ս Ի

Գ Լ Ե

- 1 Գ Ի Ր Բ Ք ծննդեան Յիսուսի Վրիստոսի որդւոյ Դաւթի որդւոյ Լբրահամու :
- 2 Լբրահամ ծնաւ զԻսահակ , Իսահակ ծնաւ զՅակովբ , Յակովբ ծնաւ զՅուդա և զԷղբարս նորա :
- 3 Յուդա ծնաւ զՓարէս և զՕարա ՚ի Թամարայ , Փարէս ծնաւ զԵղրոն , Եղրոն ծնաւ զԼբամ :
- 4 Լբամ ծնաւ զԼմինադաբ , Լմինադաբ ծնաւ զԼաասոն , Լաասոն ծնաւ ըզՍաղմոն :

Սաղմոնն ծնաւ զՆոոս 'ի Հռեքաբայ, 5
 Նոոս ծնաւ զԱվբէթ 'ի Հռութայ, Ավ-
 բէթ ծնաւ զՀէսսէ, Հէսսէ ծնաւ ըզ-

Վաւիթ արբայ :

Վաւիթ ծնաւ զՍողոմոնն 'ի կնոջէն 6
 Աւրիայ :

Սողոմոնն ծնաւ զՐոբովամ, Րոբովամ 7
 ծնաւ զԲքիա, Բքիա ծնաւ զԲսափ :

Բսափ ծնաւ զՀովսափատ, Հովսափատ 8
 ծնաւ զՀովրամ, Հովրամ ծնաւ զՍզիա :

Սզիա ծնաւ զՀովաթամ, Հովաթամ 9
 ծնաւ զԲքաղ, Բքաղ ծնաւ զԵղեկիա :

Եղեկիա ծնաւ զՄանասէ, Մանասէ 10
 ծնաւ զԲմովս, Բմովս ծնաւ զՀովսիա :

Հովսիա ծնաւ զՀէքոնիա և զեղբարս 11
 նորա առ գերութեամբն Րաբէլացոց :

Հէա գերութեանն Րաբէլացոց ծնաւ 12
 Հէքոնիա զՍաղաթիէլ, Սաղաթիէլ

ծնաւ զՕջրաբաբէլ :

Օջրաբաբէլ ծնաւ զԲքիուդ, Բքիուդ 13
 ծնաւ զԵղիակիմ, Եղիակիմ ծնաւ զԲ-

զովր :

Բզովր ծնաւ զՍաղուկ, Սաղուկ ծնաւ 14
 զԲքին, Բքին ծնաւ զԵղիուդ :

Եղիուդ ծնաւ զԵղիազար, Եղիազար 15
 ծնաւ զՄատթան, Մատթան ծնաւ

զՀակովբ :

Հակովբ ծնաւ զՀովսէփ զայրն Մարէ 16

- մայ՝ որում խօսեցեալ զ]]՝ արիամ կոյս .
 յորմէ ծնաւ Յս, որ անուանեցաւ Վս :
- 17 Ըրդ ամենայն ազգքն յԱբրահամէ մինչև ՚ի Ղաւթի ազգք չորեքտասանք , և ՚ի Ղաւթէ մինչև ՚ի գերութիւնն Վաբելացւոց՝ ազգք չորեքտասանք . և ՚ի գերութենէն Վաբելացւոց մինչև ՚ի Վրիստոս ազգք չորեքտասանք :
- 18 Եւ Յիսուսի Վրիստոսի ծնունդն էր այսպէս : Խօսեցեալ զմայր նորա Սարիամ Յովսեփու , մինչև եկեալ առ միմեանս՝ գտաւ յղացեալ ՚ի հոգւոյն սրբոյ :
- 19 Եւ Յովսեփ այր նորա , քանզի արդար էր և ոչ կամէր առակել զնա , խորհեցաւ լռելեայն արձակել զնա :
- 20 Եւ մինչդեռ նա զայս ածէր զմտաւ , ահա հրեշտակ տեառն ՚ի տեսլեան երևեցաւ նմա՝ և ասէ . Յովսեփ որդի Ղաւթի , մի երկնչիր առնուլ առ քեզ զ]]՝ արիամ կին քո . քանզի որ ՚ի նմայն ծնեալ է՝ ՚ի հոգւոյն սրբոյ է :
- 21 Կնցի որդի , և կոչեսցես զանուն նորա Յիսուս , զի նա փրկեսցէ զժողովուրդ իւր ՚ի մեղաց իւրեանց :
- 22 Ըյ այս ամեղև , զի լցցի որ ասացան ՚ի տնէ ՚ի ձեռն Նսայեայ մարգարէի :
- 23 Ըհա կոյս յղացի՝ և ծնցի որդի , և կոչեսցեն զանուն նորա Նամանուէլ . որ

Թարգմանի՛ ընդ մեզ Մատուած :

Եւ զարթուցեալ Յովսէփ՛ի քնոյ անտի, 24
արար որպէս հրամայեաց նմա հրեշտակն
տեառն, և առ յինքն զկինն իւր :

Եւ ոչ գիտէր զնա, մինչև ծնաւ զորդին 25
իւր զանդրանիկ և կոչեաց զանուն նորա
Յիսուս :

ԳՎ . Բ

Եւ ՚ի ծնանելն Յօի՛ի Բեթղեհէմ 1
հրէաստանի յաւուրս հերովդի արքայի,
ասա մագք յարևելից եկին յԱրուսաղէմ :

Եւ ասէն . ո՛ւր է որ ծնաւ արքայն հը- 2
րեից, զի տեսաք զաստղն նորա յարևելս,
և եկաք երկիր պագանել նմա :

Եւ իբրև լուաւ արքայ հերովդէս՝ խռո- 3
վեցաւ, և նամ Արուսաղէմ ընդ նմա :

Եւ ժողովեալ զնամ զքահանայապետս և 4
զդպիրս ժողովրդեանն, հարցանէր ՚ի նո-
ցանէ թէ ո՛ւր ծնանիցի Վրիստոսն :

Եւ նոքա ասէն ցնա . ՚ի Բեթղեհէմ 5
հրէաստանի . զի այսպէս զրեալ է ՚ի
ձեռն մարգարէին :

Եւ դու Բեթղեհէմ երկիր Յուդայ, 6
ոչ ինչ կրտսեր ես յիշխանս Յուդայ . ՚ի
քէն ելցէ ինձ իշխան, որ հովուեսցէ
զժողովուրդ իմ զԱրայէլ :

Յայնժամ հերովդէս գաղտ կոչեաց 7

զմոգան, և ստուգեաց ՚ի նոցանէ զժամանակ աստեղն երևելոյ :

8 Այլ արձակեալ զնոսա ՚ի Ռեթղեհէմ, ասէ. գնացէք ստուգեցէք վն մանկանն, և յորժամ գտանիցէք՝ ազգ արասջիք ինձ, զի և ես եկեալ երկիր պագից նմա :

9 Այլ նոքա իբրև լուան ՚ի Թագաւորէն՝ գնացին, և ահա աստղն զոր տեսին յարևելս՝ առաջնորդեաց նոցա, մինչև եկեալ եկաց ՚ի վերայ ուր էր մանուկն :

10 Իբրև տեսին զաստղն, խնդացին յոյժ ուրախութիւն մեծ :

11 Այլ իբրև մտին ՚ի տուն, տեսին զմանուկն հանդերձ Խարեմաւ մարքն իւրով, և անկեալ երկիր պագանէին նմա. և բացեալ զգանձս իւրեանց՝ մատուցին նմա պատարագս՝ օսկի և կնդրուկ և զմուսս :

12 Այլ հրաման առեալ ՚ի տեսլեան չգառնալ անդրէն առ Հերովդէս, ընդ այլ ճանապարհ գնացին յաշխարհն իւրեանց :

13 Այլ իբրև գնացին նոքա անտի, ահա հրեշտակ տեառն երևելր ՚ի տեսլեան Եսայիու, և ասէր. արի՛ առ զմանուկդ և զմայր իւր՝ և փախիր Ալզիպտոս, և անդ լինիջիր՝ ցորժամ ասացից քեզ. քանզի ՚ի խնդիր է Հերովդէս կորուսա նել զմանուկդ :

Եւ նա յարուցեալ առ զմանուկն և ըզ 14
մայր իւր գիշերի՝ և գնաց յԱգգիպտոս .
և անդ էր մինչև ցվախսճանն Հերովդի :

Օ ի լցցի ասացեալն ՚ի տեառնէ՝ ՚ի ձեռն 15
մարգարէին , որ ասէ . յԱգգիպտոսէ կո-
չեցից զորդի իմ :

Յայնժամ իբրև ետես Հերովդէս թէ 16
խաբէցաւ ՚ի մոգուց անտի , բարկացաւ
յոյժ . և առաքեաց կոտորեաց զամենայն
մանկունսն որ էին ՚ի Բեթղէմ և
յամենայն սահմանս նորա՝ յերկէմենից
և ՚ի խոնարհ , ըստ ժամանակին զոր
ստուգեաց ՚ի մոգուց :

Յայնժամ կատարեցաւ ասացեալն ՚ի 17
ձեռն Երեմիայ մարգարէի որ ասէ :

Չայն գուժեաց ՚ի Հռամայ , ողբումն և 18
լալումն և աշխարումն յոյժ . Հռաքէլ
լայր զորդիս իւր , և ոչ կամէր մխիթարիլ
զի ոչ էին :

Եւ ՚ի վախճանեալն Հերովդի , ահա հը 19
րեշտակ տեառն ՚ի տեսլեան երևէր Յով-
սեփայ յԱգգիպտոս :

Եւ ասէր . արի՛ առ զմանուկդ և զմայր 20
իւր , և գնա յերկիրն Եգիպտոս . զի մե-
ռան որ խնդրէին զանձն մանկանդ :

Եւ նա յարուցեալ առ զմանուկն և 21
զմայր նորա , և եկն յերկիրն Եգիպտոս :

Եւ իբրև լուաւ եթէ Եգիպտոս թա 22

գաւորեաց շրէաստանի փոխանակ շե-
րովդի հօրն իւրոյ, երկեաւ երթալ
անդր. և հրաման առեալ ՚ի տեսլեան,
գնաց ՚ի կողմանս Վալիլեացոյ:

23 Եւ եկեալ բնակեցաւ ՚ի քաղաքին որ
կոչէր Վազարեթ. զի լցցի բան մարգա-
րէիցն, թէ Վազովրեցի կոչեսցի:

ԳՎ. Գ

1 Զաւուրնս յայնտսիկ գայ Զովհաննէս
Սկրտիչ քարողէլ յանապատին շրէաս-
տանի:

2 Եւ ասել, ասալխարեցէք՝ զի մերձեալ
է արքայութիւնն երկնից:

3 Օ ի սա է վասն որոյ ասացաւ ՚ի ձեռն
Եսայեաց մարգարէի, որ ասէ. ձայն
բարբառոյ յանապատի, պատրաստ ա-
րարէք զճանապարհ տեառն. և ուղիղ ա-
րարէք զչաւիղս նորա:

4 Եւ ինքն Զովհաննէս ունէր հանդերձ
՚ի ստեղծ ուղտու, և գօտի մաշկեղէն
ընդ մէջ իւր. և կերակուր նորա էր մա-
րախ և մեղր վայրենի:

5 Զայնժամ ելանէին առ նա ամենայն Ե-
րուսաղէմացիք և ամենայն շրէաստան
և ամենայն կողմն Զորդանանու:

6 Եւ մկրտէին ՚ի նմանէ ՚ի Զորդանան, և
խոստովան լինէին զմեղս իւրեանց:

Եւ տեսեալ զբազումս 'ի Սաղուկեցւոցն 7
 և 'ի Փարիսեցւոց եկեալս 'ի մկրտութիւն
 նորա, ասէ ցնոսա. ծնունդք իժից, ո՞
 ցոյց ձեզ փախչել 'ի բարկութենէն որ
 գարոցն է :

Ըրարէք այսուհետև պտուղ արժանի 8
 ապաշխարութեան :

Եւ մի համարիցիք ասել յանձինս թէ 9
 ունիմք մեք հայր զԸբրահիմ. ասեմ
 ձեզ, զի կարող է Մ^Տ 'ի քարանցս յայս-
 ցանէ յարուցանել որդիս Ըբրահիմու :

Օ ի աւասիկ տասպար առ արմին ծառոց 10
 դնի, ամ ծառ որ ոչ առնիցէ զպտուղ
 բարի՝ հատանի և 'ի հուր արկանի :

Ես մկրտեմ զձեզ ջրով յապաշխարու 11
 թիւն. բայց որ զինի իմ գայ՝ հզօրագոյն
 է քան զիս, և ես չեմ բաւական բառ-
 նալ զկօշիկս նորա. նա մկրտեսցէ զձեզ
 'ի հոգին սուրբ և 'ի հուր :

Արոյ հեծանոցն 'ի ձեռին իւրում, և 12
 սրբեսցէ զկալ իւր և ժողովեսցէ զցո-
 բեանն 'ի շտեմարանս իւր, և զյարդն
 այրեսցէ անշէջ հրով :

Յայժամ գայ Յս 'ի Վալիլէէ 'ի Յորդա 13
 նան առ Յովհաննէս՝ մկրտել 'ի նմանէ :

Եւ Յովհաննէս արգելու զնա և ասէ, 14
 ինձ պիտոյ է 'ի քէն մկրտել, և դու առ
 իս գաս :

Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնա .
 Թոյլ տուր այժմ, զի այսպէս վայել է
 մեզ ընդ զամենայն արդարութիւն . և
 ասլա թոյլ ետ նմա :

- 6 Եւ իբրև մկրտեցաւ Յս, եւ վաղվաղակի
 'ի ջրոյ անտի . և ահա բացան նմա եր-
 կինք, և ետես զհոգին Մ.Յ զի իջանէր
 իբրև զաղաւնի, և զայր 'ի վերայ նորա:
 7 Եւ ահա ձայն յերկնից որ ասէր, դա է
 որդի իմ սիրելի ընդ որ հաճեցայ :

Պ . Պ .

Յայնժամ վարեցաւ Յիսուս յանասլատ
 'ի հոգւոյն՝ փորձիլ 'ի սատանայէ :

2 Եւ պահեալ զքառասուն տիւ և զքա-
 ռասուն գիշեր՝ ապա քաղցեաւ :

3 Եւ մատուցեալ փորձիչն ասէ ցնա . եթէ
 որդի ես Մատուծոյ՝ ասա զի քարինքս
 այսոքիկ հաց լինիցին :

4 Եւ պատասխանի ետ և ասէ . գրեալ է՝
 Թէ ոչ հացիւ միայն կեցցէ մարդ, այլ
 ամբանիւ որ ելանէ 'ի բերանոյ Մ.Յ :

5 Յայնժամ առեալ ածէ զնա սատանայ 'ի
 քաղաքն սուրբ, և կացուցանէ զնա 'ի
 վերայ աշտարակի տաճարին :

6 Եւ ասէ ցնա . եթէ որդի ես Մ.Յ՝ արկ
 զքեզ աստի 'ի վայր . զի գրեալ է Թէ
 հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վճ

քո՝ և 'ի վերայ ձեռաց բարձցեն զքեզ,
 զի մի երբէք հարցես զբարի զոտն քո :
 Ըսէ ցնա դարձեալ Յիսուս . գրեալ է , 7
 Թէ ոչ փորձեսցես զտէր Ըստուած քո :
 Վարձեալ առնու ածէ զնա սատանայ 'ի 8
 լեառն մի բարձր յոյժ , և ցուցանէ նմա
 զամենայն Թագաւորու թիւնս աշխարհի
 և զփառս նոցա .

Եւ ասէ ցնա , զայս ամ քեզ տաց՝ եթէ 9
 անկեալ երկիր սպառանիցես ինձ :

Յայնժամ ասէ ցնա Յս . երթ յետս իմ 10
 սատանայ , զի գրեալ է՝ Ինն ԸՅ քում եր-

կիր սպառցես , և զնա միայն սաշտեսցես :
 Ըստ եթող զնա սատանայ , և ահա 11

հրեշտակք մատեան և սաշտէին զնա :
 Եւ իբրև լուաւ Յիսուս եթէ Յովհանն 12
 նէս մատնեցաւ , մեկնեցաւ զնաց 'ի
 Վալիլեա :

Եւ թողեալ զՎազարեթ , եկն բնակե- 13
 ցաւ 'ի Վափառնաուամ 'ի ծովեղերին , 'ի
 սահմանս Օաբուղոնի և Վեփթաղիմայ :

Օի լցցի բանն որ ասացաւ 'ի ձեռն Եւ 14
 սայեայ մարգարէի .

Երկիր Օաբուղոնի և երկիր Վեփթա- 15
 ղիմայ՝ ճանապարհ ծովու՝ յայնկոյս Յոր
 դանանու , Վալիլեա հեթանոսաց :

Վողովուրդ որ նստէր 'ի խաւարի՝ ետես 16
 լոյս մեծ . և որոց նստէին յաշխարհին և

ԲԲ

- 'ի ստուերս մահո՛ւ լոյս ծագեաց նոցա :
- 17 Յայնմ հետէ սկսաւ քարոզել Յս՝ և ասել . ապաշխարեցէք՝ զի մերձեալ է արքայութիւն երկից :
- 18 Սինչ դեռ զգնայր Յս ընդ եզր ծովուն Վալիլեացոց , ետես երկուս եղբարս՝ զՍիմոն զկոչեցեալն Պետրոս , և զՅնդրէաս եղբայր նորա՝ արկեալ ուռկան 'ի ծով . քանզի ձկնորսք էին :
- 19 Եւ ասէ ցնոսա . եկայք զինի իմ , և արարից զձեզ որսորդս մարդկան :
- 20 Եւ նոցա թողեալ վաղվաղակի զգործին՝ գնացին զհետ նորա :
- 21 Եւ մատուցեալ անտի յառաջ՝ ետես այլ երկուս եղբարս , զՅակոբոս Օթբեդեայ և զՅովհաննէս զեղբայր նորա 'ի նաւի՝ Օթբեդեաւ հանդերձ հարբն իւրեանց , մինչ կազմէին զուռկանս իւրեանց . և կոչեաց զնոսա :
- 22 Նոցա թողեալ վաղվաղակի զնաւն և զհայրն իւրեանց , գնացին զհետ նորա :
- 23 Եւ շրջէր Յս ընդ նմ կողմն Վալիլեացոց . ուսուցանէր 'ի ժողովորդս նոցա և քարոզէր զաւետարանն արքայութե , և բժշկէր զնմ հիւանդութիւնս և զնմ ախտս 'ի ժողովրդեանն :
- 24 Եւ ել լուր նր ը նմ երկիրն Մսորոց , և մատուցին առ նա զնմ հիւանդս՝ որ

նեղեալ էին 'ի պէսպէս ցաւս և 'ի տան
ջանս, և զգիւհարս և զլուսնոտս և
զանդամարոյծս, և բժշկեաց զնոսս:

Եւ երթային զՏէտ նորա ժողովուրդք 25
բազումք՝ 'ի Վալիլէէ և 'ի Վեկապօլեաց
և յԱլէմէ և 'ի Տրեաստանէ և յայնկոյս
Յորդանանու, և բժշկեաց զնոսս:

ԳՎ. Ե

ԳՎ. Եւ տեսեալ զժողովուրդան՝ ել 'ի 1
լեառն. և իբրև նստաւ անդ՝ մատեան
առ նա աշակերտք նորա:

Եւ բացեալ զքերան իւր ուսուցանէր 2
զնոսս, և ասէր:

Երանի աղքատաց հողւով, զի նոցա է 3
արքայութիւն երկնից:

Երանի սղաւորաց, զի նոքա մխիթա- 4
րեսցին:

Երանի հեզոց, զի նոքա ժառանգես- 5
ցեն զերկիր:

Երանի որ քաղցեալ և ծարաւի իցեն 6
արդարութեան, զի նոքա յազեսցին:

Երանի ողորմածաց, զի նոքա ողորմու- 7
թիւն զտցեն:

Երանի այնոցիկ որ սուրբ են սրտիւք, 8
զի նոքա զԱստուած տեսցեն:

Երանի խաղաղարարաց, զի նոքա որ- 9
դիք Աստուծոյ կոչեսցին:

- 10 Երանի որ հալածեալ իցեն վն արդարու թէ, զի նոցա է արքայութի երկնից :
- 11 Երանի է ձեզ՝ յորժամ նախատիցեն զձեզ և հալածեսցեն, և ասիցեն զամենայն բան չար զձէնջ սուտ վասն իմ :
- 12 Յնծացէք և ուրախ լերուք, զի վարձք ձեր բազում են յերկինս . զի այսպէս հալածեցին զմարգարէսն որ յառաջ քան զձեզ էին :
- 13 Վուք էք աղ երկրի . ապա թէ աղն անհամի՝ իւ յաղիցի . ոչ իմիք ազգիցէ այնուհետև, բայց եթէ ընկենուլ արտաքս՝ և կոխան լինել ՚ի մարգկանէ :
- 14 Վուք էք լոյս աշխարհի . ոչ կարէ քաղաք թաքչել՝ որ ՚ի վերայ լերին կայցէ :
- 15 Եւ ոչ լուցանեն ճրագ և դնեն ընդ գրուանաւ, այլ ՚ի վերայ աշտանակի . և լոյս տայ ամենեցուն՝ որ ՚ի տանն իցեն :
- 16 Եւ այսպէս լուսաւորեսցէ լոյս ձեր առաջի մարգկան, որպէս զի տեսցեն զգործս ձեր բարիս, և փառաւորեսցեն զհայր ձեր որ յերկինս է :
- 17 Եւ ՚ի համարիք եթէ եկի լուծանել զօրէնս կամ զմարգարէս . ոչ եկի լուծանել՝ այլ ընուլ :
- 18 Եւ մէն ասեմ ձեզ՝ մինչև անցցեն երկինք և երկիր յովտ մի, որ նշանախեսց մի է, ոչ անցցէ յօրինացն և ՚ի մարգարէից՝

մինչև ամենայն եղիցի :

Որ որ լուծցէ մի ինչ 'ի պատուիրանացս 19
 յայսցանէ 'ի փոքունց , և ուսուսցէ այն-
 պէս զմարդիկ , փոքր կոչեսցի յարքայու-
 թէ երկնից . իսկ որ արասցէ և ուսուսցէ ,
 նա մեծ կոչեսցի յարքայութե երկնից :
 Տայց ասեմ ձեզ , զի եթէ ոչ առաւել 20
 լուցու արդարութիւն ձեր աւելի քան
 զդպրացն և զՓարիսեցւոց , ոչ մտանիցէք
 յարքայութիւն երկնից :

Սուարուք զի ասացաւ առաջնոցն թէ 21
 մի սպանաներ . զի որ սպանանիցէ՝ պար-
 տական լիցի դատաստանի :

Տյլ ես ասեմ ձեզ , եթէ նմ որ բար 22
 կանայ եղբօր իւրում տարապարտուց ,
 պարտաւոր լիցի դատաստանի . և որ ա-
 սիցէ ցեղբայր իւր յիմար , պարտաւոր
 լիցի ատենի . և որ ասիցէ ցեղբայր իւր
 մորոս , պարտաւոր լիցի 'ի զեհէն հրոյն :

Եթէ մատուցանիցես զպատարագ քո 'ի 23
 վերայ սեղանոյ , և անդ յիշեսցես՝ եթէ
 եղբայր քո ունի ինչ խէթ զքէն :

Եւ որ զպատարագն քո առաջի սեղա 24
 նոյն . երթ նախ հաշտեաց ընդ եղբօր
 քում , և ապա եկեալ մատուցիր զպա-
 տարագն քո :

Եր իրա ախոհ ընդ սոսիսի քում վաղա 25
 գոյն , մինչդեռ իցես ընդ նմա 'ի ճանա-

սլարհի . գուցէ մատնիցէ զքեզ ոսոխն
դատաւորի , և դատաւորն դահճի , և
արկանիցիս 'ի բանտ :

26 Ըմէն ասեմք թեզ , ոչ ելանիցես անտի
մինչև հատուցանիցես զյետին նաքա-
րակիտն :

27 Ըռարուք զի ասացաւ , մի շնար :

28 Ըայց ես ասեմք ձեզ , թէ ամ որ հայի 'ի
կին մարդ առ 'ի ցանկանալոյ նմա , ան-
դէն շնացաւ ընդ նմա 'ի սրտի իւրում :

29 Ըթէ ակն քո աջ զայթակղեցուցանէ
զքեզ , խլեա զնա և ընկեա 'ի քէն . զի
լաւ է քեզ եթէ մի յանդամոց քոց կորի-
ցէ , և մի ամենայն մարմինդ քո անկա-
նիցի 'ի գեհէն :

30 Ըլ եթէ աջ ձեռն քո զայթակղեցու-
ցանէ զքեզ , հատ զնա և ընկեա 'ի քէն .
զի լաւ է քեզ եթէ մի յանդամոց քոց կո-
րիցէ , և մի ամենայն մարմինդ քո արկա-
նիցի 'ի գեհէն :

31 Ըսլաքէն ասացաւ , եթէ որ արձակիցէ
զկին իւր՝ տացէ նմա զարձակմանն :

32 Ըայց ես ասեմք ձեզ , եթէ ամենայն որ
արձակէ զկին իւր առանց բանի սրուն-
կութեան՝ նա տայ նմա շնալ . և որ զար-
ձակեալն առնէ՝ շնայ :

33 Ըարձեալ լռարուք զի ասացաւ առաջ-
նոցն . մի երդնուցուս սուտ , բայց հա-

տուսցես տեառն զերդմունս քո :

Եւ ես ասեմ ձեզ՝ ամենեւին մի երդ 34

նուլ, մի յերկինս՝ զի աթոռ է Եւ :

Եւ մի յերկիր՝ զի պատուանդան է ոտից 35

նորա, և մի յԱրուսաղէմ՝ զի քաղաք է
մեծի արքայի :

Եւ մի՛ի գլուխ քո երդնուցուս, զի ոչ 36

կարես մազ մի սպիտակ առնել՝ կամ
թուխ :

Եւ եղիցի ձեր բան, այոն՝ այո, և ոչն՝ 37

ոչ. զի աւելին քան զայն՝ ի չարէն է :

Եւ արուք զի ասացաւ, ակն ընդ ական 38

և ատամն ընդ ատաման :

Եւ ես ասեմ ձեզ, մի կալ հակառակ 39

չարին. այլ եթէ որ ածիցէ աստակ յաջ
ծնօտ քո՝ դարձո նմա և զմիւսն :

Եւ որ կամիցի որ դատել և առնուլ ըղ 40

չսպիկս քո, թող ՚ի նա և զբաճկոն քո :

Եւ որ տարասարհակ վարիցէ զքեզ 41

մղոն մի, երթ ընդ նմա և երկուս :

Արում ինդրէ ՚ի քէն՝ տուր. և որ կամի 42

փոխ առնուլ ՚ի քէն՝ մի դարձուցաներ
զերեսս :

Եւ արուք ասարէն զի ասացաւ. սի 43

րեսցես զընկեր քո և ատեսցես զթշնա-
մին քո :

Եւ ես ասեմ ձեզ. սիրեցէք զթշնամիս 44

ձեր. օրհնեցէք զանխիծիչս ձեր. բարի

արարէք ատելեաց ձերոց, և աղօթս արարէք 'ի վերայ այնոցիկ՝ որ լլկենն ըզձեզ և հալածեն :

45 Օ ի եղիջիք որդիք հօր ձերոյ որ յերկինսն է . զի զարեգակն իւր ծագէ 'ի վերայ չարաց և բարեաց, և ածէ անձրև 'ի վերայ արդարոց և մեղաւորաց :

46 Օ ի եթէ սիրիցէք զայնօսիկ որ սիրենն զձեզ՝ զինչ վարձք իցեն, ոչ ապաքէն և մաքսաւորք զնոյն գործեն :

47 Եթէ տայցէք միայն ողջոյն բարեկամաց ձերոց՝ զինչ աւելի առնէք . ոչ ապաքէն մաքսաւորք և մեղաւորք զնոյն գործեն :

48 Երդ եղերուք դուք կատարեալք, որպէս և հայրն ձեր երկնաւոր կատարեալ է :

ԳԼ : Թ.

1 Օ գոյ՛ լերուք ողորմութե՛ ձերում՝ մի առնել առաջի մարդկան, որպէս թէ 'ի ցոյց ինչ նոցա . գուցէ և վարձս ոչ ընդունիցիք 'ի հօրէն ձերմէ՝ որ յերկինսն է :

2 Եւ յորժամ առնիցես ողորմութիւն, մի հարկաներ փող առաջի քո, որպէս կեղծաւորքն առնեն 'ի ժողովուրդս և 'ի հրասարակս, որպէս զի փառաւորեսցին 'ի մարդկանէ . ամէն ասեմ՝ ձեզ՝ այն իսկ են վարձք նոցա :

Եւ դու յորժամ ողորմուածի առնիցես , 3
մի գիտասցէ ձախ քո զինչ գործէ աջ քո :

Արպէս զի եղիցի ողորմուածիւն քո 'ի ծա- 4
ծուկ . և հայրն քո որ տեսանէ 'ի ծա-
ծուկ՝ հատուցէ քեզ յայտնապէս :

Եւ յորժամ յաղօթս կայցես , մի լինի- 5
ցիս որպէս կեղծաւորքն . զի սիրեն 'ի
ժողովուրդս և յանկիւնս հրապարակաց
կալ յաղօթս , որպէս զի երևեսցին մարդ-
կան . ամէն ասեմ ձեզ՝ այն իսկ են
վարձք նոցա :

Եւ դու յորժամ կայցես յաղօթս , 6
մնտ 'ի սենեակ քո և փակեա զդուրս
քո , և կաց յաղօթս առ հայր քո 'ի ծա-
ծուկ . և հայրն քո որ տեսանէ 'ի ծա-
ծուկ , հատուցէ քեզ յայտնապէս :

Եւ յորժամ կայցէք յաղօթս , մի շատա- 7
խօսք լինիք իբրև զհեթանոսն . զի հա-
մարին եթէ 'ի բազում խօսից իւրեանց
լսելի լինիցին :

Եւ մի նմանիցէք նց . զի գիտէ հայրն 8
ձեր՝ զինչ պիտոյ է ձեզ , մինչ չև ձեր
խնդրեալ ինչ իցէ 'ի նմանէ :

Եւ արդ՝ այսպէս կացէք դուք յաղօթս . 9
հայր մեր որ յերկինս , սուրբ եղիցի ա-
նուն քո :

Եկեսցէ արքայուածիւն քո . եղիցին կամք 10
քո՝ որպէս յերկինս և յերկրի :

- 11 Օհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ
այսօր :
- 12 Եւ թող մեզ զպարտիս մեր , որպէս և
մեք թողումք մերոց պարտապանաց :
- 13 Եւ մի տանիր զմեզ 'ի փորձու թիւն , այլ
փրկեա զմեզ 'ի չարէ . զի քո է արքայուի
և զօրութի և փառք յաւիտեանս . ամէն :
- 14 Օ ի եթէ թողուցուք մարդկան զյան-
ցանս նոցա , թողցէ և ձեզ հայրն ձեր
երկնաւոր :
- 15 Եւ պա թէ ոչ թողուցուք մարդկան զյան-
ցանս նոցա , և ոչ հայրն ձեր թողցէ
ձեզ զյանցանս ձեր :
- 16 Եւ յորժամ պահիցէք՝ մի լինիք իբրև
զկեղծաւորսն տրամեալք . որ ապակա-
նեն զերեսս իւրեանց , որպէս զի երևես-
ցին մարդկան թէ պահիցեն . ամէն ա-
սեմ՝ ձեզ , այն իսկ են վարձք նոցա :
- 17 Եւ զու յորժամ պահիցես , օժ զգլուխ
քո և լուա զերեսս քո :
- 18 Օ ի մի երևեսցիս մարդկան իբրև ըզ-
պահող . այլ հօրն քում՝ ի ծածուկ . և
հայրն քո որ տեսանէ 'ի ծածուկ , հա-
տուսցէ քեզ յայտնապէս :
- 19 Եւ ի գանձէք ձեզ գանձս յերկրի , ուր
ցեց և ուտիճ՝ ապականեն , և ուր գողք
ական հատանեն և գողանան :
- 20 Եւ զգանձեցէք ձեզ գանձս յերկինս ,

ուր ոչ ցեց և ոչ ուտիճ՝ ասպականեն , և
 ոչ գողք ական հատանեն և գողանան :
 Օ՛ր ուր գանձք ձեր են՝ անդ և սիրտք 21
 ձեր եղիցին :

Բ. Օ. Նրադ մարմնոյ ակն է . եթէ ակն քո 22
 առատ է , ամ մարմինդ լուսաւոր եղիցի :
 Այա թէ ակն քո չար է՝ ամենայն մար- 23
 մինդ խաւարին եղիցի . իսկ արդ եթէ
 լոյսդ որ ՚ի քեզ է խաւար է , խաւարն
 որչափ ևս :

Այ որ կարէ երկուց տերանց ծառայել . 24
 կամ զմին ատիցէ և զմիւսն սիրիցէ ,
 կամ զմին մեծարիցէ և զմիւսն արհա-
 մարհիցէ . ոչ կարէք Վստուծոյ ծառայել
 և Վամոնայի :

Վասն այդորիկ ասեմ ձեզ . մի հոգայք 25
 վասն ոգւոց ձերոց՝ զինչ ուտիցէք կամ
 զինչ ըմպիցէք . և մի վասն մարմնոց ձե-
 րոց՝ թէ զինչ աղանիցիք . ոչ ասպաքէն
 ոգի առաւել է քան զկերակուր և մար-
 մին քան զհանդերձ :

Հայեցարուք ՚ի թռչունս երկնից՝ զի ոչ 26
 վարեն և ոչ հնձեն և ոչ ժողովեն ՚ի շտե-
 մարանս , և հայրն ձեր երկնաւոր կե-
 րակրէ զնոսա . ոչ ասպաքէն դուք առա-
 ւել էք քան զնոսա :

Իսկ արդ՝ ո՛ր ՚ի ձէնջ առ հոգալ իւրում՝ 27
 յաւելուլ կարիցէ ՚ի հասակ իւր կան-

զուն մի :

- 28 Եւ վասն հանդերձի զի հողայք . հայեցարուք ՚ի շուշանն վայրենի՝ որպէս աճէ . ոչ ջանայ եւ ոչ նիւթէ :
- 29 Եւսեմ ձեզ զի եւ ոչ Սողոմոն յամենայն ՚ի փառսն իւրում զգեցաւ իբրև զմի ՚ի նոցանէ :
- 30 Իսկ եթէ զխոտն ՚ի վայրի որ այսօր է եւ վաղիւն ՚ի հնոց արկանի , Եստուած այնպէս զգեցուցանէ , որչափ եւս առաւել զձեզ թերահաւատք :
- 31 Սի այսուհետև հողայցէք եւ ասիցէք , զինչ կերիցուք կամ զինչ արբցուք կամ զինչ զգեցցուք :
- 32 Օ ի զայդ ամենայն հեթանոսք խնդրեն . քանզի դիտէ հայրն ձեր երկնաւոր թէ պիտոյ է ձեզ այդ ամենայն :
- 33 Խնդրեցէք նախ զարքայութիւնն Եւ զարդարուի նր . եւ այդ ամ յաւելցի ձեզ :
- 34 Սի այսուհետև հողայցէք վասն վաղուին , զի վաղիւն վասն իւր հողացի . շատ է աւուրն չար իւր :

ԳՎ . Լ

1 Սի դատիք՝ զի մի՛ դատիցիք :

2 Օ ի որով դատաստանաւ դատիք՝ դատելոց էք . եւ որով չափով չափէք՝ չափեսցի ձեզ :

(Գ) ,

Օ ի տեսանես զչիւղ յական եղբօր 3
քո, և ՚ի քում ականդ զգերանդ ոչ տե-
սանես :

Կամ զիա՛րդ ասես ցեղբայր քո, [Թող 4
հանից զչիւղդ յականէ քումմէ, և ա-
հաւադիկ ՚ի քում ականդ գերան կայ :

Կեղծաւոր՝ հան նախ զգերանդ յակա- 5
նէ քումմէ, և ապա հայեսցես հանել
զչիւղն յականէ եղբօր քո :

Ս ՚ի տայք զսրբութիւն շանց, և մի՛ ար- 6
կանէք զմարդարիտս ձեր առաջի խողաց,
զի մի առ ոտն կոխեսցեն զնոսա և
դարձեալ երգիծուցանիցեն զձեզ :

Խնդրեցէք և տացի ձեզ, հայցեցէք և 7
գտջիք, բախեցէք և բացցի ձեզ :

Օ ի ամ որ խնդրէ՛ առնու, և որ հայցէ՛ 8
գտանէ, և որ բախէ՛ բացցի նմա :

Ս ՚իցէ ՚ի ձէնջ մարդ՝ ցոր խնդրիցէ որ- 9
դի իւր հաց, մի[թէ քա՛ր տայցէ նմա :

Լ, և կամ խնդրիցէ ձուկն, մի[թէ օձ 10
տայցէ նմա :

Լ, որդ ե[թէ դուք որ չարդ էք՝ գիտէք 11
պարզես բարիս տալ որդւոց ձերոց,
որչափ ևս առաւել հայրն ձեր որ յեր-
կինս է տացէ բարիս այնոցիկ որ խըն-
դրեն զնա :

Օ ամենայն որ միանգամ կամիջիք՝ [թէ 12
արասցեն ձեզ մարդիկ՝ այնպէս և դուք

արարէք նոցա . զի այն իսկ են օրէնքն և
մարգարէք :

- 13 Ստէք ընդ նեղ դուռն . քանզի ընդար-
ձակ է դուռնն և համարձակ ճանա-
պարհն՝ որ տանի ՚ի կորուստ , և բա-
զումք են որ մտանեն ընդ նա :
- 14 Քանզի անձուկ է դուռնն և նեղ ճա-
նապարհն՝ որ տանի ՚ի կեանս , և սա-
կաւք են որ գտանեն զնա :
- 15 Օգոյշ լերուք ՚ի սուտ մարգարէիցն՝
որ գան առ ձեզ հանդերձիւք ոչխարաց ,
և ՚ի ներքոյ են գայլք յափշտակողք :
- 16 Ի պտղոյ նոցա ծանիճիք զնոսա . մի-
թէ քաղիցէն ՚ի փշոյ խաղող՝ կամ ՚ի
տատասկէ թուղ :
- 17 Ի յսպէս ամ ծառ բարի՝ պտուղ բարի
առնէ , և ծառ չար՝ պտուղ չար առնէ :
- 18 Այ կարէ ծառ բարի պտուղ չար առնել ,
և ոչ ծառ չար՝ պտուղ բարի առնել :
- 19 Ի մենայն ծառ որ ոչ առնէ պտուղ բա-
րի , հատանի և ՚ի հուր արկանի :
- 20 Ի պա ՚ի պտղոյ նոցա ծանիճիք զնոսա :
- 21 Այ ամ որ ասէ ցիս՝ տէր տէր , մտցէ
յարքայութիւն երկնից . այլ որ առնէ
զկամս հօր իմոյ որ յերկինսն է :
- 22 Ի ազումք ասիցեն ցիս յաւուրն յայնմիկ .
տէր տէր՝ ոչ յանուն քո մարգարէա-
ցաք , և յանուն քո դևս հանաք , և յա-

նունքս զօրութիւնս բազումս արարաք :
 Եւ յայնժամ ասացից ցնն, եթէ ոչ եր- 23
 բէք գիտէի զձեզ . 'ի բաց կացէք յիննէն
 ամենեքեան՝ ոչք գործէիք զանօրէնունի :
 Բնեայն որ լսէ զբանս իմ զայսօսիկ և 24
 առնէ զսոսա, նմանեսցի առն իմաստ-
 նոյ՝ որ շինեաց զտուն իւր 'ի վերայ վիմի :
 Եթն անձրեք և խաղացին գետք, շնչե- 25
 ցին հողմք՝ և բախեցին զտունն, և ոչ
 կործանեցաւ . քանզի 'ի վերայ վիմի
 հաստատեալ էր :

Եւ նմ որ լսէ զբանս իմ զայսօսիկ և 26
 ոչ առնէ զսոսա, նմանեսցի առն յիմա-
 րի՝ որ շինեաց զտուն իւր 'ի վերայ աւազոյ :
 Եթն անձրեք՝ յարեան գետք, շնչեցին 27
 հողմք՝ հարին զտունն և անկաւ . և էր
 կործանումն նորա մեծ յոյժ :

Եւ եղև իբրև կատարեաց Յն զամենայն 28
 զբանս զայսօսիկ, զարմանային ժողո-
 վուրդքն ընդ վարդապետութիւն նորա :

Օ ի իբրև իշխանութեամբ ուսուցա- 29
 նէր՝ և ոչ որպէս դպիրքն :

Գ Լ Բ

Եւ իբրև էջ 'ի լեռնէ անտի, գնացին 1
 զկնի նորա ժողովուրդք բազումք :

Եւ ասա մատուցեալ բորոտ մի, երկիր 2
 պազանէր նմա և ասէր . տէր եթէ

կամիս՝ կարող ես զիս սրբել :

- 3 Չգեաց զձեռն իւր և հասոյց 'ի նա Յ՞ս՝
և ասէ . կամիմ՝ սրբեաց . և վաղվաղա-
կի սրբեցաւ 'ի նմանէ բորոտութիւնն :
- 4 Եւ ասէ ցնա Յ՞ս . զգոյշ լեր՝ մի ումեք
ասիցես . այլ երթ ցոյց զանճն քո քա-
հանային և մատո զպատարագն զոր հրա-
մայեաց Սուլսէս , 'ի վկայութիւն նոցա :
- 5 Եւ մտեալ 'ի Վափառնատում , մատեաւ
առ նա հարիւրապետ մի , աղաչէր զնա :
- 6 Եւ ասէր . տէր՝ մանուկ իմ անկեալ կայ
'ի տան անդամալոյժ՝ չարաչար տանջել :
- 7 Ըսէ ցնա Յ՞ս . ես եկից և բժշկեցից զնա :
- 8 Պատասխանի ետ հարիւրապետն՝ և ա-
սէ . տէր՝ չեմ բաւական եթէ ընդ յար-
կաւ իմնով մտցես . այլ ասա բանիւ և
բժշկեսցի մանուկն իմ :
- 9 Վանզի և ես այր մի եմ ընդ իշխանու-
թեամբ , ունիմ ընդ ինև զինուորս . ա-
սեմ սմա երթ՝ և երթայ , և այլում թէ
եկ՝ և գայ , և ծառայի իմում թէ արա
զայս՝ և առնէ :
- 10 Իբրև լուա Յիսուս զարմացաւ , և ասէ
ցայնոսիկ որ զհետն երթային . ամէն
ասեմ ձեզ՝ և ոչ յարայելի այսպիսի
հաւատս գտի երբէք :
- 11 Իայց ասեմ ձեզ , զի բազումք յարևելից
և յարևմտից եկեսցեն՝ և բազմեսցին ընդ

Լ'բրահամու և ընդ Սահակայ և ընդ
 Յակոբու յարքայութեան երկնից :

Եւ որդիքն արքայութեան ելցեն 'ի խա- 12
 ւարն արտաքին . անդ եղիցի լալ և կըր-
 ճել ատամանց :

Եւ ասէ Յ'ն ցհարիւրապետն . երթ' և 13
 որպէս հաւատացերդ եղիցի քեզ . և ող-
 ջացաւ մանուկն նորա յաւուր յայնմիկ :

Եւ եկեալ Յ'ն 'ի տուն Պետրոսի , ետես 14
 զի զոքանչ նր անկեալ դնէր տապացեալ :

Կալաւ զձեռանէ նորա' և եթող զնա 15
 ջերմնն . յոտն եկաց և սաշտէր զնոսա :

Իբրև եղև երեկոյ' մատուցին առ նա 16
 զիւահարս բազումս , և եհան զայսն
 բանիւ , և զամ' հիւանդսն բժշկեաց :

Օ'ի լցցի բանն որ ասացաւ 'ի ձեռն Եւ 17
 սայեայ մարգարէի . նա զհիւանդութիս
 մեր վերացոյց , և զցաւս մեր եբարձ :

Տեսեալ Յիսուսի ժողովուրդս բազումս 18
 զիւրև , հրամայեաց երթալ յայնկոյս :

Եւ մատուցեալ դպիր մի ասէ ցնա . 19
 վարդապետ' եկից և ես զկնի քո յոր
 վայր և երթիցես :

Եւ ասէ ցնա Յիսուս . աղուեսուց որջք զոն 20
 և թռչնոց երկնից բոյնք , այլ որդւոյ մար-
 դոյ ոչ գոյ' ուր դիցէ զգլուխ իւր :

Եւ մի ոմն յաշակերտայն նր ասէ ցնա . 21
 տէր' տուր ինձ հրամանս զի երթայց

նախ թաղեցից զհայր իմ :

- 22 Ասէ ցնա Յն . եկ զկնի իմ, և թոյլ տուր մեռելոցն թաղել զմեռեալս իւրեանց :
- 23 Աւ իբրև եմուտ 'ի նաւն, զնացին ըզկնի նորա աշակերտքն նորա :
- 24 Աւ ահա շարժումն մեծ եղև 'ի ծովուն՝ մինչ նաւին ծածկել յալեաց անտի, և ինքն ննջէր :
- 25 Աւ մատուցեալ աշակերտքն յարուցին զնա և ասէն . տէր փրկեա զմեզ՝ զի կորնչիմք :
- 26 Աւ ասէ ցնոսա . ընդէր վատասիրտք էք սակաւահաւատք . յայնժամ յարուցեալ սաստեաց հողմոյն և ծովուն, և եղև խաղաղութիւն մեծ :
- 27 Աւ մարդիկն զարմացան՝ և ասէին . որպիսի ոք իցէ սա, զի և հողմք և ծով հնազանդին սմա :
- 28 Աւ իբրև անց յայնկոյս յերկիրն Վերդեսացւոց, պատահեցին նմա գիւահարք երկու՝ ելեալք 'ի գերեզմանացն, չարաչարք յոյժ . որպէս զի չէր հնար անցանել ումեք ընդ այն ճանապարհ :
- 29 Աւ ահա աղաղակեցին և ասէն . զի կայ մեր և քո՝ Յիսուս որդի Աստուծոյ, եկիր տարաժամ տանջել զմեզ :
- 30 Աւ էր հեռագոյն 'ի նոցանէ երամակ մի խողից արօտական :

Եւ դեքն աղաչէին զնա և ասէին . Ե 31
 Թէ հանես զմեզ աստի , հրաման տուր
 մեզ երթալ յերամակ խողիցն :

Եւ ասէ ցնոսա , երթայք . և նոքա Ե 32
 լեալ գնացին յերամակն խողից , և դի-
 մեաց ամենայն երամակն 'ի դարէ ան-
 տի 'ի ծով , և մեռան 'ի ջուրսն :

Եւ խողարածքն փախեան , և երթեալ 33
 'ի քաղաքն պատմեցին զամենայն , և զիրս
 դիւահարայն :

Եւ ահա ամենայն քաղաքն ել ընդ ա 34
 ուջ Յիսուսի . իբրև տեսին զնա՝ աղա-
 չեցին զի գնասցէ 'ի սահմանաց նոցա :

ԳԼ : Թ

Եւ մտեալ 'ի նաւ անց յայնկոյս , և եկն 1
 'ի քաղաք իւր :

Եւ ահա մատուցին առ նա անդամա 2
 լոյծ մի , որ դնէր 'ի մահիձս . և տեսեալ
 Յիսուսի զհաւատս նոցա , ասէ ցանդա-
 մարոյծն . Թողեալ լիցին քեզ մեղք քո :

Եւ ահա ոմանք 'ի դպրացն ասեն ընդ 3
 միտս . հայհոյէ դա :

Եւ ծանուցեալ Յիսուսի զխորհուրդս 4
 նոցա՝ ասէ ցնոսա . ընդէր խորհիք դուք
 չարիս 'ի սիրտս ձեր :

Օրինչ դիւրին է , ասել՝ Թողեալ լիցին 5
 քեզ մեղք քո , Թէ ասել արի և շրջեաց :

- 6 Եւ զի գիտասցիք եթէ իշխանութիւն ունի որդի մարդոյ յերկրի թողուլ ըզմեզս . յայնժամ ասէ ցանդամալոյճն . աբի՛ ան զմահիճս քո և երթ 'ի տուն քո :
- 7 Եւ յարուցեալ գնաց 'ի տուն իւր :
- 8 Իբրև տեսին ժողովուրդքն , զարմացան . և փառաւոր առնէին զՍտուած զտուիչն այնպիսի իշխանութեան՝ մարդկան :
- 9 Եւ անցեալ ընդ այն Յիսուսի՛ ետես զայր մի զի նստէր 'ի մաքսաւորութեան Եւսթիոս անուն . և ասէ ցնա եկ զկնի իմ . և յարուցեալ գնաց զկնի նորա :
- 10 Եւ եղև իբրև բազմեալ էր նա 'ի տան , և ահա բազում մաքսաւորք և մեղաւորք եկեալ և բազմեալ էին ընդ Յիսուսի և ընդ աշակերտս նորա :
- 11 Իբրև տեսին Փարիսեցիքն՝ ասէն ցաշակերտս նորա . ընդէր ընդ մաքսաւորս և ընդ մեղաւորս ուտէ վարդապետն ձեր :
- 12 Իսկ Յն իբրև լուաւ՝ ասէ ցնոսա . ոչ է պիտոյ բժիշկ կարողաց՝ այլ հիւանդաց :
- 13 Երթայք ուսարուք զինչ է , զողորմութիւն կամիմ և ոչ զզոհ . զի ոչ եկի կուչել զարդարս այլ զմեղաւորս :
- 14 Յայնժամ մատեան առ նա աշակերտքն Յովհաննու և ասէն . ընդէր մեք և Փարիսեցիքն պահեմք յաճախ , և քո աշակերտքդ ոչ պահեն :

ԳԻ

Ընդ ցնոսա Յիսուս . միթէ մարթինս 15
 իցէ մանկանց առագաստի սուգ առնուլ՝
 մինչ փեսայն ընդ նոսա իցէ . այլ եկեցեն
 առուրք՝ յորժամ բարձցի ՚ի նոցանէ փե-
 սայն , և ասպա սրահեցեն :

Ոչ ոք արկանէ կապերտ անթափ ՚ի վե- 16
 րայ հնացեալ ձորձոյ՝ զի առնու ելանէ
 զլրութիւնն նորա ՚ի հանդերձէն , և ևս
 չար պատառումն լինի :

Եւ ոչ արկանեն զինի նոր ՚ի տիկս հինս . 17
 ասպա թէ ոչ՝ տիկքն պատառին և գի-
 նին հեղու և տիկքն կորնչին . այլ ար-
 կանեն զգինի նոր ՚ի տիկս նորս , և եր-
 կոքին պահին :

Գ.Գ. Մինչ դեռ նա զայս խօսէր ընդ նոսա , 18
 ահա իշխան մի մատուցեալ երկիր պա-
 գանէր նմա և ասէր . դուստր իմ արդ ևս
 վախճանեցաւ . այլ եկեալ դիցես զձեռն
 քո ՚ի վերայ նորա և կեցցէ :

Յարեաւ Յիսուս և զնայ զկնի նորա 19
 աշակերտօքն հանդերձ :

Եւ ահա կին մի տեռատես երկոտասան 20
 ամեայ՝ մատուցեալ յետոյ մերձեցաւ
 ՚ի դրօշակ հանդերձի նորա :

Քանզի ասէր ՚ի մտի իւրում , թէ միայն 21
 մերձենամ ՚ի հանդերձս նորա փրկիմ :

Իսկ Յիսուս իբրև դարձաւ և ետես զնա՝ 22
 ասէ . քաջալերեաց դուստր՝ հաւատք քո

կեցուցին զքեզ . և փրկեցաւ կինն 'ի
ժամէն յայնմանէ :

23 Իբրև եկն Յիսուս 'ի տուն իշխանին , և
ետես զփողարսն և ամբոխ յոյժ , ասէ
ցնոսա . 'ի բաց գնացէք :

24 Օ ի ոչ եթէ մեռեալ է աղջիկդ՝ այլ
ննջէ :

25 Եւ ծաղր առնէին զնա . և իբրև ել ամ-
բոխն 'ի բաց , եմուտ՝ կալաւ զձեռանէ
նորա և յարեաւ աղջիկն :

26 Եւ ել համբաւս այս ընդ ամենայն եր-
կիրն ընդ այն :

27 Եւ մինչ դեռ անցանէր ը այն Յս , զհետ (Գ)
եղէն նորա կոյրք երկու , աղաղակէին և
ասէին . ողորմեաց մեզ որդի՝ յաւթի :

28 Եւ իբրև եկն 'ի տուն , մատեան առ նա
կոյրքն , և ասէ ցնոսա Յիսուս . հաւա-
տայք եթէ կարող եմ առնել ձեզ զայդ .
ասեն ցնա՝ այո տէր :

29 Յայնժամ մերձեցաւ յաչս նոցա և ա-
սէ . ըստ հաւատոց ձերոց եղևցի ձեզ :

30 Եւ բացան աչք նոց . և սաստեաց նոց Յս՝
և ասէ . զգոյշ կացէք՝ մի ոք գիտացէ :

31 Եւ նոքա ելեալ համբաւեցին զնա ընդ
ամենայն երկիրն ընդ այն :

32 Եւ յեւանեւն նոցա արտաքս , ահա մա-
տուցին առ նա այր մի՝ համբ դիւահար :

33 Եւ յեւանեւ դիւին՝ խօսեցաւ համբն .

և զարմացան ժողովուրդքն և ասեն .
 [Թէ և ոչ երբէք երևեցաւ այսպիսի ինչ

Մարայելի :

Իսկ Փարիսեցիքն ասէին [Թէ իշխանաւն 34
 դիւաց հանէ դա զդէս :

ԳԵ Եւ շրջէր Յս ընդ ամ քաղաքս և ընդ 35
 դիւզս . ուսուցանէր ՚ի ժողովուրդս նոցա ,
 և քարոզէր զաւետարանն արքայութե .
 և բժշկէր զամենայն ախտս և զամենայն
 հիւանդութիւնս ՚ի ժողովուրդեանն :

Եւ տեսեալ զժողովուրդսն՝ զթացաւ 36
 ՚ի նս . զի էին աշխատեալք և ցրուեալք
 իբրև զոչխարս որոց ոչ իցէ հովիւ :

Յայնժամ ասէ ցաշակերտսն իւր . հունձք 37
 բազում են և մշակք սակաւ :

Ըրդ աղաչեցէք զտէր հնձոց՝ զի հանցէ 38
 մշակս ՚ի հունձս իւր :

ԳԼ . Ժ

Եւ կուէցեալ առ ինքն զերկոտասա 1
 նեսին աշակերտսն իւր , ետ նոցա իշ-
 խանութիւն այսոց սղծոց՝ հանել զնս , և
 բժշկել զամ ցաւս և զամ հիւանդութիւս :

Եւ առաքելոցն երկոտասանից էին ա- 2
 նուանք այսոքիկ . առաջին Սիմոն՝ ա-
 նուանեալն Պետրոս և Լնդրէաս եղ-
 բայր նորա :

Յակոբոս Օբեթեայ և Յովհաննէս 3

եղբայր նորա . Փիլիպպոս և Ռարթո-
ղոմէոս . Տովմաս և Մատթէոս մաք-
սաւոր . Յակոբոս Աւիեայ և Վեբէոս՝
որ անուանեցաւ Տադէոս :

4 Սիմոն Անանայի և Յուդա Իսկա-
րիովտացի՝ որ և մատնեացն զնա :

5 Օնոսա երկոտասանեսին առաքեաց Յի-
սուս , պատուիրեաց նոցա և ասէ . 'ի ճա-
նապարհ հեթանոսաց մի երթայցէք և
'ի քաղաք Սամարացոց մի մտանիցէք :

6 Այլ երթայք առաւել առ ոչխարսն կո-
րուսեալս տանն Իսրայելի :

7 Ալ իբրև երթայցէք՝ քարոզեցէք և ասա-
ցէք թէ մերձեալ է արքայուհի երկնից :

8 Օհւանդս բռնկեցէք , զբորոտս սրբ-
բեցէք , զղևս հանէք , ձրի առիք և ձրի
տուք :

9 Մի ստանայք ոսկի և մի արծաթ և մի
պղինձ 'ի դօտիս ձեր :

10 Մի պարկ 'ի ճանապարհ , և մի երկուս
հանդերձս , մի կօշիկս , մի ցուպ . զի ար-
ժանի է մշակն կերակրոյ իւրոյ :

11 Յոր քաղաք մտանիցէք կամ 'ի գեօղ ,
հարցանիցէք թէ ո՞ր է 'ի նմա արժանի . և
անդ լինիջիք մինչև ելանիցէք անտի :

12 Ալ իբրև մտանիցէք 'ի տունն , ողջոյն
տաջիք նմա և ասասջիք . ողջոյն տանա
այսմիկ :

Եթէ իցէ տունն արժանի , եկեցէ ող 13
 ջոյնն ձեր 'ի վերայ նր . ապա թէ ոչ իցէ
 արժանի , ողջոյնն ձեր առ ձեզ դարձցի :

Եւ որ ոչ ընկալցի զձեզ և ոչ լուիցէ 14
 բանից ձերոց , իբրև ելանիցէք 'ի տա-
 նէն կամ 'ի քաղաքէն յայնմանէ , թօ-
 թափեսջիք զփողին յօտից ձերոց :

Մէն ասեմ ձեզ , դիւրագոյն լիցի երկրին 15
 Սողոմոնացոց և Վոմորացոց յաւուրն
 դատաստանի , քան քաղաքին այնմիկ :

Չ. Ո. Մհաւասիկ ես առաքեմ զձեզ իբրև զոչ 16
 խարս 'ի մէջ գայլոց . եղերուք այսու-
 հետև խորագէտք իբրև զօձս , և միա-
 միտք իբրև զաղաւնիս :

Օ զոչ լինիջիք 'ի մարդկանէ . զի մատ 17
 նեցեան զձեզ յատեանս , և 'ի ժողո-
 վուրդս իւրեանց տանջեացեն զձեզ :

Եւ առաջի դատաւորաց և թագաւորաց 18
 տանիցին զձեզ՝ վասն իմ 'ի վկայութիւն
 նոցա և հեթանոսաց :

Եւ յորժամ մատնեացեն զձեզ , մի հո 19
 գայցէք թէ ո՞րպէս կամ զինչ խօսիցիք ,
 զի տացի ձեզ 'ի ժամունս յայնմիկ զինչ
 խօսիցիք :

Օ ի ոչ եթէ դուք իցէք որ խօսիցիքն , 20
 այլ հոգին հօր ձերոյ՝ որ խօսիցի 'ի ձեզ :

Մատնեցէ եղբայր զեղբայր 'ի մահ , և 21
 հայր զորդի . և յարիցեն որդիք 'ի վերայ

Հարց և սպանանիցեն զնոսա :

- 22 Եւ եղիջիք ատեցեալք յամենեցունց վ՛ս
անուան իմոյ . իսկ որ համբերեսցէ ՚ի
սպառ , նա կեցցէ :
- 23 Եւ յորժամ հալածեսցեն զձեզ ՚ի քա-
ղաքիս յայսմիկ՝ փախիջիք յայլ . և եթէ
յայնմանէ հալածիցեն զձեզ՝ փախիջիք
՚ի միւս . ամէն ասեմ ձեզ , ոչ սպառեսջիք
զքաղաքս Խորայելի՝ մինչև եկեսցէ որ-
դի մարդոյ :
- 24 Ալ է աշակերտ առաւել քան զվարդա-
պետ , և ոչ ծառայ քան զտէր իւր :
- 25 Եւ ատ իցէ աշակերտին եթէ եղիցի ի-
բրև զվարդապետ իւր , և ծառային՝ իբրև
զտէր իւր . եթէ զտանուտերն ՚նէեղգե-
բուղ կոչեցին , որչափ ևս առաւել զըն-
տանիս նորա :
- 26 Եւ ՚ի այսուհետև երկնչիցիք ՚ի նոցանէ .
զի ոչ ինչ է ՚ի ծածուկ՝ որ ոչ յայտնես-
ցի , և գաղտնի որ ոչ ծանիցի :
- 27 Եւ որ ասեմ ձեզ ՚ի խաւարի՝ ասացէք ՚ի
լոյս . և զոր լէք յունկանէ՝ քարոզեցէք
՚ի վերայ տանեաց :
- 28 Եւ մի երկնչիք յայնցանէ՝ որ սպանա-
նեն զմարմին , և զոգի ոչ կարեն սպա-
նանել . այլ երկերուք դուք առաւել
յայնմանէ որ կարողն է զոգի և զմար-
մին կորուսանել ՚ի գեհենի :

Ոչ ապաքէն երկու ճ'նձղուկք դանկի 29
միոջ վաճառին , և մի 'ի նոցանէ յերկիր
ոչ անկցի առանց հօր ձերոյ :

Եւ ձեր և ամ իսկ հեր զլսոյ թուելէ : 30

Եւ արդ մի երկն չիցիք , զի լաւ էք քան 31
զբազում ճ'նձղուկս :

Եւ մենայն որ խոստովանեսցի յիս առաջի 32
մարդկան , խոստովանեսցից և ես զնա
նէ առաջի հօր իմոյ որ յերկինսն է :

Եւ որ ուրացցի զիս առաջի մարդկան , 33
ուրացայց և ես զնա առաջի հօր իմոյ որ
յերկինսն է :

Ս'ի համարիք եթէ եկի արկանել խա 34
ղաղութիւն յերկիր . ոչ եկի արկանել
խաղաղութիւն , այլ սուր :

Քանզի եկի քակել զայր 'ի հօրէ իւրմէ , 35
և զդուստր 'ի մօրէ իւրմէ , և զհարսն 'ի
սկեսրէ իւրմէ :

Եւ թշնամիք առն ընտանիք իւր : 36

Որ սիրէ զհայր կամ զմայր առաւել քան 37
զիս՝ ոչ է ինձ արժանի . և որ սիրէ զուստր
կամ զդուստր առաւել քան զիս՝ չէ ինձ
արժանի :

Եւ որ ոչ առնու զիսայ իւր և զայ զկնի 38
իմ , չէ ինձ արժանի :

Որ գտանէ զանձն իւր՝ կորուսցէ զնա , և 39
որ կորոյս զանձն իւր վ'ս իմ , գտցէ զնա :

Որ ընդունի զձեզ՝ զիս ընդունի , և որ 40

զիս ընդունի՝ ընդունի զառաքիչն իմ :
 41 Որ ընդունի զմարգարէ յանուն մարգարէի՝ զվարձս մարգարէի առցէ . և որ ընդունի զարդար յանուն արդարոյ՝ ըզվարձս արդարոյ առցէ :

42 Եւ որ արքուսցէ միում՝ ՚ի փոքրկանցս յայսցանէ բաժակ մի ջուր ցուրտ միայն՝ յանուն աշակերտի , ամէն ասեմ ձեզ ոչ կորուսցէ զվարձս իւր :

ԳՎ . ԺԲ .

1 Եւ եղև իբրև կատարեաց Յիսուս ԳՎ . զպատուէր երկոտասանից աշակերտացն իւրոց , գնաց անտի քարոզել և ուսուցանել ՚ի քաղաքս նոցա :

2 Իսկ Յովհաննէս իբրև լուաւ ՚ի բանտին զգործսն Վրիստոսի , առաքեաց ՚ի ձեռն աշակերտացն իւրոց :

3 Եւ ասէ ցնա . դո՞ւ ես որ գալոցն ես , եթէ այլում ակնկալցուք :

4 Պատասխանի ետ Յիսուս՝ և ասէ ցնասա . գնացէք սլատմեցէք Յովհաննու , զոր լուայք և տեսիք :

5 Այլք տեսանեն , կաղք գնան , բորոտք սրբին և խուլք լսեն և մեռեալք յառնեն և աղքատք աւետարանին :

6 Եւ երանելի է որ ոչ գայթակղեսցի յիս :

7 Եւ իբրև նոքա գնացին , սկսաւ Յիսուս

ասել ցժողովուրդսն զՅովհաննէ . զինչ
 ելէք տեսանել յանապատին , եղէզն
 շարժուն 'ի հողմոյ :

ԸՅԼ զինչ ելէք տեսանել . մարդ 'ի 8
 հանդերձս փափկու թէ զարդարեալ . ա-
 հաւանիկ որ զփափուկսն զգեցեալ են՝
 'ի տունս թաղաւորաց են :

ԸՅԼ զինչ ելէք տեսանել . մարդարէ . 9
 այո ասեմ՝ ձեզ , և առաւել ևս քան ըզ-
 մարդարէ :

Օ ի նա է վ՛ս որոյ գրեալն է . ահա ես ա 10
 ռաքեցից զհրեշտակ իմ առաջի երեսաց
 քոյ՝ որ պատրաստեցէ զձանապարհս
 քո առաջի քո :

ԸՄԷՆ ասեմ՝ ձեզ՝ չէ յարուցեալ 'ի ծր 11
 նունդս կանանց մեծ քան զՅովհաննէս
 Սկրտիչ . բայց փոքրիկն յարքայու թէ
 երկնից մեծ է քան զնա :

Բայց յաւուրցն Յովհաննու Սկրտչի 12
 մինչև ցայժմ՝ արքայու թինն երկնից բռու-
 նադատի , և բռունք յափշտակեն զնա :

Վանզի նմ՝ օրէնք և մարդարէք՝ մինչև 13
 ց՛ Յովհաննէս մարդարէացան :

Եւ թէ կամիք ընդունել՝ նա է Սղիա 14
 որ գալոցն է :

Որ ունիցի ահանջս լսելոյ , լուիցէ : 15

Ում նամանեցուցից զազգս զայս . նման 16
 է մանկաւոյ որ նստիցին 'ի հրապարակս ,

կարդայցեն զընկերս իւրեանց :

17 Առ ասիցեն . փողս հարաք ձեզ և ոչ կաքաւեցէք , ողբացաք ձեզ և ոչ կոծեցարուք :

18 Ահն Յովհաննէս , ոչ ուտէր և ոչ ըմպէր . և ասեն՝ դե գոյ 'ի նմա :

19 Ահն որդի մարդոյ՝ ուտէ և ըմպէ . և ասեն , ահա այր կերող և արբեցող , բարեկամ մաքսաւորաց և մեղաւորաց . և արդարացաւ իմաստունի յորդոց իւրոց :

20 Յայնժամ սկսաւ նսխատել զքաղաքսն՝ յորս եղեն բազում զօրութիւնք նորա , և ոչ ասպաշխարեցին :

21 Այլ քեզ Վորազին , վայ քեզ Ռեթսայիդա . զի եթէ 'ի Տիւրոս և 'ի Սիզոն եղեալ էին զօրութիւնքն որ 'ի ձեզ եղեն , վաղու ևս արդեօք խորզով և մոխրով ասպաշխարեալ էր :

22 Բայց ասեմ ձեզ . դիւրագոյն լիցի երկրին Տիւրոսի և Սիզոնի յաւուրն դատաստանի՝ քան ձեզ :

23 Առ դու Աափառնաում , մի մինչև յերկինս բարձրացիս , այլ մինչև 'ի դժոխս իջես . զի եթէ 'ի Սողոմ եղեալ էին զօրութիւնքն՝ որ 'ի քեզ եղեն , ասաքէն կային ևս մինչև ցայսօր :

24 Բայց ասեմ ձեզ՝ եթէ երկրին Սողոմացոց դիւրագոյն լիցի յաւուրն դա-

տաստանի՝ քան քեզ :

Գ՛Կ Զայնմ ժամանակի պատասխանի ետ Զ^ն 25
 և ասէ . գոհանամ զքէն հայր՝ ինր երկնի
 և երկրի . զի ծածկեցեր զայս յիմաս-
 տնոց և ՚ի գիտնոց և յայտնեցեր տղայոց :

Լ՛Ե՛՛՛ հայր , զի այսպէս հաճոյ եղև ա . 26

ուաջի քո :

Լ՛՛՛մենայն ինչ տուաւ ինձ ՚ի հօրէ իմմէ . 27

և ոչ որ ճանաչէ զորդի՝ եթէ ոչ հայր , և

ոչ զհայր որ ճանաչէ՝ եթէ ոչ որդի , և

ում որդին կամիցի յայտնել :

Լ՛Կայք առ իս ամենայն վաստակեալք և 28

բեռնաւորք , և ես հանգուցից զձեզ :

Լ՛՛՛ռէք զլուծ իմ ՚ի ձեզ , և ուսարուք 29

յինէն՝ զի հեզ եմ և խոնարհ սրտիւ , և

գտջիք հանգիստ անձանց ձերոց :

Օ՛՛՛ ի լուծ իմ քաղցր է և բեռն իմ փոքր . 30

ողի :

Գ՛Լ : Ժ՛Բ

Դ՛Բ Զայնժամ գնաց Զ^ն ընդ արտորայսն 1

նոցա ՚ի շաբաթու . և աշակերտքն նորա

քաղցեան , և սկսան հասկ կորզել և

ուտել :

Փարիսեցիքն իբրև տեսին՝ ասէն ցնա . 2

ահաւասիկ աշակերտքն քո գործէն , զոր

ոչ է արժան գործել ՚ի շաբաթու :

Լ՛Ե նա ասէ ցնոսա . ո՛չ իցէ ընթերցեալ 3

ձեր զոր արար Ղաւիթ յորժամ քաղցեաւն , և որ ընդ նմայն էին :

4 Օ իւրդ եմուտ 'ի տունն Մատուծոյ՝ և եկեր զհացն զառաջաւորութեան . զոր ոչ էր օրէն նմա ուտել , և ոչ որոց ընդ նմայն էին , բայց միայն քահանայից :

5 Ղամ թէ չիցէ ընթերցեալ յօրէնս՝ զի 'ի շաբաթս քահանայքն 'ի տաճարին պըղծեն զշաբաթն և անմեղք են :

6 Ղայց ասեմ ձեզ՝ զի մեծ քան զտաճարն է աստ :

7 Ղւ եթէ գիտէիք զինչ է զողորմութիւն կամիմ և ոչ զզոհ , ապա ոչ դատապարտէիք դուք զանպարտսն :

8 Օ ի տէր է շաբաթու՝ որդին մարդոյ :

9 Ղւ գնացեալ անտի Յիսուս՝ եկն 'ի ժողովուրդն նոցա :

10 Ղւ անդ էր այր մի՝ որոյ ձեռն իւր գօսացեալ էր . հարցին ցնա և ասեն , եթէ պարտ իցէ 'ի շաբաթու բժշկել . զի չարախօսեսցեն զնմանէ :

11 Ղւ նա ասէ ցնոսա . ո՞վ է 'ի ձէնջ մարդ՝ որոյ իցէ ոչխար մի , և անկանիցի այն 'ի խորխորատ 'ի շաբաթու . մի թէ ո՞չ ունիցի և յարուցանիցէ զնա :

12 Ղակ արդ որչափ ևս առաւել է մարդ քան զոչխար . ապա ուրեմն պարտ է 'ի շաբաթու բարիս գործել :

Յայնժամ ասէ ցայրն . ձգեա զձեռն քո , 13
 և նա ձգեաց , և եղև ողջ իբրև զմիւսն :

Իսկ Փարիսեցիքն ելեալ արտաքս խոր . 14
 հուրդ առին զնմանէ թէ որպէս կորուս-
 ցեն զնա :

Եւ Յիսուս իբրև զխտաց , մեկնեցաւ ան . 15
 տի . և զնացին զհետ նորա ժողովուրդք
 բազումք , և բժշկեաց զամենեստան :

Եւ սաստեաց նոցա զի մի յայտնեցեն 16
 զնմանէ ումեք :

Օ ի լցցի որ ասացաւն 'ի ձեռն Եսայեայ 17
 մարգարէի :

Ըհա մանուկ իմ զոր ընտրեցի , և սի . 18
 բելի իմ ընդ որ հաճեցաւ անձն իմ . ե-
 զից զողի իմ 'ի վերայ նորա , և իրաւունս
 հեթանոսաց պատմեցի :

Ոչ հակառակեցի և ոչ աղաղակեցի , 19
 և ոչ որ լուիցէ 'ի հրապարակս զբարբառ
 նորա :

Օ եղէզն ջախջախեալ ոչ փշրեացի , և 20
 զպատրոյկն առկայծեալ ոչ շիջուցի .
 մինչև հանցէ 'ի յաղթուի զդատատան :

Եւ յանուն նր հեթանոսք յուսացին : 21

Գ.Գ. Յայնժամ մատուցաւ առ նա դիւահար 22
 մի կոյր և համր , և բժշկեաց զնա . ոն
 զի համրն և կոյրն խօսիցի և տեսանիցէ :

Օ արմացան նամ ժողովուրդքն և ասէին . 23
 մի՞թէ սա՞ իցէ Վսն որդի Գաւթի :

- 24 Բայց Փարիսեցիքն իբրև լուան՝ ասեն .
 ոչ իւիք հանէ դա զդևս՝ եթէ ոչ Բէեղ-
 ղեբուղաւ իշխանաւն դիւաց :
- 25 Իբրև գիտաց Յիսուս զխորհուրդս նոցա՝ ասէ
 ցնոսա . նմ թագաւորութի բաժանեալ
 յանձն իւր՝ աւերի . և նմ քաղաք կամ
 տուն բաժանեալ յանձն իւր՝ ոչ կացցէ :
- 26 Եւ եթէ սատանայ զսատանայ հանէ ,
 յանձն իւր բաժանեցաւ . արդ՝ զիարդ
 կացցէ թագաւորութիւն նորա :
- 27 Եւ եթէ ես Բէեղղեբուղաւ հանեմ
 զդևս , որդիքն ձեր իւ հանիցեն . վասն
 այնորիկ նոքա եղիցին ձեր դատաւորք :
- 28 Բայ թէ հոգւով Բստուծոյ հանեմ ես
 զդևս , ուրեմն հասեալ է ՚ի վերայ ձեր
 արքայութիւն Բստուծոյ :
- 29 Կամ զիարդ կարէ որ մտանել ՚ի տուն
 հզօրի՝ և զգործիսն նորա յափշտակել ,
 եթէ ոչ նախ կապիցէ զհզօրն , և ապա
 զտունն նորա յափշտակիցէ :
- 30 Իր ոչ ընդ իս է , հակառակ իմ է , և որ
 ոչ ժողովէ ընդ իս՝ ցրուէ :
- 31 Եւ ասն այդորիկ ասեմ ձեզ . նմ մեղք և
 հայհոյութիւք թողցին մարդկան , բայց
 զհոգւոյն հայհոյութիւն մի թողցի :
- 32 Եւ որ որ ասիցէ բան զորդւոյ մարդոյ
 թողցի նմա . բայց որ զհոգւոյն սրբոյ ա-
 սիցէ՝ մի թողցի նմա , մի յայսմ աշխար-

հի և մի 'ի հանդերձելումն :

Կամ արարէք զծառն բարի՝ և զպտուղ 33
նորա բարի, կամ արարէք զծառն չար՝
և զպտուղ նորա չար . քանզի 'ի պտղոյ
անտի ծառն ճանաչի :

Նուենդք իժից, զիարդ կարիցէք բա- 34
րիս խօսել՝ որ չարքդ էք . քանզի 'ի յա-
ւելուածոյ սրտի խօսի բերան :

Մարդ բարի՝ 'ի բարի գանձուց սրտի իւ- 35
րոյ հանէ զբարիս . և մարդ չար՝ 'ի չար
գանձուց սրտի իւրոյ հանէ զչարիս :

Բայց ասեմ ձեզ . թէ ընդ նմ դատարկ 36
բանի զոր խօսիցին մարդիկ, տացեն հա-
մար յաւուրն դատաստանի :

Օ՛ի 'ի բանից քոց արդարացիս, և 'ի 37
բանից քոց պարտաւորեցիս :

Գ՛Գ. Յայնժամ պատասխանի ետուն նմա ո- 38
մանք 'ի դպրացն և 'ի Փարիսեցոց՝ և
ասեն . վարդապետ՝ կամիմք նշան ինչ
տեսանել 'ի քէն :

Կա պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա . 39
ազգ չար և շնացող նշան խնդրէ . և նը-
չան մի տացի նմա, բայց նշանն Յովնա-
նու մարդարէի :

Օ՛ի որպէս էր Յովնան 'ի փոր կիտին 40
զերիս տիւս և զերիս գիշերս, նոյնպէս
եղիցի և որդի մարդոյ 'ի սիրտ երկրի զե-
րիս տիւս և զերիս գիշերս :

- 41 Լ՛քք Սինուէացիք յարիցեն 'ի դատաստանի ընդ ազգիս ընդ այսմիկ՝ և դատապարտեսցեն զսա . զի զղջացան 'ի քարոզութեանն Յովնանու . և արդ աւասիկ մեծ քան զՅովնան է աստ :
- 42 Եւ յայն հարաւոյ յարիցէ 'ի դատաստանի ընդ ազգիս ընդ այսմիկ՝ և դատապարտեսցէ զսա . զի եկն 'ի ծագաց երկրի՝ լսել զիմաստութիւնն Սողոմոնի . և ահա մեծ քան զՍողոմոն է աստ :
- 43 Լ՛յլ յորժամ այսն պիղծ ելանէ 'ի մարդոյ՝ շքլի ընդ անջրդին տեղիս . խնդրէ հանգիստ՝ և ոչ գտանէ :
- 44 Յայնժամ ասէ . դարձայց 'ի տուն իմ ուստի ելի . և եկեալ գտանէ զնա պարապորդ , մաքրեալ և յարգարեալ :
- 45 Յայնժամ երթայ և առնու ընդ իւր եօթն այլ այսս չարագոյնս քան զինքն , և մտեալ բնակէ անդ . և լինի յետինն մարդոյն այնորիկ չար քան զառաջինն . այնպէս եղիցի և ազգիս այսմիկ չարի :
- 46 Եւ ինչդեռ նա ընդ ժողովուրդսն խօսէր , ահա մայր նորա և եղբարք նորա կային արտաքոյ՝ և խնդրէին խօսել ընդ նմա :
- 47 Եւ ասէ ոմն ցնա . ահա մայր քո և եղբարք քո կան արտաքոյ , և խնդրեն խօսել ընդ քեզ :
- 48 Եւ պատասխանի ետ այնմիկ որ ասացն

ցնա , և ասէ . ո՞վ է իմ մայր , կամ ո՞վ
էն իմ եղբարք :

Եւ ձգեալ զձեռն իւր յաշակերտսն՝ ա. 49
սէ . ահա մայր իմ և եղբարք իմ :

Օ ի որ առնիցէ զկամս հօր իմոյ որ յեր. 50
կինսն է , նա է իմ եղբայր և քոյր և
մայր :

ԳՎ . ԺԳ

ԳՆ Յաւուր յայնմիկ ելեալ Յիսուս ՚ի տա. 1
նէն՝ նստաւ առ ծովեզերն :

Եւ ժողովեցան առ նա ժողովուրդք բա. 2
զումք , մինչև մտանել նմա ՚ի նաւն՝ և
նստել . և ամենայն ժողովուրդն կայր առ
ծովեզերքն :

Եւ խօսէր ը նն բնմն առաիօք՝ և ասէր : 3

Նա ել սերմանահան սերմանել . և ՚ի 4
սերմանելն իւրում , էր որ անկաւ առ
ճանապարհաւ , և եկն թռչունք երկնից՝
և եկեր զնա :

Եւ այն անկաւ յապառափի , ուր ոչ 5
դոյր հող բազում . և վաղվաղակի բու-
սաւ՝ առ ՚ի չգոյէ հիւթոյ երկրին :

Ի ծագել արևու տապացաւ , և զի ոչ 6
դոյին արմատք՝ չորացաւ :

Եւ այն անկաւ ՚ի մէջ փշոց , և ելին 7
փուշքն և հեղձուցին զնա :

Եւ այն անկաւ յերկիր բարի , և տայր 8

պտուղ, էր որ հարիւրաւոր, և էր որ վաթսնաւոր, և էր որ երեսնաւոր :

9 Որ ունիցի ականջս լեւոյ, լուիցէ :

10 Եւ մատուցեալ աշակերտքն ասէն ցնաւ ընդէր առակօք խօսիս ընդ նոսա :

11 Եւ պատասխանի ետ և ասէ ցնս . քան զի ձեզ տուեալ է գիտել զխորհուրդս արքայութեն երկնից, և նց չի տուեալ :

12 Օի որ գուցէ՝ տացի նա և յաւելցի . և որ ոչն գուցէ, և զոր ունիցին՝ բարձրի ՚ի նմանէ :

13 Ս ասն այնորիկ առակօք խօսիմ ընդ նս . զի տեսանեն՝ և ոչ տեսանեն, և լեն՝ և ոչ լեն, և ոչ առնուն ՚ի միտ :

14 Եւ կատարի առ նոսա մարգարէութիւն Եսայեայ՝ որ ասէ . լեւոյ լուիջիք՝ և մի իմասջիք, և տեսանելոյ տեսջիք՝ և մի տեսջիք :

15 Օի թանձրացաւ սիրտ ժողովրդեանս այնորիկ, և ականջօք իւրեանց ծանուսս լուան . և զաչս իւրեանց կափուցին՝ զի մի երբէք տեսցեն աչօք՝ և ականջօք լուիցեն՝ և սրտիւք իմասցին, և դարձցին և բժշկեցից զնոսա :

16 Եւ այց ձեր երանի է աչացդ՝ զի տեսանեն, և ականջաց ձերոց՝ զի լեն :

17 Եւ մէն ասեմ ձեզ, զի բազում մարգարէք և արդարք ցանկացան տեսանել զոր

տեսանէքդ՝ և ոչ տեսին , և լսել զոր լս-
սէքդ՝ և ոչ լուան :

Եւ արդ լուարուք դուք զառակ սեր . 18
մանացանին :

Յամենայնէ որ լսէ զբանն արքայութե 19
և ոչ առնու 'ի միտ , գայ չարն և յափըչ-
տակէ զսերմանեալն 'ի սիրտ նորա . այն
է՝ որ առ ճանապարհաւն սերմանեցաւ :

Եւ որ յասպառաժին սերմանեցաւ՝ այն 20
է , որ իբրև լսէ զբանն , և վաղվաղակի
խնդութե ընդունի զնա :

Բայց քանզի ոչ ունի արմատս յինքեան 21
այլ առ ժամանակ մի է , 'ի լինել նե-
ղութեան և հալածանաց վասն բանին՝
վաղվաղակի գայթակղի :

Իսկ որ 'ի մէջ փշոցն սերմանեցաւ՝ այն 22
է , որ իբրև լսէ զբանն , և հոգք աշխար-
հիս և սպտրանք մեծութե հեղձուցա-
նեն զբանն , և լինի անպտուղ :

Իսկ որ յերկիրն բարի սերմանեցաւ՝ այն 23
է , որ իբրև լսէ զբանն՝ և 'ի միտ առ-
նու , և տայ զպտուղ , է որ հարիւր և
է որ վաթսուն և է որ երեսուն :

Գ.Օ. Եւ առակ արկ առ նոսա և ասէ . նմա 24
նեցաւ արքայութի երկնից առն , որ սեր-
մանիցէ սերմն բարի յագարակի իւրում :
Եւ 'ի քուն լինել մարդկան , եկն թըշ- 25
նամին նորա , և ցանեաց 'ի վերայ ո-

րումն 'ի մէջ ցորենոյն՝ և գնաց :

26 Եւ իբրև բուսաւ խոտն և արար պըտուղ, ապա երևեցաւ և որումնն :

27 Եւ ատուցեալ ծառայք տանուտեառնն ասեն ցնա . տէր՝ ոչ սերմն բարի սերմա, նեցեր յագարակին քում, արդ ուստի ունիցի զորումնն :

28 Եւ նա ասէ ցնոսա . այր թշնամի արար զայն . ասեն ցնա ծառայքն . կամիս զի երթիցուք քաղեսցուք զայն 'ի բաց :

29 Եւ նա ասէ ցնս . մի, գուցէ մինչ քաղիցէք զորումնն, և զցորեանն ընդ նմին 'ի բաց խլիցէք :

30 Եւ այլ տուք երկիցունց աճել 'ի միասին մինչև 'ի հունձս, և 'ի ժամանակի հընձոցն ասացից ցհնձողն . քաղեցէք նախ զորումնդ՝ և կապեցէք զայդ խրձունս առ 'ի յայրել, և զցորեանն ժողովեցէք 'ի շտեմարանս իմ :

31 Եւ առակ արկ առ նոսա և ասէ . նման է արքայու թիւն երկնից հատոյ մանանխոյ . զոր առեալ մարդոյ՝ սերմանեաց յագարակի իւրում :

32 Եւ փոքր է քան զամ սերմանիս . և յորժամ աճիցէ, մեծ է քան զամ բանջարս . և լինի ծառ՝ մինչև գալ թռչնոց երկնից և հանգչել յոսոս նորա :

33 Եւ առակ խօսեցաւ ընդ նոսա և ասէ .

Նման է արքայու թի երկնից խմորոյ, զոր
առեալ կնոջ թագոյց 'ի գրեւս երիս ա-
լեր՝ մինչև ամենայն խմբրեցաւ :

Օ այս ամենայն խօսեցաւ իսուս առա- 34
կօք ընդ ժողովուրդսն, և աւանց առակի
ոչ ինչ խօսէր ընդ նոսա :

Օ ի լցցի ասացեալն 'ի Կարգարէէն . 35
բացից առակօք զբերան իմ, բղխեցից
զծածկեալսն 'ի սկզբանէ սշխարհի :

Յայնժամ թողեալ Յսի զժողովուրդսն՝ 36
եկն 'ի տուն . մատեան առ նա աշա-
կերտքն նորա՝ և ասեն . իեկնեա մեզ
զառակ որոմանցն ագարակի :

Կա պատասխանի ետ՝ և ասէ ցնոսա . որ 37
սերմանէ զսերմն բարի՝ է ուղի մարդոյ :

Եւ ագարակն աշխարհս է . սերմն բա- 38
րի նոքա են որ որդիքն ալքայու թեան
են, իսկ որոմն որդիք չաւին են :

Եւ թշնամին որ վարեաց զայն՝ սատա- 39
նայ է . և հունձքն կատարած աշխար-
հիս է, և հնձողքն հրեշտակք են :

Արպէս ժողովի որոմնն և 'ի հուր այրի, 40
այնպէս եղիցի 'ի կատարածի աշխարհիս :

Ղաքեացի որդի մարդոյ զհրեշտակս 41
իւր, և ժողովեացեն յարքայու թեան՝ նո-
րա զամենայն գայթակղութիւնս՝ և զայ-
նոսիկ ոյք գործեն զանօրէնութիւն :

Եւ արկցեն զնոսա 'ի հնոց հրոյ . անդ է- 42

- զիցի լալ և կրճել ատամանց :
- 43 Յայնժամ արդարքն ծագեսցեն իբրև զարեգակն յարքայութի երկնից . որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ :
- 44 Ղարձեալ՝ նման է արքայութի երկնից քանձի ծածկելոյ յագարակի , զոր գլտեալ մարդոյ՝ թագոյց . և ՚ի խնդութի անտի երթայ վաճառէ զամ ինչ զոր ունի , և գնէ զագարակն զայն :
- 45 Ղարձեալ՝ նման է արքայութիւն երկնից առն վաճառականի՝ որ խնդրիցէ մարգարիտս գեղեցիկս :
- 46 Եւ գտեալ մի պատուական մարգարիտ՝ երթեալ վաճառեաց զամ զոր ինչ ունէր՝ և գնեաց զայն մարգարիտ :
- 47 Ղարձեալ՝ նման է արքայութի երկնից ուռկանի արկելոյ ՚ի ծով՝ և յամենայն ազգաց ժողովելոյ :
- 48 Օ որ՝ իբրև լցաւ , հանեալ ՚ի ցամաք՝ և նստեալ ժողովեցին զբարի բարին յամանս , և զխոտանն ՚ի բաց ընկեցին :
- 49 Եւ յսպէս եղիցի ՚ի կատարածի աշխարհիս . ելցեն հրեշտակք՝ և մեկնեսցեն զչարս ՚ի միջոյ արդարոց :
- 50 Եւ արկցեն զնն ՚ի հնոց հրոյն . անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց :
- 51 Եւսէ ցնոսա Յիսուս . իմացարուք զայս ամենայն . ասեն ցնա . այո տէր :

Եւ նա ասէ ցնոսա . վասն այսորիկ ամ 52
 դպիր աշակերտեալ արքայութեւ Երկնից՝
 նման է առն տանուտեառն, որ հանէ
 ՚ի գանձէ իւրմէ զնոր և զհին :

Եւ եղև իբրև կատարեաց Հիսուս զա 53
 ռակս զայսոսիկ՝ փոխեցաւ անտի :

Եւ եկեալ ՚ի գաւառ իւր՝ ուսուցանէր 54
 զնս ՚ի ժողովրդեանն նոցա , մինչև զար-
 մանալ նոցա և ասել . սմա ուստի իցէ այս
 իմաստութիւն և զօրութիւնք :

Այ սա է հիւսանն որդի , ոչ մայր սորա 55
 կօչի Սարիամ , և եղբարք սորա Հակո-
 բոս և Հովսէս և Սիմոն և Հուդա :

Եւ քորք սորա ոչ ամենեքեան առ մեզ 56
 են . արդ ուստի է սմա այս ամ :

Եւ գայթակղէին ՚ի նա . և Հիսուս ասէ 57
 ցնոսա . չիք մարգարէ անարգ եթէ ոչ
 յիւրում գաւառի և յիւրում տան :

Եւ ոչ արար անդ զօրութիւնս բազումս՝ 58
 վասն անհաւատութեան նոցա :

ԳԼ . ԺԳ

Եւ Հայնմ ժամանակի լուաւ Հերովդէս 1
 չորրորդապետ զլուր Հիսուսի :

Եւ ասէ ցճառայս իւր . նա է Հովհան- 2
 նէս Սկրտիչ , նա յարեաւ ՚ի մեռելոց , և
 վասն այնորիկ զօրութիւնք լինին նովալ :

Քանզի Հերովդէս կալաւ զՀովհաննէս , 3

- կապեաց զնա և եղ 'ի բանտի վասն շե-
 րովդիա կնոջ Վիլիպպոսի եղբօր նորա :
- 4 Օ 'ի ասէր ցնա Յովհաննէս . չէ՛ արժան
 քեզ ունել զդա :
- 5 Եւ կամէր զնա սպանանել , բայց երկըն-
 չէր 'ի ժողովրդէնէ անտի . քանզի իբրև
 զմարգարէ ունէին զնա :
- 6 Եւ իբրև եղէն ծնունդք շերովդի՝ կա-
 քաւեաց դուստրն շերովդիայ 'ի մէջ
 բազմականին , և հաճոյ թուեցաւ շե-
 րովդի :
- 7 Ուստի և երդմամբ խոստացաւ տալ նմա
 զինչ և խնդրեսցէ :
- 8 Եւ նա յառաջագոյն խրատեալ 'ի մօ-
 րէ իւրմէ . տուր ինձ ասէ այսր 'ի վերայ
 սկտեղ զգլուխն Յովհաննու Սկրտչի :
- 9 Եւ տրտմեցաւ թագաւորն . բայց վասն
 երդմանցն և բարձակցացն՝ հրամայեաց
 տալ նմա :
- 10 Եւ առաքեաց գլխատեաց զՅովհաննէս
 'ի բանտի :
- 11 Եւ բերաւ գլուխ նր՝ սկտեղք՝ և տուաւ
 աղջկանն , և տարաւ առ մայր իւր :
- 12 Եւ մատուցեալ աշակերտքն նր՝ բարձին
 զմարմինն և թաղեցին , և եկեալ պատ-
 մեցին Յիսուսի :
- 13 Եւ իբրև լուաւ Յիսուս . զնաց անտի նա Ե՛ր-
 ւու յանապատ տեղի առանձինն . իբրև

լուան ժողովուրդքն , գնացին զհետ նո-
րա հետի 'ի քաղաքաց անտի :

Եւ իբրև ել՝ ետես ժողովուրդ բազում , 14
գթացաւ 'ի նո , և բժշկեաց զհիւանդս
նոցա :

Իբրև ընդ երեկս եղև , մատեան առ 15
նա աշակերտքն և ասեն . տեղիս անա-
պատ է՝ և օրս տարաժամեալ , արձա-
կեա զժողովուրդսդ , զի երթիցեն շուրջ
'ի շէնսն՝ գնեսցեն իւրեանց կերակուրս :

Եւ ասէ Յիսուս . ոչ ինչ պիտոյ է դոցա 16
երթալ . դուք տուք դոցա ուտել :

Եւ նոքա ասեն ցնա . ոչ ինչ ունիմք աստ , 17
բայց հինգ նկանակ և երկուս ձկունս :

Եւ ասէ ցնոսա . բերէք այսր զայն : 18

Եւ հրամայեաց բազմեցուցանել զժո- 19
ղովուրդսն 'ի վերայ խոտոյ . և առեալ
զհինգ նկանակն և զերկուս ձկունսն՝
հայեցաւ յերկինս , օրհնեաց և եբեկ՝
և ետ ցաշակերտսն զնկանակսն , և աշա-
կերտքն ժողովրդոցն :

Կերան ամենեքեան և յադեցան , և բար- 20
ձին զնշխարս կոտորոցն երկոտասան սա-
կառի լի :

Եւ որք կերանն՝ էին արք իբրև հինգ 21
հազար . թող զկանայս և զմանկտի :

Եւ ստիպեաց վաղվաղակի զաշակերտսն 22
մտանել 'ի նաւ՝ և յառաջել յայնկոյս ,

- մինչ ինքն զժողովուրդսն արձակեսցէ :
- 23 Եւ իբրև արձակեաց զժողովուրդսն ,
եւ 'ի լեառն առանձինն կալ յաղօթս .
և իբրև ընդ երեկս եղև , անդ էր միայն :
- 24 Եւ նաև մեկնեալ էր 'ի ցամաքէն բա-
զում ասպարիսօք ծփեալ յալեացն .
քանզի ընդդէմ էր հողմն :
- 25 Եւ 'ի չորրորդում պահու գիշերոյն եկն
առ նոսա Յս գնալով 'ի վերայ ծովուն :
- 26 Իբրև տեսին զնա աշակերտքն զի գնայր
'ի վերայ ծովուն՝ խռովեցան , և ասէն
թէ առ աչօք ինչ իցէ . և առ ահին աղա-
ղակեցին :
- 27 Եւ վաղվաղակի խօսեցաւ ընդ նոսա
Յս և ասէ . քաջալերեցարուք ես եմ
մի երկնչիք :
- 28 Պատասխանի ետ նմա Պետրոս և ասէ .
տէր՝ եթէ դու ես , հրամայեա ինձ գալ
առ քեզ 'ի վերայ ջրոցս :
- 29 Եւ նա ասէ , եկ . և իջեալ 'ի նաւէն
Պետրոս՝ գնաց 'ի վերայ ջրոցն , և եկն
առ Յիսուս :
- 30 Եւ տեսեալ զհողմն սաստիկ՝ երկեաւ .
և իբրև սկսաւ ընկղմիլ՝ աղաղակեաց և
ասէ . տէր փրկեա զիս :
- 31 Եւ վաղվաղակի Յիսուս ձգեաց զձեռն
իւր՝ կալաւ զնա և ասէ . թերահաւատ՝
ընդէր երկմտեցեր :

Եւ իբրև ելին 'ի նաւն' հանդարտեաց 32
հողմն :

Եւ որ 'ի նաւին էին' մատեան երկիր 33
սլազին նմա և ասէն . արդարև որդի
Բստուծոյ ես դու :

Եւ անցեալ եկին 'ի ցամաք 'ի Վեննե 34
սարէթ :

Եւ իբրև ծանեան զնա արք տեղւոյն 35
այնորիկ , առաքեցին ընդ ամ գաւառն' և
ածին առ նա զամենայն հիւանդս :

Եւ աղաչէին զնա , զի գոնէ միայն 'ի 36
քղանցս հանդերձի նորա մերձեցցին . և
որ միանգամ մերձեցանն' փրկեցան :

ԳՎ : ԺԵ

Եւ Յայնժամ մատեան առ Յս' որ Ղալիմէ 1
Փարիսեցիքն և դպիրք' և ասէն :

Ընդէր աշակերտքն քո անցանէն զա- 2
ւանդութեամբ ծերոցն . զի ոչ լուանան
զձեռս յորժամ հաց ուտեն :

Եւ սատասխանի ետ և ասէ ցնս . իսկ 3
դուք ընդէր անցանէք զսատուիրանաւն
Բստուծոյ' վասն ձերոյ աւանդութեն :

Օի Բստուած ասաց . սատուեա զհայր 4
քո և զմայր :

Եւ որ բամբասէ զհայր կամ զմայր' մա- 5
հու վախճանեցցի :

Եւ դուք ասէք . որ ասիցէ ցհայր իւր 6

կամ ցմայր իւր, թէ պատարագ է՝ զոր յինէն օգտիցիս, և ոչ պատուիցէ զհայր իւր և զմայր իւր. և խոտէք զբանն Մատուծոյ վասն ձերոյ աւանդութեանն :

7 Աեղծաւորք՝ բարւոք մարգարէացաւ ՚ի վերայ ձեր Նսայի և ասէ :

8 Սողովուրդս այս շրթամբք պատուէ զիս, և սիրտ իւրեանց հեռացեալ մեկուսի է յինէն :

9 Օ ուր պաշտեն զիս, ուսուցանեն վարդապետուիս՝ զմարդկան պատուիրեալս :

10 Եւ կոչեցեալ առ ինքն զժողովուրդսն՝ ասէ ցնոսա. լուարուք և ՚ի միտ առէք :

11 Աչ որ ինչ մտանէ ընդ բերան՝ պղծէ զմարդ, այլ որ ինչ ելանէ ՚ի բերանոյ՝ այն պղծէ զմարդ :

12 Յայնժամ մատուցեալ աշակերտացն նորա ասեն ցնա. գիտէս զի Փարիսեցիքն իբրև լուան զբանն՝ դայթակղեցին :

13 Եւ պատասխանի ետ նոցա՝ և ասէ. ա մենայն տունկ զոր ոչ տնկեաց հայր իմ երկնաւոր, խլեսցի :

14 (Ի)ոյլ տուք զնոսա. կոյրք են կուրաց առաջնորդք. կոյր կուրի յորժամ առաջնորդէ՝ սխալէ, և երկոքին ՚ի խորխորատ անկանին :

15 Պատասխանի ետ նմա Պետրոս և ասէ. մեկնեա մեզ զառակս զայս :

Բսէ Յօ. տակաւին և դուք անմիտք էք : 16
 Եւ ոչ իմանայք, եթէ ամ որ մտանէ 17
 'ի բերան, յորովայն երթայ և արտաքս
 ելանէ :

Իսկ որ ելանէ 'ի բերանոյ՝ 'ի սրտէ ան 18
 տի դայ, և այն սղծէ զմարդն :

Օ ի 'ի սրտէ ելանեն խորհուրդք չարք՝ 19
 սպանութիւք, շնութիւք, պոռնկութիւք,
 գողութիւնք, սուտ վկայութիւնք, հայ-
 հոյութիւնք :

Բս յամէ՝ որ սղծէ զմարդն, այլ ան 20
 լուայ ձեռք ուտել՝ ոչ սղծէ զմարդ :

Եւ Օ Եւ ելեալ անտի Յօի գնաց 'ի կողմանս 21
 Տիւրոսի և Սիդոնի :

Եւ ահա կին մի քանանացի 'ի սահմանայ 22
 անտի նոցա ելեալ, աղաղակէր և ասէր .
 ողորմեաց ինձ տիր որդի՝ Վաւթի, դուստր
 իմ չարաչար այսահարի :

Եւ նա ոչ ետ նմա պատասխանի . և մա 23
 տուցեալ աշակերտքն նորա՝ աղաչէին
 զնա և ասէին . արձակեա զնա զի աղա-
 ղակէ զհետ մեր :

Վա պատասխանի ետ և ասէ . ոչ ուրեք 24
 առաքեցայ՝ եթէ ոչ առ ոչխարս կորու-
 սեալս տանն Սարայելի :

Եւ նա մատուցեալ երկիր պագանէր նմա 25
 և ասէր . տէր՝ օգնեա ինձ :

Վա պատասխանի ետ նմա և ասէ . ոչ է բար 26

ւոր առնուլ զհաց մանկանց և արկանել շանց :

27 Այն առ ասէ . այո տէր , քանզի և շունք կերակրին 'ի փշրանաց անկեւոց 'ի սեղանոյ տեսուն իւրեանց :

28 Յայնժամ պատասխանի ետ նմա Յս և ասէ . ով կին դու՝ մեծ են հաւատք քո , եղիցի քեզ որպէս և կամիս . և բժշկեցաւ դուստր նորա 'ի նմին ժամու :

29 Այն գնացեալ անտի Յիսուսի , եկն 'ի ծովեզրն Ղալիլէացոց , և ելեալ 'ի լեառն՝ նստէր անդ :

Եւ ,

30 Ատեան առ նա ժողովուրդք բազմք՝ որ ունէին ընդ իւրեանս՝ կաղս , կոյրս , համերս , միակողմանիս և այլս բազմս . և ընկեցին զնս առ ոտս նր և բժշկեաց զնս :

31 Այնչև զարմանալ ժողովրդոցն՝ որ տեսանէին զի համերքն խօսէին՝ կաղք գնային՝ միակողմանիք բժշկէին՝ կոյրք տեսանէին , և փառաւոր առնէին զԱստուած Իսրայելի :

32 Այն կոչեցեալ առ ինքն Յսի զաշակերտան՝ ասէ . գթամ 'ի ժողովուրդդ , զի արդերեք աւուրք են զի կան առ իս , և ոչ ունին զինչ ուտիցեն . և արձակել ըզդոսա նօթիս՝ չկամիմ , գուցէ նբթիցեն զճանապարհայն :

33 Ասեն ցնա աշակերտքն . իսկ արդ մեզ

յանապատի աստ ուստի իցէ այնչափ
հաց՝ մինչև յազեցուցանել զայսչափ ժո-
ղովուրդ :

Եւ ասէ ցնո՞ ()ս . քանի՜ նկանակ ունիք . 34
և նորա ասեն . եօթն , և սակաւ ձկուռնս :

Եւ հրամայեաց ժողովրդեանն բազմել 35
ի վերայ գետնոյ :

Եւ առեալ զեօթն նկանակն և զձկուռնն՝ 36
գոհացաւ և եբեկ և ետ ցաշակերտսն ,
և նորա ժողովրդեանն :

Կերան ամենեքեան և յազեցան , և բար 37
ձին զնշխարս կոտորոցն՝ եօթն զամ-
բիւղ լի

Եւ որք կերանն՝ էին արք իբրև չորք հա 38
զարք , թող զկանայս և զմանկտի :

Իբրև արձակեաց զժողովուրդսն , ել ՚ի 39
նաւ և եկն ՚ի սահմանս Մագդաղեայ :

ԳՎ . Ժ . Գ .

Եւ մատուցեալ Փարիսեցիքն և Սա 1
դուկեցիք փորձելով խնդրէին ՚ի նմանէ՝
նչան յերկնից ցուցանել նոցա :

Եւ պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա . 2
(յորժամ երեկոյ լինի՝ ասէք , պարզ լի-
նիցի զի կարմրացեալ է երկինս :

Եւ առաւօտու՝ այսօր մրրիկ , զի շառա 3
գունի տրտմութեամբ երկինս . արդ զե-
րեսս երկնի կարէք քննել , իսկ զնչան

Ժամանակիս ոչ կարէք գիտել) :

4 Լ՛գգ չար և շնացող՝ նշան խնդրէ , և նշան մի տացի նմա բայց նշանն Յովնանու մարգարէի . և եթող զնոսա և զնաց :

5 Վնացին և աշակերտքն յայնկոյս՝ և մոռացան առնուլ հաց :

6 Լ՛սէ ցնն Յ՛ս . տեսէք և զգոյշ լերուք ՚ի խմորոյ Սաղուկեցւոցն և Փարիսեցւոցն :

7 Առքա խորհէին ընդ միմեանս և ասէին թէ հաց ոչ բարձաք :

8 Վիտաց Յ՛ս և ասէ . զի խորհիք ՚ի միտս ձեր թերահաւատք՝ եթէ հաց ոչ ունիք :

9 Տակաւին չիմանայք և ոչ յիշէք զհինգ նկանակն ՚ի հինգ հաղարսն , և քանի սակառի բարձիք :

10 Լ՛ւ ոչ զեթն նկանակն ՚ի չորս հաղարսն , և քանի զամբիւղս բարձիք :

11 Լ՛ըդ զիարդ ոչ իմանայք եթէ ոչ վասն հացի ասացի ձեզ՝ զգոյշ լինել ՚ի խմորոյ Սաղուկեցւոց և Փարիսեցւոցն :

12 Յայնժամ ՚ի միտ առին թէ ոչ ասաց զգուշանալ ՚ի խմորոյ , այլ յաղանդոյ Փարիսեցւոցն և Սաղուկեցւոց :

13 Լ՛ւ ելեալ Յ՛ս ՚ի կողմանս Փիլիպպեայ Սեարեայն , հարցանէր ցաշակերտսն և ասէր . զո՞ որք ասէն զինէն մարդիկն թէ իցէ որդի մարդոյ :

14 Լ՛ւ նորքա ասէն . ոմն զՅովհաննէս Ս՛ը-

Օ՛յ

կըրտիչ, և այլք զԱյլիա, և կէսք զԱյրեմիա, կամ զմի ոք 'ի մարգարէից:

Ըսէ ցնօսա. իսկ դուք զո՞ ասէք զինէն 15
[Թէ իցեմ:

Պատասխանի ետ Սիմոն Պետրոս և աւսէ. դու ես Վհոն որդի Ըյ կենդանւոյ: 16

Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնա. 17
Երանի քեզ Սիմոն որդի Յովնանու, զի մարմին և արիւն ոչ յայտնեաց քեզ՝ այլ հայր իմ որ յերկինս է:

Եւ ես քեզ ասեմ, զի դու ես վէմ և 'ի 18
վերայ այդր վիմի շինեցից զեկեղեցի իմ, և դրունք դժոխոց զնա մի յաղթահարեսցեն:

Եւ տաց քեզ փականս արքայութեան 19
երկնից. և զոր միանգամ կապեսցես յերկրի, եղիցի կապեալ յերկինս. և զոր արձակեսցես յերկրի, եղիցի արձակեալ յերկինս:

Յայնժամ սաստեաց աշակերտացն զի մի 20
ուսեք ասիցեն [Թէ նա է Վրիստոսն:

Յայնմ հետէ սկսաւ Յիսուս ցուցանել 21
աշակերտացն [Թէ պարտ է նմա երթալ Ալէմ. և [Թէ բաղում չարչարանս չարչարիլ 'ի քահանայապետիցն և 'ի դպրաց և 'ի ծերոց ժողովրդեանն՝ և սպանանիլ և յերիւր աւուր յառնել:

Եւ առեւլ զնա մեկուսի Պետրոսի, 22

- սկսաւ կազել ընդ նմա և ասել . քաւ լիցի քեզ տէր , մի եղիցի քեզ այդ :
- 23 Եւ նա դարձեալ 'ի Պետրոս' ասէ . երթ յետս իմ սատանայ , գայթակղու թիւնս իմ ես . զի ոչ խորհիս դու զԱստուծոյն , այլ զմարդկան :
- 24 Եւ այնժամ Եիսուս ասէ ցաշակերտսն իւր . եթէ որ կամի զկնի իմ գալ՝ ուրացի զանձն , և առցէ զխաչ իւր և եկեսցէ զկնի իմ :
- 25 Օ ի որ կամիցի զանձն իւր կեցուցանել՝ կորուսցէ զնա . և որ կորուսցէ զանձն իւր վասն իմ՝ գտցէ զնա :
- 26 Օ ինչ օգտիցի մարդ թէ զաշխարհս ամենայն շահեսցի , և զանձն իւր տու ժեսցէ . կամ զինչ տացէ մարդ փրկանս ընդ անձին իւրոյ :
- 27 Օ ի գալոց է որդի մարդոյ փառօք հօր իւրոյ հանդերձ հրեշտակօք իւրովք . և յայնժամ հատուսցէ իւրաքանչիւր ըստ գործս իւր :
- 28 Եւ մէն ասեմ ձեզ , զի իցեն ոմանք 'ի սոցանէ որ աստ կան , որք ոչ ճաշակեսցեն զմահ՝ մինչև տեսցեն զորդի մարդոյ եկեալ արքայութեամբ իւրով :

ԳԼ . ԺԷ .

Եւ յետ վեց աւուր առնու ընդ իւր Յիսուս զՊետրոս և զՅակոբոս և զՅովհաննէս զեղբայր նորա , և հանէ զնոսա ՚ի լեառն մի բարձր առանձինն :

Եւ այլակերպեցաւ առաջի նոցա . և լուսաւորեցան երեսք նորա իբրև զարեգակն , և հանդերձք նորա եղէն սպիտակ իբրև զլոյս :

Եւ ահա երևեցան նոցա Սուլէս և Նիլիա որ խօսէին ընդ նմա :

Պատասխանի ետ Պետրոս և ասէ ց՚Յս . Տէր՝ բարուք է մեզ աստ լինել . եթէ կամիս՝ արասցուք երիս տաղաւարս , մի քեզ և մի Սուլեսսի և մի Նիլիայի :

Եւ մինչ դեռ նա խօսէր , ահա ամպ լուսաւոր հովանի եղև ՚ի վերայ նոցա . ձայն եղև յամպոյն և ասէ . դա է որդի իմ սիրելի ընդ որ հաճեցայ , դմա լուարուք :

Իբրև լուան աշակերտքն , անկան ՚ի վերայ երեսաց իւրեանց և երկեան յոյժ :

Եւ մատուցեալ Յիսուս բուռն եհար զնոցանէ և ասէ . յոտն կացէք և մի՛ երկնչիք :

Իմբարձին զաչս իւրեանց և ոչ զոք տեսին՝ բայց միայն զՅիսուս :

Եւ մինչ դեռ իջանէին ՚ի լեռնէ անտի , պատուիրեաց նոցա Յիսուս՝ և ասէ . մի

ումեք ասիցէք զտեսիլդ՝ մինչև որդի
մարդոյ՝ ի մեռելոց յարիցէ :

10 Հարցին ցնա աշակերտքն և ասեն .
զի՞նք դպիրքն ասեն եթէ Աղիայի նախ
պարտ է զալ :

11 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնո-
սա . Աղիա դայ և հաստատեսցէ զամ :

12 Այլ ասեմ ձեզ՝ զի Աղիա եկեալ իսկ է
և ոչ ծանեան զնա . այլ արարին ընդ նա
զոր ինչ կամեցան . նոյնպէս և որդի մար-
դոյ չարչարելոց է ՚ի նոցանէ :

13 Յայնժամ ՚ի միտ առին աշակերտքն թէ
վասն Յովհաննու Սկրտչի ասաց ցնոսա :

14 Այլ իբրև եկին ՚ի ժողովուրդն , մատեալ **Օ՛ր**
այր մի՝ ՚ի ծունր իջանէր և ասէր . տէր՝
ողորմեաց որդւոյ իմում, զի լուսնոտի
և չարաչար հիւանդանայ . բազում ան-
գամ անկանի ՚ի հուր՝ և երբէք ՚ի ջուր :

15 Այլ մատուցի զնա աշակերտացն քոց և
ոչ կարացին բժշկել :

16 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ . ով
ազգ անհաւատ և թիւր, մինչև ցէրբ
իցեմ ընդ ձեզ՝ մինչև յերբ անսայցեմ
ձեզ . աժ զնա առ իս :

17 Այլ սաստեաց ՚ի նա Յիսուս և ել ՚ի նմա
նէ դեն, և բժշկեցաւ մանուկն ՚ի ժամէն
յայնմանէ :

18 Յայնժամ մատեան աշակերտքն առան-

ձինն և ասէն ց՝ Յիսուս . մեք ընդէր ոչ
կարացաք հանել զնա :

Եւ նա ասէ ցնոսա . վասն թերահաւա 19
տու թեան ձերոյ . ամէն ասեմ՝ ձեզ՝ եթէ
ունիցիք հաւատս քան զհատն մանանխոյ ,
ասասջիք լերինս այսմիկ՝ փոխեաց աստի
անդր և փոխեսցի . և ոչ ինչ անհարին
լինիցի ձեզ :

Ի այց այս ազգ ոչ ելանէ եթէ ոչ աղօ 20
թիւք և սրահովք :

Օ՛ր . Եւ մինչ դեռ շրջէին նոքա 'ի Վալիլէայ՝ 21
ասէ ցնոսա ՝ Յիսուս . մատնելոց է որդի
մարդոյ 'ի ձեռս մարդկան :

Եւ սպանցեն զնա և յերիր աւուր յա 22
րիցէ . և տրտմեցան յոյժ :

Ի բրե եկին նոքա 'ի Վափառնաում , մա 23
տեան որք զերկզրամեանն սրահանջէին՝
առ Պետրոս , և ասէն . վարդապետն ձեր
ոչ տայ զերկզրամեանն . և ասէ՝ այո :

Եւ ի բրե եմուտ 'ի տուն՝ յառաջեաց 24
քան զնա ՝ Յիսուս և ասէ . զիմոր թուի
քեզ Սիմոն . թագաւորք ազգաց յումմէ
առնուն զհարկս կամ զհասն , յորդոնց իւ
րեանց թէ յօտարաց :

Եւ ի բրե ասաց թէ յօտարաց , ասէ ցնա 25
՝ Յիսուս . ասլա ուրեմն ազատ են որդիքն :

Ի այց զի մի գայ թակղեցուսցուք զնոսա , 26
երթ 'ի ծով և ընկեա կարթ , և զա

ուաջինն ձուկնն որ ելանիցէ՝ առ և բաց զբերան նորա , և գտանիցես սատեր . և զայն առեալ տացես նոցա ընդ իմ և ընդ քո :

ԳԼ : ԺԲ

- 1 **Յ**այնմ աւուր մատեան աշակերտքն առ Յիսուս և ասէն . ո՞վ իցէ 'ի մէջ մեծ յարքայութեան երկնից :
- 2 **Եւ** կոչեաց առ ինքն Յիսուս մանուկ մի, կացոյց զնա 'ի մէջ նոցա :
- 3 **Եւ** ասէ . ամէն ասեմ ձեզ , եթէ ոչ դարձջիք և եղիջիք իբրև զմանկտի , ոչ մտանիցէք յարքայութիւն երկնից :
- 4 **Ըրդ** որ խոնարհեցուցանէ զանձն իբրև զմանուկս զայս , նա է մեծ յարքայութեան երկնից :
- 5 **Եւ** որ ոք ընկալցի մանուկ մի այսպիսի յանուն իմ , զիս ընդունի :
- 6 **Եւ** որ ոք գայթակղեցուցէ զմի 'ի փոքրրկանցս յայսցանէ յիս հաւատացելոց , լաւ է նմա եթէ կախիցի երկան իշոյ ընդ պարանոց նորա և ընկզմեացի 'ի խորս ծովու :
- 7 **Ս**այ աշխարհի 'ի գայթակղութեանց , հարկ է գալ գայթակղութեանց . բայց վայ մարդոյն այնմիկ յոյր ձեռն գայցէ գայթակղութիւն :
- 8 **Եթէ** ձեռն քո կամ ոտն գայթակղե-

ցուցանէ զքեզ, հատ զնա և ընկեա 'ի քէն. լաւ իցէ քեզ միաձեռանի կամ կաղ մտանել 'ի կեանս, քան թէ երկուս ձեռս և երկուս ոտս ունել, և անկանել 'ի հուրն յաւիտենական :

Եւ եթէ ակն քո գայթակղեցուցանէ զքեզ, խլեա զնա և ընկեա 'ի քէն. լաւ իցէ քեզ միականի մտանել 'ի կեանս, քան երկուս աչս ունել և անկանել 'ի գեհէն հրոյն :

Օ՛ր, Օ գոյշ լերուք՝ մի արհամարհ իցէք զմի 'ի փոքրկանցս յայսցանէ. ասեմ ձեզ, զի հրեշտակք նոցա յերկինս հանապազ տեսանեն զերեսս հօր իմոյ որ յերկինս է :

Օ՛ ի եկն որդի մարդոյ կեցուցանել ըզկորուսեալն :

Օ իարդ թուի ձեզ, եթէ լինիցի մարդոյ հարիւր ոչխար և մոլորիցի մի 'ի նոցանէ, ոչ թողուցու զիննսուն և զինն ոչխարն 'ի լերինս, և երթիցէ խնդրիցէ զմոլորեալն :

Եւ եթէ լինիցի գտանել զնա, ամէն ասեմ ձեզ զի ուրախ լինի 'ի վերայ նորա առաւել՝ քան 'ի վերայ իննսուն և ինսուն ցըն, որ չիցեն մոլորեալ :

Եւ յսպէս ոչ են կամք առաջի հօր իմոյ որ յերկինս է՝ եթէ կորիցէ մի 'ի փոքրկանցս յայսցանէ :

- 15 Եթէ մեղիցէ քեզ եղբայր քո, երթ յանդիմանեա զնա յորժամ դու և նա միայն իցէք . եթէ լուիցէ քեզ, շահեցար զեղբայր քո :
- 16 Ապա թէ ոչ լուիցէ քեզ, առ ընդ քեզ միւս ևս կամ երկուս, զի ՚ի բերանոյ երկուց և երից վկայից հաստատեսցի ամենայն բան :
- 17 Իսկ եթէ նոցա ոչ լուիցէ, ասասջիր յեկեղեցւոջ . ասպա թէ և եկեղեցւոյն ոչ լուիցէ, եղիցի քեզ իբրև զհեթանոսն և զմաքսաւոր :
- 18 Ամէն ասեմ ձեզ, զոր կապիցէք յերկրի՝ եղիցի կապեալ յերկինս, և զոր արձակիցէք յերկրի՝ եղիցի արձակեալ յերկինս :
- 19 Երբ ձեռքով ասեմ ձեզ . եթէ երկու ՚ի ձէնջ միաբանիցեն յերկրի վասն ամենայն իրաց, զինչ և խնդրեսցեն՝ եղիցի նոցա ՚ի հօրէ իմմէ որ յերկինսն է :
- 20 () Ի ուր իցեն երկու կամ երեք ժողովեալ յանուն իմ, անդ եմ ես ՚ի մէջ նոցա :
- 21 Եթայնժամ մատեաւ առ նա Արարիչ և ասէ . տէր՝ քանիցս անգամ եթէ մեղիցէ ինձ եղբայր իմ, և թողից նմա . մինչև ցեօթն անգամ :
- 22 Ասէ ցնա թիսուս . ոչ ասեմ քեզ թէ մինչև ցեօթն անգամ, այլ մինչև յեօ-

Թանասնեկին Եօթն :

- Ս ասն այսորիկ նմանեցաւ արքայու թիւն 23
 երկնից առն թագաւորի , որ կամեցաւ
 համար առնուլ 'ի մէջ ծառայից իւրոց :
- Եւ իբրև սկսաւ առնուլ , մատուցաւ 24
 առ նա պարտապան մի բիւր քանքարոյ :
- Իբրև ոչ ունէր հատուցանել , հրամայ 25
 եաց՝ զնա վաճառել տէրն նորա , և զկին
 նորա և զորդիս և զամենայն որ զինչ և
 ունիցի՝ և հատուցանել :
- Եւ անկեալ ծառայն երկիր պազանէր 26
 նմա և ասէր . երկայնամիտ լեր առ իս՝
 և զամենայն հատուցից քեզ :
- Գ թացեալ տէր ծառային այնորիկ՝ ար 27
 ձակեաց զնա , և զփոխն Եթող նմա :
- Եւ ելեալ ծառայն այն եզիտ զմի 'ի ծա 28
 ռայակցաց իւրոց , որ պարտէր նմա հա-
 բիւր դահեկան . և կալեալ զնա խեղճէր
 և ասէր . հատո ինձ զոր պարտիսդ :
- Ըրդ անկեալ ծառայակցին առ ոտս նո 29
 րա , աղաչէր զնա և ասէր . երկայնամիտ
 լեր առ իս և հատուցից քեզ :
- Եւ նա ոչ կամէր . այլ չոգաւ արկ զնա 30
 'ի բանտ՝ մինչև հատուցէ զպարտսն :
- Իբրև տեսին ծառայակիցքն որ ինչ ե 31
 զլեն՝ տրտմեցան յոյժ , և եկեալ ցուցին
 տեառն իւրեանց զամենայն որ ինչ եզլեն :
- Յայնժամ կոչեաց զնա տէրն իւր և ա 32

սէ . ծառայ չար՝ զամենայն զպարտան
 թողի քեզ՝ վասն զի աղաչեցեր զիս :

33 Իսկ արդ ոչ էր պարտ և քեզ ողորմել
 ծառայակցին քում, որպէս և ես քեզ
 ողորմեցայ :

34 Եւ բարկացեալ տէրն նորա՝ մատնեաց
 զնա դահճաց, մինչև հատուցէ զամե-
 նայն զպարտան :

35 Երբնպէս և հայր իմ որ յերկինս է՝ ա-
 րացէ ձեզ, եթէ ոչ թողուցուք իւրա-
 քանչիւր եղբօր իւրում՝ ի սրտից ձերոց
 զյանցանս նոցա :

ԳԼ : ԺԹ

1 Եւ եղև իբրև կատարեաց Յիսուս Օյ,
 զբանս զայսոսիկ, փոխեցաւ ՚ի Գալիլէէ
 և եկն ՚ի սահմանս Հրէաստանի յայն-
 կոյս Յորդանանու :

2 Եւ զնացին զհետ նորա ժողովուրդք բա-
 զումք, և բժշկեաց զնոսա անդ :

3 Եւ մատուցեալ առ նա Փարիսեցիքն
 փորձէին զնա և ասէին, եթէ արժան
 իցէ ումեք արձակել զկին իւր ըստ ա-
 մենայն վնասու :

4 Պատասխանի ետ նոցա և ասէ . չիցէ՞
 ընթերցեալ ձեր՝ թէ որ հաստատեացն ՚ի
 սկզբանէ՝ արու և էգ արար զնն, և ասէ :

5 Ա՛յ այսորիկ թողցէ այր զհայր և զմայր՝

և երթիցէ զհետ կնոջ իւրոյ, և եղիցին
երկոքեան 'ի մարմին մի :

Եւստուած զուգեաց՝ մարդ
մի մեկնեսցէ :

Եւսէն ցնա . իսկ Սուսէս ընդէր պա-
տուիրեաց մեզ տալ թուղթ մեկնելոյ՝
և արձակել :

Եւսէ ցնոսա . Սուսէս վասն խստասրտուե
ձերոյ հրամայեաց ձեզ արձակել զկանայս
ձեր, այլ 'ի սկզբանէ ոչ եղև այնպէս :

Եւսայ ասեմ ձեզ, զի ամենայն որ արձա-
կեսցէ զկին իւր՝ և ոչ վասն պոռնկութե,
և առնիցէ այլ՝ շնայ, և որ զարձակեալն
առնիցէ՝ շնայ :

Եւսէն ցնա աշակերտքն իւր . եթէ այդ-
պէս ինչ մնաս իցէ ընդ այր և ընդ կին,
լաւ է չամուսնանալ :

Եւսնա ասէ ցնոսա . ոչ ամենեքեան բաւա-
կան են այդմ բանի, այլ որոց տուեալ է :

Օ ի են ներքինիք որ յորովայնէ մօր
իւրեանց ծնան այնպէս . և են ներքինիք՝
որ 'ի մարդկանէ եղեն ներքինիք, և են
ներքինիք՝ որ զանձինս իւրեանց արարին
ներքինիս վասն արքայութեան երկնից .
որ կարողն է տանել՝ տարցի :

Եւսայն ժամ մատուցան առ նա մանկտի, զի
ձեռն գիցէ 'ի վերայ նց և աղօթս արաս-

ցէ . և աշակերտքն նորա սաստէին նոցա :

14 Մէ (Յիսուս . թոյլ տուք մանկուոյդ և մի արգելուք զգոսա գալ առ իս , զի այդ պիտեացդ է արքայութիւն երկնից :

15 Ա եղեալ ձեռն 'ի վերայ նոցա՝ գնաց անտի :

16 Ա ահա մատուցեալ ոմն առ նա ասէ . **Օ Օ** վարդապետ բարի՛ զի՛նչ բարի գործեցից զի ընդունիցիմ զկեանս յաւիտենականս :

17 Ա նա ասէ ցնա . զի հարցանես զիս զբարւոյ , մի է բարի . եթէ կամիս 'ի կեանսն յաւիտենականս մտանել՝ պահեա զպատուիրանսն :

18 Մէ ցնա . զորս . ասէ ցնա (Յիսուս . զմի սպանաներն և մի շնար և մի գողանար և մի սուտ վկայեր :

19 Պատուեա զհայր քո և զմայր , և սիրեսցես զընկեր քո իբրև զանձն քո :

20 Մէ ցնա պատանին . զայդ ամենայն պահեցի 'ի մանկութենէ իմմէ . արդ իւրիք պակաս իցեմ :

21 Մէ ցնա (Յիսուս . եթէ կամիս կատարեալ լինել , երթ վաճառեա զինչս քո և տուր աղքատաց , և ունիցիս գանձս յերկինս , և եկ զկնի իմ :

22 Իբրև լուաւ սպատանին զբանն , գնաց տրտմեալ , զի ունէր ստացուածս բնմն :

Լսէ Յիսուս ցաշակերտսն . ամէն ասեմ 23
 ձեզ , զի դժուարաւ մտցէ մեծատունն

յարքայութիւն երկնից :

Վարձեալ ասեմ ձեզ . դիւրին է մալխոյ 24
 մտանել ընդ ծակ ասղան , քան մեծա-
 տան յարքայութիւն Լստուծոյ մտանել :

Իբրև լուան աշակերտքն՝ զարմացան 25
 յոյժ և ասէն . իսկ ո՞ կարիցէ ասրել :

Հայեցաւ 'ի նոսա Յիսուս և ասէ . առ 26
 'ի մարդկանէ այդ անկար է , այլ առ Լս-
 տուծոյ ամենայն ինչ զօրաւոր :

Յայնժամ պատասխանի ետ Պետրոս և 27
 ասէ ցնա . աւասիկ մեք թողաք զամենայն ,
 և եկաք զկնի քո , արդ զինչ լինիցի մեզ :

Լսէ ցնոսա Յիսուս . ամէն ասեմ ձեզ , 28
 զի դուք որ եկիք զկնի իմ , 'ի միւսանդամ
 գալստեան՝ յորժամ նստցի որդի մար-
 դոյ յաթոռ փառաց իւրոց , նստջիք և
 դուք յերկոտասան աթոռ՝ դատել զեր-
 կոտասան ազգն Եսրայելի :

Եւ ամենայն որ ոք եթող զտուն կամ 29
 զեղբարս կամ զքորս կամ զհայր կամ
 զմայր կամ զկին կամ զորդիս կամ զա-
 դարակս վասն անուան իմոյ , հարիւրա-
 պատիկ առցէ և զկեանսն յաւիտենա-
 կանս ժառանգեսցէ :

Ինչպէս ի զիցին առաջինք յետինք՝ և 30
 յետինք առաջինք :

ԳԼ : Ի

- 1 Քանզի նման է արքայու թիւն երկնից
առն տանուտեառն , որ ել ընդ առա-
ւօտս 'ի վարձու ունել մշակս յայգի իւր :
- 2 Եւ արկ վարձս մշակացն աւուրն դահե-
կան , և առաքեաց զնոսա յայգի իւր :
- 3 Եւ ելեալ զերրորդ ժամու՝ ետես այլս
զի կային դատարկ 'ի հրապարակս .
- 4 Իսէ և ցնոսա . երթայք և դուք յայգի
իմ , և որ ինչ արժան իցէ՝ տաց ձեզ :
- 5 Վնացին և նոքա . և դարձեալ ելեալ զլեց
ժամու և զինն ժամու՝ արար նոյնպէս :
- 6 Եւ զմետասաներորդ ժամու ելեալ ե-
գիտ այլս զի կային դատարկ , ասէ ցնոսա .
ընդէր կայք աստ զօրս ցերեկ դատարկ :
- 7 Իսեն ցնա . զի ոչ ոք կալաւ զմեզ 'ի վար-
ձու . ասէ ցնոսա . երթայք և դուք յայ-
գին , և որ ինչ արժան է՝ առնուցուք :
- 8 Եւ իբրև երեկոյ եղև՝ ասէ տէր այ-
գոյն ցգաւառապետ իւր . կոչեա զմշակսն
և տուր նոցա վարձս՝ սկսեալ 'ի յետնոցն
մինչև ցառաջինսն :
- 9 Իբրև եկին որք զմետասաներորդ ժա-
մուն , առին մէն մի դահեկան :
- 10 Եկեալ և առաջինքն՝ համարէին թէ ա-
ւելի առնուցուն , և առին մէն մի դա-
հեկան և նոքա :

Իբրև առին, տրտնջէին զտանուտեառ 11
նէն և ասէին,

Ի՞նչ դոքա յետինքդ մի ժամ գործեցին, 12
և հասարակորդս մեզ արարեր զդոսա, որ
զճանրուծիւն աւուրն բարձաք և զտօթ:

Ի՞նչ պատասխանի ետ միում 'ի նոցանէ 13
և ասէ. ընկեր, չգրկեմ զքեզ, ո՞չ դահե-
կանի միոջ սակ արկեր ընդ իս:

Ի՞նչ զքոյդ և երթ, եթէ կամիմ յետ 14
նոցս տալ՝ որպէս և քեզ:

Ի՞նչ եթէ չիցէ ինձ իշխանութիւն յիմս առ 15
նեւ զինչ և կամիմ. կամ թէ ակն քո չար
է, զի ես առատս եմ:

Ի՞նչ յապէս եղիցին յետինք առաջինք և 16
առաջինք յետինք, զի բազումք են կո-
չեցեալք և սակաւք են ընտրեալք:

Օ՛վ, Իբրև ելանէր Յիսուս Աջրուտաղէմ, առ 17
զերկոտասանսն առանձինն, և 'ի ճանա-
պարհին ասէ ցնոսա.

Ի՞նչ աւասիկ ելանեմք Աջրուտաղէմ, և 18
որդի մարդոյ մատնեսցի քահանայապե-
տիցն և դպրոց, և դատապարտեսցեն
զնա 'ի մահ:

Ի՞նչ մատնեսցեն զնա հեթանոսաց՝ այ 19
պանել և հարկանել և 'ի խաչ հանել, և
յերիւր աւուր յարիցէ:

Յայնժամ մատեալ առ նա մայր որ 20
դուոցն Օ՛ւրբեղեայ որդւովքն իւրովք

հանդերձ . երկիր պագանէր և խնդրէր
ինչ 'ի նմանէ :

21 Եւ նա ասէ ցնա . զինչ կամիս . ասէ
ցնա . ասա զի նստցին սոքա երկու որ-
դիքս իմ , մի ընդ աջմէ քումմէ և մի ընդ
ահեկէ յարքայութեան քում :

22 Պատասխանի ետ Հիսուս և ասէ . ոչ զի-
տէք զինչ խնդրէք . կարէք ըմպել զբա-
ժակն զոր ես ըմպելոցն եմ , կամ զմկրր-
տութիւնն զոր ես մկրտելոցն եմ մկրտիլ .
ասեն ցնա . կարող եմք :

23 Եւ ցնոսա Հիսուս . զբաժակն իմ ըմպի-
ցէք , և զմկրտութիւնն զոր ես մկրտելոց
եմ մկրտիցիք , բայց նստուցանել ընդ
աջմէ և ընդ ահեկէ իմմէ՝ ոչ է իմ տալ ,
այլ որոց տուեալ է 'ի հօրէ իմմէ :

24 Եւ լուեալ տասանցն , բարկացան 'ի վե-
րայ երկուցն եղբարց :

25 Հիսուս կոչեաց զնոսա առ ինքն , և ասէ .
զիտէք զի իշխանք ազգաց տիրեն նոցա ,
և մեծամեծքն իշխեն նոցա :

26 Այնպէս իցէ և 'ի ձերում միջի . այլ
որ կամիցի 'ի ձէնջ մեծ լինել՝ եղիցի ձեր
պաշտօնեայ :

27 Եւ որ կամիցի 'ի ձէնջ առաջին լինել՝ ե-
ղիցի ձեր ծառայ :

28 Արպէս որդի մարդոյ ոչ եկն պաշտօն
առնուլ այլ պաշտել , և տալ զանձն

իւր փրկանս փոխանակ բազմաց :

ԼԿ ԼԵ յեւանեւն նոցա յԱրիքովէ , գնացին 29

զհետ նորա ժողովուրդք բազումք :

ԼԵ ահա կոյրք երկու նստէին առ ճա 30

նապարհաւն . իբրև լուան թէ Զիսուս անցանէ՝ աղաղակեցին և ասէն . ողոր-

մեաց մեզ Զիսուս որդի Վաւթի :

ԼԵ ամբօինս սաստեաց նոցա զի լուեսցեն . 31

և նոքա ևս առաւել աղաղակեին և ասէին . տէր , ողորմեաց մեզ որդի Վաւթի :

Օտեղի առ Զիսուս , կոչեաց զնոսա և 32

ասէ . զինչ կամիք զի արարից ձեզ :

Բսեն ցնա . տէր , զի բացցին աչք մեր : 33

ԼԵ գթացեալ Զիսուս մերձեցաւ յաչս 34

նոցա , և վաղվաղակի տեսին , և գնացին զհետ նորա :

ԳԼ : ԻԸ .

Իբրև մօտ եղեն յԱրուսաղէմ , և եկին 1

ի Տեթիազէ՝ մերձ ի լեառն Չիթե-

նեաց , յայնժամ Զիսուս արձակեաց եր-

կուս յաշակերտացն իւրոց :

ԼԵ ասէ ցնոսա . երթայք ի գեօղդ որ 2

առաջի ձեր է , և անդէն գտանէք էշ կապեալ և յաւանակ ընդ նմին , լուծէք ա-

ծէք ինձ :

ԼԵ եթէ դք ասիցէ ինչ ձեզ , ասասջիք 3

եթէ տեառն իւրեանց պիտոյ են . և

վաղվաղակի առաքեսցէ զնոսա :

4 Բայց այս ամենայն եղև զի լըցի բան մարգարէին որ ասէ .

5 Եսացէք դատեր Սիովնի , ահա թագաւոր քո գայ քեզ հեզ , և հեծեալ յէշ և յաւանակի իշոյ :

6 Գնացին աշակերտքն և արարին որպէս հրամայեացն նոցա (Իսուս) :

7 Եւ ածին զէշն և զյաւանակն , և արկին զնոքօք ձորձս իւրեանց , և նստաւ 'ի վերայ նոցա :

8 Եւ բազում ժողովուրդք տարածեցին զհանդերձս իւրեանց 'ի ճանապարհին , և այլք հատանէին ոստս 'ի ծառոց և տարածանէին 'ի ճանապարհին :

9 Եւ ժողովուրդքն որ առաջին և զկնի երթային՝ աղաղակէին և ասէին . օրհնութի որդւոյ Վաւթի , օրհնեալ որ գայ յանուն տն , օրհնութիւն 'ի բարձունս :

10 Եւ 'ի մտանէն նորա յԱլէմ՝ զղրդեցաւ քաղաքն ամենայն , և ասէ , ո՞վ իցէ սա :

11 Եւ ժողովուրդքն ասեն . սա է մարգարէն (Ես որ 'ի Վազարեթէ Վալիլեացոց) :

12 Եւ եմուտ (Իսուս) 'ի տաճարն և եհան արտաքս զամենեւին որ վաճառէինն և գնէին 'ի տաճարի անդ , և զսեղանս հատավաճառացն կործանեաց և զաթոռս աղաւնեվաճառացն :

Եւ ասէ ցնոսա . գրեալ է, տուն իմ տուն 13
աղօթից կուչեսցի, և դուք արարիք զգա
այրս աւազակաց :

Եւ մատեանն առ նա կոյրք և կաղք 'ի 14
տաճարին և բժշկեաց զնոսա :

Իբրև տեսին քահանայապետքն և դը 15
պիրք զսքանչելիսն զոր արար, և ըզ-
մանկտին որ աղաղակէին 'ի տաճարին
և ասէին, օրհնութիւն որդւոյ Ղաւթի,
բարկացան :

Եւ ասէն ցնա . լե՞ս զի՞նչ ասէն դորա . 16
ասէ ցնա { } իսուս . այո, չիցէ՞ ընթերցեալ
ձեր թէ 'ի բերանոյ տղայոց և ստընդիե-
ցաց կատարեցեր զօրհնութիւն :

Եւ թողեալ զնոսա ել արտաքոյ քաղա 17
քին 'ի Ղեթանիա, և անդ ազաւ :

Եւ այգուցն իբրև դարձաւ անդրէն 'ի 18
քաղաքն՝ քաղցեաւ :

Եւ տեսեալ թզենի մի 'ի վերայ ճանա 19
պարհին՝ եկն 'ի նա, և ոչ ինչ եգիտ 'ի
նմա բայց միայն տերև . և ասէ ցնա .
մի այսուհետև 'ի քէն պտուղ եղիցի յա-
ւիտեան . և առժամայն չորացաւ թը-
զենին :

Իբրև տեսին աշակերտքն զարմացան և 20
ասէն, թէ զիարդ վաղվաղակի ցամաքե-
ցաւ թզենին :

Պատասխանի ետ { } և ասէ ցնոսա . ա 21

մէն ասեմ ձեզ, եթէ ունիցիք հաւատս
 և ոչ երկմտիցէք, ոչ միայն թ զէնւոյդ առ-
 նիցէք, այլ թէպէտ և լերինդ ասիցէք՝
 բարձիր և անկիր 'ի ծով, եղիցի :

22 Եւ զամենայն ինչ զոր և խնդրիցէք յա-
 ղօթս հաւատովք՝ առնուցուք :

23 Եւ իբրև եկն 'ի տաճարն, մատեան առ-
 նա մինչդեռ ուսուցանէր, քահանայա-
 պետքն և ծերք ժողովրդեանն և ասէն .
 որով իշխանութեամբ առնես զայդ և ո՞վ
 ետ քեզ զիշխանութիւնդ զայդ :

24 Պատասխանի ետ ՝ Իսուս և ասէ ցնոսա-
 հարցից և ես զձեզ բան մի, զոր թէ
 ասիցէք ինձ, և ես ձեզ ասացից որով
 իշխանութեամբ առնեմ զայս :

25 Եւ կրտու թիւնն ՝ Յովհաննու ուստի էր,
 յերկնից թէ 'ի մարդկանէ. և նոքա
 խորհէին ընդ միտս և ասէին :

26 Եւ թէ ասեմք յերկնից, ասէ ցմեզ . իսկ
 ընդէր ոչ հաւատացէք նմա . և եթէ ա-
 սեմք 'ի մարդկանէ, երկնչիմք 'ի ժո-
 ղովրդեանէն, զի ամենեքին զ՝ Յովհաննէս
 իբրև զմարգարէ ունէին :

27 Պատասխանի ետուն ՝ Իսուսի և ասէն .
 ոչ զիտեմք . ասէ ցնոսա և նա . և ոչ ես
 ասեմ ձեզ որով իշխանութեամբ առ-
 նեմ զայս :

28 Եւ այց զիմօրդ թուի ձեզ . առն 'միոջ էին

երկու որդիք, և մատուցեալ առ առա-
ջինն ասէ. որդեակ երթ այսօր գոր-
ծեա յայգւոջ:

Վ, ա սրատասխանի ետ և ասէ. երթամ 29
տէր, և ոչ չոգաւ:

Մատեաւ և առ միւսն, և ասէ նոյն 30
պէս. նա պատասխանի ետ և ասէ, ոչ
կամիմ. բայց յետոյ զղջացաւ և չոգաւ
յայգին:

Արդ ո՞ յերկոցունց արար զկամս հօրն. 31
ասեն՝ յետինն. ասէ ցնոսա Յիսուս.
ամէն ասեմ ձեզ, զի մաքսաւորք և պոռ-
նիկք յառաջեցեն քան զձեզ յարքայու-
թիւն երկնից:

Օ ի եկն Յովհաննէս ճանապարհաւ ար 32
դարութեան և ոչ հաւատացէք նմա. և
մաքսաւորք և պոռնիկք հաւատացին
նմա, և դուք տեսէք և ոչ զղջացարուք
յետոյ հաւատալ նմա:

Եւ 1, Վ 1, Մ առակ լուարուք. այր մի էր տա 33
նուտէր, որ տնկեաց այգի և ցանգով
պատեաց զնա, և փորեաց ՚ի նմա հնձան,
և շինեաց աշտարակ. և ետ զնա ցմշակս,
և գնաց ՚ի տար աշխարհ:

Իբրև մերձեցաւ ժամանակ պտղոյ, ա 34
ռաբեաց զծառայս իւր առ մշակսն՝ առ-
նուլ զպտուղս նորա:

Եւ կալեալ մշակացն զծառայս նորա, 35

զումն տանջեցին , զումն սպանին , զումն
քարկոծեցին :

36 Ղարձեալ առաքեաց այլ ծառայս բժմն
քան զառաջինսն , և արարին նց նոյննս :

37 Յետոյ առաքեաց առ նոսա զորդի իւր
և ասէ . թերևս ամաչեսցեն յորդւոյ
աստի իմմէ :

38 Իսկ մշակքն իբրև տեսին զորդին , ա-
սեն ընդ միտս . սա է ժառանգն , եկայք
սպանցուք զսա և կալցուք զժառան-
գու թիւն սորա :

39 Եւ առեալ հանին զնա արտաքոյ քան
զայգին և սպանին :

40 Ըրդ յորժամ եկեսցէ տէր այգւոյն՝
զինչ արասցէ մշակացն այնոցիկ :

41 Ըսեն ցնա . զչարսն չարաւ կորուսցէ , և
զայգին տացէ այլոց մշակաց , որք տա-
ցեն նմա զպտուղս ՚ի ժամու իւրեանց :

42 Ըսէ ցնս Յս . չիցէ երբէք ընթերցեալ
ձեր ՚ի գիրս , զվէմն զոր անարգեցին
չինողքն , նա եղև զլուխ անկեան . ՚ի
տնէ եղև այս և է սքանչելի յաչս մեր :

43 Սան այսորիկ ասեմ ձեզ , զի բարձցի
՚ի ձէնջ արքայու թիւնն Ստուծոյ , և
տացի ազգի որ առնիցէ զպտուղս նորա :

44 Եւ որ անկցի ՚ի վերայ վիմիս այսորիկ՝
փշրեսցի , և յոր վերայ անկցի՝ հոսես-
ցէ զնա :

Իբրև լուան քահանայապետքն և դպիրք 45
 և Փարիսեցիք զառակս նորա, գիտացին
 թէ վասն նոցա ասաց :

Եւ խնդրէին զնա ունել, բայց երկեան 46
 ՚ի ժողովրդոցն, քանզի իբրև զմարգա-
 րէ ունէին զնա :

ԳՎ : ԻԲ

ԻԳ. Դարձեալ պատասխանի ետ Յիսուս, 1
 և ասէ ցնոսա առակօք :

Մանեցաւ արքայու թիւնն երկնից առն 2
 թագաւորի որ արար հարսանիս որդւոյ
 իւրում :

Եւ առաքեաց զծառայս իւր կոչել ըզ- 3
 հրաւիրեալնն ՚ի հարսանիս, և ոչ կա-
 մեցան զալ :

Դարձեալ առաքեաց այլ ծառայս և ա- 4
 սէ. ասացէք հրաւիրելոցն, ահաւասիկ
 զձաշ իմ պատրաստեցի. զուարակք իմ և
 պարարակք զենեալ են, և ամենայն ինչ
 պատրաստ է, եկայք ՚ի հարսանիսս :

Եւ նոքա յուլացեալ զնացին՝ ոմն յա- 5
 գարակ իւր, և ոմն ՚ի վաճառ իւր :

Եւ այլք կալան զծառայս նորա, թչնա- 6
 մանեցին և սպանին :

Իսկ թագաւորն իբրև լուաւ՝ բարկա- 7
 ցաւ, և առաքեաց զզօրս իւր և սատա-
 կեաց զսպանողնն զայնոսիկ, և զքա-

դաքն նոցա այրեաց :

- 8 Յայնժամ ասէ ցճառայս իւր . հարսա-
նիքս սլատրաստ են և հրաւիրեալքն
չէին արժանի :
- 9 Եւ ի թայք յանցս ճանապարհաց ,
և զորս միանգամ գտանիցէք՝ կոչեցէք ՚ի
հարսանիսս :
- 10 Եւ ելեալ ճառայքն ՚ի ճանապարհս , ժո-
ղովեցին զամենեսեան զորս և գտին՝ ըզ-
չարս և զբարիս , և լցան հարսանիքն
բազմականօք :
- 11 Եւ մտեալ թագաւորն հայել զբազմա-
կանօքն , ետես անդ այր մի՝ որ ոչ էր
զգեցեալ հանդերձ հարսանեաց :
- 12 Եւ ասէ ցնա . ընկեր , զիսորդ մտեր
այսր , զի ոչ ունէիր հանդերձ հարսա-
նեաց . և նա պապանձեցաւ :
- 13 Յայնժամ ասէ թագաւորն ցսպասա-
ւորսն . կապեցէք զգորա զոտս և զձեռս՝
և հանէք զգա ՚ի խաւարն արտաքին .
անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց :
- 14 Օ ՚ի բազումք են կոչեցեալք և սակաք
են ընտրեալք :
- 15 Յայնժամ գնացեալ Փարիսեցիքն , ա-
ռին խորհուրդ զնմանէ թէ՛ որպէս դնի-
ցեն նմա որոգայթ բանիւք :
- 16 Եւ առաքեն առ նա զաշակերտսն իւ-
րեանց շերովդիանոսօքն հանդերձ՝ և

- ասեն . վարդապետ , գիտեմք զի ճշմարիտ ես և զճանապարհն Մի ճշմարտութեամբ ուսուցանես , և ոչ է քեզ փոյթ զուսեքէ , և ոչ հայիս յերեսս մարդոյ :
 Բորդ ասա մեզ , զի՛նք թուի քեզ . 17
 պարտ է հարկս տալ կայսեր թէ ոչ :
 Վիտաց Յիսուս զխորամանկութի նց , 18
 և ասէ . զի փորձէք զիս կեղծաւորք :
 Յուցէք ինձ զդահեկան հարկին , և նո . 19
 քա մատուցին նմա դահեկան մի :
 Աւ ասէ ցնոսա . ոյր է պատկերս այս 20
 կամ գիր :
 Բսեն , կայսեր . յայնժամ ասէ ցնոսա . 21
 երթայք տուք զկայսերն՝ կայսեր , և
 զԲստուծոյն՝ Բստուծոյ :
 Իբրև լուան՝ զարմացան և թողին զնա 22
 և զնացին :
 Յայնմ աւուր մատեան առ նա Սաղուկեցիքն որ ասէին՝ թէ չիք յարութիւն . 23
 հարցին ցնա ,
 Աւ ասեն . վարդապետ , Սովսէս ասաց .
 եթէ որ մեռցի անորդի՛ արասցէ զկին 24
 նորա եղբայր իւր , և յարուսցէ զաւակ
 եղբօր իւրում :
 Աին առ մեզ եղբարք եօթն , առաջինն 25
 արար կին և մեռաւ . և զի ոչ ունէր զաւակ ,
 եթող զկինն իւր եղբօր իւրում :
 Այնպէս և երկրորդն և երրորդն , 26

մինչև ցեօթներորդն :

27 Յետ ամենեցուն մեռաւ և կինն :

28 Արդ 'ի յարութեոյն զոր յեօթանցն եղիցի նա կին, զի ամենեքին կալան զնա կին :

29 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս և ասէ . մտորեալք, ոչ գիտէք զգիրս և ոչ զզօրութիւն Աստուծոյ :

30 Օհ 'ի յարութեան ոչ կանայս առնեն և ոչ արանց լինին, այլ են իբրև զհրեշտակս յերկինս :

31 Իայց վասն յարութեան մեռելոց չիցէ ընթերցեալ ձեր զասացեալն ձեզ յԱՅ :

32 Եւ եմ' Աստուած Աբրահամու Աստուած Իսահակայ և Աստուած Յակոբայ, և չէ Աստուած Աճ մեռելոց՝ այլ կենդանեաց :

33 Իբրև լուան ժողովուրդքն՝ զարմանային ընդ վարդապետութիւն նորա :

34 Իսկ Փարիսեցիքն իբրև լուան եթէ սպասանձեցոյց զՍաղուկեցիսն, ժողովեցան 'ի միասին :

35 Եւ եհարց մի ոմն 'ի նոցանէ՝ զնա փորձելով և ասէ :

36 Վարդապետ, ո՞ր սպատուիրան է մեծ յօրէնս :

37 Եւ Յիսուս ասէ ցնա . սիրեցես զմոր Աճ քո յամենայն սրտէ քումմէ՝ և յամանձնէ քումմէ՝ և յամենայն մտաց քոց :

38 Այս է մեծն և առաջին սպատուիրան :

Երկրորդն նման սմին . սիրեսցես 39
զընկեր քո իբրև զանձն քո :

Յայս երկուս պատուիրանս ամենայն օ- 40
րէնք և մարդարէք կախեալ կան :

Եւ 'ի ժողովել Փարիսեցւոցն՝ եհարց 41
ցնոսա Յիսուս և ասէ :

Օ իարդ թուի ձեզ վասն Վարիստոսի , 42
ոյր որդի է . ասեն ցնա . Վաւթի :

Եւ ցնոսա Յիսուս . իսկ զիարդ Վա- 43
ւթ հոգւովն կոչէ զնա տէր և ասէ :

Եւաց տէր ցտէր իմ , նիստ ընդ աջմէ 44
իմմէ մինչև եդից զթշնամիս քո պա-

տուանդան ոտից քոց :

Իսկ եթէ Վաւթ զնա տէր կոչէ՝ զիարդ 45
որդի նորա իցէ :

Եւ ոչ ոք կարէր տալ նմա պատասխանի 46
բան մի , և ոչ իշխէր ոք յայնմ որէ հար-

ցանել զնա և ոչ ինչ :

ԳՎ . ԻԳ

Յայնժամ խօսեցաւ Յիսուս ընդ ժո- 1
ղովուրդսն և ընդ աշակերտսն իւր և ասէ :

Յաթոռն Սովսեօսի նստան դպիրքն և 2
Փարիսեցիք :

Օ ամենայն ինչ զոր ասիցեն ձեզ՝ արա- 3
րէք և պահեցէք . բայց ըստ գործոցն նո-

ցա մի առնէք , զի ասեն և ոչ առնեն :

Կապեն բեռինս ծանունս և դժուարա- 4

կիրս, և դնեն 'ի վերայ ուսոց մարդկան.
 և մատամբ իւրեանց ոչ կամին շարժել
 զնոսա :

5 | Եւ զամենայն զգործս իւրեանց առնեն
 'ի ցոյցս մարդկան. լայնեն զգրապանակս
 իւրեանց, և երկայնեն զքղանցս հան-
 դերձից իւրեանց :

6 | Իրեն զյառաջագահս յընթրիս, և ըզ-
 նախաթոս 'ի ժողովուրդս և զողջոյնս
 'ի հրապարակս :

7 | Եւ կոչել 'ի մարդկանէ՝ ուբբի ուբբի :

8 | Նայց դուք մի՛ զոք կոչէք վարդապետ,
 զի մի է ձեր ուսուցիչ, և ամենեքին
 դուք եղբարք էք :

9 | Եւ հայր մի՛ կոչէք ձեզ յերկրի, զի ձեր
 մի է հայր՝ որ յերկինսն է :

10 | Եւ մի՛ կոչիցիք ուսուցիչք, զի ուսուցիչ
 ձեզ Վրիստոս է :

11 | Եւ մեծն 'ի ձէնջ եղիցի ձեր սպասաւոր :

12 | Ըր բարձրացուցանէ զանձն խոնարհես-
 ցի, և որ խոնարհեցուցանէ զանձն
 բարձրացի :

13 | Այ՛ ձեզ դպրաց և Փարիսեցւոց կեղ-
 ծաւորաց, զի փակէք զարքայութիւն
 երկնից առաջի մարդկան. դուք ոչ մտա-
 նէք, և որոց մտանենն՝ չտայք թոյլ
 մտանել :

14 (| Այ՛ ձեզ դպրաց և Փարիսեցւոց կեղ-

Ծաւորաց, զի ուտէք զտունս այրեաց .
պատճառանօք երկարէք զաղօթս, վասն
զի աւելի դատաստան ընդունիցիք) :

Սայ ձեզ դպրաց և Փարիսեցւոց կեղ- 15
ծաւորաց, զի յաճիք ընդ ծով և ընդ ցա-
մաք՝ առնել եկամտս մի. և յորժամ լի-
նիցի, առնէք զնա որդի գեհէնի կրկին
ևս քան զձեզ :

Սայ ձեզ առաջնորդք կոյրք, զի ասէք՝ 16
որ երդնու 'ի տաճարն՝ չէ ինչ, բայց որ
երդնու յոսկին որ 'ի տաճարին է՝ ար-
ժան է :

Սորոսք և կոյրք, զինչ մեծ է՝ ոսկին 17
եթէ տաճարն որ սրբէ զոսկին :

Եւ որ երդնու 'ի սեղանն՝ չէ ինչ, բայց 18
որ երդնու 'ի պատարագն որ 'ի վերայ
նորա է՝ արժան է :

Յիմարք և կոյրք, զինչ մեծ է՝ պատա- 19
րագն, եթէ սեղանն որ սրբէ զպա-
տարագն :

Իսկ արդ որ երդուաւ 'ի սեղանն, երդնու 20
'ի նա՝ և յամենայն որ 'ի վերայ նորա է :

Եւ որ երդուաւ 'ի տաճարն, երդնու 'ի 21
նա և 'ի բնակիչն նորա :

Եւ որ երդուաւ յերկինս, երդնու յա- 22
թոռն Մայ և յայն որ նստին 'ի վր նորա :

Սայ ձեզ դպրաց և Փարիսեցւոց կեղ- 23
ծաւորաց, զի տասանորդէք զանանուխ

և զսամիթ և զչաման, և թողլիք զծանր
ծանր օրինացն՝ զդատաստան և զողոր-
մութիւն և զհաւատս. զայս արժան էր
առնել՝ և զայն չթողուլ :

24 Եւ աջնորդք կոյրք, որ զմթղուկս քա-
մէք և զուղտս կլանէք :

25 Եւ այ՛ն ձեզ դպրաց և Փարիսեցւոց կեղ-
ծաւորաց, զի սրբէք զարտաքին զբաժա-
կին և զսկաւառակին, և ՚ի ներքոյ լի են
յափշտակութեամբ և անխառնութեմ :

26 Փարիսեցի կոյր, սրբեա նախ զներքին
բաժակին և զսկաւառակին, զի լինիցի
և արտաքինն նոցա սուրբ :

27 Եւ այ՛ն ձեզ դպրաց և Փարիսեցւոց կեղ-
ծաւորաց, զի նման էք գերեզմանաց
բռելոց, որ արտաքոյ երևին գեղեցիկք՝
և ՚ի ներքոյ լի են ոսկերօք մեռելոց և
ամենայն պղծութեամբ :

28 Եւ յոյնսկէս և դուք արտաքոյ երևիք մարդ-
կան արդարք, և ՚ի ներքոյ լի էք կեղ-
ծաւորութեամբ և անօրէնութեամբ :

29 Եւ այ՛ն ձեզ դպրաց և Փարիսեցւոց կեղ-
ծաւորաց, զի շինէք զշիրիմս մարգա-
րէից և զարդարէք զգերեզմանս ար-
դարոց :

30 Եւ ասէք. եթէ էաք յաւուրս հարցն
մերոց, ոչ հաղորդէաք արեան մարգա-
րէիցն :

Բայա ուրեմն վկայէք զանձանց՝ եթէ 31
որդիք էք այնոցիկ որ կոտորէին զմար-
գարէսն :

Եւ դուք լցէք զչափ հարցն ձերոց : 32
()ձք՝ ծնունդք ի ժից, զիւրդ փախնու- 33
ցուք ՚ի դատաստանէ գեհէնին :

Ս ասն այդորիկ ահաւասիկ ես առաքեմ 34
առ ձեզ մարգարէս և իմաստունս և
դպիրս, և ՚ի նոցանէ սպանանիցէք և ՚ի
խաչ հանիցէք, և ՚ի նոցանէ տանջիցէք
ի ժողովուրդս ձեր, և հալածիցէք ՚ի
քաղաքէ ՚ի քաղաք :

Արպէս զի եկեսցէ ՚ի վերայ ձեր ամենայն 35
արիւն արդար հեղեալ յերկրի. յարե-
նէն Բքելի արդարոյ մինչև ցարիւնն
Օւքարիայ որդւոյ Բարաքեայ՝ զոր
սպանիք ընդ մէջ տաճարին և սեղանոյ :
Բմէն ասեմ ձեզ, եկեսցէ այն ամենայն 36
ի վերայ ազգիս այսորիկ :

Երուսաղէմ, Երուսաղէմ, որ կոտորէիր 37
զմարգարէսն և քարկոծ առնէիր զառա-
քեալնն առ քեզ, քանիցս անգամ կա-
մեցայ ժողովել զմանկունս քո՝ զոր օրի-
նակ ժողովէ հաւ զձագս իւր ընդ թևովք,
և ոչ կամեցարուք :

Բհա թողեալ լիցի ձեզ տունդ ձեր ա- 38
ւերակ :

Բայց ասեմ ձեզ թէ ոչ ևս տեսանի- 39

ցէք զիս յայսմ հետէ , մինչև ասիցէք
օրհնեալ եկեալ յանուն տեառն :

ԳՎ . ԻՊ .

1 Եւ ելեալ արտաքս Յիսուս 'ի տաճա-
րէն գնայր . և մատեան աշակերտքն ցու-
ցանել նմա զշինուածս տաճարին :

ԻՎ .

2 Եւ նա պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա-
տեսանէք զայդ ամենայն . ամէն ասեմ
ձեզ , ոչ մնասցէ այդք քար 'ի քարի վե-
րայ որ ոչ քակտեսցի :

3 Եւ մինչ գեռ նստէր 'ի լերինն Չիթե-
նեաց , մատեան առ նա աշակերտքն ա-
ռանձինն և ասէն . ասա մեզ , երբ լինի-
ցի այդ , և կամ զինչ նշան իցէ քոյոյ
գալտեանն և վախճանի աշխարհիս :

4 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնոսա-
զգոյշ լերուք , գուցէ որ զձեզ խաբիցէ :

5 Օ 'ի բազումք զայցեն յանուն իմ , և ա-
սիցեն ' թէ ես եմ Վրիստոսն . և զբա-
զումս մոլորեցուցանիցեն :

6 Եւ լոց էք պատերազմունս և համբաւս
պատերազմաց , զգոյշ լերուք՝ մի խառվես-
ջիք , զի պարտ է լինել այնմ ամենայնի ,
այլ չև է կատարած :

7 Յարիցէ ազգ յազգի վերայ , և թագա-
ւորու թիւն 'ի թագաւորութեան վերայ .
և եղիցին սովք և սրածու թիւնք և սասա-

Նութիւնք 'ի տեղիս տեղիս :

Սակայն և այն ամսկիզբն է երկանց : 8

Յայնժամ մատնեսցեն զձեզ 'ի նեղու-

թիւնս , և սպանանիցեն զձեզ . և եղիջիք
ատեսցեալք յամ ազգաց վն անուան իմոյ :

Եւ յայնժամ դայթակղեսցեն բազումք , 10

և զմիմեանս մատնեսցեն և ատեսցեն
զմիմեանս :

Եւ բազում սուտ մարդարէք յարիցեն , 11

և զբազումս մոլորեցուցեն :

Եւ վասն բազմանալոյ անօրէնութեանն , 12

ցամաքեսցի սէր բազմաց :

Բայց որ համբերեացն 'ի սպառ , նա 13

կեցցէ :

Եւ քարոզեսցի աւետարանս արքայութե 14

րնդ ամ տիեզերս 'ի վկայութի ամ հե-

թանոսաց , և ապա եկեսցէ կատարած :

Վրդ յորժամ տեսանիցէք զպղծութիւն 15

աւերածոյն , որ ասացեալն է 'ի ձեռն

Վանիելի մարդարէի . զի կայցէ 'ի տեղ

ւոջն սրբութեան , որ ընթեռնուեն 'ի միտ

առցէ :

Յայնժամ որ 'ի Հրէաստանի իցեն՝ փառ 16

խիցեն 'ի լերինս :

Եւ որ 'ի տանիս կայցէ , մի իջցէ առ 17

նուլինչ 'ի տանէ իւրմէ :

Եւ որ յանդի իցէ , մի դարձցի յետս 18

առնուլ զձորձս իւր :

- 19 Բայց վայ իցէ յղեաց և ստընտուաց յաւուրսն յայնոսիկ :
- 20 Զաղօթս կացէք զի մի լինիցի փախուստըն ձեր ձմերանի , և մի 'ի շաքաթու :
- 21 Օ ի եղիցի յայնժամ 'նեղութիւն մեծ , որպիսի ոչ եղև 'ի սկզբանէ արարածոց աշխարհի մինչև ցայժմ , և ոչ այլ լիցի :
- 22 Եւ եթէ ոչ կարճէին աւուրքն այնոքիկ , ոչ ապրէր ամենայն մարմին . բայց վասն ընտրելոցն կարճեցին աւուրքն այնոքիկ :
- 23 Զայնժամ թէ որ ասիցէ ձեզ՝ ահաւասիկ աստ է Վրիստոսն կամ անդ , մի հաւատայցէք :
- 24 Օ ի յարիցեն սուտ քրիստոսք և սուտ մարգարէք , և տացեն նշանս մեծամեծս և արուեստս , մինչև մոլորեցուցանել թէ հնար ինչ իցէ և զընտրեալսն :
- 25 Բհա յառաջագոյն ասացի ձեզ :
- 26 Բպա եթէ ասիցեն ձեզ , ահաւանիկ յանապատի է , մի ելանիցէք . և թէ ահա յըշտեմարանս է , մի հաւատայցէք :
- 27 Օ ի որպէս փայլակն որ ելանէ յարևելից և երևի մինչև յարևմուտս , այնպէս եղիցի գալուստն որդւոյ մարդոյ :
- 28 Օ ի ուր գէշն իցէ , անդր ժողովեցին արծուիք :
- 29 Եւ աղվաղակի յետ 'նեղութեան աւուրցն այնոքիկ՝ արեգակն խաւարեացի , և լու-

սին ոչ տացէ զլոյս իւր, և աստեղք անկ-
ցին յերկնից, և զօրութիւնք երկնից
շարժեսցին:

Եւ ասպա երևեսցի նշան որդւոյ մար- 30
դոյ յերկինս, և յայնժամ կոծեսցին ա-
մենայն ազգք երկրի. և տեսցեն զորդի
մարդոյ եկեալ ՚ի վերայ ամպոց երկնից
զօրութեամբ և փառօք բազմօք:

Եւ առաքեսցէ զհրեշտակս իւր փողով 31
մեծաւ, և ժողովեսցեն զընտրեալս նորա
ի չորից հողմոց՝ ՚ի ծագաց երկնից մին-
չև ՚ի ծագս նոցա:

Եւ թզենւոյ անտի ուսարուք զառակն, 32
զի յորժամ նորա ոստքն կակղասցին և
տերևն ցցուիցի, գիտէք թէ մերձ է ա-
մառն:

Նոյնպէս և դուք յորժամ տեսանիցէք 33
զայս ամենայն, գիտասցիք թէ մերձ է
ի դուրս:

Սմէն ասեմ ձեզ, եթէ ոչ անցցէ ազգս 34
այս՝ մինչև այս ամենայն եղիցի:

Երկնք և երկիր անցցեն, և բանք իմ 35
մի անցցեն:

Ի այց վասն աւուրն այնորիկ և ժամու 36
ոչ որ գիտէ՝ ոչ հրեշտակք երկնից և ոչ
որդի, բայց միայն հայր:

Եւ յորպէս աւուրքն Նոյի, այնպէս է 37
զիցի գալուստն որդւոյ մարդոյ:

- 38 Օ ի որպէս էին յաւուրսն որ յառաջ
քան զՋրհեղեղն, ուտէին և ըմպէին, կա-
նայս առնէին և արանց լինէին, մինչև
յորն յորում եմուտ՝ Վոյ՝ ի տապանն ։
- 39 Եւ ոչ գիտացին՝ մինչև եկն Ջրհեղեղն
և եբարձ զամենեսին, այնպէս եղիցի և
գալուստն որդւոյ մարդոյ ։
- 40 Եւ այնժամ թէ իցեն երկու յագարակի՝
մին առցի և միւսն թողցի ։
- 41 Եւ եթէ երկու ազայցեն ՚ի մի երկանս,
մին առցի և միւսն թողցի ։
- 42 Եւ թուն կացէք, զի ոչ գիտէք յորում
ժամու տէրն ձեր գայ ։
- 43 Օ այն գիտասջիք եթէ գիտէր տանու-
տէրն յորում պահու գող գայ, սկէր և
ոչ տայր ական հատանել զտան իւրոյ ։
- 44 Ասն այսորիկ և դուք եղերուք պատ-
րաստք, զի յորում ժամու ոչ ակն ունի-
ցիք՝ գայ որդի մարդոյ ։
- 45 Իսկ ո՞վ իցէ հաւատարիմ ծառայ և ի-
մաստուն, զոր կացոյց տէր իւր ՚ի վերայ
ծառայից իւրոց՝ տալ նոցա կերակուր ՚ի
ժամու ։
- 46 Ի՞նչանի է ծառային այնմիկ զոր եկեալ
տէրն գտանիցէ արարեալ այնպէս ։
- 47 Ի՞մէն ասեմ ձեզ, զի ՚ի վերայ ամենայն
ընչից իւրոց կացուցէ զնա ։
- 48 Ի՞նչա թէ ասիցէ ծառայն չար ՚ի սրտի

իւրում, տէր իմ յամէ զգալ :

Եւ սկսանիցի հարկանել զճառայակիցս 49
իւր, ուտիցէ և ըմպիցէ ընդ արբեցողս :

Պայցէ տէր ծառային այնորիկ յաւուր 50
յորում ոչ ակն ունիցի, և 'ի ժամու յորում ոչ գիտիցէ :

Եւ կտրեսցէ զնա ընդ մէջ, և զբաժին 51
նորա ընդ կեղծաւորս դիցէ. անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց :

ԳՎ. ԻԵ

Յայնժամ նմանեսցի արքայութիւն եր 1
կնից տասն կուսանաց, որոց առեալ զլապտերս իւրեանց ելին ընդ առաջ փեսայի և հարսին :

Հինգն 'ի նոցանէ յիմարք էին և հինգն 2
իմաստունք :

Յիմարքն առին զլապտերսն, և ձէթ 3
ընդ իւրեանս ոչ բարձին :

Իսկ իմաստունքն առին ձէթ ամանովք 4
ընդ լապտերս իւրեանց :

Եւ 'ի յամել փեսային, նիրհեցին ամե 5
նեքեան և 'ի քուն մտին :

Եւ 'ի մէջ գիշերի եղև բարբառ, ահա 6
փեսայ դայ՝ արիք ընդ առաջ նորա :

Յայնժամ յարեան ամենայն կուսանքն՝ 7
և կազմեցին զլապտերս իւրեանց :

Ըսեն յիմարքն զիմաստունսն. տուք 8

մեզ յիւզողք ձերմէ, զի ահա շիջանին լապտերքս մեր :

9 Պատասխանի ետուն իմաստունքն և ասեն, գուցէ ոչ իցէ մեզ և ձեզ բաւական, այլ երթայք ՚ի վաճառականս և գնեսջիք ձեզ :

10 Իբրև նորա գնացին գնել, եկն փեսայն՝ և պատրաստքն մտին ընդ նմա ՚ի հասանիսն և փակեցաւ դուռնն :

11 Ետոյ գան և այլ կուսանքն և ասեն . տէր տէր բաց մեզ :

12 Եւ պատասխանի ետ և ասէ . ամէն ասեմ ձեզ թէ ոչ գիտեմ զձեզ :

13 Երթուն կացէք զի ոչ գիտէք զօրն և ոչ զժամն :

14 Արպէս այր մի գնացեալ ՚ի տար աշխարհ, կոչեաց զճառայս իւր և ետ նոցա զինչս իւր :

15 Ումեմն ետ հինգ քանքար՝ և ումեմն երկու՝ ումեմն մի, իւրաքանչիւր ըստ իւրում կարի, և գնաց :

16 Զոգաւ վաղվաղակի որ առ զհինգն՝ գործեաց նորօք, և շահեցաւ այլ ևս հինգ :

17 Երկուս և որ զերկուսն, շահեցաւ այլ ևս երկուս :

18 Եւ որ զմին առ՝ գնաց փորեաց զերկիր, և թագոյց զարծաթ տեառն իւրոյ :

Յետ բազում ժամանակի զայ տէր ծա 19
 ռայիցն այնոցիկ և առնէ համարս 'ի մէջ
 նոցա :

Եւ մատուցեալ որ զհինգ քանքարն առ 20
 մատոյց այլ ևս հինգ քանքար և ասէ .
 տէր , հինգ քանքար ետուր ցիս , արդ ա-
 ւասիկ հինգ այլ ևս քանքար 'ի վերայ
 շահեցայ :

Եւ ցնա տէրն իւր . ազնիւ , ծառայ 21
 բարի և հաւատարիմ , որովհետեւ 'ի սա-
 կաւուդ հաւատարիմ ես , 'ի վերայ բազ-
 մաց կացուցից զքեզ . մուտ յուրախու-
 թիւն տեառն քո :

Մատուցեալ և որոյ զերկուս քանքարսն 22
 առեալ էր ' և ասէ . տէր , երկուս քան-
 քարս ետուր ցիս , ահաւասիկ երկուս ևս
 այլ քանքարս՝ զոր 'ի վերայ շահեցայ :

Եւ ցնա տէրն իւր . ազնիւ , ծառայ 23
 բարի և հաւատարիմ , որովհետեւ 'ի սա-
 կաւուդ հաւատարիմ ես , 'ի վերայ բազ-
 մաց կացուցից զքեզ . մուտ յուրախու-
 թիւն տեառն քո :

Մատուցեալ և որոյ զմի քանքարն ա 24
 ռեալ էր , և ասէ . տէր , գիտէի զի այր
 մի խիստ ես , հնձեա զոր ոչ սերմանե-
 ցեր , և ժողովես ուստի ոչ սփռեցեր :

Եւ ինչեայ՝ գնացի և թագուցի զքանքարն 25
 քո յերկրի , արդ աւասիկ քոյդ ցքեզ :

- 26 Պատասխանի ետ տէրն և ասէ ցնա .
 ծառայ չար և վատ , գիտէիր եթէ հըն-
 ձեմ՝ ուստի ոչ սերմանեցի , և ժողովեմ՝
 ուստի ոչ սփռեցի :
- 27 Պարտ էր քեզ արկանել զարծաթդ իմ՝
 'ի սեղանաւորս , և եկեալ ես տոկոսեօք
 պահանջէի զիմն :
- 28 Երդ առէք 'ի դմանէ զքանքարդ , և տուք
 այնմ որ ունիցի զտասն քանքարն :
- 29 () ի ամենայնի որ ունիցի՝ տացի և յա-
 լեցի , և որ ոչն ունիցի՝ և զոր ունիցին
 բարձցի 'ի նմանէ :
- 30 Եւ զծառայդ անպիտան հանէք 'ի խա-
 ւարն արտաքին . անդ եղիցի լալ և կրր-
 ձել ատամանց :
- 31 Եւ յորժամ եկեացէ որդի մարդոյ փա-
 ռօք իւրովք և ամ հրեշտակք ընդ նմա ,
 յայնժամ նստցի յաթռ փառաց իւրոց :
- 32 Եւ ժողովեցին առաջի նր ամ ազգք ,
 և մեկնեացէ զնոսա 'ի միմեանց , որպէս
 հովիւ զի մեկնեացէ զօղիս յայծեաց :
- 33 Եւ կացուցէ զօղիսն ընդ աջմէ իւրմէ՝
 և զայծիսն 'ի ձախմէ :
- 34 Յայնժամ ասացէ թագաւորն ցայնո-
 սիկ որ ընդ աջմէն իցեն . եկայք օր-
 հնեալք հօր իմոյ , ժառանգեցէք զպատ-
 րաստեալ ձեզ զարքայութիւնն 'ի սկզբ-
 բանէ աշխարհի :

Օ՛ր քաղցեայ՝ և ետուք ինձ ուտել, 35
 ծարաւեցի՝ և արբուցիք ինձ, օտար էի՝
 և ժողովեցիք զիս :

Մ՛երկ՝ և զգեցուցիք զիս, հիւանդ էի՝ 36
 և տեսիք զիս, ՚ի բանտի էի՝ և եկիք
 առ իս :

Յայնժամ պատասխանի տացեն նմա ար 37
 դարբն և ասասցեն. տէր, է՛րբ տեսաք
 զքեզ քաղցեալ՝ և կերակրեցաք, կամ
 ծարաւի՝ և արբուցաք :

Ե՛րբ տեսաք զքեզ օտար՝ և ժողովե- 38
 ցաք, կամ մերկ՝ և զգեցուցաք :

Ե՛րբ տեսաք զքեզ հիւանդ՝ կամ ՚ի բան- 39
 տի, և եկաք առ քեզ :

Պատասխանի տացէ թագաւորն և ա- 40
 սասցէ ցնոսա. ամէն ասեմ ձեզ, որով
 հետեւ արարէք միում յեղբարցս այսո-
 ցիկ փոքրկանց՝ ինձ արարէք :

Յայնժամ ասացէ և ցայնոսիկ որ ընդ 41
 ահեկէն իցեն. երթայք յինէն անի-
 ծեալք ՚ի հուրն յաւիտենական, որ
 պատրաստեալ է սատանայի և հրեշտա-
 կաց նորա :

Օ՛ր քաղցեայ՝ և ոչ ետուք ինձ ուտել, 42
 ծարաւեցի՝ և ոչ արբուցիք զիս :

Օտար էի՝ և ոչ ժողովեցիք զիս, մերկ 43
 էի՝ և ոչ զգեցուցիք զիս, հիւանդ և ՚ի
 բանտի՝ և ոչ տեսիք զիս :

- 44 Յայնժամ պատասխանի տացեն և նորա և ասասցեն . տէր , երբ տեսաք զքեզ քաղցեալ՝ կամ ծարաւի կամ օտար կամ մերկ կամ հիւանդ կամ՝ ի բանտի , և ոչ պաշտեցաք զքեզ :
- 45 Յայնժամ պատասխանի տացէ նոցա և ասացէ . ամէն ասեմ ձեզ , որովհետեւ ոչ արարէք միում ՚ի փոքրկանցս յայսօրեանէ՝ և ոչ ինձ արարէք :
- 46 Եւ երթիցեն նորա ՚ի տանջանսն յաւիտենականս , և արդարքն ՚ի կեանսն յաւիտենականս :

ԳՎ . Ի . Օ .

- 1 Եւ եղև իբրև կատարեաց Յիսուս զամենայն զբանս զայսոսիկ , ասէ ցաւակերտսն իւր :
- 2 Վիտէք , զի յետ երկուց աւուրց զատիկ լինի , և որդի մարդոյ մատնի ՚ի խաչ ելանել :
- 3 Յայնժամ ժողովեցան քահանայապետքն և զպիւրքն և ծերք ժողովրդեանն ՚ի սրահ քահանայապետին՝ որում անուն էր Վայիափա :
- 4 Եւ արարին խորհուրդ , զի նենգութի կալցին զՅիսուս և սպանցեն :
- 5 Իայց ասէին թէ մի ՚ի տօնի աստ՝ զի մի խռովութիւն լինիցի ՚ի ժողովրդեանն :

ՎԵՐՁ

- Իբրև եկն Յիսուս 'ի Ղեթանիա 'ի տուն 6
 Սիմոնի բորոտի :
- Սատեալ առ նա կին մի որ ունէր շիշ 7
 իւղոյ ծանրագնի, և թափեաց 'ի գլուխ
 նորա 'ի բազմականին :
- Իբրև տեսին աշակերտքն, բարկացան՝ 8
 և ասեն . ընդէր է կորուստ այդ իւղոյդ :
- Օ 'ի մարթ էր վաճառել զդա մեծագնի՝ 9
 և տալ աղքատաց :
- Վիտաց Յիսուս և ասէ ցնոսա . զի աշ 10
 խատ առնէք զկինդ, գործ մի բարի գործ
 ծեաց դա յիս :
- Յամ ժամ զաղքատս ընդ ձեզ ունիք, 11
 բայց զիս ոչ հանապազ ընդ ձեզ ունիք :
- Մրկանել դորա զիւղդ 'ի մարմին իմ, 12
 առ 'ի թաղելոյ զիս նշանակեաց :
- Բայց ամէն ասեմ ձեզ, զի ուր և քա 13
 ըողեսցի աւետարանս այս ընդ ամենայն
 աշխարհ՝ խօսեսցի և զոր արար դա՝ 'ի
 յիշատակ դորա :
- Յայնժամ գնաց մի յերկոտասանիցն՝ 14
 անուանեալ Յուդա Սկարիովտացի՝ առ
 քահանայապետն և ասէ :
- Օ 'ինչ կամիք տալ ինձ և ես մատնե 15
 ցից զնա ձեզ . և նորա կշռեցին նմա ե-
 րեսուն արծաթի :
- Եւ յայնմ հետէ ինդրէր պարսպ զի 16
 մատնեսցէ զնա նոցա :

- 17 Եւ յառաջնում աւուր բաղարջակերացն մատեան աշակերտքն առ Յիսուս և ասեն . ո՞ւր կամիս զի պատրաստեսցուք քեզ ուտել զզատիկն :
- 18 Եւ նա ասէ ցնոսա . երթայք 'ի քաղաքն առ այս անուն , և ասացէք ցնա . վարդապետ ասէ , ժամանակ իմ մերձեալ է , առ քեզ առնեմ զզատիկ աշակերտօքս հանդերձ :
- 19 Եւ արարին աշակերտքն որպէս հրամայեաց նոցա Յիսուս , և պատրաստեցին զզատիկն :
- 20 Եւ իբրև երեկոյ եղև՝ կայր բազմեալ ընդ երկոտասան աշակերտսն :
- 21 Եւ մինչ դեռ ուտէին նոքա , ասէ . ամէն ասեմ ձեզ , զի մի ոմն 'ի ձէնջ մատնելոց է զիս :
- 22 Եւ տրտմեցան յոյժ , սկսան ասել ցնա իւրաքանչիւր ոք 'ի նոցանէ . մի՞թէ էս իցեմ տէր :
- 23 Եւ պատասխանի ետ և ասէ . որ մխեաց ընդ իս զձեռն իւր 'ի սկաւառակս՝ նա մատնելոց է զիս :
- 24 Սրդի մարդոյ երթայ՝ որպէս և գրեալ է վասն նորա , բայց վայ մարդոյն այնմիկ յոյր ձեռս որդի մարդոյ մատնեսցի . լաւ էր նմա թէ չէր ծնեալ մարդն այն :
- 25 Պատասխանի ետ Յուդա՝ որ մատնելոցն

էր զնա՝ և ասէ . միթէ էս իցեմ վար-
դապետ . ասէ ցնա , դու ասացեր :

Եւ մինչ դեռ ուտէին նորա՝ առ Յս հաց , 26
օրհնեաց և եբեկ , և ետ աշակերտացն
և ասէ . առէք կերայք՝ այս է մարմին իմ :

Եւ առեալ բաժակ գոհացաւ՝ ետ նոցա 27
և ասէ . արբէք ՚ի դմանէ ամենեքին :

Օ ՚ի այդ է արիւն իմ նորոյ ուխտի , որ 28
՚ի վերայ բազմաց հեղանի ՚ի թողու-
թիւն մեղաց :

Բայց ասեմ ձեզ , ոչ ևս արբից յայսմ 29
հետէ ՚ի բերոյ որթոյ մինչև ցօրն ցայն
յորժամ արբից զդա ընդ ձեզ նոր յար-
քայութեան հօր իմոյ :

Եւ օրհնեցին և ելին ՚ի լեառն Չիթե- 30
նեաց :

Յայնժամ ասէ ցնա Յիսուս . ամենեքին 31
դուք գայթազդելոց էք յինէն յայսմ
գիշերի , զի գրեալ է՝ թէ հարից զհովիւն
և ցրուեսցին ոչխարքն հօսին :

Եւ յետ յառնելոյն իմոյ , յառաջեցից 32
քան զձեզ ՚ի Վալիլեա :

Պատասխանի ետ Պետրոս և ասէ ցնա . 33
Թէպէտ և ամենեքեան գայթազդես-
ցին ՚ի քէն , սակայն ես ոչ գայթազդե-
ցայց :

Եւ ցնա Յիսուս . ամէն ասեմ քեզ , 34
զի յայսմ գիշերի մինչ չև հաւու իօսեալ

իցէ, երիցս ուրացիս զիս :

- 35 Ընէ ցնա Պետրոս . թէ և մեռանել հասանիցէ ընդ քեզ, զքեզ ոչ ուրացայց . նոյնպէս և ամենայն աշակերտքն ասէին :
- 36 Յայնժամ գայ Յիսուս ընդ նն 'ի գիւղ մի՝ որում անուն էր Վեթսեմանի, և ասէ ցնոսա . նստարուք այդր, մինչև երթայց կացից յաղօթս :
- 37 Եւ առեալ ընդ իւր զՊետրոս՝ և զերկուս որդիսն Օ եքեղեայ, սկսաւ տրբտմել և հոգալ :
- 38 Յայնժամ ասէ ցնոսա . տրտում է ոգի իմ մինչև 'ի մահ, կացէք աստ և սկեցէք ընդ իս :
- 39 Եւ մատուցեալ յառաջ սակաւիկ մի՝ անկաւ 'ի վերայ երեսաց իւրոց, կաց յաղօթս և ասէ . հայր իմ, եթէ հնար է՝ անցցէ բաժակս այս յինէն . բայց ոչ որպէս ես կամիմ, այլ որպէս դու :
- 40 Վայ առ աշակերտսն, և գտանէ զնոսա 'ի քուն, և ասէ ցՊետրոս . այդպէս ոչ կարացէք մի ժամ արթուն կալ ընդ իս :
- 41 Ըրթուն կացէք և աղօթս արարէք զի մի անկանիցիք 'ի փորձութիւն . հոգիս յօժար է բայց մարմինս տկար :
- 42 Վարձեալ երկրորդ անգամ չոգաւ՝ եկաց յաղօթս Յիսուս և ասէ . հայր իմ, եթէ հնար իցէ անցանել յինէն բաժակիս

այսմիկ , ապա թէ ոչ արբից զսա , եղի-
ցին կամք քո :

Եւ եկեալ միւսանգամ եգիտ զնոսա 'ի 43
քուն . զի էին աչք իւրեանց ծանրա-
ցեալք :

Եթող զնոսա և զնաց , կաց յաղօթս 44
երրորդ անգամ , և դարձեալ զնոյն բան
ասաց :

Յայնժամ դայ առ աշակերտսն և ասէ 45
ցնոսա . ննջեցէք այսուհետև և հանդե-
րուք , զի ահա հասեալ է ժամ և որդի
մարդոյ մատնի 'ի ձեռս մեղաւորաց :

Երիք երթիցուք աստի , զի ահաւասիկ 46
էհաս որ մատնելոցն է զիս :

Եւ մինչ դեռ նա զայն խօսէր , ահա Յու 47
դա մի յերկոտասանիցն եկն , և ընդ նմա
ամբօխ բնմ սրովք և բրօք 'ի քահանայա-
պետիցն և 'ի ծերոց ժողովրդեանն :

Եւ որ մատնելոցն էր զնա , ետ նոցա նը 48
շան և ասէ . ընդ որում ես համբուրեցից'
նա է , զնա ունիցիք :

Եւ վաղվաղակի մատուցեալ առ Յիսուս 49
ասէ . ողջ եր վարդապետ . և համբու-
րեաց ընդ նմա :

Եւ Յիսուս ասէ ցնա . ընկեր , վասն ու 50
բոց եկիրդ . յայնժամ մատուցեալ արկին
ձեռս 'ի Յիսուս , և կալան զնա :

Եւ ահա մի ոմն յայնցանէ որ էին ընդ 51

Յիսուսի, ձգեաց զձեռն և եհան զսուր
իւր և եհար զծառայ քահանայապետին,
և 'ի բաց եհան զունկն նորա:

52 Յայնժամ ասէ ցնա Յիսուս. դարձո
զսուր քո 'ի տեղի իւր, զի ամենեքեան որ
սուր առնուցուն՝ սրով անկանիցին:

53 Թէ համարիցիս թէ ոչ կարեմ աղաչել
զհայր իմ, և հասուցանիցէ ինձ այժմ
այսր՝ աւելի քան զերկոտասան գունդս
հրեշտակաց:

54 Եւ զիարդ ընուցուն զիրք եթէ այսպէս
պարտ է լինել:

55 Յայնժամ ասաց Յիսուս ցամբոխն. ի
բրև 'ի վերայ աւաղակի ելէք սուսերօք
և բրօք՝ ունել զիս. հանապաղ առ ձեզ
'ի տաճարին նստէի և ուսուցանէի, և
ոչ կալայք զիս:

56 Եւ այս ամենայն եղև զի լցցին զիրք
մարդարէիցն. յայնժամ աշակերտքն ա-
մենեքին թողին զնա և փախեան:

57 Իսկ նոցա կալեալ զՅիսուս ածին առ
կայիափա քահանայապետ՝ ուր դպիրքն
և ծերք ժողովեալ էին:

58 Եւ Պետրոս զհետ նորա երթայր բացա-
գոյն մինչև 'ի սրահ քահանայապետին.
և մտեալ 'ի ներքս նստէր ընդ սպասա-
ւորսն տեսանել զկատարածն:

59 Իսկ քահանայապետքն և ամենայն ա-

տեանն խնդրէին սուտ վկայու թիւն զ⁴ ի սուսէ զի սպանցեն զնա :

Եւ ոչ գտանէին ՚ի բաղմաց սուտ վը կայիցն մատուցելոց . յետոյ մատուցեալ երկու սուտ վկայք ,

Ըսէին՝ թէ սա ասէր կարող եմ քակել զտաճարն Մ.Յ, և զերիս աւուրս շինել :

Եւ յարուցեալ քահանայատէտն ասէ ցնա . չտան ինչ պատասխանի , զինչ զորքա ամբաստանեն զքէն :

Եւ Յիսուս լուռ կայր . պատասխանի ետ քահանայատէտն և ասէ ցնա . երդմնեցուցանեմ զքեզ յՄտուած կենդանի , զի ասացես մեզ թէ դու ես Քրիստոսն որդի Մտուծոյ :

Ըսէ ցնա Յիսուս . դու ասացեր . բայց ասեմ ձեզ , յայտմ հետէ տեսանիցէք զորդի մարդոյ նստեալ ընդ աջմէ զօրու թեանն՝ և եկեալ ընդ ամպս երկնից :

Հայնժամ քահանայատէտն պատառեաց զհանդերձս իւր , և ասէ . հայհոյեաց , զի ևս պիտոյ են մեզ վկայք , ահա արդ լուայք զհայհոյու թիւն նորա :

Օ ինչ հաճոյ է ձեզ . նորքա պատասխանի ետուն և ասեն . մահապարտ է :

Հայնժամ թքին ընդ երեսս նորա , և կռփեցին զնա , և ոմանք ապտակեցին և ասեն :

- 68 Մարգարեաց մեզ Վրիստոսդ , ո՛վ է որ
 եհարն զքեզ :
- 69 Իսկ Պետրոս նստէր արտաքոյ ՚ի դաւ-
 թին . մատեաւ առ նա աղախին մի և
 ասէ . և դու ընդ Հիսի Վալիլեացւոյ էիր :
- 70 Եւ ուրացաւ առաջի ամենեցուն և ա-
 սէ , թէ ոչ գիտեմ զինչ խօսիսդ :
- 71 Եւ իբրև ել նա արտաքս քան զդուռնն՝
 ետես զնա այլ կին մի , և ասէ ցայնօսիկ
 որ անդն կային . և սա ընդ Հիսուսի
 Վազովրեցւոյ էր :
- 72 Եւ դարձեալ ուրացաւ երգմամբ թէ ոչ
 գիտեմ զայրն :
- 73 Եւ յետ սակաւ միոյ մատուցեալ որք
 կայինն անդ , ասեն ցՊետրոս . արդա-
 րև և դու ՚ի նոցանէ ես , քանզի և խօսք
 քո յայտ առնեն զքեզ :
- 74 Հայնժամ սկսաւ նզովել և երդնուլ ,
 թէ ոչ գիտեմ զայրն . և իսկոյն հաւ
 խօսեցաւ :
- 75 Եւ յիշեաց Պետրոս զբանն Հիսուսի զոր
 ասաց , թէ մինչ չև հաւու խօսեալ իցէ՝
 երիցս ուրացիս զիս . և ելեալ արտաքս
 ելաց դառնապէս :

ԳՎ . ԻԷ

- 1 Իբրև այգ եղև , խորհուրդ արարին
 ամենայն քահանայապետքն և ծերք ժո-

ղովըդեանն վասն Յսի սպանանել զնա :
 Կապեցին զնա և առին գնացին . և ե-
 տուն 'ի ձեռս Պոնտացոյ Պիղատոսի
 դատաւորի :

Յայնժամ տեսեալ Յուդայի որ մատնեաց
 զնա՝ թէ պարտաւորեցաւ , զըջացաւ և
 դարձոյց զարժաթն առ քահանայապետ-
 սըն և ծերս ժողովրդեանն :

Եւ ասէ . մեղայ , զի մատնեցի զարիւն
 արդար . և նոքա ասեն . մեզ չէ փոյթ ,
 դու գիտես :

Եւ ընկէց զարժաթն 'ի տաճարին և
 գնաց , և չոգաւ խեղդեցաւ :

Իսկ քահանայապետիցն առեալ զար-
 ժաթն ասեն . ոչ է արժան ընդունել
 զայդ 'ի կորբանն , քզի գինք արեան են :

Աորհուրդ առեալ , գնեցին այնու զա-
 գարակն բրտի 'ի գերեզման օտարաց :

Վասն այնորիկ կոչեցաւ ագարակն այն
 ագարակ արեան՝ մինչև ցայսօր :

Յայնժամ լցաւ որ ասացան 'ի ձեռն

Երեմիայ մարգարէի . և առին զերեսուն
 արժաթին զգինս վաճառելոյն , զոր ար-
 կին յորդոցն Իսրայելի :

Եւ ետուն զնա յագարակն բրտի , որպէս
 հրամայեաց ինձ տէր :

Եւ Յիսուս եկաց առաջի դատաւորին .
 էհարց զնա դատաւորն և ասէ .՝ դու ես

- Թիքն շրէից . և Յսասէ . դու ասես :
- 12 Եւ 'ի չարախօսելն նր' 'ի քահանայապետիցն և 'ի ծերոց , ոչ ինչ ետ պատմնի :
- 13 Յայնժամ ասէ ցնա Պիղատոս . ոչ լսես՝ որչափ դոքա հակառակ քո վկայէն :
- 14 Եւ ոչ ետ նմա պատասխանի և ոչ բան մի , մինչև զարմանալ դատաւորին յոյժ :
- 15 Բայց ըստ տօնի սովոր էր դատաւորն արձակել ժողովրդեանն կապեալ մի՝ զոր կամէին :
- 16 Սենէին յայնժամ կապեալ մի նշանաւոր , որում անուն էր Յեսու Ռարաբբա :
- 17 Իբրև ժողովեցան , ասէ ցնոսա Պիղատոս . զո՞ կամիք յերկուց աստի՝ զի արձակեցից ձեզ , զՅեսու Ռարաբբա՝ եթէ զՅիսուս զանուանեալն Վրիստոս :
- 18 Վանզի գիտէր թէ առ նախանձու մատնեցին զնա :
- 19 Եւ մինչ նստէր յատենին , առաքեաց առ նա կինն իւր և ասէ . չկայ ինչ քո և արդարոյն այնորիկ , զի բազում անցք անցին ընդ իս այսօր յանուրջս վասն նորա :
- 20 Իսկ քահանայապետքն և ծերք հաւանեցուցին զժողովուրդսն զի ինդրեսցեն զՌարաբբայն և զՅիսուս կորուսցեն :
- 21 Պատասխանի ետ դատաւորն և ասէ ցնս . զո՞ կամիք զի արձակեցից ձեզ յերկուց այտի . և նոքա ասեն , զՌարաբբա :

Եւ զնոսա Պիղատոս . իսկ զի արարից 22
 զՅիսուս զանուանեալն Վրիստոս :

Եւ նա ամենեքեան , խաչեացի . և նա ա- 23
 սէ , զինչ չար արար . և նոքա առաւել
 ևս աղաղակէին և ասէին , խաչեացի :

Եւ տեսեալ Պիղատոսի թէ ոչ ինչ օգ- 24
 նէ՝ այլ առաւել խռովութիւն լինի , ա-
 ռեալ ջուր՝ լուաց զձեռս առաջի ժողո-
 վըրդեանն և ասէ . քաւեալ եմ ես յա-
 րենէ արդարոյդ այդորիկ , դուք դի-
 տասջիք :

Պատասխանի ետ ամենայն ժողովուրդն 25
 և ասէ . արիւն դորա՝ ի վերայ մեր և ի
 վերայ որդւոց մերոց :

Յայնժամ արձակեաց նոցա զՎարաբ- 26
 բայն , և զՅիսուս գան հարեալ՝ ետ ի
 ձեռս զի խաչեացի :

Յայնժամ զինուորք դատաւորին առին 27
 զՅիսուս յապարանս , և ժողովեցին ի
 վերայ նորա զամենայն զգուհն :

Սերկացուցին զնա , և արկին զնովաւ 28
 քղամիդ կարմիր :

Եւ բոլորեալ սրակ ի փշոյ՝ եղին ի 29
 գլուխ նորա , և եղէզն յաջոյ ձեռին նո-
 րա . ի ծունր իջեալ առաջի նորա կատա-
 կէին և ասէին . ողջ եր թագաւոր Հրէից :

Եւ թքեալ ի նա՝ առնուին զեղէզնն և 30
 ծեծէին զգլուխ նորա :

- 31 Եւ յորժամ ձաղեցին զնա, մերկացուցին 'ի նմանէ զքղամիդն և ագուցին նմա զիւր հանդերձն, և տարան զնա 'ի խաչ հանել:
- 32 Եւ ելեալ արտաքս՝ գտին այր մի Ալեքեհնացի՝ անուն Սիմոն, զնա կալան պահակ՝ զի բարձցէ զխաչն նորա:
- 33 Եւ եկեալ 'ի տեղին անուանեալ Վողգոթա, որ է տեղի կառափելոյ:
- 34 Ետուն նմա ըմպել զինի ընդ լեղի խառնեալ. և իբրև ճաշակեաց, ոչ կամէր ըմպել:
- 35 Եւ հանեալ զնա 'ի խաչ՝ բաժանեցին զհանդերձս նորա վիճակաւ, զի լցցի բանն որ ասացաւ 'ի մարգարէէն. բաժանեցին զհանդերձս իմ յիւրեանս, և 'ի վերայ պատմուճանի իմոյ վիճակս արկանելին:
- 36 Եւ նստեալ պահէին զնա:
- 37 Եւ եղին 'ի վերայ գլխոյ նորա՝ գրեալ զվնաս նր թէ այս է Յս թագն Տրեից:
- 38 Եւ յայնժամ հանին լէ նմա 'ի խաչ երկուս աւազակս, մի յաջմէ նորա և մի յահեկէ:
- 39 Եւ որ անցանելինն՝ հայհոյէին զնա, շարժելին զգլուխս իւրեանց,
- 40 Եւ ասէին. վահ որ քակելի զտաճարն և զերիս աւուրս շինելի զնա. ապրեցո՞ զքեզ, թէ որդի ես Վ'Յ՝ էջ 'ի խաչէդ:
- 41 Եւ յոյնպէս և քահանայապետքն ձաղելին

Հանդերձ դարձոքն և ծերովք՝ և ասէին :

Օ այլս ապրեցոյց՝ զինքն ոչ կարէ ապրե. 42
ցուցանել. եթէ թագաւոր է Վլի՛ իջցէ

այժմ՝ ի խաչէդ և հաւատասցուք դմա :

Եթէ յուսացաւ յ՛ստուած, փրկեսցէ 43

այժմ զդա եթէ կամի զդա . քանզի ասաց

եթէ ՛ստուծոյ որդի եմ :

Օ նոյն և աւաղակէքն որ խաչեալ էին 44

ընդ նմա, նախատէին զնա :

Եւ ՚ի վեց ժամէ աւուրն խաւար եղև 45

՚ի վր՛ ամենայն երկրի մինչև ցինն ժամ :

Եւ զինն ժամաւն գոչեաց Յիսուս ՚ի 46

ձայն մեծ և ասէ . էլի էլի՛ լամա սաբաք

թանի . այս ինքն է, ՛ստուած իմ ՛ս-

տուած իմ՝ ընդէր թողեր զիա :

Սմանք յայնցանէ որ անդն կային, իբրև 47

լուան՝ ասէին, զԱղիա կարդայ դա :

Եւ վաղվաղակի ընթացաւ մի ոմն ՚ի նո 48

ցանէ, առ սպունդ լի քացախով, հարեալ

յեղեգան ետ ըմպել նմա :

Եւ կէսքն ասէին . թող տեսցուք եթէ 49

զայ՛ Աղիա փրկել զդա :

Եւ Յիսուս դարձեալ աղաղակեաց ՚ի 50

ձայն մեծ, և արձակեաց զողին :

Եւ ահա վարագոյր տաճարին ցելաւ 51

յերկուս՝ ՚ի վերուստ մինչև ՚ի վայր . և

երկիր շարժեցաւ և վէմք պատառե-

ցան :

- 52 Եւ գերեզմանք բացան, և բազում մարմինք ննջեցելոց սրբոց յարեան :
- 53 Եւ ելեալ 'ի գերեզմանաց յետ յարութեանն նորա մտին 'ի քաղաքն սուրբ և երևեցան բազմաց :
- 54 Իսկ հարիւրապետն և որ ընդ նմա պահէին զՅիսուս, իբրև տեսին զշարժումնն և զեղեալն, երկեան յոյժ և ասէն . արդարև Մատուծոյ որդի էր սա :
- 55 Ինն անդ կանայք բազումք, կային 'ի հեռաստանէ և հայէին, որք եկին զկնի Յիսուսի 'ի Վալիլէէ պաշտել զնա :
- 56 Յորս էր Սարիամ Սագղաղէնացի, և Սարիամ Յակովբայ և Յովսեայ մայր, և մայր որդւոցն Օբեդեայ :
- 57 Եւ իբրև երեկոյ եղև, եկն այր մի մեծատուն յԱրիմաթեայ՝ որում անուն էր Յովսէփ, որ և աշակերտեցաւ իսկ Յիսուսին :
- 58 Եւ մատուցեալ առ Պիղատոս, խնդրեաց զմարմինն Յիսուսի . յայնժամ Պիղատոս հրամայեաց տալ զմարմինն :
- 59 Եւ առեալ զմարմինն Յովսէփ՝ պատեաց սուրբ կտաւովք :
- 60 Եւ եղ 'ի նոր գերեզմանի զոր փորեաց 'ի վիմի, և թաւալեցուցեալ կափարիչ դրան գերեզմանին վէմ մի մեծ՝ գնաց :
- 61 Ընդ էր Սարիամ Սագղաղէնացի՝ և

միւս Վարիամն, նստէին հանդէպ գերեզմանին :

Եւ 'ի վաղիւ անդր որ է յետ ուրբա- 62
թուն, ժողովեցան քահանայատէրքն
և Փարիսեցիքն առ Պիղատոս,

Եւ ասէն. տէր, յիշեցաք զի մուրե- 63
ցուցիչն այն ասէր մինչ կենդանին էր
թէ յետ երից աւուրց յառնեմ :

Ըրդ հրամայեա զգուշանալ գերեզմա- 64
նին մինչև ցերիս աւուրս, գուցէ եկեալ
աշակերտքն դիշերի՝ գողանայցեն զնա,
և ասիցեն ժողովրդեանն թէ յարեա-
'ի մեռելոց. և լինիցի յետին մուրու-
թիւնն չար քան զառաջինն :

Ըսէ ցնտ Պիղատոս, ունիք զզօրականն, 65
երթայք զգուշացարուք ոնց և դիտէք :

Եւ նոքա երթեալ զգուշացան գերեզ- 66
մանին, և կնքեցին զվէմն հանդերձ զօ-
րականօքն :

ԳՎ. ԻԲ.

Եւ յերեկոյի շաբաթուն՝ յորում լու- 1
սանայր միաշաբաթին, եկն Վարիամ
Վագդաղէնացի, և միւս Վարիամն՝ տե-
սանել զգերեզմանն :

Եւ ահա շարժումն մեծ եղև, զի հրեշ- 2
տակ տն իջեալ յերկնից՝ մատուցեալ
'ի բաց թաւալեցոյց զվէմն 'ի դրանց ան-

տի, և նստէր 'ի վերայ նորա :

3 Եւ էր տեսիլ նորա իբրև զվիայլակն, և
հանդերձ նորա սպիտակ իբրև զձիւն :

4 Եւ յահէ անտի նորա խոռովեցան պա-
հապանքն, և եղէն իբրև զմեռեալս :

5 Պատասխանի ետ հրեշտակն և ասէ
ցկանայսն . մի երկնչիք դուք, գիտեմ
զի զՅիսուս զխաչելեալն խնդրէք :

6 Ընէ աստ քանզի յարեաւ, որպէս ասացն .
եկայք տեսէք զտեղին ուր կայր :

7 Եւ վաղվաղակի երթայք ասացէք աշա-
կերտացն նորա թէ յարեաւ . և ահա
յառաջանայքան զձեզ 'ի Վալիլեա, անդ
տեսանիցէք զնա, ահա ասացի ձեզ :

8 Եւ ելեալ վաղվաղակի 'ի դերեղմանէ
անտի ահիւ և խնդութեամբ բազմաւ՝
ընթանային պատմել աշակերտացն :

9 Եւ ահա պատահեաց նոցա Յիսուս և
ասէ, ողջ էք . և նոքա մատուցեալ կալան
զոտս նորա և երկիր սպազին նմա :

10 Յայնժամ ասէ ցն՝ Յն . մի երկնչիք, եր-
թայք ասացէք եղբարցն իմոց զի երթի-
ցեն 'ի Վալիլեա, և անդ տեսցեն զիս :

11 Իբրև նոքա քնացին, ահա ոմանք 'ի զօ-
րականացն եկին 'ի քաղաքն և պատմե-
ցին քահանայապետիցն զամենայն որ
ինչ եղևն :

12 Եւ նոքա ժողովեալ հանդերձ ծերովքն,

խորհուրդ առեալ՝ արծաթ յոյժ ետուն
զօրականացն ,

Եւ ասեն . ասասջիք եթէ աշակերտքն ¹³
նորա եկեալ գիշերի գողացան զնա՝ մինչ
մեք ՚ի քուն էաք :

Եւ եթէ լուր լիցի այդ առ դատաւորն , ¹⁴
մեք հաճեսցուք զնա՝ և զձեզ անհոգս
արասցուք :

Եւ նոցա առեալ զարծաթն , արարին ¹⁵
որպէս ուսանն . և ել համբառս այս ՚ի
Հրէից՝ մինչև ցայսօր :

Իսկ մետասան աշակերտքն գնացին ՚ի ¹⁶
Պալկեա ՚ի լեառնն՝ ուր ժամադիր ե-
ղև նոցա ճիսուս :

Իբրև տեսին զնա՝ երկիր պաղին նմա , ¹⁷
և ոմանք յերկուացան :

Եւ մատուցեալ ճիսուսեցաւ ընդ նոսա ¹⁸
և ասէ . տուաւ ինձ նմ իշխանութիւն
յերկինս և յերկրի . որպէս առաքեաց
զիս հայր , և ես առաքեմ զձեզ :

Ղնացէք այսուհետև՝ աշակերտեցէք ¹⁹
զնմ հեթանոսս , մկրտեցէք զնոսա յա-
նուն Հօր և Որդոյ և Հոգւոյն սրբոյ :

Ուսուցէք նոցա պահել զամենայն՝ որ ²⁰
ինչ պատուիրեցի ձեզ . և ահաւասիկ ես
ընդ ձեզ եմ զամենայն աւուրս , մինչև ՚ի
կատարած աշխարհի :

ՆԱԽԱԳԻՐ ՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԿՈՍԻ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՆ

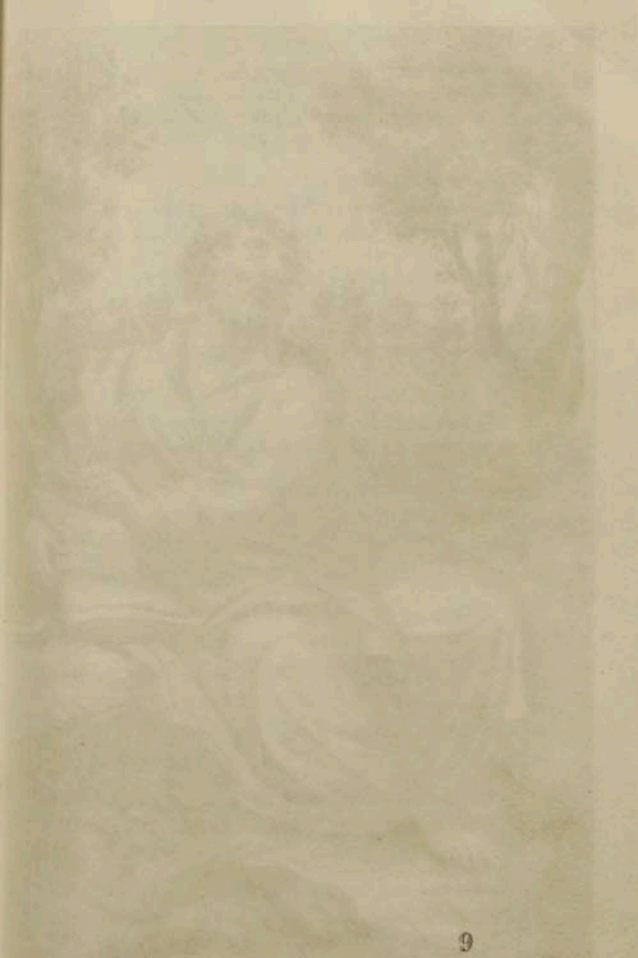
Աւետարանս որ ըստ Մարկոսի գրեալ է . սոյն Մարկոս աշակերտ Պետրոսի և ընթացակից Պողոսի՝ գրեաց զաւետարանս զայս : Եւ դնէ սկիզբն և ասէ . Սկիզբն աւետարանի, 'ի Յովհաննու քարոզութենէն . և զմկրտութիւնն Յովհաննու, և առնու վկայութիւնն յԵսայեսայ մարգարէէ . նշանակէ և զփորձութիւնն 'ի լէրինն, և ոչ ասէ զփորձանքն . սպասմէ և վասն ընտրութեան աշակերտացն, և նշանս և արուեստս՝ զոր արար . և զխորհուրդ մատնութեանն, և զկատարածն, որ և մատնեցաւ Պիղատոսի, և խաչեցաւ մարմնով . և զի զինուորքն բաժանեցին զհանդերձս նորա . և զի մարմինն եղաւ 'ի գերեզմանի, և յարեաւ երեքօրեայ . և զիջանեւ հրեշտակին, և երևել կանանցն, և զնոյն պատմել աշակերտացն : Մարկոս հրամանաւ Պետրոսի վիմի գրեաց զաւետարանս իւր յԱլեքսանդր քաղաքի 'ի լեզու Եգիպտացի, զինի հնդետասան ամի համբառնալոյ փրկչին : Մարկոս՝ բարձր պատուար, կամ 'ի վերայ տանեացն :

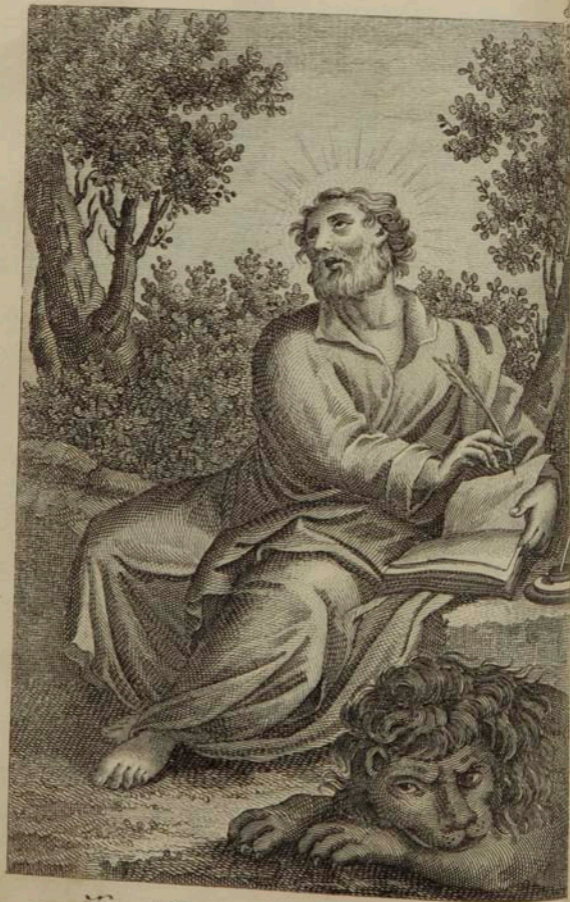
ՍԿԻԶԲՆ ԳԼԽՈՅ

Աւետարանի որ ըստ Մարկոսի :

	ԳԼ.	ԿՆԸ.
Վասն գիւահարին	ա.	23
Վասն Պետրոսի զոքրնջին	ա.	29
Վասն բժշկութեւ պէսպէս հիւանդութեանց .	ա.	32
Վասն բորոտին	ա.	40
Վասն անգամալուծին	բ.	3
Վասն Ղևեայ մաքսաւորին	բ.	14
Վասն գօսացեալ ձեռնին	դ.	1
Վասն առաքելոցն ընտրութեան	դ.	13
Վասն սերմանեացն առակի	դ.	2
Վասն սաստեւոյ ջուրցն	դ.	35
Վասն լեզուսնացն	ե.	1

Վասն դատեր Տողովորդապետին	Է.	21
Վասն տեռատեսին	Է.	25
Վասն համարոյ առաքելոցն	Չ.	7
Վասն Յովհաննու, և Հերովդի	Չ.	14
Վասն հինգ հացին և երկու ձկանցն	Չ.	35
Վասն ՚ի վերայ ծովուն գնալոյ	Չ.	47
Վասն անցանելոյն զպատուիրանաւն	է.	5
Վասն Ասորոյ կնոջն Փիւնիկեցոյ	է.	24
Վասն համերն և խլին	է.	31
Վասն եօթն հացին	Ե.	1
Վասն խմորոյ Փարիսեցոցն	Ե.	16
Վասն կուրին	Ե.	22
Վասն հարցանելոյն ՚ի Վեսարիա	Ե.	27
Վասն այլակերպութեանն տեառն	Թ.	1
Վասն լուսնահարին	Թ.	16
Վասն խորհելոյն՝ թէ ո՞վ իցէ մեծ	Թ.	32
Վասն հարցանելոյն՝ թէ սրբա է արձակել զկին	Ժ.	1
Վասն հարցանելոյ մեծատանն զՅիսուս	Ժ.	17
Վասն որդւոյն Զեբեդեայ	Ժ.	35
Վասն Բարտիմէոսի	Ժ.	46
Վասն յաւանակին	Տա.	1
Վասն չորանալոյ թզենւոյն	Տա.	12
Վասն անյիշաչարութեան	Տա.	25
Վասն հարցանելոյ քահանայապետիցն զտրն	Տա.	27
Վասն այգւոյն	Տբ.	1
Վասն հարցանելոյ զդահեկանէն	Տբ.	13
Վասն Սաղուկեցոցն	Տբ.	18
Վասն գպրացն	Տբ.	28
Վասն տեառն հարցանելոյ զՓարիսեցիսն	Տբ.	35
Վասն երկու լումայիցն	Տբ.	41
Վասն կատարածին	Տգ.	3
Վասն աւուրն, և Տամուսն	Տգ.	32
Վասն օժանելոյ կնոջն զտէրն իւղով	Տգ.	3
Վասն զատկին	Տգ.	12
Վասն մասնութեանն մարգարէանալոյ	Տգ.	18
Վասն Պետրոսի ուրացութեանն	Տգ.	66
Վասն խնդրելոյ զտէրունական մարմինն	Տե.	42
Վասն իւղաբեր կանանցն	Տզ.	1

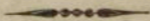

ՄԻՐ ՄԱՐԿՈՍ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՉ

Ե Ի Ե Տ Ե Ր Ե Ն

ԸՍՏ ՄԵՐԿՈՍԻ

ԳԼ . Ը

- 1 ՍԿԻՋԲՆ աւետարանի Յիսուսի Վճիստոսի, որդւոյ Ըստուծոյ :
- 2 Արպէս և գրեալ է 'ի մարգարէս. ահաւասիկ ես առաքեմ զհրեշտակ իմ առաջիքո՛, որ հանդերձեսցէ զճանապարհքո՛ առաջի քոյ :
- 3 Չայն բարբառոյ յանապատի, պատրաստ արարէք զճանապարհ տեառն, և ուղիղ արարէք զչաւիղս նորա :
- 4 Եւ եղև զի Յովհաննէս մկրտէր յանապատի, և քարոզէր մկրտութիւն ապաշխարութեան 'ի թողութիւն մեղաց :
- 5 Եւ երթայր առ նա ամենայն աշխարհն հրէաստանի, և Երուսաղէմացիք ամենեքեան. և մկրտէին 'ի նմանէ 'ի Յորդանան գետ՝ խոստովանեալ զմեղս իւրեանց :

Եւ էր Յովհաննէս զգեցեալ ստե ուղ- 6
տու, և գօտի մաշկեղէն ընդ մէջ իւր. և
կերակուր նր մարախ և մեղը վայրենի:

Վարողէր և ասէր. գայ զօրագոյնն քան 7
զիս զկնի իմ, որում չեմ բաւական խո-
նարհել լուծանել զխրացս կօշկաց նորա:

Ես մկրտեցի զձեզ ջրով, և նա մկրտ- 8
տեսցէ զձեզ հոգւովն սրբով:

Եւ եղև յաւուրսն յայնոսիկ եկն Յո 9
'ի Վազարեթէ Վալիլեացոց, և մկրտե-
ցաւ 'ի Յովհաննէ 'ի Յորդանան:

Եւ նոյնժամայն ընդ վերանալ 'ի ջրոյն, 10
էտես ցեւեալ զերկինս, և զհոգին ՎՃ
իբրև զաղանի՝ զի իջանէր 'ի վերայ նր:

Չայն եղև յերկնից և ասէ. դու ես որ 11
զի իմ սիրելի, ընդ քեզ հաճեցայ:

Եւ նոյնժամայն հոգին հանէ զնա յա- 12
նապատ:

Եւ էր նա անդ զաւուրս քառասուն 13
փորձեալ 'ի սատանայէ, և էր ընդ գա-
ղանս. և հրեշտակք պաշտէին զնա:

ԻՎ Եւ յետ մատնելոյն Յովհաննու, եկն 14
Յիսուս 'ի Վալիլեա. քարողէր զաւե-
տարանն Մտուծոյ և ասէր:

Թէ կատարեալ է ժամանակ, և հասեալ 15
է արքայութիւն Մտուծոյ. ապաշխա-
րեցէք և հաւատացէք յաւետարանն:

Իբրև անցանէր առ ծովեղերքն Վալի- 16

լեացուոց, ետես զՍիմոն և զՄնդրէաս
զեղբայր Սիմոնի, զի արկեալ էր նոցա
ուռկանս 'ի ծով. քանզի ձկնորսք էին :

17 Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. եկայք զկնի իմ,
և արարից զձեզ լինել որսորդս մարդկան :

18 Եւ վաղվաղակի թողեալ զուռկանսն,
գնացին զՏէտ նորա :

19 Եւ մատուցեալ անտի սակաւիկ մի յա-
ռաջ, ետես զՅակովբոս Օբեդեայ և
զՅովհաննէս զեղբայր նորա. և ցնոսա
'ի նաւին մինչ կազմէին ուռկանս, և կո-
չեաց ցնոսա :

20 Եւ վաղվաղակի թողեալ զՏայրն իւ-
րեանց զՕբեդէոս 'ի նաւին վարձկա-
նօքն հանդերձ, գնացին զՏէտ նորա :

21 Եւ մտանէն 'ի Վափառնաում, և իսկ և իսկ 'ի շաբաթուն մտեալ 'ի ժողովուրդն,
ուսուցանէր ցնոսա :

22 Եւ զարմանային ընդ վարդապետութիւն
նորա, զի ուսուցանէր ցնոսա իբրև իշխա-
նութեամբ և ոչ որպէս դպիրքն :

23 Եւ էր 'ի ժողովրդեանն նոցա այր մի,
յորում այս պիղծ գոյր 'ի նմա. որ աղա-
ղակեաց և ասէ :

24 Թոյլ տուր, զի կայ մեր և քո՝ Յիսուս
Վաղովրեցի, եկիր կորուսանել զմեզ. զի
տեմք զքեզ՝ ո՛վ ես սուրբդ Մատուծոյ :

25 Սաստեաց 'ի նա Յիսուս և ասէ. կար-

կեաց և ել 'ի դմանէ :

Եւ զարկոյց զնա այսն պիղծ . և աղա 26
զակեաց 'ի ձայն մեծ և ել 'ի նմանէ :

Եւ զարմացան ամենեքին , մինչև հծծել 27
ընդ միմեանս և ասել . զինչ է այս նոր
վարդապետութի , զի իշխանութի և այ-
սոց պղծոց սաստէ , և հնազանդին սմա :

Եւ ել լուր նորա ընդ ամենայն կողմն 28
Վապիլեացոց :

Եւ վաղվաղակի ելեալ 'ի ժողովրդե- 29
նէն , եկն 'ի տուն Սիմոնի և Բարթեայ'

Յակոբաւ և Յովհաննու հանդերձ :

Եւ զոքանչ Սիմոնի դնէր ջերմացեալ , 30
և վաղվաղակի ասենցնա վասն նորա :

Եւ մատուցեալ յարոյց զնա՝ կալեալ 31
զձեռանէ նորա . և եթող զնա տենդն և
սրաշտէր զնոսա :

Եւ իբրև երեկոյ եղև 'ի մտանել արե- 32
գականն , բերէին առ նա զամենայն

հիւանդս և զգիւահարս :

Եւ էր ամենայն քաղաքն ժողովեալ առ 33
դրունսն :

Եւ բժշկեաց բազում հիւանդս 'ի պէս 34
պէս ախտից , և դևս բազումս եհան .

և ոչ տայր խօսել դիւացն , զի գիտէին
զնա թէ Վարիստոսն է :

ԲՆՎ Եւ ընդ այգն ընդ առաւօտն յարու- 35
ցեալ ել և զնաց յանապատ տեղի , և

անդ կայր յաղօթս :

- 36 Եւ գնաց զհետ նորա Սիմոն՝ և որ ընդ նմայն էին :
- 37 Եւ իբրև գտին զնա՝ ասէն ցնա, թէ ամենեքին խնդրէն զքեզ :
- 38 Եւ ասէ ցնոսա . եկայք երթիցուք և յայլ մօտաւոր գիւղաքաղաքսն, զի և անդ քարոզեցից . զի յայս խակ եկեալ եմ :
- 39 Եւ քարոզէր ՚ի ժողովուրդս նոցա ընդ ամենայն Վալիլեացիս, և դևս հանէր :
- 40 Վայ առ նա բորոտ մի, աղաչէր ՚ի ծունր իջանէր և ասէր . տէր, եթէ կամիս՝ կարող ես զիս սրբել :
- 41 Իսկ Յն գթացել ձգեաց զձեռն, մերձեցաւ ՚ի նա և ասէ ցնա . կամիմ, սրբեաց :
- 42 Եւ իբրև ասացն ցնա, վաղվաղակի գրնաց ՚ի նմանէ բորոտութիւն և սրբեցաւ :
- 43 Եւ սաստեալ նմա՝ եհան զնա արտաքս վաղվաղակի և ասէ :
- 44 Օ գոյշ լեր, մի ումեք ինչ ասիցես . այլ երթ ցոյց զքեզ քահանային, և մատովան սրբութեք քո պատարագ՝ զոր հրամայեաց Սովսէս, ՚ի վկայութիւն նոցա :
- 45 Եւ նա ելեալ սկսաւ քարոզել յոյժ և հռչակ հարկանել զբանն, մինչ ոչ ևս կարող լինել նմա յայտնապէս ՚ի քաղաք մտանել, այլ արտաքոյ յանապատ տեղիս էր . և գային առ նա յնմ կողմանց :

ԳՎ. Բ

ԲՆ Եւ մտեալ դարձեալ 'ի Վափառնատում 1
յետ աւուրց :

Եւ որ եղև եթէ 'ի տան է . և ժողովե- 2
ցան բազումք մինչև տեղի ևս ոչ լինել
և ոչ առ դրանն . և խօսէր նոցա զբանն :

Եւ գային առ նա , բերէին անդամա- 3
լոյծ մի բարձեալ 'ի չորից :

Եւ իբրև ոչ կարէին մերձենալ առ նա 4
յամբոխէ անտի , քակեցին զյարկն՝ ուր
էր Յ, և բացեալ զառաստաղն իջուցին
զմահիճան յորում կայր անդամալոյծն :

Եւ տեսեալ Յ իսուսի զհաւատս նոցա , 5
ասէ ցանդամալոյծն . որդեակ , թողեալ
լիցին քեզ մեղք քո :

Եւ էին ոմանք 'ի դպրաց անտի որ անդ 6
նստէին և խորհէին 'ի սիրտս իւրեանց :

Օ ինչ է այս որ խօսի սա զհայհոյու- 7
թիւնս . ո՞վ կարէ թողուլ զմեզս , եթէ
ոչ մի Մտուած ,

Եւ գիտաց Յ իսուս յոգի իւր թէ այն- 8
պէս խորհին 'ի սիրտս իւրեանց , և ասէ .
զի խորհիք զայդ 'ի սիրտս ձեր :

Օ ինչ դիւրին է , ասել ցանդամալոյծն՝ 9
թողեալ լիցին քեզ մեղք քո , եթէ ա-
սել՝ արի առ զմահիճս քո և երթ 'ի
տուն քո :

- 10 Եւ զի գիտասցիք եթէ իշխանութիւն
ունի որդի մարդոյ 'ի վերայ երկրի թո-
ղուլ զմեզս, ասէ ցանդամալոյճն :
- 11 Վեզ ասեմ, արի առ զմահիճս քո և
երթ 'ի տուն քո :
- 12 Եւ յարեալ վաղվաղակի առեալ զմա-
հիճսն, ել առաջի ամենեցուն . մինչև
զարմանալ ամենեցուն և փառաւոր առ-
նել զՍտուած և ասել, թէ այսպիսի
ինչ երբէք ոչ տեսաք :
- 13 Եւ ել դարձեալ 'ի ծովեզրն, և ամենայն Ք.Օ.
ժողովուրդն գայր առ նա, և ուսուցա-
նէր զնոսա :
- 14 Եւ մինչդեռ անցանէր, ետես զՎ և ի
Վ. փեայ՝ զինստէր 'ի մաքսաւորութեան .
և ասէ ցնա, եկ զկնի իմ. և յարուցեալ
զնաց զկնի նորա :
- 15 Եւ եղև 'ի բազմելն նորա 'ի տան նորա,
և բնմ մաքսաւորք և մեղաւորք բազմեալ
էին ընդ Յսի և ը աշակերտսն նր . քանզի
էին բազումք որ երթային զհետ նորա :
- 16 Իսկ գպիրքն և Փարիսեցիք իբրև տե-
սին թէ ուտէ ընդ մաքսաւորս և ընդ մե-
ղաւորս, ասեն ցաշակերտսն նորա . զի է
զի ընդ մեղաւորս և ընդ մաքսաւորս ու-
տէք և ըմպէք :
- 17 Իբրև լուալ Յս ասէ ցնս. ոչ ինչ է պի-
տոյ բժիշկ ողջոյ՝ այլ հիւանդաց . և ոչ

Եկի կոչել զարդարս՝ այլ զմեղաւորս :
 Եւ էին աշակերտքն Յովհաննու և Փա 18
 ըիսեցիքն՝ ի պահս, գան և ասէն ցնա .
 ընդէր աշակերտքն Յովհաննու և Փա .
 ըիսեցիքն պահէն, և քո աշակերտքդ
 ոչ պահէն :

Եւ ասէ ցնս Յն. միթէ մարթ ինչ իցէ 19
 որդւոց առագաստի մինչ ընդ նս իցէ փե .
 սայն՝ պահել . ցորքան ընդ իւրեանս ու .
 նիցին զփեսայն, ոչ է մարթ պահել :

Եւլ եկեսցեն աւուրք՝ յորժամ վերաս 20
 ցի՝ ի նոցանէ փեսայն, և ասա պահես .
 ցեն յաւուրն յայնմիկ :

Ոչ ոք կապերտ նոր անթափ արկանէ ի 21
 վերայ հնացեալ ձորձոյ . ասա թէ ոչ՝ առ .
 նու լրութեամբն իւրով նորն ի հնոյ ան .
 տի, և չար ևս պատառումն լինի :

Եւ ոչ ոք արկանէ գինի նոր ի տիկս 22
 հինս . ասա թէ ոչ, պայթուցանէ գի .
 նին զտիկսն, գինին հեղու և տիկքն
 կորնչին . այլ գինի նոր ի տիկս նորս
 արկանելի է :

ԲԵ՛ Եւ եղև նմա ի շաբաթու անցանել ընդ 23
 արտորայս, և աշակերտքն ի գնալն իւ .
 ըեանց՝ սկսան հասկ կորզել և ուտել :

Եւ Փարիսեցիքն ասէն ցնա . տէս զինչ 24
 գործեն աշակերտքն քո ի շաբաթու՝
 զոր չէ արժան :

- 25 Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս . ոչ երբէք իցէ ընթերցեալ ձեր զոր արարն Վաւիթ , յորժամ պիտոյն եղև՝ և քաղցեաւ նա և որ ընդ նմայն էին :
- 26 Օ իանդ եմուտ 'ի տունն Լստուծոյ առ Լքիաթարաւ քահանայապետիւ , և զհացսն զառաջաւորութե եկեր՝ և ետ այնոցիկ որ ընդ նմայն էին . զոր ոչ էր օրէն ուտել , բայց միայն քահանայիցն :
- 27 Եւ ասէ ցնոսա . շաբաթ վասն մարդոյ եղև , և ոչ եթէ մարդ վասն շաբաթու :
- 28 Կա ուրեմն՝ տէր է որդի մարդոյ և շաբաթու :

ԳՎ . Գ

- 1 Եւ եմուտ միւսանգամ 'ի ժողովուրդն , և էր անդ այր մի՝ որոյ ձեռն իւր գօսացեալ էր :
- 2 Եւ սպասէին նմա եթէ բժշկիցէ զնա 'ի շաբաթուն , զի չարախօսեցեն ըզնմանէ :
- 3 Եւ ասէ ցայրն որոյ ձեռնն գօսացեալ էր . արի անց 'ի մէջ :
- 4 Եւ ասէ ցնոսա . զի՛նչ արժան է 'ի շաբաթու , բարի ինչ գործել՝ եթէ չար առնել , ոգի մի ապրեցուցանել եթէ կորուսանել . և նոքա լուեցին :
- 5 Եւ հայեցեալ Յիսուս զնոքօք լի ցասմամբ ,

տրտմեալ վասն կուրու թեան սրտից նո-
ցա՝ ասէ ցայրն . ձգեա զձեռն քո , և նա
ձգեաց , և ողջացաւ ձեռն նորա :

ԳՎ Եւ ելեալ արտաքս վաղվաղակի Փարի- 6
սեցիքն Հերովդիանոսօքն հանդերձ ,
խորհուրդ առնէին վասն նր թէ զիարդ
կորուսցեն զնա :

Իսկ Յիսուս աշակերտօքն իւրովք գնաց 7
'ի ծովեզրն . և բազում ժողովուրդ 'ի
Վալիլեացոց երթային զհետ նորա , և
'ի Հրէաստանէ ,

Եւ յԷմէ , և յայնկոյս Յորդանանու , 8
և որք 'ի Տիւրոսէ և 'ի Սիդոնէ . բա-
զում ժողովուրդ իբրև լսէին՝ որչափ ինչ
առնէր , գային առ նա :

Եւ ասէ ցաշակերտսն իւր , զի նաւակ 9
մի պատրաստական կայցէ նմա վասն
ամբօխին՝ զի մի նեղեացեն զնա :

Վանզի զբազումս բժշկեաց . մինչ գալ 10
խոնել զնովաւ՝ զի մերձեացին առ նա ,
որք ունէին ախտս ինչ :

Եւ այսք պիղծք յորժամ տեսանէին 11
զնա , անկանէին առաջի նորա , աղաղա-
կէին և ասէին ,

Ի՞նչ դու ես որդին Մ.Յ . և նա յոյժ սաս 12
տէր նց , զի մի յայտնի առնիցեն զնա :

ԻԲ Ելանէ 'ի լեառն և կոչէ առ ինքն զորս 13
ինքն կամեցաւ , և չոգան առ նա :

- 14 Եւ արար երկոտասանս՝ զի իցեն զնովաւ,
 և զի առաքեսցէ զնոսա քարոզել :
- 15 Եւ ունել իշխանութիւն բժշկելոյ զցաւս
 և հանելոյ զդէս :
- 16 Եւ եղ անուն Սիմոնի՝ Պետրոս :
- 17 Եւ Յակովբոս Օ եբեդեայ և Յովհաննու
 եղբօրն Յակովբայ, եղ նոյ անուանս
 Քաներեգէս, որ է որդիք որոտման :
- 18 Եւ զՆիդրէաս, և զՓիլիպպոս, և ըզ-
 Քարթողոմէոս, և զՍատթէոս զմաք-
 սաւորն, և զԺովմաս, և զՅակովբոս
 Ալփեայ, և զԺառէոս, և զՍիմոն Սա-
 նանացի :
- 19 Եւ զՅուդա Խակարիովտացի, որ և
 մատնեացն զնա :
- 20 Վասն ՚ի տուն, և գայ միւսանգամ ընդ ՎՎ
 նոսա ժողովուրդն, մինչ զի և հաց ևս ոչ
 ժամանել ուտելնոցա :
- 21 Եւ իբրև լուան որ իւրքն էին՝ ելին
 ունել զնա, զի համարէին թէ մոլե-
 գնեալ իցէ :
- 22 Եւ դպիրքն որ Ղըրուսաղեմէ իջեալ
 էին, ասէին թէ Քէեղզեբուղ գոյ ՚ի դմա,
 և իշխանաւ դիւացն հանէ դա զդէս :
- 23 Եւ կոչեցեալ զնոսա առ ինքն, առակօք
 խօսէր ընդ նոսա. զիա՛րդ կարէ սատա-
 նայ զսատանայ հանել :
- 24 Եւ արդ՝ եթէ թագաւորութիւն յանձն

իւր բաժանեցի, ոչ կարէ կալ թաղա-
ւորութիւնն այն:

Եւ եթէ տուն յանձն իւր բաժանես 25
ցի, ոչ կարէ կալ տունն:

Եւ եթէ սատանայ ՚ի վերայ անձին իւ- 26
րոյ յարեաւ և բաժանեալ է, ոչ կարէ
կալ, այլ վախճանեալ է:

Եւ ոչ դք կարէ զկարասի հզօրի մտեալ 27
ի տուն նորա աւար հարկանել, եթէ
ոչ նախ զհզօրն կապիցէ, և ապա զտուն
նորա աւար հարկանիցէ:

Եւ մէն ասեմ ձեզ, զի ամենայն թողցի 28
որդւոյ մարդկան մեղք և հայհոյութիւնք
որչափ և հայհոյիցեն:

Բայց որ հայհոյեցէ զհոգին սուրբ, ոչ 29
ունիցի թողութիւն յաւիտեան. այլ
պարտապան լիցի յաւիտենիցն մեղաց:

Օ ի ասէին թէ այս պիղծ գոյ ՚ի նմա: 30

Կան եղբարքն և մայր նորա, և արտա- 31
քոյ կացեալ՝ յղեցին և կոչէին զնա:

Եւ անդ ժողովուրդն շուրջ զնովաւ նրա 32
տէր. և իբրև ասացին ցնա, ահաւասիկ
մայր քո և եղբարք քո՝ կան արտաքոյ և
խնդրեն զքեզ:

Պատասխանի ետ նոցա և ասէ. ո՞վ է իմ 33
մայր կամ եղբարք:

Հայեցաւ շուրջ զիւրև յաշակերտսն զի 34
նստէին, և ասէ. ահաւասիկ մայր

իմ և եղբարք իմ:

35 Օ՛ր որ առնիցէ զկամս Լստուծոյ, նա
է իմ եղբայր և քոյր և մայր:

ԳՎ. Գ

1 Դարձեալ սկսաւ ուսուցանել առ ծովե- ԳՆ
զերքն, և խոնեցան զնովաւ ժողովուրդք
բազումք, մինչև 'ի նաւ մտանել նմա, և
նստել 'ի ծովուն. և ամենայն ժողովուրդն
զծովեզերքն՝ զցամաքն ունէին:

2 Եւ ուսուցանէր զնս առակօք բնմ ինչ.
և ասէր նոց 'ի վարդապետութե իւրում:

3 Աէք. ահաւասիկ ել սերմանող սեր-
մանել:

4 Եւ եղև 'ի սերմանելն, ոմն անկաւ
առ ճանապարհաւ, և եկն թռչուն և
եկեր զնա:

5 Եւ այն անկաւ յապառաժի, ուր ոչ
գոյր հող բազում, և վաղվաղակի բու-
սաւ. քանզի ոչ գոյր հիւթ երկրին:

6 Եւ յորժամ ծագեաց արև՝ ջեռաւ, և
զի ոչ գոյին արմատք՝ ցամաքեցաւ:

7 Եւ այն անկաւ 'ի մէջ փշոց. ելին
փուշքն և հեղձուցին զնա, և պտուղ
ոչ ետ:

8 Եւ այն անկաւ յերկիր բարւոք, և ե-
լեալ աճեցեալ տայր պտուղ, և բերէր
ընդ միոյ երեսուն և ընդ միոյ վաթսուն

և ընդ միոյ հարիւր :

Եւ ասէր . որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ 9
լուիցէ :

Ք.Օ. Եւ իբրև եղև առանձինն , հարցին ցնա 10
որ զնովաւն էին աշակերտօքն հանդերձ՝
զառակսն :

Եւ ասէ ցնոսա . ձեզ տուեալ է գիտել 11
զխորհուրդս արքայուէ Մ.Յ , բայց նոյ որ
արտաքինքն են՝ ամ ինչ առակօք լինի :

Օ ի տեսանելով տեսցեն և մի տեսցեն , 12
և լսելով լուիցեն՝ և մի իմասցին . զի մի
երբէք դարձցին՝ և թողցի նոցա :

Եւ ասէ ցնս . ոչ գիտէք զառակս զայս , 13
և զիա՞րդ զամենայն առակսն գիտիցէք :

Որ սերմանէն՝ զբանն սերմանէ : 14

Եւ նոքա են որ առ ճանապարհաւն , ուր 15
բանն սերմանի . և յորժամ լսեն զնա ,
գայ սատանայ և հանէ զբանն սերմա-
նեալ ՚ի սիրտս նոցա :

Եւ նոքա են որ յապառաժին սերմա 16
նեցան , որք յորժամ լսիցեն զբանն , վաղ-
վաղակի խնդու թեամբ ընդունին :

Եւ զի ոչ ունին արմատս յանձինս՝ այլ 17
առ ժամանակ մի են , ապա ՚ի հասանել
նեղութեան կամ հալածման վս բանին ,
վաղվաղակի գայ թագղին :

Իսկ որ ՚ի մէջ փշոցն սերմանեցան՝ նոքա 18
են , որ իբրև զբանն լսեն ,

- 19 Եւ հողք աշխարհիս և պատրանք մե-
ծութեան մտանեն, և հեղձուցանեն
զբանն և անպտուղ լինի :
- 20 Եւ նորա են որ յերկիրն բարիոք սեր-
մանեցան, որք լսեն զբանն և ընդունին,
և տան պտուղ՝ ընդ միոյ երեսուն և
ընդ միոյ վաթսուն և ընդ միոյ հարիւր :
- 21 Եւ ասէ ցնոսա. միթէ գայ՝ ճրագ զի ընդ Գ. 1.
գրուանաւ դնիցի կամ ընդ մահձօք. ոչ
ապաքէն 'ի վերայ աշտանակի դնիցի :
- 22 Օ՛ի չէ՛ ինչ 'ի ծածուկ որ թէ ոչ յայտ-
նեսցի, և ոչ եղև ինչ գաղտնի, եթէ ոչ
'ի յայտ գայցէ :
- 23 Եթէ որ ունիցի ականջս լսելոյ, լուիցէ :
- 24 Եւ ասէ ցնոսա. տեսէք զինչ լսէքդ, և
յաւելցի ձեզ որոց լսէքդ. որով չափով
չափէք՝ նովին չափեսցի ձեզ :
- 25 Ար որ ունիցի՝ տացի նմա, և որ ոչն ու-
նիցի՝ և զոր ունիցին բարձցի 'ի նմանէ :
- 26 Եւ ասէր. այսպէս է արքայութիւն
Լստուծոյ, որպէս զի այր մի արկանիցէ
սերմանիս յերկիր :
- 27 Եւ ննջիցէ և յառնիցէ զցայգ և զցերեկ,
և սերմանիքն բուսանիցին և աճիցեն,
և նա ոչ գիտէ,
- 28 Թէ երկիրն ինքնին բերէ զպտուղ. նախ
զխոտն և ապա զհասկն, ապա ցորեան
ատոք 'ի հասկին :

Եւ յորժամ տայցէ զպտուղն՝ վաղվա 29
 զակի առաքի մանգաղ, զի հասեալ են
 հունձք :

Եւ ասէր . ո՞ւմ նմանեցուցուք զար 30
 քայու թիւնն Մտուծոյ, կամ որով ա-
 ռակաւ առակեցուք զնա :

Որպէս հատն մանանխոյ՝ որ յորժամ 31
 սերմանիցի յերկրի, փոքրագոյն է քան
 զամենայն սերմանիս որ են յերկրի :

Եւ յորժամ սերմանիցի, բուսանի և 32
 լինի մեծ քան զամենայն բանջար, և ար-
 ձակէ ոստս մեծամեծս, մինչև բաւական
 լինել ընդ հովանեաւ նորա թռչնոց եր-
 կնից բնակել :

Եւ այնպիսի առակօք խօսէր ընդ նոսա 33
 զբանն, որպէս կարող լինէին լսել :

Եւ առանց առակի ոչ ինչ խօսէր ընդ 34
 նոսա, բայց առանձինն աշակերտացն
 իւրոց մեկնէր զամենայն :

ԳԻՒ Եւ ասէ ցնոսա յաւուրն յայնմիկ՝ իբրև 35
 ընդ երեկս լինէր . եկայք անցցուք յայն
 կողմն :

Եւ յողուն զժողովուրդն, և առնուն զնա 36
 նաւաւն հանդերձ, և զայլ ևս նաւսն որ
 էին ընդ նմա :

Եւ լինէր մըրիկ մեծ հողմոյ, և զալիսն 37
 ՚ի նաւն զեղոյր, մինչ գրեթէ լի իսկ
 լինել :

- 38 Եւ ինքն ննջէր 'ի խելս նաւին 'ի վերայ բարձի . զարթուցանէին զնա և ասէին . վարդապետ , ոչ ինչ է քեզ փոյթ , զի կորնչիմք աւասիկ :
- 39 Եւ զարթուցեալ սաստեաց հողմոյն և ծովուն , ասէ . դադարեա կարկեաց , և դադարեաց հողմն և եղև խաղաղութիւն մեծ :
- 40 Եւ ասէ ցնոսա . ընդէր այդպէս վատասիրտք էք , չե՞ ևս ունիք հաւատս . և երկեան երկիւղ մեծ և ասէին ցմիսեանս . ո՞րք արդեօք իցէ սա , զի և հողմ և ծով հնազանդին սմա :

ԳՎ : Ե

- 1 Եւ եկն յայնկոյս ծովուն յաշխարհն Գերգեսացոց :
- 2 Եւ ընդ ելանելն նորա 'ի նաւէ անտի , պատահեաց նմա այր մի 'ի գերեզմանացն՝ զոր ունէր այս պիղծ :
- 3 Որոյ և բնակութիւն իւր իսկ 'ի գերեզմանս էր , և ոչ շղթայիւք որ ևս կարէր կապել զնա :
- 4 Ս ան բազում անգամ ոտնակապօք և շղթայիւք կապելոյ , և խզելոյ 'ի նմանէ զշղթայսն և զոտնակապսն խորտակելոյ , և ոչ որ կարէր պարտել զնա :
- 5 Վանզի հանապազ զցայգ և զցերեկ

'ի գերեզմանս և 'ի լերինս աղաղակէր ,
 և կոծէր զանձն իւր քարամբք :

Իբրև ետես զՅիսուս 'ի հեռաստանէ , 6
 ընթացաւ և երկիր եպագ չնմա :

Ղաղակեաց 'ի ձայն մեծ և ասէ , զի 7
 կայ իմ և քո՝ Յիսուս որդի Աստուծոյ
 բարձրելոյ . երդմնեցուցանեմ զքեզ յԱս-
 տուած , մի տանջեր զիս :

Քանզի ասէր ցնա . եւ այսդ պիղծ 'ի 8
 մարդոյ այտի :

Եւ հարցանէր ցնա թէ զինչ անուն է 9
 քո . և ասէ ցնա , լեզէովն անուն է իմ ,
 քանզի քաղումք եմք :

Եւ աղաչէին զնա յոյժ , զի մի առաքես . 10
 ցէ զնոսա արտաքս քան զաշխարհն :

Եւ անդ էր առ լերամբն երամակ մի 11
 խողաց արօտական մեծ :

Ղաչեցին զնա ամենայն դեքն և ասեն . 12
 առաքես զմեզ 'ի խողսն , զի մտցուք 'ի
 նոսա :

Եւ հրամայեաց նոցա . և իբրև ելին 13
 այսքն պիղծք՝ մտին 'ի խողսն , և դի-
 մեաց երամակն 'ի դարէ անտի 'ի ծովն .
 էին իբրև երկու հազարք , և հեղձ-
 նուին 'ի ծովուն :

Եւ խողարածքն փախեան , և պատմե- 14
 ցին 'ի քաղաքին և յագարակս , և ելին
 տեսանել զինչ իցէ որ գործեցաւն :

- 15 Ղան առ ՅԹ, և տեսանեն զգիււհարն զինստէր զգեցեալ և զգաստացեալ՝ որ ունէր զլեզէովին, և զահի հարան :
- 16 Եւ պատմեցին նոցա որոց տեսեալն էր, թէ զինչ եղև այսահարին, և զինչ վասն խողիցն :
- 17 Եւ սկսան աղաչել զնա գնալ 'ի սահմանաց նոցա :
- 18 Եւ իբրև եմուտ նա 'ի նաւն, աղաչէր զնա գիււհարն զի ընդ նմա իցէ :
- 19 Եւ Յիսուս ոչ ետ նմա թոյլ, այլ ասէ ցնա . երթ 'ի տուն քո առ ընտանիս քո, և պատմեա նոցա որ ինչ միանգամ տէր արար քեզ և ողորմեցաւ քեզ :
- 20 Եւ չոգաւ և սկսաւ քարոզել 'ի Ղեկապօլին՝ զոր ինչ արար նմա Յիսուս, և ամենեքին զարմանային :
- 21 Եւ իբրև անց Յիսուս միւսանգամ յայն կողմն՝ ժողովեցաւ առ նա ժողովուրդ բազում, և էր առ ծովեզերքն :
- 22 Եւ ահա մի 'ի ժողովրդապետացն գայր, որում անուն էր Յայրոս . և իբրև ետես զնա՝ անկաւ առ ոտս նորա :
- 23 Եւ աչէր զնա յոյժ և ասէր՝ թէ դուստր նորա մերձ է 'ի մահ, զի եկեալ դնիցէ նմա ձեռն, որպէս զի ապրեացի և կեցցէ :
- 24 Եւ գնաց ընդ նմա . երթայր և ժողովուրդ բզմ գհետ նորա, և նեղէին զնա :

Եւ կին մի էր 'ի տեռատեսութեան ա- 25
րեան զերկոտասան ամ :

Եւ յոյժ վշտացեալ 'ի բազում բժշկաց , 26
և ծախեալ զինչս իւր զամենայն՝ և չէր
ինչ օգտեալ , այլ ևս առաւել զայրացեալ :

Իբրև լուաւ զՅօէ՝ եկն 'ի մէջ ամբօխին 27
յետոյ՝ և բուռն եհար զհանդերձէ նր :

Քանզի խորհէր 'ի մտի թէ միայն մեր- 28
ձեցայց 'ի հանդերձս նորա , փրկեցայց :

Եւ վաղվաղակի ցամաքեցաւ աղբիւր 29
արեան նորա , և գիտաց 'ի մարմին իւր
թէ բժշկեցաւ 'ի տանջանայն :

Եւ անդէն վաղվաղակի գիտաց Յիսուս 30
յանձն իւր զզօրութիւնն որ ել 'ի նմա-
նէ , դարձաւ յամբօխն և ասէ . ո՛վ մեր-
ձեցաւ 'ի հանդերձս իմ :

Եւ ասէն ցնա աշակերտքն . տեսանես 31
զի ամբօխդ նեղէ զքեզ , և ասես՝ թէ
ո՛վ մերձեցաւ 'ի հանդերձս իմ :

Եւ շուրջ հայէր տեսանել թէ ո՛վ զայն 32
արար :

Եւ կինն զարհուրեալ և դողացեալ վ՛ն 33
որոյ գաղտն արար , քանզի գիտէր զի՛նչ
եղև նմա , եկն անկաւ առաջի նորա , և
ասաց զամենայն իրան ստուգութեամբ :

Եւ Յիսուս ասէ ցնա . դուստր , հաւատք 34
քո կեցուցին զքեզ . երթ 'ի խաղաղու-
թիւն , և եղիջիր ողջ 'ի տանջանաց քոց :

- 35 Մինչ դեռ նա զայն խօսէր, գան ոմանք Ղ.Ղ.
 'ի տանէ ժողովրդապետին, և ասեն՝ թէ
 դուստրն քո մեռաւ, զի ևս աշխատ առ-
 նես զվարդապետդ :
- 36 Իսկ Յիսուս իբրև լուաւ զբանն ասա-
 ցեալ, ասէ ցժողովրդապետն. մի երկն-
 չիր, բայց միայն հաւատա :
- 37 Եւ ոչ զոք եթող ընդ իւր երթալ,
 բայց միայն զՍտարոս և զՅակոբոս և
 զՅովհաննէս զեղբայրն Յակոբայ :
- 38 Վայ 'ի տուն ժողովրդապետին, և տե-
 սանէ ամբոխ յոյժ և լալականս, և ա-
 ղաղակ յոյժ :
- 39 Եւ մտեալ 'ի ներքս ասէ ցնոսա. զի
 խռովեալ էք և լայք, մանուկն ոչ է մե-
 ռեալ, այլ ննջէ :
- 40 Եւ ծաղը առնէին զնա. և նորա հա-
 նեալ արտաքս զամենեսեան, առնու ընդ
 իւր զհայր մանկանն և զմայր, և զնոսա
 որ ընդ նմայն էին, և մտանէ ուր դնէր
 մանուկն :
- 41 Եւ կալեալ զձեռանէ մանկանն, ասէ ցնա.
 տալիթա կումի, որ թարգմանի՝ աղջիկ
 դու, քեզ ասեմ արի :
- 42 Եւ վաղվաղակի յարեաւ աղջիկն և
 գնայր, քանզի էր ամաց իբրև երկո-
 տասանից. և զարմացան մեծաւ զար-
 մանալեօք :

Եւ պատուէր տայր նոցա յոյժ զի մի 43
ոք գիտասցէ զայն, և ասաց տալ նմա
ուտել:

ԳՎ: Օ.

ԳՆ. Եւ ելանտի, եկն 'ի գաւառ իւր. և 1
երթային զհետ նորա աշակերտքն իւր:
Եւ եղև 'ի շաբաթուն՝ սկսաւ ուսուցա- 2
նել 'ի ժողովրդեանն. և բազումք իբրև
լէին՝ զարմանային ընդ վարդապետու-
թիւն նորա, և ասէին. ուստի է սմա
այս, կամ զի՞նչ է իմաստութիւնս որ
տուեալ է սմա. զի զօրութիւնք այս-
պիսիք 'ի ձեռաց սորա լինին:

Այս և մանուկ հիւսանն, և որդին Սա- 3
րեմայ, եղբայր Յակոբայ և Յովսեայ և
Յուզայի և Սիմոնի, և չիցենք քորք դորա
աստ առ մեզ. և գայթադէին 'ի նա:

Եւ ասէ ցնոսա. ոչ է մարգարէ անարգ՝ 4
բայց եթէ 'ի գաւառի իւրում և յազ-
գատոհմի և 'ի տան իւրում:

Եւ ոչ կարէր անդ և ոչ մի ինչ զօրու- 5
թիւն առնել, բայց սակաւ հիւանդաց
ձեռն եղեալ՝ բժշկէր զնոսա:

Եւ զարմանայր վժ անհաւատուէ նոցա: 6

ԳՕ. Եւ շրջէր շուրջ զգաւառօքն և ուսու-
ցանէր:

Եւ կոչեաց առ ինքն զերկոտասանսն, 7

և սկսաւ առաքել զնոսա երկուս երկուս .
 և տայր նոցա իշխանութիւնս 'ի վերայ
 այսոց պղծոց :

8 Եւ պատուիրեաց նոց զի մի ինչ բարձցեն
 'ի ճանապարհ, բայց միայն գաւազան .
 մի պարկ, մի հաց, մի պղինձ 'ի գօտիս :

9 Եւ ազանել հողաթափս, և մի զգե-
 նուցուք ասէ երկուս պարեգօտս :

10 Եւ ասէր ցնոսա . յոր տուն մտանիցէք՝
 անդէն օթեանս կալիք մինչև ելանի-
 ցէք անտի :

11 Եւ որ ոչ ընկալցին զձեզ և ոչ լուիցեն
 ձեզ, յորժամ ելանիցէք անտի՝ թօթա-
 փեսջիք զիոշի ոտից ձերոց 'ի վկայու-
 թիւնս նոցա :

12 Եւ ելեալ քարոզէին զի ապաշխարեսցեն :

13 Եւ դես բազումս հանէին, և օժանէին
 իւզով զբոլոր հիւանդս և բժշկէին զնոս : Դ.Վ.

14 Եւ լուաւ արքայ Ներովդէս, քանզի
 յայտնի եղև անունս նորա . և ասէր,
 թէ Յովհաննէս Սկրտիչ յարեաւ 'ի
 մեռելոց, և վասն այնորիկ զօրութիւնք
 լինին նովաւ :

15 Եւ ասէին թէ Եղիա է, իսկ այլքն՝
 թէ մարգարէ է, կամ թէ իբրև զմի 'ի
 մարգարէից :

16 Իբրև լուաւ Ներովդէս, ասէ . զորոյ
 էս զգլուխն հատի զՅովհաննու, սա

է, նա յարեալ 'ի մեռելոց :

Օ 'ի ինքն շերովդէս առաքեաց կալաւ 17

զ՛ Յովհաննէս, և կապեաց զնա և եղ 'ի
բանտի վասն շերովդիայ կնոջ Փիլիպ-
պոսի եղբօր նր, զի նա կին արար զնա :

Քանզի ասէր ՛ Յովհաննէս ց շերովդէս՝ 18

Թէ ոչ է օրէնքեզ ունել զկին եղբօր քո :

Եւ շերովդիա ռիսացեալ էր ընդ նմա, 19

և կամէր սպանանել զնա, և ոչ կարէր :

Օ 'ի շերովդէս երկնէր 'ի ՛ Յովհաննէս 20

քանզի զիտէր զնա այր արդար և սուրբ .

և սպասէր նմա, և լուեալ 'ի նմանէ՝

բազում ինչ առնէր, և քաղցրութեամբ

լսէր նմա :

Իբրև օր մի լինէր պարասոյ, յորժամ 21

ընթրիս տայր շերովդէս յաւուր ծնրն .

դոց իւրոց՝ նախարարաց իւրոց և հա-

զարապետաց և մեծամեծաց Վալի-

լեացւոց :

Եւ 'ի մտանել դստերն շերովդիայ և 22

'ի կաքաւել, հաճոյ եղև շերովդի և

բազմականացն . ասէ թագաւորն ցաղ-

ջիկն . խնդրեա յինէն զոր ինչ կամիս և

տաց քեզ :

Եւ երդուաւ նմա բազում անգամ թէ 23

զոր ինչ և խնդրեսցես դու յինէն՝ տաց

քեզ, մինչև ցկէս թագաւորութե իմոյ :

Վա՛ ելեալ ասէ ցմայր իւր . զինչ խրն 24

դրեցից . և նա ասէ , զգլուխն Յովհաննու
Սկրտչի :

25 Եւ մտեալ անդրէն փութանակի առ
Թագաւորն ասէ . կամիմ զի այժմ տա-
ցես ինձ վաղվաղակի ՚ի վերայ սկտեղ
զգլուխն Յովհաննու Սկրտչի :

26 Եւ տրտմեցաւ յոյժ Թագաւորն , այլ
վասն երդմանցն և կոչնականացն ոչ կա-
մեցաւ անարգել զնա :

27 Եւ առաքեաց վաղվաղակի Թագաւորն
դահիճ , և հրամայեաց բերել զգլուխն
նր . և չոգաւ գլխատեաց զնա ՚ի բանտին :

28 Եւ եբեր զգլուխն նորա սկտեղք և ետ
ցաղջիկն , և աղջիկն տարաւ ետ մօր
իւրում :

29 Իբրև լուան աշակերտքն նր , եկին բար-
ձին զմարմինն և եղին ՚ի գերեզմանի :

30 Եւ յողովեցան առաքեալքն առ Յիսուս ,
և պատմեցին նմա զամենայն ինչ զոր ա-
րարին և զոր ուսուցին :

31 Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս . եկայք դուք ա-
ռանձինն յանապատ տեղի , և հանգի-
ջիք սակաւ մի . զի էին բազումք որ եր-
թային և գային , և հաց անգամ չժա-
մանէին ուտել :

32 Եւ գնացին նաւու յանապատ տեղի ա-
ռանձինն :

33 Եւ տեսին զնոսա զի երթային , և ըզ-

գացին բազումք . և հետի յամենայն
բաղաքաց խուռն ընթանային անդր և
մերձենային առ նոսա :

Եւ ելեալ ետես ամբոխ բազում, և 34
զթացաւ 'ի նոսա, զի էին իբրև ոչխարք՝
որոց ոչ իցէ հովիւ . և սկսաւ ուսուցա-
նել զնոսա յոյժ :

Եւ իբրև բազում ժամ եղև, մատու 35
ցեալ աշակերտքն ասէին . տեղիս անա-
պատ է, մինչ դեռ աւուր կայ,

Մըձակեա զժողովուրդսդ, զի երթեալ 36
շուրջ յագարակս և 'ի գեօղս՝ գնեսցեն
իւրեանց զինչ ուտիցեն, զի աստ ինչ
ուտել ոչ ունին :

Վա պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա . 37
դուք տուք դոցա ուտել . ասեն ցնա, եր-
թիցուք գնեսցուք երկերիւր դահեկա-
նի հաց և տացուք դոցա ուտել :

Մտէ ցնոսա . քանի՞ նկանակ ունիք՝ եր 38
թայք տեսէք . իբրև զիտացին, ասեն
ցնա՝ հինգ, և երկուս ձկունս :

Եւ հրամայեաց նոցա բազմել երախանս 39
երախանս 'ի վերայ դալար խոտոյ :

Եւ բազմեցան դասք դասք՝ ուր հարիւր 40
և ուր յիսուն :

Եւ առեալ զհինգ նկանակն և զերկուս 41
ձկունսն, հայեցաւ յերկինս, օրհնեաց՝
մանրեաց զնկանակսն և ետ ցաշակերտ-

սըն զի արկցեն նոցա, և զերկուս ձկունս
սըն բաշխեաց ամենեցուն :

42 Կերան և յագեցան :

43 Եւ բարձին զնշխարսն երկոտասան սա-
կառի լի, և 'ի ձկանց անտի :

44 Եւ էին որք կերանն՝ իբրև արք հինգ
հազար :

45 Եւ նոյնժամայն ձեպեաց զաշակերտ- Ե՛ր
սըն մտանել 'ի նաւ, և յառաջագոյն
քան զնա երթալ յայնկոյս 'ի Տեթ-
սայիդա, մինչ ինքն զժողովուրդսն ար-
ձակիցէ :

46 Եւ հրաժարեալ 'ի նոցանէ՝ ել 'ի լեան
կալ յաղօթս :

47 Եւ իբրև երեկոյ եղև, էր նաւն 'ի մէջ
ծովուն և ինքն 'ի ցամաքի :

48 Եւ ետես զնոսա հողմակոծեալս 'ի վա-
րեն, զի էր հողմն ընդդէմ նոցա . և
զլորրորդ պահու գիշերոյն գայ առ նոսա
գնալով 'ի վերայ ծովուն, և կամէր զանց
առնել առ նոքօք :

49 Եւ որք իբրև տեսին զի գնայր 'ի վերայ
ծովուն, համարեցան թէ առ աչօք ինչ
լինիցի, և զաղաղակ բարձին :

50 Քանզի ամենեքեան տեսին զնա և
խռովեցան . և նա անդէն վաղվաղակի
խօսեցաւ ընդ նոսա և ասէ . քաջալե-
րեցարուք, ես եմ մի երկնչիք :

Եւ ել 'ի նաւն առ նոսա, և դադարեաց 51
 հողմն. և առաւել ևս յիմարեալ էին 'ի
 միտս իւրեանց և զարմանային յոյժ:

Քանզի և 'ի վերայ հացին ոչ իմացան, 52
 զի էր սիրտ նոցա թմբրեալ:

Եւ իբրև անցին յայնկոյս, եկին յեր- 53
 կիրն Վեննեսարէթ:

Եւ իբրև ելին 'ի նաւէ անտի' իսկ և իսկ 54
 ծանեան զնա արք տեղւոյն այնորիկ:

Եւ ընթացեալ այսր անդր ընդ ամենայն 55
 գաւառն, սկսան մահճօք բերել զհի-
 ւանդս, ուր լսէին թէ անդ իցէ:

Եւ ուր և մտանէր 'ի գեօղս կամ 'ի քա- 56
 ղաքս կամ յազարակս, 'ի հրապարակս
 դնէին զախտաժէտս, և աղաչէին զնա
 զի գոնէ 'ի քղանցս հանդերձից նորա
 մերձենայցեն. և որ միանգամ մերձե-
 ցանն՝ փրկեցան:

ՊԵՆԻ

Եւ ժողովեցան առ նա Փարիսեցիքն և 1
 ոմանք 'ի դպրացն՝ որ եկեալ էին յԱ-
 րուսաղէմէ:

Եւ տեսեալ զոմանս յաշակերտացն ան- 2
 տի, զի իսառնակ ձեռօք, այս ինքն է՝
 անլուայ ուտէին հաց, բամբասեցին:

Օ 'ի Փարիսեցիքն և իմ շրէայք՝ եթէ 3
 ոչ բռնալիր լուանան զձեռս, հաց ոչ ու-

տեն . քզի ունին զաւանդութի ծերոցն :

4 Եւ ՚ի հրապարակէ մտեալ՝ եթէ ոչ նախ
մկրտիցին , ոչ ուտեն . և այլ ինչ բազում
է զոր ընկալան ունել , մկրտութիւնս
բաժակաց և ստոմանաց և սղնձեաց և
մահճաց :

5 Եւս հարցանեն ցնա Վարիսեցիքն և
դպիրք , թէ ընդէր աշակերտքն քո ոչ
մնան ըստ աւանդութեան ծերոցն . այլ
խառնակ ձեռօք հաց ուտեն :

6 Եւս պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա ,
թէ բարւոք մարդարէացաւ Եսայի վասն
ձեր կեղծաւորաց , որպէս ասաց . Ժո-
ղովուրդս այս շրթամբք մեծարէ զիս ,
և սիրտ նոցա հեռացեալ ՚ի բացեայ
են յինէն :

7 Օուր պաշտեն զիս , ուսուցանեն վար-
դապետուիս զմարդկան պատուիրեալս :

8 Թողեալ զպատուիրանն Եւ , ունիք ըզ-
մարդկան աւանդութի . (մկրտութիւնս
ստոմանաց և բաժակաց , և այլոց նմա-
նեաց սոցին առնէք բազումն) :

9 Եւ ասէ ցնոսա . բարւոք խոտէք ըզ-
պատուիրանն Եստուծոյ , զի զձեր աւան-
դութիւնն հաստատիցէք :

10 Օի Սովսէս ասէ . պատուեա զհայր
քո և զմայր , և որ չարախօսեսցէ զհօրէ
կամ զմօրէ՝ մահու վախճանեսցի :

Եւ դուք ասէք . եթէ ասիցէ որ ցհայր 11
կամ ցմայր՝ կորբան , որ է պատարագ ,
զոր յինէն օգտեսցիս :

Եւ ոչ ևս տայք թոյլ նմա առնել ինչ 12
հօրն կամ մօր :

Եւ անարգէք զբանն Մ. Յ ձերով աւան 13
դու թէն , զոր աւանդեցիք . և բազում
ինչ այլ որ այսմ նման է՝ առնէք :

Եւ կոչեալ առ ինքն զամենայն ժողո 14
վուրդն , ասէ ցնոսա . լուարուք ինձ ա-
մենեքեան և ՚ի միտ առէք :

Ոչ ինչ արտաքուստ ՚ի մարդ մտեալ ե 15
թէ կարիցէ պղծել զնա , այլ որ ելանէ
՚ի նմանէ՝ այն է որ պղծէ զմարդն :

Որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ : 16

Եւ իբրև եմուտ ՚ի տուն յամբօխէ ան 17
տի , հարցանէին զնա աշակերտքն վասն
առակին :

Եւ ասէ ցնոսա . այդպէս և դուք անմիտ 18
էք , ոչ իմանայք եթէ ամենայն որ ար-
տաքուստ ՚ի ներքս մտանէ ՚ի մարդ , ոչ
կարէ զնա պղծել :

Օ ի ոչ եթէ ՚ի սիրտ նորա մտանէ , այլ 19
յորովայն՝ և արտաքս ելանէ . և սրբէ
զամենայն կերակուրսն :

Եւ ասէր , թէ որ ինչ ՚ի մարդոյն ելանէ՝ 20
այն պղծէ զմարդ :

Օ ի ՚ի ներքուստ ՚ի սրտէ մարդկան 21

- խորհուրդք չարութեան ելանեն, շու-
թիւնք, պոռնկութիւնք,
- 22 Պողութիւնք, սպանութիւնք, ագահութիւնք, չարութիւնք, նենգութիւնք, գիջութիւնք, չարակնութիւն, հայհոյութիւն, ամբարտաւանութիւն, անղգամութիւն:
- 23 Այս ամենայն չարիք 'ի ներքուստ ելանեն և սղծեն զմարդ:
- 24 Այլ անտի յարուցեալ եկն 'ի սահմանս Տիրոսի և Սիդոնի. և մտեալ 'ի տուն՝ ոչ ումեք կամէր յայտնել, և ոչ կարաց ծածկել:
- 25 Առաւ կին մի զնմանէ, որոյ դուստր իւր նեղեալ էր յայտոյ սղծոյ, եկն անկաւ առաջի նորա:
- 26 Այլ կինն էր հեթանոս՝ Փիւնիկ Մարի յազգէ. և ազաչէր զնա զի զգեն հանցէ 'ի դատերէ նորա:
- 27 Այլ Յիսուս ասէ ցնա. թոյլ տուր, նախ յազեսցին մանկունք, զի ոչ է բարւոք առնուլ զհաց մանկանց և արկանել շանց:
- 28 Այա սպտասխանի ետ և ասէ. տէր, և շունք 'ի փշրանաց սեղանոյ մանկանցն կերակրին:
- 29 Այլ ասէ ցնա. վասն այդր բանի երթ, ել զեն 'ի դատերէ քումմէ:
- 30 Ղնաց 'ի տուն իւր, և եղիւ ելնալ

ԵԵ

զգեն . և զդուստրն՝ զի անկեալ զնէր
'ի մահիձս :

Եւ ելեալ միւսանգամ 'ի սահմանացն 31
Տիւրոսի և Սիդոնի , և եկն 'ի ծովեզ-
րըն Գալիլեացոց 'ի մէջ սահմանացն 'ի
Գեկապօլիս :

Եւ բերին առաջի նորա խուլ մի և 32
համր . և աղաչէին զի ձեռն դիցէ 'ի
վերայ նորա :

Եւ առեալ զնա մեկուսի յամբօխէ ան- 33
տի , արկ զմատուռս իւր ընդ ականջս
նորա և եթուք անդր , և կալաւ ըզե-
զուէ նորա :

Հայեցաւ յերկինս՝ յոգւոց եհան և ա- 34
սէ . եփփաթայ , որ է բացիր :

Եւ նոյնժամայն բացան լեւիք նորա և 35
լուծան կապանք լեզուի նորա , և խօսէր
ուղիղ :

Եւ պատուիրեաց նոցա զի մի ումեք ա- 36
սիցեն . և որչափ նա պատուիրէր նոցա ,
նոքա ևս առաւել քարոզէին :

Եւ ևս քան զևս զարմանային և ասէին , 37
զամենայն ինչ բարւոք գործեաց սա , զի
խլից լեւ տայ և համերց խօսել :

ԳՎ . Բ

Եւ Օ՝ Յաւուրսն յայնոսիկ դարձեալ ժողո- 1
վուրդ բազում էր , և ինչ ոչ ունէին

ուտել . կոչեաց զաշակերտսն իւր և ասէ
ցնոսա :

2 Վթամ՝ ես 'ի վերայ ժողովրդեանդ . զի
արդ երեք աւուրք են մինչ առ իս են , և
ոչ ունին զինչ ուտիցեն :

3 Եւ եթէ արձակեմ զգոսա նօթիս 'ի
տունս իւրեանց՝ նքթիցեն 'ի ծանասար-
հի . զի ոմանք 'ի դոցանէ 'ի հեռաստա-
նէ եկեալ են :

4 Պատասխանի ետուն նմա աշակերտքն
նորա . ուստի՞ կարես յագեցուցանել
զգոսա հացիւ յանապատի աստ :

5 Եւ հարցանէր զնոսա . քանի նկանակ
հաց ունիք . և նոքա ասեն , եօթն :

6 Եւ հրամայեաց ժողովրդեանն բազմել
'ի վերայ երկրի . և առեալ զեօթն նկա-
նակն՝ գոհացաւ եբեկ , և տայր ցաշա-
կերտսն զի արկցեն . և արկին առաջի
ժողովրդեանն :

7 Եւ ձկունս սակաւ ունէին , և զայն ևս
օրհնեաց և հրամայեաց արկանել :

8 Վերան և յագեցան , և բարձին զնշխարս
կոտորոցն եօթն զամբիղ :

9 Եւ էին որ կերանն իբրև չորք հազարք ,
և արձակեաց զնոսա :

10 Եւ նոյնժամայն մտեալ 'ի նաւ հան- Ե՛ |
դերձ աշակերտօքն՝ եկն 'ի կողմանս
'Եաղմանունեայ :

Եւ ինչին Փարիսեցիքն և սկսան վիճել ընդ ՚ի նմա, և խնդրէին ՚ի նմանէ նշան յերկնից՝ փորձելով զնա :

Եւ զայրացաւ յոգի իւր և ասէ. զի է զի ազգս այս նշան խնդրէ. ամէն ասեմ ձեզ, թէ տայի նշան ազգիս այսմիկ :

Եւ թող զնոսա, դարձեալ եմուտ ՚ի նա և զնաց յայնկոյս :

Եւ մոռացան հաց բառնալ. բայց միայն մի նկանակ ունէին ընդ իւրեանս ՚ի նաւին :

Եւ պատուիրէր նոցա և ասէր. զպոչ եղերուք ՚ի խմորոյ անտի Փարիսեցոց՝ և ՚ի խմորոյ հերովդիանոսաց :

Եւ խորհէին ընդ միմեանս և ասէին, թէ զի հացս ոչ ունիմք :

Գիտաց Յիսուս և ասէ ցնոսա. զի խորհիք ՚ի սիրտս ձեր թերահաւատք, թէ հաց ոչ ունիք. տակաւին ոչ իմանայք և ոչ յիշէք. ապշութիւն ունի զսիրտս ձեր :

Եւ զքսէր և ոչ տեսանէք, ականջք են և ոչ լսէք, և ոչ իմանայք տակաւին և ոչ յիշէք :

Յորժամ զհինգ նկանակն ՚ի հինգ հազարսն, և քանի սակառի լի բարձիք զկոտորոցն. և ասէն, երկուտասան :

Եւ յորժամ զեօթն նկանակն ՚ի չորս հազարսն, քանի զամբիղ լի բարձիք

զկոտորոցն . և նորա ասէն , եօթն :

21 Եւ ասէ ցնս , իսկ զիարդ ոչ իմանայք :

22 Վասն 'ի Բեթսայիդա , և ածեն առաջի նորա կոյր մի , և աղաչէին զնա զի մեր-
ձեացի 'ի նա :

23 Եւ առեալ զձեռանէ կուրին՝ եհան ար-
տաքոյ շինին , եթուք յաչս նորա , և
ձեռն եդ 'ի վերայ նորա , և հարցանէր
ցնա թէ տեսանիցէ ինչ :

24 Բացաւ և ասէր . տեսանեմ զմարդիկս
զի շրջին իբրև զծառս :

25 Վարձեալ եդ ձեռս 'ի վերայ աչաց նո-
րա՝ եբաց , և տեսանէր . ողջացաւ և
տեսանէր համարձակ զամենայն :

26 Մրձակեաց զնա 'ի տուն իւր և ասէ . 'ի
չէնդ մի մտանիցես , այլ երթ 'ի տուն
քո . և յորժամ 'ի շէնն մտանիցես՝ մի
ումեք ասիցես 'ի շինին :

27 Եւ ել Յիսուս աշակերտօքն հանդերձ
'ի շէնս Վեսարեայ Փիլիպպեայ . և 'ի
ճանապարհին հարցանէր ցաշակերտսն
և ասէր . զո՞ ուստեք ասէն զինէն մար-
դիկս թէ իցեմ :

28 Նորա ետուն պատասխանի և ասէն .
զՅովհաննէս Սկրտիչ , և այլք զԱղիա ,
և այլք զմի ոք 'ի մարգարէից անտի :

29 Բսէ ցնոսա . իսկ դուք զո՞ ուստեք ասէք
զինէն թէ իցեմ . պատասխանի ետ Պե-

Օ՛յ

տրոս, և ասէ ցնա. դու ես Վրիստոսն :
 Եւ սաստեաց ՚ի նոսա զի մի ումեք ա 30
 սիցեն զնմանէ :

Եւ սկսաւ ուսուցանել զնոսա, [Թէ 31
 պարտ է որդւոյ մարդոյ բազում չար-
 չարանս ընդունել, և անարգել յերի-
 ցանց և ՚ի քահանայապետից և ՚ի դը-
 պրաց՝ և մեռանել, և յերիր աւուր
 յառնել :

Եւ համարձակ զբանն խօսեցաւ. և ա 32
 ուեալ զնա մեկուսի Պետրոսի՝ սկսաւ
 սաստել նմա :

Եւ նա դարձաւ ետես զաշակերտսն, 33
 սաստեաց Պետրոսի և ասէ. երթ յետս
 իմ սատանայ, զի ոչ խորհիս դու զԱս-
 տուծոյսն այլ զմարդկան :

Եւ կոչեցեալ առ ինքն զժողովուրդն 34
 աշակերտօքն հանդերձ՝ ասէ ցնոսա. եթէ
 ոք կամի գալ զկնի իմ, ուրասցի զանձն
 իւր և բարձցէ զխաչ իւր՝ և եկեցցէ
 զկնի իմ :

Օ ՚ի որ կամիցի ապրեցուցանել զանձն 35
 իւր՝ կորուսցէ զնա, և որ կորուսցէ
 զանձն իւր վասն աւետարանին, ապրե-
 ցուսցէ զնա :

Օ ՚ինչ օգուտ է մարդոյ եթէ զաշխարհս 36
 ամենայն շահեացի, և զանձն իւր տու-
 ժեացէ :

- 37 Վանզի զինչ տացէ մարդ փոխանակ
անձին իւրոյ :
- 38 Օ ի որ ոք ամօթ համարեսցի զիս և
զբանս իմ՝ ի շնացող և ի մեղաւոր ազ-
գիս այսմիկ, և որդի մարդոյ յամօթ
արասցէ զնա յորժամ եկեսցէ փառօք
հօր իւրոյ և հրեշտակաց սրբոց :
- 39 Եւ ասէ ցնոսա . ամէն ասեմ՝ ձեզ, զի էն
ովմանք ի սոցանէ որ աստ կան, որք մի ճա-
շակեսցեն զմահ՝ մինչև տեսցեն զարքայու-
թիւն Մատուծոյ եկեալ զօրութեամբ :

ԳՎ : Թ

- 1 Եւ յետ վեց աւուր առնու ընդ իւր Յի-
սուս զՊետրոս և զՅակովբոս և զՅով-
հաննէս, և հանէ զնոսա ՚ի լեառն մի
բարձր առանձինն . և յայլակերպս եղև
առաջի նոցա :
- 2 Եւ ձորձք նորա եղեն փայլուն սպիտակ
յոյժ, որպէս թափիչք երկրի ոչ կարեն
այնպէս սպիտակացուցանել :
- 3 Եւ երևեցաւ նոցա Եղիա Սովսեսիւ
հանդերձ, և խօսէին ընդ Յիսուսի :
- 4 Պատասխանի ետ Պետրոս և ասէ ց՝ Յի-
սուս . ռաբբի, բարւոք է մեզ աստ լինել .
և արասցուք երիս տաղաւարս՝ մի քեզ և
մի Սովսեսի և մի Եղիայի :
- 5 Վանզի ոչ գիտէր զինչ խօսէր, զի

զարհուրեալ էին :

Եւ եղև ամպ մի հովանի 'ի վերայ նոցա . ձայն եղև յամպոյ անտի և ասէ :

դա է որդի իմ սիրելի , դմա լուարուք :

Եւ յանկարծակի հայեցեալ այսր անդր՝ ոչ ևս զոք ուրեք տեսին , բայց միայն

զՅիսուս ընդ իւրեանս :

Եւ մինչդեռ իջանէին 'ի լեռնէ անտի , պատուիրեաց նոցա զի մի ումեք պատ-

մեսցեն զոր տեսինն , բայց յորժամ որ-

դի մարդոյ 'ի մեռելոց յարիցէ :

Եւ նոքա զբանն 'ի մտի ունէին , և իննդրէին ընդ միմեանս թէ զինչ իցէ

'ի մեռելոցն յառնել :

Հարցին ցնա և ասէն . զինչ է այն զոր դպիրքն ասէն եթէ նախ Ադիայի պարտ

է գալ :

Եւ պատասխանի ետ նոցա և ասէ , Ադիա նախ եկեալ յարդարեացէ զամենայն . իսկ

զիւրդ գրեալ է զորդւոյ մարդոյ , զի բազում ինչ չարչարեացի և անդոսնեացի :

Եւ լէս ասեմ ձեզ , եթէ Ադիա եկն , և արարին ընդ նմա զինչ և կամեցան .

որպէս և գրեալ է վասն նորա :

Օ՛ր , Եւ եկեալ առ աշակերտսն , տեսին ամբոխ շուրջ զնոքօք , և զդպիրսն՝ զի վի-

ձէին ընդ նոսա :

Եւ վաղվաղակի նմ ժողովուրդն իբրև

տեսին զնա՝ զարմացան, և ընդ առաջ
ընթացեալ ողջոյն տային նմա :

15 Եւ եհարց ցնոսա թէ զի՛նչ վիճէիք
ընդ նոսա :

16 Պատասխանի ետ մի ոմն՝ ՚ի ժողովրդե-
նէն և ասէ . վարդապետ, ածի զորդի իմ
առ. քեզ, զոր ունի այս համբ :

17 Եւ ուր հասանէ՝ զարկուցանէ զնա, և
փրփրէ և կրճտէ զատամուռնս իւր և ցա-
մաքի . և ասացի ցաշակերտսն քո զի
հանցեն, և ոչ կարացին հանել զնա :

18 Պատասխանի ետ նոցա և ասէ . ո՛վ ազգ
անհաւատ, մինչև յերբ իցեմ առ ձեզ,
մինչև ցերբ անսայցեմ ձեզ . ածէք զնա
առ իս :

19 Եւ ածին զնա առ նա . իբրև ետես զնա
այսն, վաղվաղակի շարժլեաց զնա, և
անկեալ յերկիր թաւալէր և փրփրեայր :

20 Եւ հարց ցհայր նորա և ասէ . քանի՞ ժա-
մանակք են յորմէ հետէ այդ եղև դմա .
և նա ասէ, ՚ի մանկու թէնէ :

21 Եւ զում անգամ ՚ի հուր արկանէ զդա և
՚ի ջուր՝ զի կորուսցէ . արդ եթէ կարող
ինչ ես, օգնեա մեզ տէր՝ գթացեալ ՚ի
վերայ մեր :

22 Եւ Յիսուս ասէ ցնա . ասացեր թէ կա-
րող ես, ամենայն ինչ հնարաւոր է այնմ
որ հաւատայն :

Եւ վաղվաղակի աղաղակեաց հայր ման 21
կանն և ասէ . հաւատամ, օգնեա ան .

հաւատու թեանս իմում :

Իբրև ետես Յիսուս եթէ կուտի ժողո 24
վուրդն 'ի վերայ , սաստեաց այսոյն պղղ
ծոյ և ասէ . համրդ և խուլ այս , ես
տամ քեզ հրաման՝ ել 'ի դմանէ , և այլ

ևս մի մտանիցես 'ի դա :

Եւ աղաղակեաց և յոյժ լլկեաց զնա 25
և ել . և եղև պատանեակն իբրև զմե
ռեալ , մինչև բաղմաց իսկ ասել թէ
մեռալ :

Եւ Յիսուս կալաւ զձեռանէ նորա՝ յա 26
րոյց զնա և կանգնեցաւ :

Եւ իբրև եմուտ նա 'ի տուն , աշակերտ 27
քրն առանձինն հարցին ցնա . մեք ընդէր
ոչ կարացաք հանել զնա :

Եւ ասէ ցնոսա . այդ ազգ ոչ իւիք ելա 28
նէ , եթէ ոչ պահովք և աղօթիւք :

Օ՛ր Եւ անտի ելեալ անցանէին առ Վալի 29
լեացւովք . և ոչ կամէր եթէ ոք գի
տասցէ :

Վանգի ուսուցանէր զաշակերտսն իւր 30
և ասէր ցնոսա թէ որդի մարդոյ մատ
նելոց է 'ի ձեռս մարդկան , և սպանցեն
զնա . և իբրև սպանցի՝ յերիր աւուր
յառնէ :

Եւ նոքա ոչ գիտէին զբանն , և երկրն 31

չէին հարցանել ցնա :

- 32 Եւ ի վրէժն ՚ի Սափառնառում . և իբրև եմուտ
 ՚ի տուն , հարցանէր զնոսա . զի՛նչ վի-
 ճէիք զճանապարհայն ընդ միմեանս :
- 33 Եւ նոքա լուռ լինէին . քանզի ընդ մի-
 մեանս վիճէին ՚ի ճանապարհին [Թէ ո՞վ
 մեծ իցէ :
- 34 Եւ իբրև նստաւ , կոչեաց զերկոտա-
 սանսն և ասէ ցնոսա . ե[թէ ոք կամի ա-
 ռաջին լինել՝ եղիցի ամենեցուն կրրտ-
 սեր և ամենեցուն պաշտօնեայ :
- 35 Եւ առեալ մանուկ մի կացոյց ՚ի մէջ
 նոցա , և ընկալեալ զնա ՚ի գիրկս իւր՝
 ասէ ցնոսա :
- 36 Եւ միանգամ յայտպիսի մանկտուոյ ըն-
 կալցի յանուն իմ , զիս ընդունի . և որ
 զիս ընդունիցի , ոչ զիս ընդունի՝ այլ
 զայն որ առաքեացն զիս :
- 37 Ստատասխանի ետ նմա (Յովհաննէս և
 ասէ . վարդապետ , տեսաք զոմն զի յա-
 նուն քո դևս հանէր և զմեր կնի ոչ
 շրջէր , և արգելաք զնա :
- 38 Եւ նա ասէ . մի արգելուք զնա , զի ոչ
 ոք է որ առնէ զօրու[թիւնս յանուն իմ
 և կարիցէ հայհոյել զիս :
- 39 Օ՛հ որ ոչն է ընդ մեզ հակառակ , ՚ի մեր
 կոյս է :
- 40 Եւ որ ոք արբուսցէ ձեզ ջուր բաժակաւ

յանունս յայս թէ դուք Վրիստոսի էք,
ամէն ասեմ ձեզ, մի կորուսցէ զվարձս
իւր :

Եւ որ դք գայթաղեցուցցէ զմի 'ի փո- 41
քրրկանցս որ հաւատան յիս, լաւ էր
նմա առաւել եթէ արկեալ էր ընդ
պարանոց նորա երկան իշոյ և ընկե-
ցեալ 'ի ծով :

Եւ եթէ գայթաղեցուցցէ զքեզ ձեռն 42
քո, հատ ընկեա 'ի քէն. զի լաւ իցէ
քեզ խեղ մտանել 'ի կեանսն յաւիտենից,
քան երկուս ձեռս ունել և երթալ 'ի
գեհէն 'ի հուրն անշէջ :

(Ուր որդն նոցա ոչ մեռանի և հուրն 43
ոչ շիջանի) :

Եւ եթէ ոտն քո գայթաղեցու- 44
ցէ զքեզ, հատ ընկեա զնա 'ի քէն.
լաւ իցէ քեզ կաղ մտանել 'ի կեանսն
յաւիտենից, քան երկուս ոտս ու-
նել և անկանել 'ի գեհէն ('ի հուրն
անշէջ :

Ուր որդն նոցա ոչ մեռանի և հուրն ոչ 45
շիջանի) :

Եւ եթէ ակն քո գայթաղեցուցցէ 46
զքեզ, հան զնա 'ի բաց. լաւ իցէ քեզ
միով ահամբ մտանել յարքայութիւն
Կստուծոյ, քան երկուս աչս ունել և ան-
կանել 'ի գեհէն :

- 47 Ար որդն նոցա ոչ մեռանի և հուրն ոչ շիջանի :
- 48 Օ ի ամենայն ինչ հրով յաղեսցի, (և ամենայն ողջակէզ աղիւ յաղեսցի) :
- 49 Եւրոք է աղ, և եթէ աղն անհամեսցի՝ իւ համեմեսցի, արդ դուք կալարուք յանձինս ձեր զաղն և խաղաղութիւն արարէք ընդ միմեանս :

ԳՎ. Ժ.

- 1 Եւ անտի յարուցեալդայ՝ ի սահմանս Օր. հրէաստանի յայնկոյս (Կորդանանու. և երթայր դարձեալ խունեալ ժողովուրդն առ նա, և որպէս սովոր էր՝ միւսանդամ ուսուցանէր զնոսա :
- 2 Իսկ Փարիսեցիքն մատուցեալ փորձելով հարցանէին զնա և ասէին, եթէ արժան իցէ առն զկին իւր արձակել :
- 3 Եւ պատասխանի ետ նոցա և ասէ. զինչ պատուիրեաց ձեզ Սուլէս :
- 4 Եւ նոքա ասէն. Սուլէս հրաման ետ զիր մեկնելոյ գրել և արձակել :
- 5 Պատասխանի ետ (Խոուս և ասէ ցնոսա. վասն խստասրտութեան ձերոյ գրեաց ձեզ զպատուիրանն զայն :
- 6 Եւ յլ ի սկզբանէ արարածոյ՝ արու և էգ արար զնոսա Եստուած և ասէ :
- 7 Ասն այսորիկ թողցէ այր զհայր իւր

և զմայր, և երթիցէ զհետ կնոջ իւրոյ :

Եւ եղիցին երկուքն 'ի մարմին մի. և 8
այնուհետև ոչ են երկու, այլ մարմին մի :

Ըրդ զոր Մատուած զուգեաց, մարդ մի 9
մեկնեսցէ :

Եւ 'ի տան դարձեալ աշակերտքն զնոյն 10
հարցին ցնա :

Եւ ասէ ցնոսա. եթէ այր արձակեսցէ 11
զկին իւր և արասցէ այլ, չնայ :

Եւ կին եթէ ելցէ յառնէ իւրմէ և ե 12
ղիցի առն այլում, չնայ :

Օ՛ր, Եւ մատուցանէին առ նա մանկտի զի 13
ձեռն դիցէ նոցա. իսկ աշակերտքն սաս-
տէին այնոցիկ՝ որ մատուցանէինն :

Իբրև ետես Յն, բարկացեալ սաստեաց 14
նոցա և ասէ. թոյլ տուք մանկտոյդ
գալ առ իս և մի արգելուք զդոսա, զի
այդպիսեացդ է արքայուծի Մատուծոյ :

Մէն ասեմ ձեզ, որ ոչ ընկալցի զար 15
քայուծիւն Մատուծոյ իբրև զմանուկ՝
ոչ մտցէ 'ի նա :

Եւ առեալ զնոսա 'ի գիրկս, ձեռն եդ 'ի 16
վերայ և օրհնեաց զնոսա :

Եւ ընդ ելանելն նորա անտի 'ի ճանա 17
պարհ, ահաւասիկ ոմն մեծատուն ըն-
թացեալ 'ի ծունր իջանէր, հարցանէր
ցնա և ասէր. վարդապետ բարի, զի՞նչ
արարից զի զկեանսն յաւիտենականս

Ժառանգեցից :

- 18 Ա Յիսուս ասէ ցնա . զի ասէս զիս
բարի, չիք ոք բարի, բայց մի Մատուած :
- 19 Օպատուիրանս գիտես . մի չնար, մի
սպանաներ, մի գողանար, մի սուտ վը-
կայեր, պատուեա զհայր քո և զմայր :
- 20 Ա պատասխանի ետ և ասէ ցնա . վար-
դապետ, զայդ ամենայն արարի 'ի ման-
կութենէ իմմէ, արդ զինչ ևս պակաս
իցեմ :
- 21 Ա Յիսուս հայեցեալ 'ի նա սիրեաց
զնա, և ասէ ցնա . մի ինչ պակաս է 'ի
քէն . եթէ կամիս կատարեալ լինել՝ երթ
զոր ինչ ունիս վաճառեա և տուր աղ-
քատաց, և ունիցիս գանձս յերկինս,
և առ զիսաչն և եկ զկնի իմ :
- 22 Ա նա խոժոռեալ ընդ բանն քնաց
տրտում, զի ունէր ինչս բազումս :
- 23 Ա հայեցեալ յայսկոյս յայնկոյս Յի-
սուս, ասէ ցաշակերտան . զիա՞րդ դժուա-
րին է՝ որ զինչսդ ունին, մտանել յար-
քայութիւն Մատուծոյ :
- 24 Ա աշակերտքն զարմացեալ էին 'ի վերայ
բանիցն նորա . իսկ Յիսուս դարձեալ պա-
տասխանի ետ նոցա և ասէ . որդեակք,
որչափ դժուարին է յուսացելոց յինչս՝
մտանել յարքայութիւն Մատուծոյ :
- 25 Ա իւրին է մալխոյ ընդ ծակ ասղան ան-

ցանեւ՝ քան մեծատան յարքայութիւն
 Մտուծոյ մտանեւ :

Եւ նոքա առաւել ևս զարմանային և 26
 ասէին ընդ միմեանս . իսկ ո՞ կարացէ
 ասլբել :

Հայեցեալ ընդ նոսա Յիսուս ասէ . առ 27
 'ի մարդկանէ այդ անհնարին է , այլ ոչ
 առ 'ի Մտուծոյ :

Օ՛ Օ՛ Սկսաւ ասել ցնա Պետրոս . ահաւասիկ 28
 մեք թողաք զամ և եկաք զկնի քո :

Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ . ամէն 29
 ասեմ ձեզ , ոչ ոք է որ եթող զառն կամ
 զեղբարս կամ զքորս կամ զհայր կամ
 զմայր կամ զորդիս կամ զազարակս վասն
 իմ կամ վասն աւետարանին :

Եթէ ոչ առնուցու հարիւրապատիկ 30
 այժմ յայսմ ժամանակի տունս և եղ-
 բարս և քորս և մարս և որդիս՝ և ազա-
 րակս հալածանօք հանդերձ , և յաշ-
 խարհին որ գալոց է՝ զկեանսն յաւիտե-
 նականս :

Օ՛ ի բազումք եղիցին առաջինք յետինք , 31
 և յետինք առաջինք :

Եւ էին 'ի ճանապարհի մինչ գեռ ելաւ 32
 նէին Ղըրուսաղէմ . և երթայր Յիսուս
 առաջի քան զնոսա , և զարմայեալ էին
 որ զհետն երթային և երկնչէին :

Օ՛ Եւ առեալ միւսանգամ զերկոտասանսն

առանձինն, սկսաւ ասել նոցա զինչ անցք
անցանելոց իցեն ընդ նա :

33 Թէ ահաւասիկ ելանեմք յԱրուսաղէմ,
և որդի մարդոյ մատնեսցի քահանայա-
պետիցն և դպրաց, և դատեսցեն զնա ՚ի
մահ, և մատնեսցեն զնա հեթանոսաց :

34 Եւ կատակեսցեն զնովաւ և հարկանի-
ցեն զնա և թքանիցեն ՚ի նա և սարան-
ցեն, և յերիր աւուր յարիցէ :

35 Եւ երթային առ նովաւ Յակովբոս և
Յովհաննէս՝ որդիքն Օբեդեայ, և
ասեն ցնա. վարդապետ, կամիմք զի զոր
ինչ խնդրեսցուք ՚ի քէն՝ արասցես մեզ :

36 Եւ նա ասէ ցնոսա. զինչ կամիք յինէն
զի արարից ձեզ :

37 Եւ նոքա ասեն ցնա. տուր մեզ զի նրստ-
ցուք մի յաջմէ քումմէ և մի յահեկէ ՚ի
փառսն քում :

38 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնո-
սա. ոչ գիտէք զինչ խնդրէք, կարէք
ընպէլ զբաժակն զոր ես ըմպելոց եմ,
կամ զմկրտութիւնն մկրտիլ զոր ես մը-
կըրտելոցն եմ :

39 Եւ նոքա ասեն ցնա, կարեմք. և Յիսուս
ասէ ցնոսա. զբաժակն զոր ես ըմպելոց
եմ ըմպիցէք, և զմկրտութիւնն զոր ես
մկրտելոց եմ՝ մկրտիցիք :

40 Եւ նստուցանել ընդ աջմէ իմմէ և ընդ

ահեկէ՛ ոչ է իմ տալ, այլ որոց պատրաս-
տեալ իցէ :

Եւ լուեալ զայն տասանցն, սկսան բար- 41
կանալ Յակովբայ և Յովհաննու :

Եւ Յիսուս կոչեաց զնոսա առ ինքն, և 42
ասէ ցնոսա . գիտէք զի որ յանուան իշ-
խանքն են հեթանոսաց, տիրեն նոցա .
և մեծամեծք նոցա իշխեն նոցա :

Ոչ նոյնպէս իցէ և ՚ի ձերում միջի . 43
այլ որ կամիցի ՚ի ձէնջ մեծ լինել՝ եղևցի
ձեր պաշտօնեայ :

Եւ որ կամիցի ՚ի ձէնջ առաջին լինել՝ 44
եղևցի ամենեցուն ծառայ :

Վանզի և որդի մարդոյ ոչ եկն առնուլ 45
պաշտօն՝ այլ պաշտել, և տալ զանձն իւր
փրկանս փոխանակ բազմաց :

Եւ զան յԱրիքով, և ընդ ելանելն նո- 46
րա յԱրիքովէ աշակերտօքն և բազում
ժողովրդովք, որդի Տիմէի Վարտիմէոս
կոյր նստէր մուրացիկ յանցս ճանա-
պարհի :

Իբրև լուաւ թէ Յիսուս՝ Վազովրեցի է, 47
սկսաւ աղաղակել և ասել . որդի Վաւ-
թի Յիսուս, ողորմեաց ինձ :

Եւ տաստէին նմա բազումք զի լուեսցէ . 48
և նա առաւել ևս աղաղակէր . որդի
Վաւթի, ողորմեաց ինձ :

Օտեղի առ Յիսուս և հրամայեաց կո- 49

չել զնա . կոչեն զկոյրն և ասեն ցնա .
քաջալերեաց արի կոչէ զքեզ :

50 Եւ նորա ընկեցեալ զձորձս իւր , յա-
րեաւ եկն առ Յիսուս :

51 Պատասխանի ետ նմա Յիսուս և ասէ .
զի՞նչ կամիս թէ արարից քեզ . ասէ ցնա
կոյրն . ուաբբունի , զի բացայց :

52 Եւ Յիսուս ասէ ցնա . երթ , հաւատք քո
կեցուցին զքեզ . և վաղվաղակի բացաւ և
երթայր զհետ նորա 'ի ճանապարհին :

ԳՎ : ԺԸ .

1 Եւ յորժամ մերձ եղեն յԱրուսաղէմ
'ի Բեթփագէ և 'ի Բեթանիա մօտ 'ի
լեառն Զիթենեաց , առաքէ երկուս յա-
շակերտաց անտի :

2 Եւ ասէ ցնոսա . երթայք դուք 'ի գետղջ
որ ընդդէմ ձեր կայ . և նոյնժամայն ի-
բրև մտանէք 'ի նա , գտանէք յաւանակ
մի կապեալ . յորոյ վերայ ոչ ոք 'ի մարդ-
կանէ նստաւ , լուծէք զնա և ածէք :

3 Եւ եթէ ոք ասասցէ ձեզ՝ եթէ զի՞ լու-
ծանէք զյաւանակդ , ասասցիք եթէ
տեառն իւրում պիտոյ է , և վաղվաղակի
առաքեսցէ զնա այսր :

4 Զորան և գտին զյաւանակն կապեալ
առ դուրս արտաքոյ 'ի փողոցի անդ , և
լուծին զնա :

Եւ ոմանք յորոց անդն կային՝ ասէն 5
ցնտա . զի գործէք, զի լուծանէք ըզ-
յաւանակդ :

Եւ նորա ասէն ցնտա որպէս ասացն 6
Յիսուս, և թոյլ ետուն նոցա :

Ընէն զյաւանակն առ Յիսուս, և ար- 7
կանէն ՚ի վերայ նորա հանդերձս, և նըս-
տաւ ՚ի վերայ նորա :

Եւ բազումք զհանդերձս իւրեանց տա- 8
րածանէին ՚ի վերայ ճանապարհին, և
այլք ոստս ՚ի ծառոց հատանէին և ար-
կանէին զճանապարհուն :

Եւ որ առաջին և զկնի երթային՝ ա- 9
ղաղակէին և ասէին, ովսաննա բարձրե-
լոյն :

() րհնեալ որ գասդ յանուն տեառն, որ 10
հնեալ թաղաւորութիւնդ եկեալ հօր
մերոյ՝ յաւթի . խաղաղութիւն յերկինս
և փառք ՚ի բարձունս :

Եւ եմուտ Յիսուս յարուսողէմ՝ ՚ի տա- 11
ճարն, և հայեցաւ շուրջ զամենեքումբք .
և զի էր երեկոյացեալ ժամն, ել ՚ի ՚Ե-
թանիա երկոտասանիւքն հանդերձ :

Եւ ՚ի վաղիւ անդր մինչդեռ ելանէին ՚ի 12
Իսթեթանիա՝ քաղցեաւ :

Եւ ետես թղենի մի ՚ի բացուտ տե- 13
րեալից, և եկն թէ գտանիցէ ինչ ՚ի
նմա . և իբրև եկն ՚ի նա՝ ոչ ինչ եգիտ

բայց միայն տերև . զի ոչ իսկ էր ժամանակ թղոյ :

14 Պատասխանի ետ և ասէ ցնա . մի ևս ոք յաւիտեան 'ի քէն պտուղ կերիցէ . և լսէին աշակերտքն նորա :

15 Վասն Ալքրուսաղէմ, և մտեալ 'ի տաճարն՝ սկսաւ հանել զվաճառականն և զգնողս որ էին 'ի տաճարին . և ըզսեղանս հատավաճառացն ցրուեաց , և զաթոռս աղաւնեվաճառացն կործանեաց :

16 Եւ ոչ թողոյր եթէ ոք անօթ ինչ անցուցանիցէ ընդ տաճարն :

17 Եւ ուսուցանէր և ասէր ցնոսա . զրեալ է , տուն իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն հեթանոսաց , և դուք արարիք զդա այրս աւազակաց :

18 Եւ ասն քահանայապետքն և դպիրք . և խնդրէին թէ սրպէս կորուսցեն զնա , բայց երկնչէին 'ի նմանէ . զի ամենայն ժողովուրդն զարմացեալ էր ընդ ուսումն նորա :

19 Եւ իբրև երեկոյ լինէր՝ արտաքոյ քան զքաղաքն ելանէին :

20 Եւ մինչդեռ այգուցն առ նովաւ անցանէին , տեսին զթզենին ցամաքեալ յարմատոց :

21 () իչեաց Պետրոս և ասէ ցնա . ռաբբի ,

ահաւասիկ թղենին զոր անիծեր՝ ցամաքեցաւ :

Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնոսա. 22

Եթէ ունիցիք զհաւատսն Մատթոյ,
 Լ՛մէն ասեմ ձեզ, որ ոք ասիցէ լերինս 23
 այսմիկ՝ բարձիր և անկիր ՚ի ծով, և ոչ
 երկմտիցէ ՚ի սրտի իւրում, այլ հաւա-
 տայցէ թէ զոր ասէն լինի, եղիցի նմա
 զոր ինչ և ասիցէ :

Այսն այսորիկ ասեմ ձեզ, զամենայն 24
 ինչ վասն որոյ աղօթս արարեալ խընդ-
 րիցէք՝ և հաւատայցէք թէ առնուցուք,
 եղիցի ձեզ :

Եւ յորժամ յաղօթս կայցէք, թողու 25
 ցուք՝ եթէ ունիցիք ինչ զումեքէ. զի և
 հայրն ձեր որ յերկինս է՝ թողցէ ձեզ
 զյանցանս ձեր :

(Օի եթէ դուք ոչ թողուցուք, և ոչ 26
 հայրն ձեր որ յերկինս է՝ թողցէ ձեզ
 զյանցանս ձեր) :

Եւ Վասն միւսանդամ Ղարուսաղէմ. և մինչ 27
 դեռ ՚ի տաճարի անդ զգնայր, գան առ
 նա քահանայապետքն և դպիրք և ծերք :
 Եւ ասէն ցնա. որով իշխանութեամբ 28
 առնես զայդ, և ո՞վ ետ քեզ զիշխանու-
 թիւնդ զայդ :

Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնոսա. 29
 հարցից և ես զձեզ բան մի, տուք ինձ

պատասխանի . և ես ասացից ձեզ որով
իշխանութեամբ առնեմ զայս :

30 Սկրտութիւնն Յովհաննու յերկնից
էր եթէ 'ի մարդկանէ , տուք ինձ պա-
տասխանի :

31 Աորհէին ընդ միմեանս և ասէին . եթէ
ասեմք եթէ յերկնից , ասէ ցմեզ՝ իսկ
ընդէր ոչ հաւատացէք նմա :

32 Այլ եթէ ասեմք՝ 'ի մարդկանէ , երկըն-
ջիմք 'ի ժողովրդեանէն . զի ամենեքին
գիտէին զՅովհաննէս թէ մարգարէ էր :

33 Պատասխանի ետուն և ասէն ցՅիսուս ,
չգիտեմք . և Յիսուս ետ նոցա պատաս-
խանի և ասէ , և ոչ ես ասեմ ձեզ որով
իշխանութեամբ առնեմ զայս :

ԳՎ : ԺԲ

1 Այլ սկսաւ խօսել ընդ նոսա առակօք
և ասել : Այլ մի տնկեաց այգի , և
ած շուրջ զնովաւ ցանգ , և գուք հըն-
ձան փորեաց , և շինեաց աշտարակ . և
ետ զնա ցմշակս և գնաց 'ի տար աշ-
խարհ :

2 Այլ առաքեաց առ մշակսն 'ի ժամանակի
ծառայ մի , զի 'ի մշակաց անտի առցէ 'ի
պտղոյ այգւոյն :

3 Այլ նոցա կալեալ գան հարին զնա , և
արձակեցին ունայն :

Ղարձեալ առաքեաց առ նոսա այլ ծա- 4
ռայ, և զնա կառափնատեցին և արձա-
կեցին անարգեալ:

Եւ զարձեալ այլ առաքեաց, և զնա սպա- 5
նին. և զբազումս այլս զումանս հարկա-
նէին և զումանս սպանանէին:

Եւս որդի մի էր իւր սիրելի, զնա ա- 6
ռաքեաց առ նոսա յետոյ և ասէ. թե-
րևս ամաչեսցեն յորդոյ աստի իմմէ:

Իսկ մշակքն իբրև տեսին զնա թէ զայ- 7
ասեն ցմիմեանս. սա է ժառանգն, ե-
կայք սպանցուք զսա և մեր լիցի ժա-
ռանգու թիւնն:

Եւ կալեալ զնա սպանին և հանին ար- 8
տաքոյ այգւոյն:

Եւրդ զի՛նչ արասցէ տէր այգւոյն. եկես- 9
ցէ և կորուսցէ զմշական, և տացէ զայ-
գին ՚ի ձեռս այլոց:

Եւ ո՛չ զգիրն զայն իցէ ընթերցեալ ձեր, 10
թէ զվէմն զոր անարգեցին շինողքն, նա
եղև գլուխ անկեան:

Ի տեառնէ եղև այս, և է սքանչելի 11
յաչս մեր:

Եւ խնդրէին զնա ունել, և երկեան ՚ի 12
ժողովրդենէ անտի, զի գիտացին թէ առ
նոսա ասաց զառակն. և թողին զնա և
գնացին:

Եւ առաքեն առ նա զումանս ՚ի Փարի- 13

սեցւոյ անտի և 'ի Հերովդիանոսաց , զի զնա որսասցեն բանիւ :

14 Եւ նորա եկեալ հարցանէին զնա նենդութեամբ և ասէին , վարդապետ , զի տեմբ զի ճշմարիտ ես , և ոչ ինչ փոյթ է քեզ զումեքէ . զի ոչ հայիս յերեսս մարդկան , այլ ճշմարտութեամբ զճանապարհն Բստուծոյ ուսուցանես . արդ ասա մեզ , արժան է հարկս տալ կայսեր թէ ոչ . տացուք եթէ ոչ տացուք :

15 Եւ Յիսուս զիտաց զկեղծաւորութիւն նոցա , ասէ ցնոսա . զի փորձէք զիս կեղծաւորք , բերէք ինձ դահեկան մի զի տեսից :

16 Եւ նորա բերին . և ասէ ցնոսա , ո՞յր է պատկերս այս կամ զիւր . և նորա ասեն ցնա , կայսեր :

17 Պատասխանի ես Յն , և ասէ ցնոսա . երթայք տուք զկայսերն կայսեր , և զԲստուծոյն Բստուծոյ . և զարմացան լէնա :

18 Գան առ նա Սաղուկեցիքն որ ասեն թէ չիք յարութիւն , հարցանէին ցնա և ասէին :

19 Եւ արդապետ , Եւսէս գրեաց մեզ . եթէ ուրուք եղբայր մեռանիցի և թողուցու կին և որդի ոչ թողուցու , զի աոցէ եղբայր նորա զկինն նորա , և յարուցէ զաւակ եղբօր իւրում :

Եւ

Լ՝ Երգ , եղբարք եօթն էին առ մեզ . առա 20
ջինն առ կին և մեռաւ , և ոչ եթող զաւակ :

Եւ երկրորդն առ զնոյնն և մեռաւ և ոչ 21
նա եթող զաւակ . նոյնպէս և երրորդն
առ զնոյն :

Եւ եօթներեան իսկ , և ոչ թողին զա 22
ւակ . յետ ամենեցուն մեռաւ և կինն :

Լ՝ Երգ 'ի յարութեանն յորժամ յառնի 23
ցեն , ոյր 'ի նոցանէ լինիցի կինն . զի
եօթներեան կալան զնա կին :

Պատասխանի ետ Յ՞ և ասէ ցնոսա . ոչ 24
վասն այդորիկ իսկ մոլորեալ էք , զի ոչ
դիտէք զգիրս և ոչ զզօրութիւնն Լ՝ Ե :

Օ՞ ի յորժամ 'ի մեռելոց յարիցեն , ոչ 25
արք կանայս առնեն , և ոչ կանայք ա-
րանց լինին . այլ իբրև զհրեշտակս իցեն
որ յերկինս են :

Լ՝ Եւ վասն յարութե մեռելոց զի յառ 26
նեն , ոչ իցէ ընթերցեալ ձեր 'ի գիրսն

Ստուարի , 'ի մորենուոջն որպէս ասաց
ցնա Լ՝ ստուած . ես եմ ասէ՛ Լ՝ ստուած
Լ՝ քրահամու , Լ՝ ստուած Լ՝ սահակայ և
Լ՝ ստուած Յակովբայ :

Եւ ոչ է Լ՝ ստուած մեռելոց այլ կենդա 27
նեաց , և արդ դուք յոյժ մոլորեալ էք :

Եւ մատուցեալ մի ոմն 'ի դարացն լսէր 28
նոցա մինչ վիճէինն . իբրև ետես եթէ
բարւոք ետ նոցա զպատասխանին , ե-

հարց ցնա և ասէ . ո՞ր պատուիրան է առաջին :

- 29 Եւ Յիսուս ասէ ցնա . առաջին քան զամենայն , լուր Խորայէլ՝ տէր Եստուած մեր տէր մի է :
- 30 Եւ սիրեցես զտէր Եստուած քո յամենայն սրտէ քումմէ , և յամենայն անձնէ քումմէ , և յամենայն մտաց քոց , և յամենայն զօրութենէ քումմէ . այս է առաջին պատուիրան :
- 31 Եւ երկրորդն նման սմին . սիրեցես զընկեր քո իբրև զանձն քո . մեծ քան զսոսա այլ պատուիրան ոչ գոյ :
- 32 Եւ ասէ ցնա դպիրն . բարւոք է վարդապետ , ճշմարտութեամբ ասացեր թէ մի է Ե՞ս , և ոչ գոյ այլ բաց ՚ի նմանէ :
- 33 Եւ սիրելն զնա յամենայն սրտէ և յամենայն զօրութենէ և յամենայն մտաց , և սիրելն զընկերն իբրև զանձն , առաւել է քան զողջակէզս և զզոհս :
- 34 Եւ տեսեալ Յիսուսի թէ իմաստութեամբ ետ զպատասխանին՝ ասէ ցնա . չես հեռի յարքայութենէ Եստուծոյ . և ոչ ևս որ իշխէր ինչ հարցանել ցնա :
- 35 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ , մինչ ուսուցանէր ՚ի տաճարին . զիա՞րդ ասէն դպիրքն եթէ Վնն որդի Վաւթի է :
- 36 Եւ ինքն Վաւթի Տոգևոյն սրբով ասէ .

ասաց տէր ցտէր իմ, նիստ ընդ աջմէ
 իմմէ՝ մինչև եզից զԹշնամիս քո սա-
 տուանդանն ոտից քոց :

Եւ զի եթէ ինքն իսկ Ղաւիթ զնա տէր 37
 կոչէ՝ զիա՛րդ իցէ որդի նորա . և բազում
 ժողովուրդ լսէր նմա քաղցրութեամբ :

Եւ ասէր ուսուցանելով ՚ի վարդապե- 38
 տութեանն իւրում . զգոյշ լերուք ՚ի դըպ-
 րաց անտի , որ կամին ՚ի հանդերձս ե-
 րևելիս շրջել , զնախողջոյնս խնդրել ՚ի
 հրասպարակս :

Եւ զնախաթոռս ՚ի ժողովուրդս , և 39
 զգահագլուխս յընթրիս :

Որ ուտեն զտունս այրեաց , պատճառաւ 40
 նօք յերկարեալ զաղօթս , զի աւելի ևս
 դատաստանս ընկալցին :

Կայր Յիսուս ընդդէմ գանձանակին , 41
 տեսանէր թէ զիա՛րդ ժողովուրդն ար-
 կանէր սղինձ ՚ի գանձանակն . և բազում
 մեծատունք արկին բազում ինչ :

Եւն այրի մի և արկ երկուս լումայս , 42
 որ է նաքարակիտ մի :

Եւ կոչեցեալ առ ինքն զաշակերտսն , 43
 ասէ ցնոսա . ամէն ասեմ ձեզ զի այրին
 այն տառապեալ շատ արկ քան զամենե-
 սեան՝ որ արկին ՚ի գանձանակն :

Բանզի ամենեքին յաւելորդաց իւրեանց 44
 արկին . այլ նա ՚ի չքաւորութենէ իւրմէ՝

զամենայն ինչ զոր ունէր՝ արկ գոյիւ չափ զկեանս իւր :

ԳՄ . ԺԳ

1 Եւ յեւանեւն նորա ՚ի տաճարէ անտի, Եւ ասէ ցնա մի յաշակերտացն նորա . վարդապետ, տես որպիսի են քարինքս, և որպիսի շինուածք :

2 Պատասխանի ետ նմա Յիսուս և ասէ . տեսանէս զայդ ամենայն շինուածս, ամէն ասեմ ձեզ՝ եթէ ոչ թողցի այդք քար ՚ի քարի վերայ որ ոչ քակտեսցի :

3 Եւ մինչ նստէր նա ՚ի լերինն Չիթենեաց յանդիման տաճարին, հարցանէին ցնա առանձինն՝ Պետրոս և Յակոբոս և Յովհաննէս և Լւսիոս :

4 Լսա մեզ, երբ լինիցի այդ և զինչ նշան է յորժամ կատարելոց իցէ այդ ամենայն :

5 Պատասխանի ետ Յն և ասէ ցնոսա . զգոյշ կացէք, մի որ զձեզ խաբեսցէ :

6 Օի բազումք եկեսցեն յանուն իմ, և ասիցեն թէ ես եմ Քրիստոսն, և զբազումն մոլորեցուցեն :

7 Լսա յորժամ լսիցէք պատերազմունս և համբաւս պատերազմաց՝ մի խռովիցիք, զի պարտ է լինել . բայց չե է կատարածն :

Օ ի յարիցէ ազգ յազգի վերայ, և թա 8
 գաւորութիւն ՚ի թագաւորութե վերայ .
 և եղիցին շարժմունք ՚ի տեղիս տեղիս,
 սովք և սրածութիւնք և խռովութիւք .
 այլ այն ամենայն սկիզբն է երկանց :

Եւ զձեզ իսկ մատնեսցեն յատեանս, և 9
 ՚ի ժողովուրդս տանջիցիք, և առաջի դա-
 տաւորաց և թագաւորաց կայցէք վասն
 իմ ՚ի վկայութիւն նոցա ,

Եւ ամենայն հեթանոսաց . բայց նախ 10
 պարտ է աւետարանիս քարոզել :

Եւ յորժամ տանիցին զձեզ մատնել, 11
 մի յառաջագոյն հոգայցէք, և մի զմտաւ-
 ածիցէք թէ զի՛նչ խօսիցիք . այլ որ ինչ
 տացի ձեզ ՚ի ժամուն յայնմիկ՝ զայն խօ-
 սիցիք, զի ոչ դուք էք որ խօսիցիքն՝ այլ
 հոգին սուրբ :

Մատնեսցէ եղբայր զեղբայր ՚ի մահ և 12
 հայր զորդի, և յարիցեն որդիք ՚ի վերայ
 հարց և սպանանիցեն զնոսա :

Եւ եղիջիք ատեցեալք յամենեցունց 13
 վասն անուան իմոյ, այլ որ համբերես-
 ցէն ՚ի սպառ՝ նա կեցցէ :

Եւ յորժամ տեսանիցէք զպղծութիւն 14
 աւերածին, զի կայցէ ՚ի տեղւոջ ուր
 չիցէ արժան, որ ընթեռնուն ՚ի միտ
 առցէ : Յայնժամ որ ՚ի հրէաստանի ի-
 ցեն՝ փախիցեն ՚ի լերինս :

- 15 Եւ որ 'ի վերայ տանեացն իցէ՝ մի իջցէ 'ի տուն, և մի մտցէ բառնալ ինչ 'ի տանէ իւրմէ :
- 16 Եւ որ յազարակին իցէ՝ մի դարձցի յետս առնուլ զձորձս իւր :
- 17 Եւ յայց վայ իցէ յղեաց և ստնտուաց յաւուրսն յայնոսիկ :
- 18 Եւ յաղօթս կացէք զի մի ձմերանի լինիցի այն :
- 19 Եւ յղիցին աւուրքն այնոքիկ նեղութեանց՝ որպիսի ոչ եղեն երբէք այնպիսիք 'ի սկզբանէ արարածոց մինչև ցայժմ, և մի այլ լիցի :
- 20 Եւ եթէ ոչ էր կարճեալ Մատուծոյ զաւուրսն զայնոսիկ վասն ընտրելոց իւրոց, ոչ ապրէր ամենայն մարմին. այլ վասն ընտրելոցն զորս ընտրեաց՝ կարճեաց զաւուրսն զայնոսիկ :
- 21 Եւ յայնժամ եթէ որ ասիցէ ձեզ եթէ ահաւասիկ է Վրիստոսն կամ աւանիկ, մի հաւատայցէք :
- 22 Օհ յարիցեն սուտ քրիստոսք և սուտ մարգարէք, և տացեն նշանս և արուեստս՝ առ 'ի մոլորեցուցանելոյ եթէ հնար ինչ իցէ և զընտրեալն :
- 23 Եւ յայց դուք զգոյշ լերուք, ահաւասիկ յառաջագոյն ասացի ձեզ զամենայն :
- 24 Եւ յաւուրսն յայնոսիկ յետ նեղու-

Թեանն այնորիկ՝ արեգակն խաւարեսցի
 և լուսինն ոչ տացէ զլոյս իւր :

Եւ աստեղք յերկնից թօթափեսցին , 25
 և զօրու թիւնք յերկինս շարժեսցին :

Եւ յայժամ տեսցեն զորդի մարդոյ ե- 26
 կեալ ամպովք՝ զօրու թեամբ և փառօք
 բազմօք :

Եւ յայնժամ առաքեսցէ զհրեշտակս 27
 իւր , և ժողովեսցէ զընարեալս իւր ՚ի
 չորից հողմոց՝ ՚ի ծագաց երկրի մինչև ՚ի
 ծագս երկնից :

Իայց դուք ՚ի թզենւոյ անտի ուսջիք 28
 զառակն . յորժամ տակաւ ոստքն նորա
 կակղանայցեն և տերև արձակիցի ՚ի
 նմա , գիտէք թէ մերձ է ամառն :

Իոյնպէս և դուք յորժամ տեսանիցէք 29
 զայս ամենայն եղեալ , գիտասջիք թէ
 մերձ է առ դուրս :

Իմէն ասեմ ձեզ , թէ ոչ անցցէ ազգս 30
 այս՝ մինչև այս ամենայն եղիցի :

Երկինք և երկիր անցցեն , և բանք իմ 31
 ոչ անցանիցեն :

Եւ յվասն աւուրն այնորիկ և ժամու՝ 32
 ոչ որ գիտէ , ոչ հրեշտակք յերկինս և
 ոչ որդի , բայց հայր միայն :

Օգոյշ եղերուք , սկեցէք և կացէք 33
 յաղօթս . զի ոչ գիտէք երբ ժամա-
 նակն իցէ :

- 34 Որպէս այր մի գնացեալ 'ի տար աշխարհ՝
 թողուցու զտուն իւր, և տայցէ ծա-
 ոայից իւրոց իշխանութիւն, և իւրա-
 քան իւր զգործս իւր. և դռնապանին
 պատուէր տայցէ զի արթուն լինիցի :
- 35 Արդ արթուն կացէք, զի ոչ գիտէք երբ
 տէր տանն գայցէ, յերեկորեայ եթէ 'ի
 մէջ գիշերի եթէ 'ի հաւախօսի եթէ
 ընդ առաւօտս :
- 36 Ղուցէ եկեալ յանկարծակի՝ գտանիցէ
 զձեզ 'ի քուն :
- 37 Բայց զոր ձեզդ ասեմ, ամենեցուն ա-
 սեմ՝ արթուն կացէք :

ԳՎ : ԺԳ

- 1 Ալ էր զատիկն և բաղարջակերք յետ Եւ-
 երկուց աւուրց. խնդրէին քահանայա-
 պետքն և դպիրք եթէ զիմորդ զնա նեն-
 գաւ կալեալ սպանանիցեն :
- 2 Բայց ասէին թէ մի 'ի տօնի աստ, զի մի
 խռովութիւն լինիցի 'ի ժողովրդեանն :
- 3 Ալ մինչ էր 'ի Բեթանիա՝ 'ի տան Աի-
 մոնի բորոտի բազմեալ, եկն կին մի որ
 ունէր շիշ իւղոյ նարդեան ազնուի մե-
 ծագնոյ, և բեկեալ զշիշն եհեղ 'ի վե-
 րայ գլխոյ նորա :
- 4 Ալ աշակերտքն զշարէին և ասէին.
 Ընդէր եղև կորուստ իւղոյդ այդորիկ :

Մարթ էր զայդ իւղ վաճառել աւելի 5
քան երեք հարիւր դահեկանի, և տալ
աղքատաց . և զայրանային նմա յոյժ :

Եւ Յիսուս ասէ ցնոսա . թոյլ տուք զմա՝ 6
զի՛ աշխատ առնէք, զի գործ մի բարի
գործեաց դա յիս :

Յամենայն ժամ զաղքատս ընդ ձեզ 7
ունիք, և յորժամ կամիք կարող էք
առնել նոցա բարիս . այլ զիս ոչ յամե-
նայն ժամ ընդ ձեզ ունիք :

Վա զոր ունէրդ արար, յառաջագոյն 8
խնկեաց զմարմին իմ՝ ի նշան սպտա-
նաց :

Մէն ասեմ ձեզ, ուր և քարոզեսցի ա- 9
ւետարանս այս ընդ ամենայն աշխարհ,
և զոր արար դա խօսեսցի վասն յիշա-
տակի դորին :

Եւ Յուդա Սկարիովտացի մի յերկոտա 10
սանից անտի, գնաց առ քահանայապետ-
սըն զի մատնեսցէ զնա նոցա :

Նոքա իբրև լուան խնդացին, և խոստա 11
ցան տալ նմա արծաթ . և խնդրէր թէ
զիարդ պարապով մատնեսցէ զնա :

Եւ յառաջնում աւուր բաղարջակե 12
րացն՝ յորժամ զզատիկն զենուին, ա-
սեն ցնա աշակերտքն . ուր կամիս եր-
թիցուք պատրաստեսցուք զի կերիցես
զզատիկն :

- 13 Եւ առաքէ երկուս յաշակերտաց անտի
 և ասէ ցնոսա . երթայք 'ի քաղաք, և ի-
 բրև մտանիցէք 'ի քաղաքն՝ պատահեսցէ
 ձեզ այր մի որ սափոր ջրոյ յուս ունիցի,
 երթայք զհետ նորա :
- 14 Եւ յոր տուն մտանիցէ, ասասցիք ցտա-
 նուտէրն . վարդապետ ասէ, ո՛ր էն ի-
 ջաւանքն, ուր աշակերտօքս ուտիցեմ
 զզատիկն :
- 15 Եւ նա ցուցցէ ձեզ վերնատուն մի մեծ
 զարդարեալ . անդ պատրաստեսցիք մեզ :
- 16 Եւ գնացին պատրաստել աշակերտքն նո-
 րա . եկին 'ի քաղաքն և գտին որպէս ա-
 սացն նոցա, և պատրաստեցին զզատիկն :
- 17 Եւ իբրև երեկոյ եղև՝ գայ երկուտասա-
 նիւքն հանդերձ :
- 18 Եւ իբրև բազմեցան և դեռ ուտէին,
 ասէ Յիսուս . ամէն ասեմ ձեզ, զի մի
 ոմն 'ի ձէնջ մատնելոց է զիս, որ ուտէ
 իսկ ընդ իս :
- 19 Եւ նոքա սկսան տրտմել և ասել մի ըստ
 միօջէ . միթէ էս իցեմ, և միւսն միթէ
 էս իցեմ :
- 20 Եւ պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա . մի
 յերկուտասանից այտի, որ մխեաց ընդ
 իս 'ի սկաւառակդ :
- 21 Եւ յորդի մարդոյ երթայ որպէս և
 զրեալ է վասն նորա . բայց վայ իցէ

մարդոյն այնմիկ՝ յոյր ձեռս որդի մարդոյ
մատնեսցի . լաւ էր նմա թէ չէր իսկ
ծնեալ մարդն այն :

Եւ մինչդեռ ուտէին, առեալ Յիսուսի 22
հաց՝ օրհնեաց և երեկ ետ նոցա, և
ասէ . առէք՝ այդ է մարմին իմ :

Եւ առեալ բաժակ, գոհացաւ և ետ 23
նոցա, և արբին՝ ի նմանէ ամենեքեան :

Եւ ասէ ցնոսա . այս է արիւն իմ նորոյ 24
ուխտի, որ փոխանակ բազմաց հեղանի :

Մէն ասեմ՝ ձեզ, թէ ոչ ևս յաւելից 25
լմայել ՚ի բերոյ որթոյ, մինչև ցօրն ցայն
յորժամ արբից զնա նոր յարքայու-
թեան Մատուծոյ :

Եւ գոհացեալ ելին ՚ի լեառն Չիթե- 26
նեաց :

ՎԵՐՁ

Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս . ամենեքին գայ- 27
թագղելոց էք յինէն յայսմ գիշերի, զի
գրեալ է թէ հարից զհովիւն և ոչխար-
քրն ցրուեսցին :

ՄԺԼ յետ յարութեան իմոյ յառաջա- 28
գոյն երթայց քան զձեզ ՚ի Վալիլեա :

Պատասխանի ետ Պետրոս և ասէ ցնա . 29
Թէպէտ և ամենեքին գայթագղեսցին,
այլ ես ոչ :

Եւ ասէ ցնա Յիսուս . ամէն ասեմքեզ, 30
թէ դու իսկ յայսմ գիշերի մինչ չև հա-
ւու խօսեալ իցէ՝ երկոցս ուրասցիս զիս :

- 31 Իսկ Պետրոս առաւել ևս պնդէր և ասէր. եթէ մեռանել ևս հասանիցէ ընդ քեզ, զքեզ ոչ ուրացայց. նոյնպէս և ամենեքեան ասէին:
- 32 Ղան 'ի գեօղն որում անուն էր Վեթսեմանի. և ասէ ցաշակերտսն, նստարուք աստ մինչև ես յաղօթս կացից:
- 33 Եւ առնու ընդ իւր զՊետրոս և զՅակովբոս և զՅովհաննէս, և սկսաւ տրիւրել և հոգալ:
- 34 Յայնժամ ասէ ցնոսա. տրտում է անձն իմ մինչև 'ի մահ, մնացէք աստ և արթուն կացէք:
- 35 Եւ մատուցեալ սակաւիկ մի յառաջ, անկաւ 'ի վերայ երեսաց իւրոց յերկիր. և կայր յաղօթս, զի եթէ հնար ինչ է՝ անցցէ 'ի նմանէ ժամն:
- 36 Եւ ասէ. աբբա հայր՝ ամենայն ինչ քեզ հնարաւոր է, անցո զբաժակս զայս յինէն. բայց ոչ որպէս ես կամիմ, այլ որպէս դու կամիս:
- 37 Եւ զայ գտանէ զնոսա զի ննջէին, և ասէ ցՊետրոս. Սիմոն ննջէս, ոչ կարացեր ժամ մի արթուն կալ:
- 38 Արթուն կացէք և յաղօթս կացէք, զի մի մտջիք 'ի փորձութիւն. ոգիս յօժար է՝ բայց մարմինս տկար:
- 39 Եւ դարձեալ չոքաւ եկաց յաղօթս, և

զնոյն բանս ասաց :

Դարձաւ միւսանգամ անդրէն , և եդիտ 40
զնոսա 'ի քուն . քանզի էին աչք նոցա
ծանրացեալ , և ոչ գիտէին [Թէ զինչ
պատասխանի տայցեն նմա :

Կայ երրորդ անգամ և ասէ ցնոսա . 41
ննջեցէք այսուհետև և հանգերուք ,
զի հասեալ է վախճան , եկն ժամ և
ահա մատնի որդի մարդոյ 'ի ձեռս մե-
ղաւորաց :

() 'ն արիք գնասցուք , զի ահաւասիկ 42
մերձեցաւ որ մատնելոց է զիս :

Եւ մինչդեռ նա զայն խօսէր՝ դայ Յու- 43
դա Աղարիովտացի՝ մի յերկոտասանից
անտի , և ընդ նմա ամբօխ սուսերօք և
բրօք 'ի քահանայապետիցն և 'ի դպրաց
և 'ի ծերոց :

Տուեալ էր նշան մատնչին և ասէր , ընդ 44
որում ես համբուրեցից՝ նա է . կալջիք
զնա և տարջիք զգուշութեամբ :

Եւ մատուցեալ վաղվաղակի ասէ ցնա . 45
ուաբբի ուաբբի , և համբուրեաց զնա :

Եւ նորա արկին 'ի նա ձեռս և կալան 46
զնա :

Եւ մի ոմն յայնցանէ որ զնովաւն կային՝ 47
ձգեաց սուր և եհար զճառայ քահա-
նայապետին , և 'ի բաց եհան զունկն
նորա :

- 48 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնտա . իբրև 'ի վերայ աւազակի ելիք սուսերօք և բրօք ունել զիս :
- 49 Հանապազ առ ձեզ էի և ուսուցանէի 'ի տաճարին , և ոչ կալարուք զիս , այլ զի լցցին զիւրք մարդարէիցն :
- 50 Յայնժամ թողին զնա աշակերտքն ամենեքին և փախեան :
- 51 Եւ ոմն երիտասարդ զհետ երթայր նորա՝ արկեալ զիւրև կտաւ մի 'ի մերկուց , ունէին զնա երիտասարդքն :
- 52 Եւ նորա թողեալ զկտաւն՝ փախեաւ մերկ 'ի նոցանէ :
- 53 Եւ տարան զՅիսուս առ քահանայապետն Վայիափա . և զային ընդ նմա ամենայն քահանայապետքն և զպիւրք և ծերք :
- 54 Եւ Պետրոս երթայր 'ի հեռաստանէ զհետ նորա մինչև 'ի ներքս խկ 'ի գաւիթ քահանայապետին , և նստէր ընդ սպասաւորսն և ջեռնոյր առ լուսովն :
- 55 Խկ քահանայապետքն և ամենայն ատեանն խնդրէին հակառակ Յիսուսի վկայութիւն ինչ , զի սպանանիցեն զնա . և ոչ գտանէին :
- 56 Օի բազումք սուտ վկայութիւն վկայէին զնմանէ , և նման միմեանց ոչ էին վկայութիւնքն :

Լ. Եւք յարուցեալ վկայէին սուտ զնմա 57
նէ և ասէին ,

Թէ մեք լուաք 'ի դմանէ զի ասէր . ես 58
քակեցից զտաճարդ զայդ ձեռագործ ,
և զերիս աւուրս շինեցից այլ՝ առանց
ձեռագործի :

Սակայն և այնպէս չէր նման վկայու 59
թիւնն նոցա :

Լ. պա յարուցեալ քահանայապետն 'ի 60
մէջ՝ հարցանէր զՅիսուս և ասէր . ոչ ի՞նչ
տաս պատասխանի , զի՞նչ դոքա զքէն
վկայեն :

Եւ նա լուռ և եթ կայր և չտայր ինչ 61
պատասխանի : Բարձեալ քահանայա-
պետն հարցանէր զնա կրկին անգամ և
ասէր . դու ես Վճո որդի Լ. Ե օրհնելոյն :

Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնա . 62
դու ասացեր թէ ես եմ , բայց տեսանի-
ցէք զօրդի մարդոյ նստեալ ընդ աջմէ զօ-
րու թէն և եկեալ ընդ ամպս երկնից :

Եւ քահանայապետն պատառեաց վաղ- 63
վաղակի զպատմութեանս իւր և ասէ .
զի՞նչ ևս պիտոյ են մեզ վկայք :

Լ. հա լուայք ամենեքին զհայհոյութիւն 64
'ի բերանոյ դորա , զիմորդ թուի ձեզ .
և ամենեքեան դատապարտեցին զնա
թէ մահապարտ է :

Եւ ոմանք սկսան թքանել ընդ երեսս 65

- նորա . ճորձ զգլխով արկանել՝ կռիել և
ասել, մարգարեաց մեզ Վրիստոսդ՝ ո՞վ
է այն որ եհարն զքեզ . և սպասաւորքն
աստակս հանելին նմա :
- 66 Եւ Պետրոս մինչդեռ էր ՚ի խոնարհ ՚ի
գաւթին, գայ աղախին մի քահանայա-
պետին :
- 67 Եւ տեսանէ զնա զի ջեռնոյր . հայեցաւ
ընդ նա և ասէ, և դու ընդ Յիսուսի
Վազովրեցոյ էիր :
- 68 Եւ ուրացաւ և ասէ . ոչ ճանաչեմ և
ոչ գիտեմ զինչ դուդ ասես . և իբրև
էլ յարտաքին գաւթն, և հաւ խօ-
սեցաւ :
- 69 Վարձեալ ետես զնա աղախինն, և սկսաւ
ասել ցայնոսիկ որ շուրջն կային, թէ և
սա ՚ի նոցանէ է :
- 70 Եւ նա դարձեալ ուրացաւ . և յետ սա-
կաւ միոյ՝ դարձեալ որ շուրջն կային,
ասէն ցՊետրոս . արդարև և դու ՚ի նո-
ցանէ ես, քանզի Վալիլեացի ես՝ և
խօսքդ իսկ քո նման են :
- 71 Եւ նա սկսաւ նզովել երդնուլ և ա-
սել, թէ ոչ գիտեմ զայրն՝ զորմէ դուքդ
ասէք :
- 72 Եւ նոյնժամայն կրկին հաւ խօսեցաւ .
և յիշեաց Պետրոս զբանն զոր ասաց
ցնա Յիսուս, թէ չև իցէ հաւու երկիցս

խօսեալ՝ զի դու երիցս ուրասցիս զիս, և սկսաւ լալ:

ԳՎ: ԺԵ

Եւ վաղվաղակի ընդ առաւօտն խորհուրդ արարեալ քահանայապետիցն հանդերձ ծերովքն և դպրօք և ամենայն ատեանն, կապեցին զՅիսուս և տարան մատնեցին Պիղատոսի:

Եհարց զնա Պիղատոս և ասէ. դո՞ւ ես թագաւորն Հրէից. նա պատասխանի ետ նմա և ասէ, դու ասես:

Եւ չարախօսէին զնմանէ յոյժ քահանայապետքն, և նա ոչ ինչ տայր պատասխանի:

Իսկ Պիղատոս դարձեալ հարցանէր ըզնա. ոչ ինչ տաս պատասխանի, տես քանի՞ ամբաստանեն դքէն:

Եւ Յիսուս այնուհետեւ ոչ ինչ ետ պատասխանի, մինչև զարմանալ յոյժ Պիղատոսի:

Իայց ըստ տօնի արձակէր նոցա զմի ոք զկապեալ, զոր ինքեանք խնդրէին:

Եւ էր որումանուն էր Բարաբբաս՝ կապեալ ընդ խռովիչսն, որոց ՚ի խռովէն՝ այր մի սպանեալ էր:

Ի ձայն բարձր սկսաւ աղաղակել ամբօխն և խնդրել՝ որպէս սովոր էր, զի

արձակեցէ նոցա զՆարաբբայն :

- 9 Պատասխանի ետ Պիղատոս և ասէ ցնոսա . կամի՞ք զի արձակեցից ձեզ զարքայն Նրէից :
- 10 Վննզի գիտէր թէ առ նախանձու մատնեցին զնա քահանայապետքն :
- 11 Որք և զամբօխն հաւանեցուցին զի արձակեցէ նոցա զՆարաբբայն :
- 12 Վարձեալ պատասխանի ետ Պիղատոս և ասէ ցնոսա . իսկ զինչ կամիք թէ արարից զարքայն Նրէից :
- 13 Եւ նոքա դարձեալ աղաղակէին՝ յուզեալք ՚ի քահանայապետիցն , ՚ի խաչ հան զդա :
- 14 Բսէ ցնոսա Պիղատոս , զինչ ինչ չարարեալ իցէ դորա . և նոքա առաւել ևս աղաղակէին և ասէին , ՚ի խաչ հան զդա :
- 15 Եւ Պիղատոս իբրև զմիտս կամեցաւ հաճել զամբօխին , արձակեաց նոցա զՆարաբբայն , և զՅիսուս զան հարեալ ետ ՚ի ձեռս զի ՚ի խաչ ելանիցէ :
- 16 Եւ զինուորքն տարան զնա ՚ի ներքս ՚ի դաւիթն՝ ուր հրապարակն էր . և կոչէն միանգամայն զամենայն զգունդն :
- 17 Եւ զգեցուցանեն նմա քղամիդ կարմիր և ծիրանիս , և եղին ՚ի գլուխ նորա պսակ արարեալ ՚ի փշոց :

- Եւ սկսան ողջոյն տալ նմա և ասել, 18
 ողջ եր արքայդ չրէից :
- Եւ ծեծէին զգլուխն եղեգամբ, և 19
 [Թքանէին ընդ երեսս, և 'ի ծունր ի-
 ջեալ երկիր սրագանէին նմա :
- Եւ իբրև կատակեցին զնա՝ մերկացու- 20
 ցին զքղամիդն և զծիրանիս, և զգեցու-
 ցին նմա զիւր հանդերձն, և ածին ար-
 տաքս զի 'ի խաչ հանցեն զնա :
- Եւ ունէին սրահակ զ[[իմոն Աիւրենացի՝ 21
 որ ընդ այն անցանէր՝ եկեալ յազա-
 րակէ, զհայրն Վղէքսանդրի և [[ուփայ-
 զի բարձցէ զխաչափայտն նորա :
- Եւ ածեն զնա 'ի Վողգոթա՝ տեղի մի, 22
 որ [Թարգմանի տեղի կառափելոյ :
- Եւ տային նմա գինի զմուսեալ, և նա ոչ 23
 առ, և հանին զնա 'ի խաչ :
- Եւ բաժանեցին զհանդերձս նորա, ար- 24
 կեալ վիճակս 'ի վերայ [Թէ ո՞ զինչ առ-
 նուցու :
- Եր ժամերորդ և հանին զնա 'ի խաչ : 25
- Եւ էր զիր փաստու նորա զրեալ [Թէ 26
 [Թագաւոր է չրէից :
- Եւ ընդ նմա հանին 'ի խաչ երկուս ա- 27
 լազակս, մի ընդ աջմէ և մի ընդ ահեկէ
 նորա :
- Եւ լցաւ գիրն որ ասէ, [Թէ ընդ անօ- 28
 րէնս համարեցաւ :

- 29 Եւ որք անցանէինն հայհոյէին զնա , շարժեալ զգլուխս իւրեանց և ասէին . վահ , որ քակէիր զտաճարն և զերիս աւուրս շինէիր .
- 30 Եւրեցո զանձն քո և էջ 'ի խաչէդ :
- 31 Երոյնպէս և քահանայապետից այսն աւարեալ ընդ միմեանս հանդերձ դրարօքն ասէին . զայլս ասրեցոյց , զանձն ոչ կարէ ասրեցուցանել :
- 32 Վրիստոսդ արքայդ Վելի , իջցէ այժմ 'ի խաչէ այտի , զի տեսցուք և հաւատացուք դմա . և որ ընդ նմա 'ի խաչն ելեալ էին՝ նախատէին զնա :
- 33 Եւ իբրև վեց ժամ եղև , խաւար կալաւ զամենայն երկիր մինչև ցինն ժամ :
- 34 Եւ յիններորդ ժամուն աղաղակեաց Յն 'ի ձայն մեծ և ասէ . էլի էլի , լամն սաբաբթանի . որ թարգմանի , Ետուած իմ Ետուած իմ՝ ընդէր թողեր զիս :
- 35 Եւ ոմանք 'ի նոցանէ որ շուրջն կային զնուլաւ՝ իբրև լուան , ասէին թէ զԱղիա կարդայ :
- 36 Եւ ընթացեալ մի ոմն՝ ելից սպունգ մի քացախով , և հարեալ յեղեգան՝ տայր ըմպել նմա , և ասէ . թոյլ տուր , տեսցուք զայ Աղիա իջուցանել զդա :
- 37 Եւ Յիսուս արձակեաց ձայն մեծ և եհան զոգի :

- Եւ վարագոյր տաճարին պատառեցաւ 38
 յերկուս 'ի վերուստ մինչև 'ի խոնարհ :
 Եւ տեսեալ հարիւրապետին որ կայր 39
 անդ եթէ աղաղակեաց և եհան զողի,
 ասէ . արդարև այրս այս որդի Մ.Յ էր :
 Այն և կանայք որ հայէին 'ի հեռաս 40
 տանէ, յորս էր Սարիամ Սագղաղէնա
 ցի և Սարիամ Յակովբու փոքրկան և
 Յովսեայ մայրն և Սողովմէ :
 Որք յորժամ էրն 'ի Վալիլէա՝ զհետ 41
 շրջէին նորա և պաշտէին զնա . և այլ
 բազում կանայք՝ որ ընդ նմա իսկ ելեալ
 էին Արուսաղէմ :
 Եւ իբրև երեկոյ եղև՝ քանզի ուրբաթ 42
 էր որ 'ի շաբաթն մտանէր ,
 Եկեալ Յովսէփ որ Ղըրիմաթեայն էր՝ 43
 այր պարկեշտ նախարար, որ և ինքն իսկ
 ակն ունէր արքայութեանն Ստուծոյ .
 համարձակեցաւ եմուտ առ Պիղատոս,
 և ինդրեաց զմարմինն Յիսուսի :
 Եւ Պիղատոս զարմացաւ թէ այնչափ 44
 վաղ մեռաւ, և կոչեցեալ առ ինքն զհա-
 րիւրապետն, եհարց զնա և ասէ, թէ
 արդարև այնչափ վաղ մեռաւ :
 Եւ իբրև ստուգեաց 'ի հարիւրապետէ 45
 անտի, շնորհեաց զմարմինն Յովսէփայ :
 Եւ Յովսէփ զնեաց կտաւ՝ և իջուցեալ 46
 զնա պատեաց կտաւովն, և եդ 'ի գե-

բեզմանի, զոր էր փորեալ 'ի վիմէ . և
Թաւալեցոյց վէմ մի 'ի դուռն գերեզ-
մանին :

47 Իսկ Սարիամ Սագղաղենացի և Սա-
րիամ Յակովբայ և Յովսեայ, տեսին
զտեղին ուր եղաւ :

ԳՎ . Ժ. Թ.

1 Եւ իբրև անց շաբաթն, Սարիամ
Սագղաղենացի և Սարիամ Յակովբայ
և Սողովմէ՝ չոքան պատրաստեցին խուն-
կըս, զի եկեսցեն օծցեն զնա :

2 Եւ ընդ առաւօտս միաշաբաթուն զան
'ի գերեզմանն ընդ արևազալն,

3 Եւ ասէին ցմիմեանս . ո՞վ Թաւալեցու-
ցէ մեզ զվէմն 'ի դրաց գերեզմանին :

4 Եւ հայեցեալ տեսին զի Թաւալեցու-
ցեալ էր զվէմն 'ի գերեզմանէն, քանզի
էր մեծ յոյժ :

5 Եւ մտեալ 'ի ներքս 'ի գերեզմանն՝ տե-
սին երիտասարդ մի զի նստէր ընդ աջմէ
կողմանէ՝ զգեցեալ պատմութեան սպիտակ,
և զարհուրեցան :

6 Եւ նա ասէ ցնոսա . մի երկնչիք, զՅի-
սուս խնդրէք զՎաղովրեցի զխաչելէալն,
յարեաւ չէ աստ . ահաւաղիկ տեղին
ուր եղին զնա :

7 Եւ երթայք ասացէք ցաշակերտս նո-

րա և ց(Պ)ետրոս, եթէ ահա յառաջա-
գոյն երթայքան զձեզ 'ի Վալիլեա, անդ
տեսանիցէք զնա՝ որպէս ասացն ձեզ :

Եւ իբրև լուան՝ ելին և փախեան 'ի գե- 8
րեզմանէն, քանզի զահի հարեալ էին .
և ոչ ումեք ինչ ասացին, զի երկնչէին :

Յարուցեալ Յիսուս առաւօտուն առա- 9
ջին միաշաբաթուն՝ երևեցաւ Սարիա-
մու Սաղդաղենացոյ, յորմէ հանեալ
էր զեօթն դէն :

Եւ նա երթեալ պատմեաց այնոցիկ՝ 10
որ ընդ նմայն էին, մինչդեռ սգային և
լային :

'Սոքա իբրև լուան թէ կենդանի է՝ և 11
երևեցաւ նմա, ոչ հաւատացին :

Յետոյ երևեցաւ այլով կերպարանաւ 12
որք երթային յանդաստան :

'Սոքա չորան պատմեցին այլոց, և ոչ 13
նոցա հաւատացին :

Յետոյ մինչդեռ բազմեալ էին մետա- 14
սանքն՝ երևեցաւ նոցա, և թշնամանեաց
զանհաւատութիւն նոցա և զխստասրբ-
տութիւն, զի որ երևեցաւ նոցա յա-
րուցեալ 'ի մեռելոց՝ և նոքա ոչ հաւա-
տացին :

Եւ ասէ ցնոսա . երթայք յաշխարհ ա- 15
մենայն, և քարոզեցէք զաւետարանն
ամենայն արարածոց :

- 16 Ար հաւատայ և մկրտեսցի կեցցէ, և որ ոչն հաւատայ դատապարտեսցի :
- 17 Եւ շահնք այսոքիկ որ հաւատանն, երթիցեն զհետ այնոցիկ . յանուն իմ դևս հանցեն, լեզուս խօսեսցին :
- 18 Ի ձեռս իւրեանց օձս բարձցեն, և եթէ մահացու ինչ դեղ արբցեն՝ նոցա ինչ ոչ փասեսցէ . ՚ի վերայ հիւանդաց ձեռս դիցեն և բժշկեսցին :
- 19 Եւ ինքն տէր Զիսուս յետ խօսելոյն ընդ նոսա՝ համբարձաւ յերկինս, և նստաւ ընդ աջմէ հօր :
- 20 Եւ նոքա ելեալ քարոզէին ընդ ամենայն երկիր՝ տեառն գործակցութեամբ, և զբանն հաստատէին ամենայն նշանօք որ երթայր զհետ նոցա :

ՆԵՒԽԵՆԳՐՈՒԹԻՒՒՆ

ՂՈՒԿ ԱՅ ԱՒԵՏԱՐ ԱՆՒՆ

Ղետարանս որ ըստ Ղուկայ գրեալ է: Նոյն ինքն Ղուկաս աշակերտ էր Պետրոսի, և ձեռնադրեցաւ ընթացակից Պողոսի, և վկայեցաւ ՚ի նմանէ. սա գրեաց զաւետարանս զայս: Սկիզբն առնէ ՚ի ծննդենէն Յովհաննու, և զոր ըստ նմին. պատմէ և զմարմնանալ փրկչին, աղքատթիւ առնէ և ելանէ ՚ի Յովսեփայ ՚ի Դաւիթ, և ՚ի Դաւթայ մինչև յԱդամ: Պատմէ սա և զմկրտութիւնն Յովհաննու. և լինելով ՚ի լեառնն՝ զփորձէն ՚ի սատանայէ, և զընտրութիւնն աշակերտացն, և այլ եօթանասունս. եցոյց նշանս և արուեստս բազումս եղեալս. և զխորհուրդ մատնութեան և զկատարածն՝ որ մատնեցաւ Պիղատոսի Պոնտացւոյ, և խաչեցաւ մարմնով. զի զինուորքն բաժանեցին զհանգերձս նորա, և որք խաչեցան յերկուց աւազակացն՝ մին ապաշխարեաց խոստովանութեամբ: Եւ զի մարմինն նորա եղաւ ՚ի դերեզմանի, և յարեաւ յերրորդ աւուրն. և յետ այսորիկ համբարձաւ յերկինս՝ տեսանելով հրեշտակացն:

Ղուկաս արուեստիւ բժիշկ գոլով, սա աշակերտեցաւ փրկչին, և համարեալ կոչեցաւ ՚ի թիւս եօթանասնիցն: Իսկ յետոյ աշակերտեցաւ Պողոսի, վասն որոյ ասի գովութիւնն սորա յաւետարանին: Սա հրամանաւ Պողոսի գրեաց զաւետարանս իւր յԱնտիոք քաղաքի ՚ի լեզու Ասորի՝ զկնի եօթնևտասն ամի համբառնալոյ փրկչին:

Ղուկաս՝ յարութիւնն:

Ս Կ Ի Զ Բ Ն Գ Լ Խ Ո Յ

Ա-է-ք-ա-բ-ն-ի-ն ո-ր ը-ք-ը Ղ-ա-ի-այ :

	ԳԼ.	ՀՏԻ.
Վասն աշխարհագրին	Բ.	1
Վասն բացօթեայ հովուացն	Բ.	8
Վասն Սիմէոնի	Բ.	25
Վասն մարգարէին Աննայի	Բ.	36
Վասն լինելոյ բանին Այ առ Յովհաննէս	Գ.	2
Վասն որոց հարցանէինն զՅովհաննէս	Գ.	10
Վասն փորձութեանց փրկչին	Գ.	2
Վասն՝ որ ունէր զհոգին դիւական	Գ.	33
Վասն զոքանչին Պետրոսի	Գ.	38
Վասն որոց բժշկէին ՚ի սէսսպէս հիւանդուէց	Գ.	40
Վասն որոց ձկանցն	Է.	4
Վասն բորոտին	Է.	12
Վասն անդամալուծին	Է.	15
Վասն Ղեւեայ մաքսաւորին	Է.	27
Վասն դօսացեալ ձեռինն	Չ.	6
Վասն առաքելոցն համարոյ	Չ.	13
Վասն երանութեանցն	Չ.	20
Վասն հարիւրապետին	է.	2
Վասն որդւոյ այրւոյն	է.	12
Վասն որոց առաքեցանն ՚ի Յովհաննէ	է.	19
Վասն օծանելոյ զաւերն մեռնաւն	է.	38
Վասն առակի սերմնացանին	Ծ.	5
Վասն սաստեւոյ ջուրցն	Ծ.	24
Վասն՝ որ ունէր զլեգէոյնն	Ծ.	27
Վասն դատեր ժողովրդապետին	Ծ.	41
Վասն տեռատես կնոջն	Ծ.	43
Վասն առաքելոյ զերկոտասանն	Թ.	2
Վասն հինգ հացիցն, և երկու ձկանցն	Թ.	13
Վասն ցաշակերտան հարցանելոյ	Թ.	18
Վասն այլակերպութեանն Յիսուսի	Թ.	29
Վասն լուսնահարին	Թ.	39

Վասն խորհելոյ թէ ո՞վ մեծ իցէ	Թ.	46
Վասն չտալոյն հրաման զկնի երթալ	Թ.	57
Վասն երևեցուցանելոյ զեօթանասու՛նս	Ժ.	1
Վասն հարցանելոյ օրինականին	Ժ.	23
Վասն անկելոյն 'ի ձեռս աւազակաց	Ժ.	30
Վասն Մարիամու և Մարթայի	Ժ.	38
Վասն յաղօթս կալոյն	Ժա.	1
Վասն խուլ դիւիին	Ժա.	14
Վասն՝ որ կինն ձայն եբարձ 'ի Ժողովրդեանն	Ժա.	27
Վասն նշան խնդրելոյն	Ժա.	29
Վասն՝ որ Փարիսեցին կոչեաց զսէրն	Ժա.	37
Վասն վայ տալոյ օրինականացն	Ժա.	46
Վասն խմորոյ Փարիսեցւոցն	Ժբ.	1
Վասն բաժանելոյ զինչսն ընդ եղբօրն	Ժբ.	13
Վասն ստղաբերելոյ անգոյ մեծատանն	Ժբ.	16
Վասն Գալիլեացւոցն՝ և որոց 'ի Սելուլամ, և վասն թզենւոյն	Ժգ.	1
Վասն կարկամեալ կնոջն այսահարի	Ժգ.	11
Վասն առակացն	Ժգ.	19
Վասն՝ թէ սակաւք իցենն որ ասլրելոց իցեն	Ժգ.	23
Վասն՝ որք ասացին ցՅիսուս զհերովդէէ	Ժգ.	31
Վասն՝ որ ջրգողեալ էր	Ժգ.	2
Վասն՝ որք սիրենն զնախագահս	Ժգ.	7
Վասն կոչելոյն յընթրիսն	Ժգ.	12
Վասն շինելոյ աշտարակին	Ժգ.	28
Վասն հարիւր ոչխարացն	Ժե.	4
Վասն անառակ որդւոյն	Ժե.	11
Վասն անիրաւ տնակսին	Ժզ.	1
Վասն մեծատանն, և Ղազարու	Ժզ.	19
Վասն տանն բորոտացն	Ժէ.	12
Վասն անիրաւ դատաւորին	Ժը.	2
Վասն Փարիսեցւոյն և մաքսաւորին	Ժը.	10
Վասն հարցանելոյ մեծատանն զՅիսուս	Ժը.	18
Վասն կուրին	Ժը.	35
Վասն Զաբէոսի	Ժթ.	2
Վասն գնալոյ առնուլ իւր թագաւորութիւն և դառնալ	Ժթ.	12

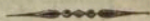
Վասն առնելոյ զտասն Տնասն	ԺԹ.	13
Վասն յաւանակին	ԺԹ.	30
Վասն հարցանելոյ քահանայիցն զտէր	Ե.	1
Վասն առակի այգւոյն	Ե.	9
Վասն դահէկանին	Ե.	23
Վասն Սադուկեցւոցն	Ե.	27
Վասն թէ զիարդ է որդի Դաւթի Քս	Ե.	41
Վասն երկու լումայի այրւոյն	ԻԾ.	2
Վասն հարցման կառարածին	ԻԾ.	7
Վասն զատկին	ԻԾ.	1
Վասն վիճելոյն՝ թէ ո՞վ մեծ իցէ	ԻԾ.	24
Վասն խնդրելոյն սատանայի փորձել զՍիմոն	ԻԾ.	31
Վասն նախատանաց Հերովդի	ԻԿ.	11
Վասն կոծելոյ կանանցն	ԻԿ.	27
Վասն ապաշխարելոյ աւաղակին	ԻԿ.	40
Վասն խնդրելոյ զտէրունական մարմինն	ԻԿ.	52
Վասն իւղաբեր կանանցն	ԻԿ.	1
Վասն Կղէովպեանցն	ԻԿ.	13
Վասն համբառնալոյն տեսուն	ԻԿ.	51

Ե Ի Ե Տ Ե Ր Ե Ն

ԸՍՏ ԳՆՈՒԿԸՍՈՒ

ԳԻՆ

- 1 ՔԱՆԶԻ բազումք յօժարեցին վերըստին կարգել զպատմութիւնն վասն իրացն հաստատելոց 'ի մեզ :
- 2 Արպէս աւանդեցին մեզ որ 'ի սկզբանէ ահանատեաք և սպասաւորք եղէն բանին :
- 3 Ամ եղև և ինձ որ 'ի սկզբանէ զհետերթեալ էի ամենայնի՝ ճշմարտութեամբ կարգաւ զրել քեզ, քաջդ (Թ)էօփիլէ :
- 4 Օ՛ի ծանիցես զբանիցն՝ որոց աշակերտեցար, զճշմարտութիւնն :
- 5 Եւ եղև յաւուրս հերովդի արքայի հրէաստանի, քահանայ ոմն անուն Օ աքարիա 'ի դասակարգէ Մբիայ, և կին նորա 'ի դատերաց Մհարովնի, և ա-

նուն նորա Աղիսաբէթ :

Ալ էին արդարք երկոքին առաջի Մատու 6
ծոյ, գնային յամենայն պատուիրանս և
յիրաւունս տեառն անարատք :

Ալ ոչ գոյր նոցա որդեակ, քանզի Աղի- 7
սաբէթ ամուլ էր, և երկոքեան ան-
ցեալ էին զաւուրքք իւրեանց :

Ալ եղև ՚ի քահանայանալն նորա ըստ 8
կարգի աւուրցն հասանելոյ առաջի ՄՄ,
Մատ օրինի քահանայութեանն՝ եհաս 9
նմա խունկ արկանել մտեալ ՚ի տաճարն
տեառն :

Ալ ամբազմութիւն ժողովրդեանն կային 10
յաղօթս արտաքոյ՝ ՚ի ժամ խնկոցն :

Ալ երևեցաւ նմա հրեշտակ տեառն, զի 11
կայր ընդ աջմէ սեղանոյ խնկոցն :

Ալ խոռովեցաւ Օաքարիա իբրև ետես, 12
և անկաւ ահ ՚ի վերայ նորա :

Մէ ցնա հրեշտակն տեառն. մի երկնչիւր 13
Օաքարիա, զի լսելի եղեն աղօթք քո,
և կինք քո Աղիսաբէթ ծնցի քեզ որդի
և կոչեսցես զանուն նորա Յովհաննէս :

Ալ եղիցի քեզ ուրախութիւն և ցնծու- 14
թիւն, և բազումք ՚ի ծննդեան նորա
խնդասցեն :

Օ ՚ի եղիցի մեծ առաջի տեառն, և զինի 15
և օղի մի արբցէ, և հոգւով սրբով լցցի
անդատին յորովայնէ մօր իւրոյ :

- 16 Եւ զլազուամն յորդուոցն Խորայելի դար-
ձուսցէ 'ի տէր Լստուած իւրեանց :
- 17 Եւ ինքն եկեսցէ առաջի նորա հոգևով
զօրութեամբ Եղիայի, դարձուցանել ըզ-
սիրտս հարց յորդիս, և զանհաւանս ի-
մաստութիւն արդարոց, պատրաստել
տեառն ժողովուրդ կազմեալ :
- 18 Եւ ասէ () քբարիա ցհրեշտակն . և իւ
գիտացից զայդ, զի ես ծեր եմ և կին
իմանցեալ զաւուրբք իւրովք :
- 19 Պատասխանի ետ հրեշտակն և ասէ
ցնա . ես եմ Վաբբիէլ՝ որ կամ առաջի
Լստուծոյ, և առաքեցայ խօսել ընդ քեզ
և աւետարանել քեզ զայդ :
- 20 Եւ ահա եղիցիս համր, և մի կարաս-
ցես խօսել մինչև ցօրն յորում այդ լի-
նիցի, փոխանակ զի ոչ հաւատացեր բա-
նից իմոց որք լցցին 'ի ժամանակի իւ-
րեանց :
- 21 Եւ ժողովուրդն ական ունէր () քբարիայ,
և զարմանային ընդ յամենն նորա 'ի
տաճարին :
- 22 Եւ իբրև ել՝ ոչ կարէր խօսել ընդ նոսա .
և իմացան թէ տեսիլ ետես 'ի տաճա-
րին . և նա նշանացի խօսէր ընդ նոսա և
կայր պապանձեալ :
- 23 Եւ եղև իբրև լցան աւուրբ պաշտաման
նորա, գնաց 'ի տուն իւր :

Եւ յետ աւուրցն այնոցիկ յղացաւ Եւ 24
 զիսաբեթ կինն նորա , և թաքուցանէր
 զանձն ամիսս հինգ և ասէր .

Օհնչ գործ գործեաց ընդ իս տէր յա 25
 ուրս՝ յորս հայեցաւ յիս բառնալ զնա-
 իսատինս իմ՝ի մարդկանէ :

Եւ յամսեանն վեցերորդի առաքեցաւ 26
 Վաբրիէլ հրեշտակ յԱստուծոյ ՚ի քա-
 ղաք մի Վալիլեացոց , որում անուն էր
 Վաղարեթ ,

Եւ կոյս խօսեցեալ առն , որում անուն 27
 էր Յովսէփ՝ ՚ի տանէ Վաւթի , և ա-
 նուն կուսին Սարիամ :

Եւ եկեալ առ նա ասէ , ուրախ լեր բեր 28
 կրեալդ , տէր ընդ քեզ :

Եւ նա ընդ բանսն խոովեցաւ և խորհէր 29
 ընդ միտս թէ որպիսի ինչիցէ ողջոյնս այս :

Եւ ասէ ցնա հրեշտակն . մի երկնչիր 30
 Սարիամ , զի գտեր շնորհս յԱստուծոյ :

Եւ ահա յղասջիր և ծնցես որդի , և 31
 կոչեսցես զանունն նորա Յիսուս :

Վա եղիցի մեծ , և որդի բարձրելոյ կո- 32
 չեսցի . և տացէ նմա տէր Վճ զաթուն
 Վաւթի հօր նորա , և թագաւորեսցէ ՚ի
 վերայ տանն Յակովբայ ՚ի յաւիտեանս :

Եւ թագաւորութեանն նորա վախճան 33
 մի լիցի :

Եւ ասէ Սարիամ ցհրեշտակն , զիա՛րդ 34

- լինիցի ինձ այդ, քանզի զայր ոչ զիտեմ :
- 35 Պատասխանի ետ հրեշտակն և ասէ ցնա. հոգի սուրբ եկեսցէ 'ի քեզ, և զօրութիւն բարձրելոյն հովանի լիցի 'ի վերայ քո. քանզի և որ ծնանելոցն է 'ի քէն՝ սուրբ է, և որդի Լստուծոյ կոչեսցի :
- 36 Եւ ասա Նղիսաբեթ աղգական քո՝ և նա յղի է 'ի ծերութեան իւրում, և այս վեցերորդ ամիս է նորա՝ որ ամուլն կոչեցեալ էր :
- 37 Օ՛ի ոչ տկարացի առ յԱՅ անբան :
- 38 Եւ ասէ Սարիամ. ասաւասիկ կամ աղախին տեառն, եղիցի ինձ ըստ բանի քում. և գնաց 'ի նմանէ հրեշտակն :
- 39 Յարուցեալ Սարիամ յաւուրսն յայնտսիկ, գնաց 'ի լեռնակողմն փութապէս 'ի քաղաքն Յուդայ :
- 40 Եւ եմուտ 'ի տուն Օպքարիայ, և ետ ողջոյն Նղիսաբեթի :
- 41 Եւ եղև իբրև լուաւ զողջոյնն Սարիամու Նղիսաբեթ, խաղաց մանուկն յորովայնի նորա. և լցաւ Նղիսաբեթ հոգւով սրբով :
- 42 Եւ 'ի ձայն բարձր աղաղակեաց և ասէ. օրհնեալ ես դու 'ի կանայս, և օրհնեալ է պտուղ որովայնի քո.
- 43 Եւ ուստի է ինձ այս զի եկեսցէ մայր տեառն իմոյ առ իս :

Օ ի ահաւասիկ իբրև եղև ձայն ող- 44
ջունի քո յահանջս իմ, խաղաց ցնծա-
լով մանուկս յորովայնի իմում:

Եւ երանի որ հաւատայցէ եթէ եղիցի 45
կատարումն ասացելոցս նմա 'ի տեառնէ:

Եւ ասէ Մարիամ. Մեծացուցէ անձն 46
իմ զտէր:

Եւ ցնծացաւ հոգի իմ յԱ՛ծ փրկիչ իմ: 47

Օ ի հայեցաւ 'ի խոնարհութիւն աղա- 48
խնոյ իւրոյ. զի ահա յայսմ հետէ երա-
նեցեն ինձ ամենայն ազգք:

Օ ի արար ինձ մեծամեծս հզօրն, և սք 49
է անուն նորա:

Եւ ողորմութիւն նորա ազգաց յազգս 50
երկիւղածաց իւրոց:

Մարար զօրութի բաղկաւ իւրով, ցրուեաց 51
զամբարտաւանս մտօք սրտից իւրեանց:

Քակեաց զհզօրս յաթուոց և բար- 52
ձրացոյց զխոնարհս:

Օ քաղցեալս լցոյց բարութեամբ, և 53
զմեծատունս արձակեաց ունայնս:

Պաշտպանեաց Մարայելի ծառայի իւ- 54
րում՝ յիշել զողորմութիւնս:

Սրպէս խօսեցաւ առ հարս մեր՝ Մբրա- 55
համու և զաւակի նորա յաւիտեան:

Եկաց Մարիամ առ նմա իբրև ամիսս 56
երիս, և դարձաւ 'ի տուն իւր:

Եւ Եղիսաբէթի լցան ժամանակք ծը- 57

նանելոյ, և ծնաւ որդի :

- 58 Եւ լուան որ շուրջ զնովաւ էին՝ և ազգատոհմնն, զի մեծ արար տէր զողորմութի իւր ընդ նմա . և խնդային ընդ նմա :
- 59 Եւ եղև յաւուրն ութերորդի՝ եկին թլիատել զմանուկն, և կոչէին զնա յանուն հօր իւրոյ Օաբարիա :
- 60 Պատասխանի ետ մայր նորա և ասէ . ոչ, այլ կոչեսցի Յովհաննէս :
- 61 Եւ ասէն ցնա . քանզի ոչ որ է յազգի բում, որոյ կոչի անուն Յովհաննէս :
- 62 Կնարկէին հօրն նորա թէ զինչ կամիցի կոչել զնա :
- 63 Եւ խնդրեաց տախտակ, գրեաց և ասէ, Յովհաննէս է անուն դորա . և զարմացան ամենեքին :
- 64 Եւ բացաւ բերան նորա վաղվաղակի և լեզու նորա, և խօսէր և օրհնէր զՎՃ :
- 65 Եւ եղև ահ ՚ի վերայ ամենեցուն որ լսէին զայս, և որ շուրջ բնակեալ էին զնոքօք . և ընդ ամենայն լեռնակողմն չրէաստանի պատմէին ամենայն բանքս այսօրիկ :
- 66 Եւ եղին ամենեքեան որ լսէինն ՚ի սիրտս իւրեանց, և ասէին . զինչ լինիցի մանուկս այս . և ձեռն ին էր ընդ նմա :
- 67 Եւ Օաբարիա հայր նորա լցաւ հոգւով սրբով, մարգարէացաւ և ասէ :

() ԲՆՏԵԱԼ տէր Մտուած Խարայելի, զի 68
յայց ել մեզ, և արար փրկութիւն ժո-
ղովրդեան իւրում:

Եւ յարոյց եղջիւր փրկութեան մեզ 'ի 69
տանէ Պաւթի ծառայի իւրոյ:

Որպէս խօսեցաւ բերանով սրբոց՝ որ 70
յաւիտենից մարգարէքն նորա էին:

Փրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց, և 'ի 71
ձեռաց ամենայն ատելեաց մերոց:

Ղենել ողորմութիւն ընդ հարս մեր, և 72
յիշել զուխտն իւր սուրբ:

() Երգումն զոր երգուաւ Մբրահամու 73
հօր մերում՝ տալ մեզ:

Ղանց երկիւղի, 'ի ձեռաց թշնամեաց 74
մերոց փրկեալս: Պաշտել զնա

Որբութեամբ և արդարութեամբ առա- 75
ջի նր զամենայն աւուրս կենաց մերոց:

Եւ դու մանուկ, մարգարէ բարձրելոյ 76
կոչեաջիր. զի երթիցես առաջի երեսաց

տն պատրաստել զճանապարհս նորա:

Տալ գիտութիւն փրկութեան ժողովրդ- 77
դեան նորա, 'ի թողութի մեզաց նոցա:

Սանս գթութեանց ողորմութեան Մտ- 78
տուծոյ մերոյ, որովք այց արասցէ մեզ

արեգակն 'ի բարձանց:

Երևել որոց 'ի խաւարի և 'ի ստուերս 79
մահու նստէին, ուղղել զօտս մեր 'ի ճա-
նապարհս խաղաղութեան:

80 Եւ մանուկն աճէր և զօրանայր հոգւով,
և էր յանապատս մինչև յօր երևելոյ
նորա Խարայելի :

ԳՎ. Բ

1 Եւ եղև ընդ աւուրսն ընդ այնոսիկ եւ
հրաման յ()գոստոս կայսերէ՝ աշխար-
հագիր առնել ընդ ամենայն տիեզերս :

2 Եւս առաջին աշխարհագիր եղև 'ի դա-
տաւորութեան Բորւոց Կիւրենեայ :

3 Եւ երթային ամենեքեան մտանել յաշ-
խարհագիր յիւրաքանչիւր քաղաքի :

4 Եւ Յովսէփ 'ի Գալիլէէ 'ի քաղաքէ
Վազարեթէ՝ 'ի հրէաստան 'ի քաղաք
Վաւթի, որ կոչի Վեթղէհէմ. վասն լի-
նելոյ նորա 'ի տանէ և յազգէ Վաւթի,

5 Ստանել յաշխարհագիր Սարեմաւ հան-
գերձ՝ զոր խօսեալն էր նմա և էր յղի :

6 Եւ եղև 'ի հասանելն նոցա անդր, լցան
աւուրք ծնանելոյ նորա :

7 Եւ ծնաւ զսրդին իւր զանդրանիկ, և
պատեաց 'ի խանձարուրս և եդ զնա 'ի
մնուր, զի ոչ գոյր նոցա տեղի յիջևանին :

8 Եւ հովիւք էին 'ի տեղւոջն յայնմիկ
բացօթեազք, որ պահէին զպահպանու-
թիւնս գիշերոյ հօտից իւրեանց :

9 Եւ հրեշտակ տեառն երևեցաւ նոցա,
և փառք տեառն ծագեցին առ նոսա. և

Երկեան երկիր լ մեծ :

Եւ ասէ ցնոսա հրեշտակն . մի երկնչիք , 10
զի ահաւասիկ աւետարանեմ՝ ձեզ ու-
րախութիւն մեծ որ եղիցի ամենայն
ժողովրդեանն :

Օր ծնաւ ձեզ այսօր փրկիչ , որ է օ . 11
ձեալ տէր՝ ի քաղաքի Վաւթի :

Եւ այս նշանակ ձեզ . գտանիցէք մանուկ 12
պատեալ ի խանձարուրս , և եղեալ ի
մուր :

Եւ յանկարծակի եղև ընդ հրեշտակին 13
ընդ այնմիկ բաղմութիւն զօրաց երկնա-
ւորաց , որ օրհնէին զՎստուած և ասէին .

Փառք ի բարձունս Վճ , և յերկիր խա- 14
ղաղութիւն , ի մարդիկ հաճութիւն :

Եւ եղև իբրև վերացան ի նոցանէ 15
հրեշտակքն յերկինս , ասէն ցմիսեանս
հովիւքն . եկայք երթիցուք մինչև
ց՛եթղէհէմ , և տեսցուք զի՛նչ է բանս
այս որ եղև , զոր տէր եցոյց մեզ :

Եւ եկին փութանակի , և գտին զՎ՛ա . 16
րիամ և զԳոլսէփ և զմանուկն եղեալ
ի մուր :

Եւ ծանեան վասն բանին որ ասացաւ 17
նոցա զմանկանէն :

Եւ ամենեքեան որ լսէին , զարմանային 18
վասն բանիցն զոր խօսեցան ընդ նոսա
հովիւքն :

- 19 Եւ յարիամ զամենայն զբանս զայստօսիկ պահէր, և խելամուտ լինէր ՚ի սրտի իւրում:
- 20 Եւ դարձան հովիւքն, փառաւոր առնելին և օրհնելին զԿատուած, վասն նմի զոր լուան և տեսին. ո՞նչ պատմեցաւ նոցա:
- 21 Եւ իբրև լցան աւուրք ութ թլփատել զնա, և կոչեցաւ անուն նորա Քիսուս, որ կոչեցեալն էր ՚ի հրեշտակէն՝ մինչև յղացեալ էր զնա յորովայնի:
- 22 Եւ իբրև լցան աւուրք սրբութեան նոցա ըստ օրինացն Կովսեսի, ածին զնա յարուսաղէմ յանդիման առնել նոն:
- 23 Արպէս և գրեալ է յօրէնս տեառն, թէ ամենայն արու որ բանայ զարգանդ՝ սուրբ տեառն կոչեսցի:
- 24 Եւ տալ պատարագս՝ ըստ ասացելոյն յօրէնս տեառն, զոյգս տատրակաց, կամ երկուս ձագս աղաւնեաց:
- 25 Եւ ահա այր մի էր յԷմ, որոյ անուն էր Կիմօն. և էր այրն այն արգար և երկիւղած, և ակն ունէր մխիթարութեն յարայելի, և հոգի նք էր ՚ի նմա:
- 26 Եւ էր նորա հրամանն առեալ ՚ի հոգւոյն սրբոյ՝ մի տեսանել զմահ մինչև տեսցէ զօժեալն տեառն:
- 27 Եւ եկն հոգւոյն ՚ի տաճարն, և իբրև ածին ծնողքն զմանուկն Քիսուս՝ առնել

նց ըստ սովորութե օրինացն 'ի վր նր :
 Եւ նա առնկալաւ զնա 'ի զիրկս իւր , 28
 և օրհնեաց զԱստուած և ասէ .

Ըրդ արձակես զճառայս քո տէր ըստ 29
 բանի քում 'ի խաղաղութիւն :

Օ ի տեսին աչք իմ զիրկութիւն քո : 30

Օ որ պատրաստեցեր առաջի ամենայն 31
 ժողովրդոց :

Ի յս 'ի յայտնութիւն հեթանոսաց , և 32
 փառս ժողովրդեան քում Եսրայելի :

Եւ էին հայրն և մայր նորա զարմացեալ 33
 'ի վերայ բանիցն , որ խօսէին զնմանէ :

Եւ օրհնեաց զնոսա Սիմէոն , և ասէ 34
 ցԱրիամ մայր նորա . ահա սա կայ 'ի

զլորումն և 'ի կանգնումն բազմաց 'ի մէջ
 Եսրայելի , և 'ի նշան հակառակութե :

Եւ ընդ քո խկ անձն անցցէ սուր , զի 35
 յայտնեցին 'ի բազում սրտից խոր-

հուրդք :

Եւ անդ էր Ըննա մարգարէ՝ դուստր 36
 Փանուելի յազգէ Ըսերայ . սա ինքն ան-

ցեալ էր զաւուրբք բազմօք՝ կեցեալ ընդ
 առն ամս եօթն 'ի կուսութենէ իւրմէ :

Եւ էր այրի ամաց իբրև ութսուն և 37
 չորից . որ ոչ մեկնէր 'ի տաճարէն , այլ

պահօք և աղօթիւք պաշտէր զցայգ և
 զցերեկ :

Եւ սա 'ի նմին ժամու յարուցեալ գո 38

Հանայր զտեառնէ, և խօսէր զնմանէ
ընդ ամենեսին որ ակն ունէին փրկու-

թեանն Արուսաղէմի :

39 Ա իբրև կատարեցին զնմ ըստ օրինացն
տեառն, դարձան անդրէն 'ի Վալիլէա
'ի քաղաքն իւրեանց՝ Աղաբեթ :

40 Ա մանուկն աճէր և զօրանայր լի իմաս-
տութբ. և շնորհք Այ էին 'ի վր նորա :

41 Ա երթային ծնողքնորա ամի ամի Այ-
րուսաղէմ 'ի տօն զատկին :

42 Ա իբրև եղեն նորա ամք երկօտասան,
յեւանել նոցա Արուսաղէմ ըստ սովո-
րութեան տօնին :

43 Ա կատարել զաւուրսն և զառնալ ան-
դրէն, մնաց Յիսուս մանուկն Այրու-
սաղէմ. և ոչ գիտացին ծնողքն նորա :

44 Արծէին զնմանէ թէ ընդ ուղեկիցսն
իցէ. եկին իբրև աւուր միոյ ճանապարհ
և խնդրէին զնա ընդ զրացիսն և ընդ
ծանօթս :

45 Ա իբրև ոչ գտին, դարձան անդրէն
Այրուսաղէմ խնդրել զնա :

46 Ա եղև յետ երից աւուրց՝ գտին զնա 'ի
տաճարին, զի նստէր ընդ վարդապետան-
լսէր 'ի նոցանէ և հարցանէր զնոսա :

47 Օարմանային ամենէքեան որ լսէին 'ի
նմանէ՝ ընդ իմաստութիւնն և ընդ սա-
տասխանիս նորա :

Եւ իբրև տեսին զնա՝ սքանչացան, և ա- 48
սէ ցնա մայրն իւր . որդեակ, զի՛նչ գործ
գործեցեր դու ընդ մեզ . ահաւասիկ
հայր քո և ես տառապեաք խնդրեաք
զքեզ :

Եւ ասէ ցնոսա . զի՛ խնդրէիք զիս, ոչ 49
գիտէիք եթէ 'ի տան հօր խնոյ պարտ է
ինձ լինել :

Եւ նոքա ոչ իմացան զբանն զոր խօսե- 50
ցաւ ընդ նոսա :

Եւ էջ ընդ նոսա, և գնաց 'ի Վաղա- 51
րեթ . և էր նոցա հնազանդ, և մայր
նորա սրահեր զամենայն զբանսն 'ի սրտի
իւրում :

Եւ Յիսուս զարդանայր իմաստութիւն և 52
հասակաւ, և շնորհօք յԼստուծոյ և 'ի
մարդկանէ :

ԳՎ . Գ

Ի հնգետասաներորդի ամի տէրութեն 1
Տիբերեայ կայսեր, 'ի դատաւորութեան
Հրէաստանի Պիղատոսի Պոնտացոյ,
և 'ի չորրորդպետութեան Վալիլեացոց
Հերովդի, և 'ի Փիլիպպոսի եղբօր նո-
րա չորրորդպետութեան Խտուրացոց և
Տրաքոնացոց աշխարհին, և 'ի չորրորդ-
պետութեան Իլսսանեայ Լքիլենա-
ցոյ :

- 2 Եւ 'ի քահանայապետութե Մենայի և
 կայիափայ եղև բան Մ.Յ'ի վր Յուհան-
 նու որդւոյ Օ աքարիայ՝ յանապատի անդ :
- 3 Եւ եկն յամենայն կողմն Յորդանանու
 քարոզել մկրտութիւն ասպաշխարութե
 'ի թողութիւն մեղաց :
- 4 Որպէս և գրեալ է 'ի գիրս պատգամաց
 կսայեայ մարգարէի . ձայն բարբառոյ
 յանապատի , պատրաստ արարէք զձա-
 նապարհ տեառն , ուղիղ արարէք զչա-
 ւիղս նորա :
- 5 Մենայն ձորք լցցին , և ամենայն լերինք
 և բլուրք խոնարհեցցին . և եղիցին դը-
 ժուարինքն 'ի դիւրինս , և առապարքն
 'ի հարթ ճանապարհս :
- 6 Եւ տեսցէ ամենայն մարմին զփրկու-
 թիւն Մատուծոյ :
- 7 Եւ ասէ ցժողովուրդսն ելեալս մկրտիլ
 'ի նմանէ . ծնունդք իժից , ո՞ եցոյց ձեզ
 փախչել 'ի բարկութենէն որ գալոց է :
- 8 Մարէք այսուհետև պտուղս արժանի
 ասպաշխարութեան . և մի սկսանիցիք ա-
 սել՝ եթէ ունիմք հայր զՄ.բրահամ .
 զայս ասեմ՝ ձեզ , եթէ կարող է Մատուծ
 'ի քարանցս յայցանէ յարուցանել որ-
 ղիս Մ.բրահամու :
- 9 Իայց ասաւ ասիկ տապար առ արմին
 ծառոց կայ . ամենայն ծառ որ ոչ առնէ

զպտուղ բարւոք, հատանի և 'ի հուր
արկանի :

Հարցանէին զնա ժողովուրդքն և ասէին . 10
խսէ արդ զի՞նչ գործեսցուք :

Պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա, ոյր ի 11
ցեն երկու հանդերձք՝ տացէ զմին այնմ
ոյր ոչն գուցէ . և ոյր կայցէ կերակուր՝
նոյնպէս արասցէ :

Եկին և մաքսաւորք մկրտիլ, և ա 12
սեն ցնա . վարդապետ, զի՞նչ գործես-
ցուք :

Եւ նա ասէ ցնոսա . մի ինչ աւելի քան 13
զհրամայեալն ձեզ առնիցէք :

Հարցանէին զնա և զինուորքն և ա 14
սէին . և մեք զի՞նչ գործեսցուք . ասէ
ցնոսա, մի զոք խուիցէք և մի զոք
զրպարտիցէք, շատ լիցին ձեզ թոշակքն
ձեր :

Մինչ ակն ունէր ժողովուրդն և խոր 15
հէին ամենեքեան 'ի սիրտս իւրեանց վն

Յովհաննու միթէ սա իցէ Քրիստոսն,
Պատասխանի ետ ամենեցուն և ասէ . 16

եա մկրտեմ զձեզ ջրով, բայց գայ զօրա-
գոյն քան զիս, զորոյ չեմ բաւական բառ-
նալ զկօշիկս . նա մկրտեսցէ զձեզ հո-
գւով սրբով և հրով :

Որոյ հեծանոցն 'ի ձեռին իւրում սրբել 17
զկալ իւր և ժողովել զցորեանն 'ի շտե-

մարանս իւր, և զյարդն այրեսցէ ան-
շէջ հրով:

- 18 Բազում և այլ ինչ մխիթարուածեամբ
աւետարանէր ժողովրդեանն:
- 19 Բայց Հերովդէս չորրորդապետ յանդի-
մանեալ ՚ի նմանէ վասն Հերովդիայ
կնոջ եղբօր իւրոյ՝ և վասն ամենայն ջա-
րեացն զոր գործեաց Հերովդէս,
- 20 Յաւել և զայն ևս ՚ի վերայ ամենայնի .
և եդ ՚ի բանտի զՅովհաննէս:
- 21 Եւ եղև ՚ի մկրտիլ ամենայն ժողովրդ-
դեանն, և ընդ Յիսուսի մկրտիլն և կալ
յաղօթս, բանալ երկնից,
- 22 Եւ իջանել հոգւոյն սրբոյ մարմնաւոր
տեսլեամբ իբրև զաղաւնի ՚ի վերայ նո-
րա, և գալ ձայն յերկնից որ ասէր, դու
ես որդի իմ սիրելի՛ ընդ քեզ հաճեցայ:
- 23 Եւ ինքն Յիսուս էր ամաց իբրև երես-
նից, սկսեալ՝ որոց որպէս կարծէր որդի
Յովսեփայ: Որ Յակովբայն, որ Հե-
ղեայն, որ Սատաթեայն:
- 24 Որ Գլեայն, որ Սեղբեայն, որ Յան-
նեայն, որ Յովսեփայն:
- 25 Որ Սատթեայն, որ Մովսայն, որ Վա-
ւումայն, որ Վսղեայն, որ Վանգեայն:
- 26 Որ Սաաթայն, որ Սատտաթայն, որ
Սեմեայն, որ Յովսեփեայն, որ Յովդայն:
- 27 Որ Յովնանայն, որ Րեսայն, որ Օջրաբա-

- բելին, որ Սաղաթիւելին, որ Ներեայն :
 Որ Սեղբեայն, որ Լգդեայն, որ Կով 28
 սամայն, որ Լղմովդադայն, որ Լըրայն :
 Որ Յեսուայն, որ Լղիաղարայն, որ Յով 29
 ըամայն, որ Սատթայն, որ Գլեայն :
 Որ Սիմէոնին, որ Յուդային, որ Յովսե 30
 վայն, որ Յովնամայն, որ Լղեկիմայն :
 Որ Սեղթայն, որ Սեննայն, որ Սատտա 31
 թայն, որ Նաթանայն, որ Գաւթին :
 Որ Յեսսեայն, որ Ովբեդայն, որ Բոտ 32
 սայն, որ Սաղմովնայն, որ Նասսովնին :
 Որ Լմինադաբայն, որ Լըրամայն, որ 33
 Լգմեայն, որ Լնեայն, որ Լարովմայն,
 որ Փարեսին, որ Յուդային :
 Որ Յակովբայն, որ Խաճակայն, որ 34
 Լբրաճամունն, որ Թարային, որ Նա-
 քովրայն :
 Որ Սերուբայն, որ Ուադաւայն, որ Փա 35
 ղեկայն, որ Լբերայն, որ Սաղային :
 Որ Կայնանայն, որ Լըրիաքսադայն, որ 36
 Սեմայն, որ Նոյին, որ Գամեբայն :
 Որ Սաթուսաղային, որ Լնովբայն, որ 37
 Յարեդին, որ Սաղաղէելին, որ Կայնա-
 նայն :
 Որ Լնովսայն, որ Սեթայն, որ Լգա 38
 մայն, որ Լստուծոյն :

ԳՎ. Գ.

- 1 Եւ Յիսուս լի հոգևով սրբով դարձաւ
'ի Յորդանանէ, և վարէր հոգևովն յա-
նապատ,
- 2 Եւ ուրս քառասուն փորձեալ 'ի սատա-
նայէ, և ոչ եկեր և ոչ արբ յաւուրսն
յայնոսիկ. և 'ի կատարելն նոցա քաղ-
ցեալ :
- 3 Եւ ասէ ցնա սատանայ. եթէ որդի ես
Լ'Յ, ասա քարիդ այդմիկ զի հաց լիցի :
- 4 Պատասխանի ետ նմա Յիսուս և ասէ .
զրեալ է, եթէ ոչ հացիւ միայն կեցցէ
մարդ, այլ ամենայն բանիւ Լ'ստուծոյ :
- 5 Եւ հանեալ զնա 'ի լեառն մի բարձր՝
եցոյց նմա զամենայն թագաւորութիւնս
աշխարհի 'ի վայրկեան ժամանակի :
- 6 Եւ ասէ ցնա սատանայ, քեզ տաց զայս
ամենայն իշխանութիւն և զիառս տո-
ցա, զի ինձ տուեալ է՝ և ում կամիմ
տամ զսա :
- 7 Եւ որդ դու եթէ անկեալ երկիր պագանի-
ցես առաջի իմ, քեզ եղիցի ամենայն :
- 8 Պատասխանի ետ նմա Յիսուս և ասէ .
զրեալ է, երկիր պագցես տեառն Լ'ստու-
ծոյ քում, և զնա միայն պաշտեսցես :
- 9 Եւ աժ զնա Ղըրուսաղէմ, և կացոյց 'ի
վերայ աշտարակի տաճարին, և ասէ

ցնա . եթէ որդի ես Մատուծոյ , անկ
զքեզ աստի 'ի վայր :

Օի գրեալ է , եթէ հրեշտակաց իւրոց 10
պատուիրեալ է վասն քո՝ պահել զքեզ :

Օի 'ի վերայ ձեռաց բարձցեն զքեզ , 11
մի երբէք հարցես զբարի զոսն քո :

Պատասխանի ետ նմա Յս և ասէ . ասա 12
ցեալ է , թէ ոչ փորձեսցես զտէր Մծ քո :

Եւ կատարեալ զամենայն փորձութիւնն 13
սատանայի , 'ի բաց եկաց 'ի նմանէ առ
ժամանակ մի :

ԲԿ Եւ դարձաւ Յիսուս զօրութեամբ հո 14
գւոյն 'ի Վաղիլեա , և ել համբաւ զնմա .
նէ ընդ ամենայն կողմանս գաւառին :

Եւ նա ուսուցանէր 'ի ժողովուրդս նոցա 15
փառաւորեալ յամենեցունց :

Եւ եկն 'ի Վաղարեթ՝ ուր սնեալն էր . 16
և եմուտ ըստ սովորութեան իւրում յա-
ւուրն շաբաթուց 'ի ժողովուրդն :

Եւ ետուն նմա զիրս զՆսայեայ մար- 17
գարէի , և յարեաւ ընթեռնուլ . և ի-
բրև եբաց զգիրսն՝ եգիտ զայն տեղի
յորում գրեալն էր .

Հոգի տեառն 'ի վերայ իմ , վասն որոյ 18
և օծ իսկ զիս . աւետարանել աղքատաց
առաքեաց զիս , բժշկել զբեկեալս սրբ-
տիւք :

Վարողել գերեաց զժողութիւն , և 19

կուրաց տեսանել . արձակել զվիրաւորս
'ի ԹողուԹիւն , քարոզել զտարեկան
տեսաւն ընդունելի :

20 Եւ խփեալ զգիրսն՝ ետ ցպաշտօնեայն
և նստաւ , և ամենեցուն որ 'ի Թողուլըր-
դեանն էին աչք՝ 'ի նա հայէին :

21 Եւ սկսաւ ասել ցնոսա . այսօր լցան
զիրքս այս յականջս ձեր :

22 Եւ ամենեքին վկայէին նմա , և զարմա-
նային ընդ բանս շնորհացն որ ելանէին
'ի բերանոյ նորա , և ասէին . ո՛չ սա է
որդին { Յովսեփայ :

23 Եւ ասէ ցնոսա . ապաքէն ասիցէք առ
իս զառակս զայս , բժիշկ բժշկեա
զանձն քո . որչափ լուաք զոր արարեր 'ի
Վափառնաում , արա և աստ 'ի քում
գաւառի :

24 Եւ ասէ . ամէն ասեմ ձեզ , Թէ չէ մար-
գարէ ընդունելի 'ի քաղաքի իւրում :

25 Եւ դարև ասեմ ձեզ , զի բազում այրիք
էին յաւուրս Եղիայի 'ի մէջ Խորայելի՝
յորժամ փակեցանն երկինք զերիս ամս
և զվեց ամիս . և եղև սով մեծ ընդ
ամենայն երկիր :

26 Եւ ոչ առ մի 'ի նոցանէ առաքեցաւ Ե-
ղիա , բայց միայն 'ի ՍարեփԹայ Սիդու-
նացւոց՝ առ կին մի այրի :

27 Եւ բազում բորոտք էին յԽորայելի առ

Եղիսէիւ մարգարէիւ , և ոչ ոք 'ի նոցանէ
սրբեցաւ , բայց միայն 'Նէման Նորի :
Եւ լցան ամենեքին բարկութեամբ 'ի 28
ժողովրդեանն՝ իբրև լսին զայս :

Եւ յարուցեալ հանին զնա արտաքոյ 29
քաղաքին , և ածին զնա մինչև յար-
տևան լերինն՝ յորոյ վերայ քաղաքն նու-
ցա շինեալ էր , գահալէժ առնել զնա :

Եւ նա անցեալ ընդ մէջ նոցա գնայր : 30

Եւ էջ 'ի Վախառնաում 'ի քաղաքն 31
Պալիլեացոց , և ուսուցանէր զնոսա 'ի
շաբաթսն :

Եւ զարմանային ընդ վարդապետու 32
թիւն նորա , զի իշխանութեամբ էր բան
նորա :

Եւ էր 'ի ժողովրդեանն այր մի , զոր 33
ունէր այս դիւի պղծոյ , և աղաղակեաց
'ի ձայն մեծ ,

Եւ . թուլացո , զի կայ մեր և քո՝ 34
սուս 'Վաղովրեցի , եկիր կորուսանել
զմեզ . գիտեմք զքեզ ո՞վ ես սքո Վ.Մ :

Սաստեաց 'ի նա Յիսուս և ասէ . պա- 35
պանձեաց և ել 'ի դմանէ . զգետնեաց
զնա դենն 'ի միջի անդ և ել 'ի նմանէ , և
ինչ ոչ վնասեաց նմա :

Եւ եղեն զարմանալիք 'ի վերայ ամենե- 36
ցուն , իսուէին ընդ միմեանս և ասէին .
զինչ է բանս այս , զի իշխանութեամբ

և զօրութեամբ սաստէ այսոց պղծոց և
ելանեն :

37 Եւ երթայր հռչակ զնմանէ ընդ ամե-
նայն տեղիս շուրջ զգաւառան :

38 Եւ յարուցեալ 'ի ժողովրդէնէ անտի,
եմուտ 'ի տուն Սիմոնի :

39 Օղբանչ Սիմոնի տաղնապէր ջեր-
մամբ մեծաւ, և աղաչեցին զնա վասն
նորա :

40 Եւկաց առ նմա՝ սաստեաց ջերմանն և
եթող զնա, և վաղվաղակի յարեաւ՝ և
պաշտէր զնոսա :

41 Եւ ընդ արևուն մտանել, ամենեքեան
որոց էին հիւանդք 'ի պէսպէս ցաւս՝
բերէին զնոսա առ նա : Եւ նա իւրա-
քանչիւր ումեք 'ի նոցանէ զնէր ձեռս և
բժշկէր զնոսա :

42 Եւլանէին դեք 'ի բազմաց, աղաղակէին
և ասէին. եթէ դու ես որդի Մատուծոյ.
և նա սաստէր և ոչ տայր նոցա թոյլ խօ-
սել, զի գիտէին զնա թէ Վարիստոսն է :

43 Եւ իբրև տիւ եղև, ել զնաց յանասրատ
տեղի, և ժողովուրդքն խնդրէին զնա.
եկին մինչև առ նա և արգելուն զնա,
զի մի գնասցէ 'ի նոցանէ :

44 Եւ նա ասէ ցնոսա. և այլոց քաղաքաց
պարտ է ինձ աւետարանել զարքայու-
թիւնն Մ.Յ, զի յայն խկ առաքեցայ :

ԲՂ

Եւ քարոզէր 'ի ժողովուրդսն Վալի 45
լեացոց :

Վ . Ե

Եւ եղև 'ի խոնել զնովաւ ժողովրդեանն 1
և լսել զբանն Մատուծոյ, և ինքն կայր
առ ծովակին Վե՛ննէտարեթայ :

Եւ ետես երկուս նաւս՝ զի կային առ 2
ծովակին, և ձկնորսքն ելեալ 'ի նոցանէ
լուանային զգործիսն :

Եւ նա 'ի մի նաւուցն որ էր Միմոֆնի, 3
և աղաչեաց զնա սակաւիկ մի տանել 'ի
ներքս 'ի ցամաքէն . նստաւ և ուսուցա-
նէր 'ի նաւէ անտի զժողովուրդսն :

Եւ իբրև լուաց 'ի խօսիցն, ասէ ցՄի- 4
մոֆն . խաղացո 'ի խորն, և արկէք ըզ-
գործիս ձեր յորս :

Պատասխանի ետ Միմոֆն և ասէ ցնա . 5
վարդապետ, զամենայն գիշերս աշխատ
եղեաք և ոչ ինչ կալաք, բայց վասն քո
բանիդ արկցուք զգործիսս :

Օայս իբրև արարին, փակեցին 'ի ներքս 6
բազմութիւն ձկանց յոյժ, մինչև պար-
պատէին ուռկանք նոցա :

Եւ ակնարկէին որսակցացն 'ի միւս 7
նաւն՝ գալ օգնել նոցա . և եկին և
լցան երկօրին նաւքն՝ մինչև մերձ յըն-
կրդմել նոցա :

- 8 Իբրև ետես Սիմոն Աբարոս՝ անկաւ առ ծունկսն Յիսուսի և ասէ . 'ի բաց զնա յինէն տէր, զի այր մեղաւոր եմ ես :
- 9 Վանզի ահ պատեաց զնա և զամենեսեան որ ընդ նմայն էին, վասն որոյ ձկանցն զորս ըմբռնեցին :
- 10 'Եղնապէս և զՅակովբոս և զՅովհաննէս՝ զորդիան Օ եբեդեայ, որ էին որսակիցք Սիմոնի : Եւ ասէ ցՍիմոն Յիսուս, մի երկնչիւր, յայսմ հետէ զմարդիկ որսայցես 'ի կեանս :
- 11 Եւ հանեալ զնան 'ի ցամաք, թողին զամենայն և զնացին զհետ նորա :
- 12 Եւ եղև 'ի հասանելն նորա 'ի մի քաղաքացն, ահա այր մի լի բորոտութեամբ իբրև ետես զՅիսուս՝ անկեալ 'ի վերայ երեսաց աղաչեաց զնա և ասէ . տէր, եթէ կամիս՝ կարող ես զիս սրբել :
- 13 Չգեաց զձեռն իւր հասոյց 'ի նա և ասէ . կամիմ, սրբեաց . և վաղվաղակի զնաց 'ի նմանէ բորոտութիւնն :
- 14 Եւ նա պատուիրեաց նմա մի ումեք ասել, այլ թէ երթ ցոյց զանձն քո քահանային, և մատո պատարագ վասն սրբութեան քո օրպէս և հրամայեաց Սովսէս, 'ի վկայութիւն նոցա :
- 15 Եւ յորդէր առաւել բանն զնմանէ, և ժողովէին ժողովուրդք բազումք լսել

ԲԳ

և բժշկել 'ի հիւանդութենէ իւրեանց :
 Եւ նա խոյս տայր յանապատ տեղիս , 16
 և կայր յաղօթս :

ԲԵ Եւ եղև 'ի միում աւուրց' և ինքն ու 17
 սուցանէր , և Փարիսեցիքն և օրինացն
 վարդապետք նստէին . որ ժողովեալ էին
 յամենայն քաղաքաց Վապիլեացոց և
 Հրէաստանի և Արուսաղէմի . և զօրու-
 թիւն տեսուն էր 'ի բժշկել զնոսա :

Եւ ահա արք բերէին մահճօք զայր մի 18
 որ էր անդամալոյծ , և ինդրէին զնա
 մուծանել 'ի ներքս և զնել առաջի նորա :

Եւ իբրև ոչ գտանէին թէ ընդ որ մու 19
 ծանիցեն զնա 'ի ներքս վասն ամբօխին ,
 էլին 'ի տանիս և 'ի ցուոցն կախեցին
 զնա , և իջուցին մահճօքն հանդերձ 'ի
 մէջ առաջի Յիսուսի :

Եւ տեսեալ զհաւատսն նոցա , ասէ 20
 ցնա . այր դու , թողեալ լիցին քեզ
 մեղք քո :

Սկսան խորհել դպիրքն և Փարիսե 21
 ցիքն , և ասեն . ո՞ն է սա որ խօսի զհայ-
 հոյութիւնս , ո՞վ կարէ թողուլ զմեղս'
 բայց միայն Աստուած .

Իբրև գիտաց Յիսուս զխորհուրդս նո 22
 ցա , սրտասխանի էտ և ասէ ցնոսա . զի
 խորհիք 'ի սիրտս ձեր :

Օրնչ զիւրազոյն է . ասել՝ թողեալ 23

լիցին քեզ մեղք քո, եթէ ասել արի և
գնա :

24 Այլ զի գիտասցիք եթէ իշխանութիւն
ունի որդի մարդոյ յերկրի թողուլ ըզ-
մեղս, ասէ ցանդամալոյճն. քեզ ասեմ,
արի առ զմահիճս քո և երթ 'ի
տուն քո :

25 Առ ժամայն յարուցեալ առաջի ա-
մենեցուն՝ առ զիւրև յորոյ վերայ ան-
կեալ դնէր, գնաց 'ի տուն իւր և փա-
ռաւոր առնէր զԱստուած :

26 Օարմանք կալան զամենեսեան, և փա-
ռաւոր առնէին զԱստուած. լի եղեն ա-
հիւ և ասեն, եթէ տեսաք այսօր նոր
նշան :

27 Այլ յետ այնորիկ ել անտի, և ետես թ. Օ
մաքսաւոր մի՝ որում անուն էր Վեի, զի
նստէր 'ի մաքսաւորութեան. և ասէ,
եկ զկնի իմ :

28 Այլ թողեալ զամենայն յարեաւ գնաց
զկնի նորա :

29 Այլ արար ընդունելութիւն մեծ նմա
Վեի 'ի տան իւրում. և էր ժողովուրդ
բազում մաքսաւորաց և այլոց՝ որ էին
բազմեալ ընդ նոսա :

30 Այլ տրտնջէին Փարիսեցիքն և դպիրքն
նոցա զնմանէ առ աշակերտան նորա և
ասէին. ընդէր ընդ մաքսաւորս և ընդ

մեղաւորս ուտէք և ըմպէք :

Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ, ցնոսա . 31
 ոչ ինչ են պիտոյ բժիշկք ողջոյ, այլ
 հիւանդաց :

Եւ ոչ եկի կոչել զարդարս, այլ զմեղա- 32
 ւորս յապաշխարուծիւն :

Եւ նորա ասեն ցնա . ընդէր աշակերտքն 33
 Յովհաննու պահեն ստէպ և խրն-
 դրուածս առնեն, նոյնպէս և Քարիսե-
 ցւոցն . և քոյդ ուտեն և ըմպեն :

Եւ նա ասէ ցնոսա . միթէ կարող էք 34
 մանկանց առազաստի, մինչ փեսայն ընդ
 նոսա իցէ, հրաման տալ պահել :

Եկեսցեն աւուրք՝ յորժամ բարձցի 'ի 35
 նոցանէ փեսայն, ապա պահեսցեն յա-
 ւուրսն յայնտիկ :

Ըսաց և առակ մի առ նոսա, թէ ոչ որ 36
 արկանէ 'ի նոր հանդերձէ 'ի վերայ
 հնացեալ ձորձոյ . ապա թէ ոչ՝ և զնորն
 պատառէ, և ընդ հնոյն չմիաբանի կա-
 պերտն որ 'ի նորոյն :

Եւ ոչ որ արկանէ գինի նոր 'ի տիկա 37
 հինա . ապա թէ ոչ՝ պայթուցանէ գինին
 նոր զտիկան հինա . ինքն հեղու և տիկքն
 կորնչին :

Եւ զգինի նոր 'ի տիկա նորս արկանելի 38
 է, և երկոքին պահին :

Եւ ոչ որ ըմպէ զհինն և կամիցի ըզ- 39

նորն . քանզի ասէ , թէ հինն քաղցրա-
գոյն է :

ԳՎ . Թ .

ԳՎ .

1 Եւ եղև 'ի շաբաթու յերկրորդում ա-
ռաջնոյն՝ անցանել նմա ընդ արտորայսն .
և աշակերտքն նորա կորզէին հասկ՝
չփէին ընդ ափ և ուտէին :

2 Եւ ոմանք 'ի Փարիսեցւոցն ասէն ցնտ .
զի՞նչ գործէք՝ զոր չէ օրէն 'ի շաբաթու :

3 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս և ասէ .
չիցէ ընթերցեալ ձեր զոր արարն 'Եա-
ւիթ , յորժամ քաղցեաւն ինքն՝ և որ
ընդ նմայն էին :

4 Օ իարդ եմուտ նա 'ի տունն Եստուծոյ ,
և զհացն զառաջաւորութեան եկեր՝ և
ետ այնոցիկ որ ընդ նմայն էին . զոր ոչ
էր օրէն ումեք ուտել , բայց միայն քա-
հանայապետիցն :

5 Եւ ասէ ցնոսա . տէր է որդի մարդոյ և
շաբաթու :

6 Եւ եղև 'ի միւսում շաբաթուն մտանել
նմա 'ի ժողովուրդն և ուսուցանել . և
էր անդ այր մի՝ և ձեռն իւր աջ գօսա-
ցեալ էր :

7 Եւ սպասէին նմա դպիրքն և Փարիսե-
ցիք՝ թէ 'ի շաբաթուն բժշկիցէ , զի
գտանիցէն շարախօսութիւն զնմանէ :

Եւ նա գիտէր զխորհուրդս նոցա, ասէ 8
ցայրն որոյ ձեռնն գօսացեալ էր. արի
անց 'ի մէջ. և նա յարուցեալ եկաց:

Եւ ցնոսա Յիսուս. հարցից ինչ զձեզ. 9
զի՞նչ արժան է 'ի շաբաթու, բարի ինչ
առնել եթէ չար գործել, ոգի մի ապրե-
ցուցանել թէ կորուսանել:

Եւ հայեցեալ շուրջ զամենեքումբ 10
զայրապին՝ ասէ ցնա. ձգեա զձեռնքո.
և նա ձգեաց, և հաստատեցաւ ձեռն
նորա իբրև զմիւսն:

Երբա լցան յիմարութեամբ, և խօսէին 11
ընդ միմեանս թէ զի՞նչ առնիցեն Յի:

Եւ եղև ընդ աւուրան ընդ այնոսիկ եւ 12
'ի լեառն կալ յաղօթս, և հանէր զգի-
շերն 'ի գլուխ յաղօթսն Եստուծոյ:

Եւ իբրև այգ եղև՝ կոչեաց զաշա 13
կերտսն իւր, և ընտրեաց 'ի նոցանէ եր-
կոտասանս, զորս և առաքեալս անուա-
նեաց:

Օ Սիմոն՝ զոր և Պետրոս անուանեաց, 14
և զԴնդրէաս զեղբայր նորին, և զՅա-
կովբոս և զՅովհաննէս, և զՓիլիպպոս
և զՆարթոզիմէոս,

Եւ զՍատթէոս և զԹաովմաս, և զՅա 15
կովբոս Ելիեայ, և զՍիմոն զկոչե-
ցեալն Նախանձայոյզ,

Եւ զՅուդա Յակովբայ, և զՅուդա 16

- Իսկարիովտացի՝ որ եղև իսկ մատնիչ :
- 17 Եւ իջեալ նորքօք հանդերձ ՚ի տեղի մի տափարակ, և ժողով աշակերտացն նորա և բազմութիւն յոյժ ժողովորդեանն, յամենայն հրէաստանէ և յարուսաղէմէ՝ և յայնմ կողմանէ և ՚ի ծովեզերէն Տիւրոսի և Սիդոնի :
- 18 Որ եկին լսել ՚ի նմանէ և բժշկել ՚ի հիւանդութենէ իւրեանց . և նեղեալքն յայտոց պղծոց բժշկելին :
- 19 Եւ ամ ժողովուրդն խնդրէր մերձենալ ՚ի նա, զի զօրութիւն բազում ելանէր ՚ի նմանէ՝ և բժշկէր զամենեւին :
- 20 Եւ նա ամբարձ զաչա իւր յաշակերտսն իւր և ասէ . Երանի աղքատացդ հոգւով, զի ձեր է արքայութիւնն Սստուծոյ :
- 21 Երանի որ քաղցեալ են այժմ, զի յագեսցին : Երանի որ լան այժմ, զի ծիծաղեսցին :
- 22 Երանի է ձեզ յորժամ նախատիցեն զձեզ մարդիկ, և յորժամ որոշիցեն զձեզ և նախատիցեն, և հանիցեն անուն չար զձէնջ վասն որդւոյ մարդոյ :
- 23 Ուրախ լիջիք յաւուր յայնմիկ և ցնծասջիք . զի ասա վարձք ձեր բազում են յերկինս . ըստ դմին օրինակի առնէին մարգարէիցն հարք իւրեանց :
- 24 Եւ այց վայ ձեզ մեծատանցդ զի ընկա-

լայք զմխիթարութիւն ձեր :

Սայ ձեզ որ յազեալդ էք այժմ, զի 25
քաղցիցէք . վայ ձեզ որ ծիծաղիքդ
այժմ, զի սգայցէք և լայցէք :

Սայ ձեզ յորժամ բարի ասիցեն զձէնջ 26
ամենայն մարդիկ, զի այդպէս առնէին
սուտ մարգարէիցն հարք նոցա :

Ըստ ձեզ ասեմ որ լէքդ . սիրեցէք 27
զթշնամիս ձեր, բարի արարէք ատե-
լեաց ձերոց :

() րհնեցէք զանիծիչս ձեր, աղօթս 28
արարէք 'ի վերայ նեղչաց ձերոց :

Որ հարկանէ զծնօտ քո, մատո նմա և 29
զմիւսն . և որ հանէ 'ի քէն զբաճկոն քո,
մի արգելուր 'ի նմանէ և զշապիկս :

Վնայնի որ խնդրէ 'ի քէն՝ տուր, և 30
զոր ինչ հանէ որ 'ի քէն՝ մի պահանջեր :

Եւ որպէս կամիք թէ արասցեն ձեզ մար- 31
դիկ, այնպէս արասջիք և դուք նոցա :

Եւ եթէ սիրէք դուք զսիրելիս ձեր՝ 32
զի՞նչ շնորհ է ձեր, զի և մեղաւորք սի-
րեն զսիրելիս իւրեանց :

Եւ եթէ բարի առնէք բարերարաց ձե- 33
րոց՝ որ շնորհ է ձեր, զի և մեղաւորք
զնոյն գործեն :

Եւ եթէ տայք փոխ այնոցիկ յորոց 34
ակն ունիցիք առնուլ՝ որ շնորհ է ձեր .
քանզի և մեղաւորք մեղաւորաց փոխ

տան, զի առցեն անդրէն զկշիռն :

- 35 Բայց սիրեցէք զթշնամիս ձեր, և բարի արարէք ատելեաց ձերոց. և տուք փոխ ուստի ոչ ակն ունիցիք առնուլ. և եղիցին վարձք ձեր բաղում, և եղիջիք որդիք բարձրելոյ, զի նա քաղցր է ՚ի վերայ չարաց և ասպաշնորհաց :
- 36 Աղերուք գթածք, որպէս և հայրն ձեր գթած է :
- 37 Մի դատէք և ոչ դատիցիք. մի պատժէք և ոչ պատժիցիք, արձակեցէք և արձակիցիք :
- 38 Տուք և տացի ձեզ, չափ բարւոք թաթաղուն շարժուն զեղուն՝ տացեն ՚ի գոգս ձեր. նովին չափով որով չափէք՝ չափեսցի ձեզ :
- 39 Բաց և առակ մի առ նոսա. միթէ կարիցէ կոյր կուրի առաջնորդել, ո՞չ ասպաքէն երկոքին ՚ի խորխորատ անկանիցին :
- 40 Այլ է աշակերտ լաւ քան զվարդապետ իւր, ամենայն կատարեալն եղիցի իբրև զվարդապետ իւր :
- 41 Օր՝ տեսանես զշիւղ յական եղբօր քո, և ՚ի քում ական զգերանդ ոչ նշմարես :
- 42 Կամ զիա՞րդ կարես ասել ցեղբայր քո. եղբայր, թող հանից զշիւղդ յականէ

քումմէ, և դու 'ի քում ահան զգե-
րանդ ոչ տեսանես. կեղծաւոր, հան
նախ զգերանդ յականէ քումմէ, և ա-
պա հայեսջիր հանել զչիւղ յականէ
եղբօր քո :

Օ ի ոչ է ծառ բարի որ առնէ պտուղ 43
չար, և ոչ դարձեալ ծառ չար՝ որ առնէ
պտուղ բարի :

Օ ի իւրաքանչիւր ծառ 'ի պտղոյ իւրմէ 44
ճանաչի : Օ ի ոչ եթէ 'ի փշոց քաղեն
թուղ, և ոչ 'ի մորենւոյ կթեն խաղող :
Սարդ բարի՝ 'ի բարի դանձուց սրտի 45
իւրոյ բղխէ զբարի, և մարդ չար՝ 'ի չա-
րէն բղխէ զչար . քանզի 'ի յաւելուածոյ
սրտին խօսի բերան նորա :

Օ ի կոչէք զիս տէր տէր, և զոր ասեմն 46
ոչ առնէք :

Մենայն որ գայ առ իս, և լսէ զբանս 47
իմ և առնէ զնոսա, ցուցից ձեզ ում
նման է :

Ման է առն որ շինիցէ տուն, որ փո- 48
րեաց և խորեաց և եղ հիմն 'ի վերայ
վիմի . 'ի յառնել հեղեղաց՝ բաղխեաց
գետ զտունն, և ոչ կարաց շարժել
զնա . զի հաստատեալ էր հիմն 'ի վե-
րայ վիմի :

Իսկ որ լսէ զբանս իմ և ոչ առնէ, նման 49
է առն որ շինիցէ տուն 'ի վերայ հողոյ

առանց հիման, զոր բաղխեաց գետ և վաղվաղակի անկաւ . և եղև կործանումն տանն այնորիկ մեծ :

ԳՎ . Լ

1 Եւ իբրև կատարեաց զամենայն ըզբանս իւր 'ի լսելիս ժողովրդեանն, եմուտ 'ի կափառնաում :

ԳԲ

2 Հարիւրապետի ուրումն ծառայ չարաչար հիւանդացեալ՝ մերձ էր 'ի վախճանել, որ էր նմա սլատուական :

3 Իբրև լուաւ զճիսուսէ, առաքեաց զժերսն 'ի Հրէից, աղաչէր զնա զի եկեսցէ ապրեցուցէ զծառայն նորա :

4 Եւ նորա եկեալ առ ճիսուս աղաչէին զնա ստէպ և ասէին, թէ արժանի է որում զչնորհս զայս առնես :

5 Օի սիրէ զազգս մեր, և զժողովրդանոցն նա շինեաց մեզ :

6 Եւ ճիսուս գնաց ընդ նոսա . իբրև ոչ ինչ կարի հեռի էր 'ի տանէն, յղեաց առ նա հարիւրապետն բարեկամս և ասէ ցնա . տէր, մի ինչ աշխատ լինիր, զի չեմ բաւական եթէ ընդ յարկաւ իմով մտանիցես :

7 Ս ասն որոյ և ոչ զանձն համարեցայ արժանի՝ առ քեզ գալոյ . այլ ասա բանիւ և բժշկեսցի մանուկս իմ :

Վանդի և ես այր մի եմ կարգեալ ընդ 8
 իշխանութեամբ . ունիմ ընդ ինև զի-
 նուորս , և ասեմ սմա երթ , և երթայ . և
 այլում թէ եկ , և գայ . և ծառայի
 իմում թէ արա զայս , և առնէ :

Եւ իբրև լուաւ զայս { } իսուս զարմացաւ , 9
 դարձաւ առ ժողովուրդն որ երթային
 զհետ նորա և ասէ . ամէն ասեմ ձեզ ,
 թէ և ոչ յԱելի այսչափ հաւատս գտի :

Եւ դարձան անդրէն պատգամաւորքն 10
 ՚ի տուն , և գտին զծառայն հիւանդ
 բժշկեալ :

ՎՎ. Եւ եղև ՚ի վաղիւն երթայր ՚ի քաղաք 11
 մի , որում անուն էր Վային . երթային
 ընդ նմա և աշակերտք նորա և ժողո-
 վուրդ բազում :

Իբրև մերձ եղև ՚ի դուռն քաղաքին , և 12
 ահա ելանէր մեռեալ մի որդի միամօր
 մօր իւրոյ , և նա էր այրի . և ժողովուրդ
 բազում քաղաքին էր ընդ նմա :

Իբրև ետես զնա տէր , գթացաւ ՚ի նա 13
 և ասէ , մի լար :

Եւ մատուցեալ մերձեցաւ ՚ի դադաղսն , 14
 և որք բարձեալն տանէին՝ զտեղի ա-
 ռին . և ասէ , պատանի դու , քեզ ասեմ
 արի :

Վանգնեցաւ և նստաւ մեռեալն , և 15
 սկսաւ խօսել . և ետ զնա ցմայր իւր :

- 16 Եւ ահ կալաւ զամենեւին, և փառաւոր
առնէին զՄատուած և ասէին թէ մար-
գարէ ոմն մեծ յարուցեալ է 'ի միջի մե-
րում, և թէ այց արար Մատուած ժողո-
վըրդեան իւրում 'ի բարութիւն :
- 17 Եւ ել զըոյցս այս ընդ ամենայն Հրէաս-
տան վասն նորա և ընդ ամենայն կող-
մանս աշխարհին :
- 18 Եւ սլատմեցին Յովհաննու աշակերտքն
իւր վասն ամենայնի այսորիկ :
- 19 Եւ կոչեաց առ ինքն երկուս ոմանս յա-
շակերտացն իւրոց Յովհաննէս, առա-
քեաց առ տէր և ասէ . դո՞ւ ես որ գա-
լոյն ես, եթէ այլում ակն կալցուք :
- 20 Եւ եկեալ առ նա արքն ասեն . Յով-
հաննէս Սկրտիչ առաքեաց զմեզ առ
քեզ և ասէ, դո՞ւ ես որ գալոյն ես եթէ
այլում ակն կալցուք :
- 21 Եւ 'ի նմին ժամու բժշկեաց զբազումս
'ի հիւանդութեանց և 'ի հարուածոց և
յայտոց չարաց, և կուրաց բազմաց շնոր-
հեաց տեսանել :
- 22 Սատասխանի ետ նոցա և ասէ . եր-
թայք սլատմեցէք Յովհաննու զոր տե-
սիքդ և լուայք . զի կոյրք տեսանեն, և
կաղք գնան, բորոտք սրբին, խուլք
լսեն, մեռեալք յառնեն, աղքատք ա-
ւետարանին :

Եւ երանի իցէ որ ոչ գայթաղդեսցի 23
յիս :

Եւ իբրև զնացին հրեշտակքն Յովհան 24
նու, սկսաւ խօսել ընդ ժողովուրդսն
վասն Յովհաննու . զի ելէք յանապատն
տեսանել, եղէ՞զն շարժուն 'ի հողմոյ :

Եւ յլ զի նչ ելէք տեսանել, այր 'ի հան 25
դերձս փափկութեան զարդարեալ . ա-
հաւանիկ որ 'ի հանդերձս երևելիս և
'ի փափկութեան են՝ յարքունիս են :

Եւ յլ զի նչ ելէք տեսանել, մարգարէ . 26
այո ասեմ ձեզ, առաւել ևս քան զմար-
գարէ :

Օ ի սա է՝ վասն որոյ զրեալն է, թէ 27
ահա առաքեմ զհրեշտակ իմ առաջի քո
որ յարդարեսցէ զձանապարհս քո առա-
ջի քո :

Եւ մէն ասեմ ձեզ, մեծ 'ի ծնունդս կա 28
նանց մարգարէ քան զՅովհաննէս ոչ որ
է . բայց փոքրիկն յարքայութեան Ես-
տուծոյ մեծ է քան զնա :

Եւ ամենայն ժողովուրդն իբրև լուաւ և 29
մաքսաւորքն, արդարացուցին զՄծ . զի
մկրտեցան 'ի մկրտութիւնն Յովհաննու :

Իսկ փարիսեցիքն և օրինականք զխոր 30
հուրդն Եստուծոյ անարգեցին յանձինս
իւրեանց, զի ոչ մկրտեցան 'ի նմանէ :

Եւ որ ում նմանեցուցից զմարդիկ ազգիս 31

այսորիկ և ում իցեն նմանողք :

32 Վման են մանկուոյ որ ՚ի հրապարակս նստիցին, կարդայցեն զմիմեանս և ասիցեն. փողս հարաք ձեզ և ոչ կաքաւեցիք, որբացաք և ոչ լացիք :

33 Վկն Յովհաննէս Վկրտիչ՝ ոչ ուտէր և ոչ ըմպէր, և ասէիք. դե գոյ ՚ի նմա :

34 Վկն որդի մարդոյ՝ ուտէ և ըմպէ, և ասէք. ահա այր կերող և արբեցող՝ բարեկամ մաքսաւորաց և մեղաւորաց :

35 Վարդարացաւ իմաստութիւն յորդուոց իւրոց :

36 Ղաչէր զնա ոմն ՚ի Փարիսեցւոցն զի կերիցէ ճաշ ընդ նմա, և մտեալ ՚ի տուն Փարիսեցւոյն՝ բազմեցաւ :

37 Վկն մի էր ՚ի քաղաքին մեղաւոր. իբրև գիտաց թէ բազմեալ է ՚ի տան Փարիսեցւոյն, բերեալ շիշ մի իւղոյ ազնուի :

38 Վայր յետոյ առ ոտս նորա՝ լայր, և արտասուօքն սկսաւ թանալ զոտս նորա և հերով գլխոյ իւրոյ ջնջէր, և համբուրէր զոտս նորա և օծանէր իւղովն :

39 Վտեսեալ Փարիսեցւոյն որ կոչեացն զնա, ասէր ընդ միտս իւր. սա թէ մարգարէ որ էր, ապա գիտէր թէ ով և որպիսի որ կին մերձեանայ ՚ի սա, զի մեղաւոր է :

Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնա . 40

Սիմոն , ունիմ ինչ ասել քեզ . և նա ասէ ,
ասա վարդապետ . և ասէ :

Երկու պարտապանք էին ուրումն փոխատուի . մինն պարտէր հինգ հարիւր դահեկան և միւսն յիսուն :

Եւ իբրև ոչ գոյր նոցա հատուցանել , երկոցունցն շնորհեաց . արդ ասա , ո՞վ առաւել սիրեսցէ զնա :

Եւ Սիմոն , ինձ այսպէս թուի եթէ որում զբազումն շնորհեաց . և նա ասէ ցնա , ուղիղ դատեցար :

Եւ դարձեալ ՚ի կինն կողմն , ասէ ցՍիմոն . տեսանէս զայս կին , մտի ՚ի տունքո՞ ջուր ոտից իմոց ոչ ետուր , իսկ սա արտասուօք իւրովք եթաց զոտս իմ , և հերով իւրով ջնջեաց :

Համբոյր մի դու ոչ ետուր ինձ , սա աւասիկ յորմէ հետէ մտեալ եմ , ոչ դադարեաց ՚ի համբուրելոյ զոտս իմ :

Իւզով զգլուխ իմ ոչ օծեր , սա իւզով անուշիւ օծ :

Ս ասն որոյ ասեմ քեզ . թողեալ լիցին սմն մեղք իւր բազում , զի յոյժ սիրեաց , զի որում շատ թողուցու՞ շատ սիրէ , և որում սակաւ՞ սակաւ :

Եւ ասէ ցնա . թողեալ լիցին քեզ մեղք քո :

49 Եւ սկսան՝ որ բազմեալն էին ընդ նմա
ասել ընդ միտս իւրեանց . ո՞վ է սա որ
զմեղս թողու :

50 Եւ նա ասէ ցկինն . հաւատք քո կեցու-
ցին զքեզ, երթ 'ի խաղաղութիւն :

ԳՒ Բ

1 Եւ եղև յետ այնորիկ և ինքն շրջէր ԳԵ
ընդ քաղաքս և ընդ գեւղս, քարոզէր և
աւետարանէր զարքայութիւն Մատուծոյ,
և երկոտասանքն ընդ նմա :

2 Եւ կանայք ոմանք որ բժշկեալ էին
յայտոց չարաց և 'ի հիւանդութեանց,
Սարիամ որ կոչէր Սաղաղենացի,
յորմէ եօթն դէն ելեալ էր :

3 Եւ Յովաննա կին Քուզայ՝ հազարա-
պետին Հերովդի, և Շուշան և այլք
բազումք . որք պաշտէին զնա յընչից իւ-
րեանց :

4 Եւ 'ի ժողովել բազում ժողովրդոց, և ԷԻ
ըստ քաղաքաց քաղաքաց եկելոց առ նա,
ասէ առակաւ :

5 Եւ սերմանացան սերմանել զսերմա-
նիս իւր . և 'ի սերմանելն իւրում՝ էր
որ անկաւ առ ճանասպարհաւ և եղև
կոխան, և թռչունք երկնից կերան
զնա :

6 Եւ այն անկաւ յապառաթի, և ընդ

բուսանելն չորացաւ , առ 'ի չգոյէ հիւ-
թոյ :

Եւ այլն անկաւ 'ի մէջ փշոց , և ընդ 7
նմին բուսեալ փշոցն հեղձուցին ցնա :

Եւ այլն անկաւ յերկիր բարի և պա- 8
րարտ , և բուսեալ արար պտուղ հարիւ-
րապատիկ . զայս իբրև խօսեցաւ , ասէ .
որ ունիցի ականջս լսելոյ լուիցէ :

Հարցանէին զնա աշակերտքն թէ զի՛նչ 9
իցէ առական :

Եւ նա ասէ . ձեզ տուեալ է գիտել 10
զխորհուրդս արքայութեան Մատուծոյ ,
բայց այլոցն առակօք . զի տեսցեն և մի
տեսցեն , և լուիցեն և մի իմասցին :

Իայց առական այս ինչ է . սերմն բանն 11
Մատուծոյ է :

Եւ որք առ ճանապարհաւն , այնորիկ են 12
որ լսենն , և ասպա գայ սատանայ՝ հանէ
զբանն 'ի սրտից նոցա , զի մի հաւատաս-
ցեն և ապրեսցին :

Եւ որք յապառաժին , որք յորժամ լսի- 13
ցեն՝ ինդութեամբ ընդունին զբանն , և
արմատս ոչ ունիցին . որք առ ժամանակ
մի հաւատան , և 'ի ժամանակի փորձու-
թեան հեռանան :

Իսկ որ 'ի մէջ փշոցն անկաւ՝ նորա են , 14
որ իբրև լսեն զբանն՝ և 'ի հոգս և 'ի
մեծութիւն և 'ի ցանկութիւն աշխար-

հիս զբաղեալ հեղձնուն՝ և անպտուղ լինին :

15 Իսկ որ յերկիրն պարարտ, որոց բարւոք և զուարթագին սրտիւ լուեալ զբանն՝ ընդունին, և տան պտուղ համբերութեամբ :

16 Այդ լուցանէ ճրագ և թաքուցանէ ընդ կարասեալ՝ կամ դնէ ընդ մահճօք . այլ ՚ի վերայ աշտանակի դնէ, զի որ մտանեն՝ զլոյս տեսցեն :

17 Չիք ինչ ծածուկ որ ոչ յայտ լիցի, և ոչ գաղտնի որ ոչ ծանիցի և եկեսցէ ՚ի յայտ :

18 Տեսէք այսուհետև զիարդ լէքդ . զի որ դուցէ՝ տացի նմա, և որ ոչն դուցէ՝ և զոր կարծէն թէ ունիցի՝ բարձցի ՚ի նմանէ :

19 Եկին առ նա մայրն և եղբարք իւր, և ոչ կարէին հասանել ՚ի նա վասն բաղմութեանն :

20 Եւ զի եղև նմա և ասէն . մայր քո և եղբարք քո կան արտաքոյ և կամին ըզքեզ տեսանել :

21 Եւ ասէ ցնոսա . մայր իմ և եղբարք իմ սորա են, որ զբանն Եստուծոյ լսէն և առնէն :

22 Եւ եղև ՚ի միում աւուրց ինքն ել ՚ի Պ.Օ. նաւ և աշակերտքն նորա, և ասէ ցնո.

սա . եկայք անցցուք յայնկոյս ծովակիս ,
 և զնացին :

Եւ մինչդեռ նաւէին՝ ՚ի քուն եմուտ . 23
 և էջ մորիկ հողմոյ ՚ի ծովակն՝ և ուռ-
 նոյր , և տազնապէին :

Սատուցեալ զարթուցին զնա և ասէն . 24
 վարդապետ վարդապետ , կորնչիմք ա-
 ւասիկ . և նա յարուցեալ սաստեաց հող-
 մոյն և խռովութեան ջուրցն՝ և հանդար-
 տեցին , և եղև խաղաղութիւն :

Եւ ցնոսա . ուր են հաւատք ձեր . և 25
 զահի հարեալ զարմացան , և ասէին ցմի-
 մեանս . ո՞վ արդեօք իցէ սա , զի և հողմոց
 և ջրոց հրաման տայ՝ և հնազանդին սմա :

Եւ նաւեցին իջին յաշխարհն Վերգե- 26
 սացւոց , որ է յայնկոյս հանդէպ Վա-
 լիլեայ :

Եւ ընդ ելանէն նորա ՚ի ցամաք , պա- 27
 տահեաց այր մի ՚ի քաղաքէն՝ յորում
 էին դէք . և բազում ժամանակս չէր
 հանդերձ զպեցեալ և ոչ ՚ի տան բնա-
 կեալ , այլ ՚ի գերեզմանս :

Եւ տեսեալ զՅիսուս , աղաղակեաց և 28
 անկաւ առաջի նորա , և ասէ մեծաձայն .
 զի՛ կայ իմ և քո Յիսուս որդի Սատուծոյ
 բարձրելոյ , աղաչեմ զքեզ մի տանջեր
 զիս :

Վանզի հրաման տայր այսոյն պղծոյ 29

ելանել 'ի մարդոյ անտի . զի բազում
 ժամանակս յափշտակեալ էր զնա , և
 կապէր 'ի շղթայս , և պահէր յերկաթս ,
 և խզէր զկապանսն , և վարէր 'ի դիւէն
 յանապատս :

30 Եւ զհարց ցնա Յիսուս և ասէ . զի՞նչ ա-
 նուն է քեզ . և նա ասէ , լեզկոյն . զի
 դեք բազումք մտեալ էին 'ի նա :

31 Եւ աղաչէին զնա զի մի հրաման տացէ
 նոցա երթալ յանդունդս :

32 Եւ էր անդ երամակ մի խոզից բազմաց
 արօտական 'ի լերինն . և աղաչեցին զնա
 զի հրաման տացէ նոցա մտանել 'ի նոսա ,
 և հրամայեաց նոցա :

33 Եւ ելեալ դեքն յառնէն՝ մտին 'ի խո-
 զեանն . և դիմեաց երամակն 'ի գահէ
 անտի 'ի ծովակն և հեղձաւ :

34 Իբրև տեսին խոզարածքն զիրսն որ ե-
 ղեն՝ փախեան , և պատմեցին 'ի քաղա-
 քին և յազարակսն :

35 Եւ իբրև ելին տեսանել զգործսն , և
 եկին առ Յիսուս , և գտին զայրն՝ ուստի
 դեքն ելեալ էին , զգեցեալ և զգաստա-
 ցեալ նստէր առ ոտսն Յիսուսի , և եր-
 կեան :

36 Պատմեցին նոցա որոց տեսեալն էր՝ թէ
 զիւրդ փրկեցաւ դիւահարն :

37 Եւ աղաչէր զնա ամենայն բազմութիւնն

շուրջ զկողմամբքն Վերգեսացւոյ՝ գնալ
'ի սահմանաց նոցա, քանզի ահիւ մեծաւ
տագնապէին. և նա մտեալ 'ի նաւ դար-
ձաւ անդրէն :

Ազաչէր զնա այրն ուստի դէքն ելեալ 38
էին՝ շրջել ընդ նմա. արձակեաց զնա և
ասէ .

Վարձ 'ի տուն քո, և պատմեա զոր 39
միանգամ արար քեզ Աճ. գնաց 'ի քա-
ղաքն՝ և քարոզէր զոր ինչ արար նմ՝ Աս :
Աւ իբրև դարձաւ անդրէն Ախուս, ըն- 40
կալաւ զնա ժողովուրդն. քանզի ամենե-
քեան ակն ունէին նմա :

Աւ ահա եկն այր մի որում անուն էր 41
Այրոս, և նա էր իշխան ժողովր-
դեանն. անկեալ առ ոտան Ախուսի՝ ա-
ղաչէր զնա մտանել 'ի տուն նորա :

Օ ի դուստր միամօր էր նորա՝ ամաց ի- 42
բրև երկոտասանից, և էր մերձ 'ի մահ.
և ընդ երթալն նորա՝ ժողովուրդքն նե-
ղէին զնա :

Աւ կին մի էր 'ի տեռատեսութեան ա- 43
րեան յամաց երկոտասանից, (որ 'ի բը-
ժիշկս ծախեալ էր զնմ ինչս իւր). ո-
րում ոչ էր լեալ հնար յումեքէ բժշկիլ :
Մատուցեալ յետոյ մերձեցաւ 'ի քղան- 44
ցրս հանդերձի նորա. և նոյն ժամայն ե-
կաց բղխումն արեան նորա :

- 45 Եւ ասէ Յիսուս . ո՞վ է որ մերձեցաւ յիս . իբրև ամենեքեան ուրանային , ասէ Պետրոս և որ ընդ նմա էին . վարդապետ , ժողովուրդք պնդեն և նեղեն զքեզ :
- 46 Եւ ասէ Յն . ոմն մերձեցաւ յիս , քան զի գիտացի եթէ զօրութիւն ել յինէն :
- 47 Իբրև ետես կինն եթէ ոչ ծածկեցաւ ՚ի նմանէ , եկն դողալով և անկաւ առաջի նորա , թէ վասն որոյ իրաց մերձեցաւ ՚ի նա պատմեաց առաջի ամենայն ժողովորդեանն , և թէ որպէս բժշկեցաւ առ ժամայն :
- 48 Եւ ասէ . քաջալերեաց , դուստր , հաւատք քո կեցուցին զքեզ , երթ ՚ի խաղաղութիւն :
- 49 Եւ մինչդեռ նա խօսէր , գայ ոմն ՚ի տանէ ժողովրդապետին և ասէ ցնա . մեռաւ դուստրն քո , մի ինչ աշխատ առ ներ զդա :
- 50 Եւ յակ Յիսուս իբրև լուաւ , պատասխանի ետ նմա և ասէ . մի երկնչիր , միայն հաւատա և կեցցէ :
- 51 Եւ մտեալ ՚ի տունն՝ ոչ զոք եթող մտանել , բայց միայն զՊետրոս և զՅակովբոս և զՅովհաննէս , և զհայր մանկանն և զմայր նորա :
- 52 Եւ ային ամենեքեան և կոծէին զնա . և նա ասէ . մի լայք , զի չէ մեռեալ այլննջէ :

Եւ նորա ծաղր առնէին զնա, զի գիտէին 53
[Թէ մեռաւ :

Եւ նորա հանեալ զամենեսին արտաքս, 54

Վալաւ զձեռանէ նորա, բարբառեցաւ և 55
ասէ. արի կաց մանուկ դու :

Եւ դարձաւ ոգի նորա և կանգնեցաւ 56
վաղվաղակի, և հրամայեաց տալ նմա
ուտել :

Եւ զարմացան ծնողքն նորա. և նա պա 57
տուիրէր մի ումեք ասել որ ինչ եղևն :

ԳՎ. Թ.

ԳՎ. Եւ կոչեցեալ զերկոտասան առաքելն, 1
ետ նոցա զօրութիւն և իշխանութիւն
'ի վերայ ամենայն դիւաց, և բժշկել
զհիւանդութիւնս :

Եւ առաքեաց զնոսա քարողել զարքայու 2
թիւնն ՎՅ և բժշկել զախտաժէտս :

Եւ ասէ ցնոսա. մի ինչ բառնայք 'ի ճա 3
նապարհ, մի գաւազան և մի մախաղ,
մի հաց և մի արծաթ, մի երկուս հան-
դերձս ունիցիք :

Եւ յոր տուն մտանիցէք, անդ աղջիք 4
և անտի գնայցէք :

Եւ որք ոչ ընդունիցին զձեզ, յորժամ 5
եւանիցէք 'ի քաղաքէն յայնմանէ՝ զի ո-
չի ոտից ձերոց [Թօթափեսջիք 'ի վկայու-
թիւն նոցա :

- 6 Առ ելեալ շրջէին ընդ քաղաքս և ընդ գետոս, աւետարանէին և բժշկէին ընդ ամենայն տեղիս :
- 7 Իսկա Ներովդէս չորրորդապետ ըզգործսն ամենայն, և զարմանայր վասն ասելոյն յոմանց,
- 8 Ու է Յովհաննէս յարեալ 'ի մեռելոց, և յոմանց թէ Ադիա յայտնեցաւ, և յայլոց թէ մարգարէ ոմն յառաջնոցն յարեալ :
- 9 Իսկ Ներովդէս. զՅովհաննէս ես գրլխատեցի. իսկ սա ո՞վ իցէ զորմէ զայսպիսի իրս լեմ. և խնդրէր տեսանել զնա :
- 10 Եւ արձան առաքեալքն և պատմեցին նմա զամենայն զոր արարին : Առ առեալ զնոսա՝ խուսեաց առանձինն 'ի տեղի անապատ քաղաքի միոյ՝ որում անուն էր Բեթսայիդա :
- 11 Առ ժողովուրդքն իբրև գիտացին, գընացին զհետ նորա. և ընկալեալ զնոսա՝ խօսէր ընդ նոսա վասն արքայութեան Իստուծոյ, և որոց պէտք էին բժշկութեան՝ բժշկէր :
- 12 Առ օրն սկսաւ տարաժամել. մատեան երկոտասանքն և ասէն ցնա, արձակեա զժողովուրդսդ, զի երթեալ շուրջ 'ի գիւղսն և յազարակս հանգիցեն, և

գտցեն կերակուր . զի աստ յանապատ
տեղւոջ եմք :

Ըսէ ցնոսա , դուք տուք դոցա ուտել . 13
և նորա ասէն , ոչ գոյ մեր աւելի քան
զՏինգ նկանակ և զերկուս ձկունս , բայց
եթէ երթիցուք գնեսցուք բաւական
ժողովրդեանդ կերակուր :

Քանզի էին արք իբրև Տինգ հազար . 14
ասէ ցաշակերտսն , բազմեցուցէք զդոսա
դասս դասս՝ յիսուն յիսուն :

Եւ արարին այնպէս , և բազմեցուցին 15
զամենեսեան :

Եւ առեալ զՏինգ նկանակն և զերկուս 16
ձկունսն՝ հայեցաւ յերկինս , օրհնեաց
և եբեկ և տայր ցաշակերտսն արկանել
ժողովրդեանն :

Կերան և յաղեցան ամենեքեան , և 17
բարձին զնշխարս կոտորոցն երկոտասան
սակառի :

Եւ եղև ՚ի կալն նորա յաղօթս առան 18
ձինն , էին ընդ նմա և աշակերտքն նո-
րա . եհարց զնոսա և ասէ . զո՞ դք ասէն
զինէն ժողովուրդքն թէ իցեմ :

Եւ նոցա պատասխանի տուեալ ասէն . 19
զ՚ Յովհաննէս Սկրտիչ , և այլք զԱղիա .
իսկ այլք թէ մարդարէ դք յառաջնոցն
յարեաւ :

Ըսէ ցնոսա . դուք զով դք ասէք զինէն 20

Թէ իցեմ. պատասխանի ետ Պետրոս և
ասէ, զՔրիստոսն Մատուծոյ:

21 Վաստեաց ՚ի նոսա և պատուիրեաց
մի ումեք ասել զայն:

22 Վասէ, Թէ պարտ է որդւոյ մարդոյ
բազումս չարչարիլ և անարգիլ ՚ի քա-
հանայապետից և ՚ի ծերոց և ՚ի դպրաց,
և սպանանիլ և յերիր աւուր յառնել:

23 Վասէր առ ամենեսին. եթէ որ կա-
մի զկնի իմ գալ, ուրացի զանձն և
առցէ զխաչ իւր հանապաղ և եկեացէ
զհետ իմ:

24 Օ ի որ կամիցի զանձն իւր կեցուցանել
կորուսցէ զնա, և որ կորուսցէ զանձն
իւր վասն իմ՝ կեցուսցէ զնա:

25 Օ ինչ օգուտ է մարդոյ եթէ զաշխարհ
չահեսցի, և զանձն իւր կորուսցէ կամ
տուժեսցի:

26 Օ ի որ ամօթ համարեսցի զիս և ըզ-
բանս իմ, զնա և որդի մարդոյ յամօթ
արասցէ յորժամ գայցէ փառօք իւրովք
և հօր և հրեշտակաց սրբոց:

27 Վայց արդարև ասեմ ձեզ, եթէ են
ոմանք ՚ի դոցանէ որ այդր կան, որք մի
ճաշակեսցեն զմահ մինչև տեսցեն զար-
քայուԹիւն Մատուծոյ:

28 Վա եղև յետ այսց բանից իբրև աւուրք
ուԹ, առեալ զՊետրոս և զԵակովբոս

և զԵրուճաննէս՝ ել ՚ի լեառն կալ յա-
ղօթս :

Եւ ՚ի կալ նմա յաղօթս, եղև տեսիլ 29
երեսաց նորա այլակերպ . և փոխե-
ցաւ հանդերձ նորա և եղև սպիտակ
փայլուն :

Եւ ահա արք երկու խօսէին ընդ նմա, 30
որ էին Սուլսէս և Աղիա,

Արևեալ փառօք . և ասէին զելիցն նորա 31
զոր կատարելոց էր Արուսաղէմ :

Իսկ Պետրոս և որ ընդ նմայն էին ծան- 32
րացեալք ՚ի քնոյ՝ զարթեան, տեսին
զփառան նորա և զերկուս արսն որ կային
առ նմա :

Եւ եղև ՚ի մեկնելն նոցա ՚ի նմանէ, ա- 33
սէ Պետրոս ցԵրիսուս . վարդապետ, բա-

րուք է մեզ աստ լինել, և արասցուք ե-
րիս տաղաւարս, մի քեզ և մի Սուլսեսի
և մի Աղիայի . և ոչ գիտէր զինչ խօսէր :

Եւ իբրև զայս ասաց, եկն ամպ և հո- 34
վանի եղև ՚ի վերայ նոցա, և երկեան ՚ի
մտանելն նոցա ընդ ամպօլն :

Չայն եղև յամպոյն և ասէ . դա է որդի 35
իմ ընտրեալ, դմա լուարուք :

Եւ ընդ լինել բարբառոյն, գտաւ Եր- 36
սուս միայն . և ինքեանք լռեցին և ոչ
ումեք պատմեցին յառուրսն յայնոսիկ
և ոչ ինչ յորոց տեսինն :

- 37 Եւ եղև 'ի վաղիւն մինչ իջանէին նոքա 'ի լեռնէ անտի, ընդ առաջ եղև նմա ժողովուրդ բազում:
- 38 Եւ ահա այր մի 'ի ժողովրդէնէ անտի աղաղակեաց և ասէ. վարդապետ, աղաչեմ զքեզ հայեաց յորդի իմ, զի միամօր է ինձ:
- 39 Եւ ահա այս հարկանի 'ի նմա, և յանկարծ գոչէ և զարկուցանէ զնա և Թաւալեցուցանէ և փրփրեցուցանէ, և հազիւ մեկնի 'ի նմանէ խորտակեալ զնա:
- 40 Եւ աղաչեցի զաշակերտսն քո զի հանցեն զնա, և ոչ կարացին:
- 41 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ. ո՞վ ազգ անհաւատ և Թիւր, մինչև յերբ եղէց ընդ ձեզ և անսայցեմ ձեզ, մատո այսր զորդին քո:
- 42 Եւ մինչդեռ մատչէր, զարկոյց զնա դեն և շարժեաց:
- 43 Սաստեաց Յն այսոյն պղծոյ և բժրչկեաց զմանուկն և ետ զնա ցհայր իւր:
- 44 Եւ զարմանային ամենեքեան 'ի վերայ մեծամեծացն Ղ.Յ. և 'ի զարմանալն ամենեցուն 'ի վերայ ամենայնի զոր առնէր, ասէ ցաշակերտսն իւր. զիք դուք 'ի լեւիս ձեր զբանս զայսոսիկ, զի որդի մարդոյ մատնելոց է 'ի ձեռս մարդկան:
- 45 Եւ նոքա ոչ գիտէին զբանն, և էր

Ծածկեալ 'ի նոցանէ զի մի գիտասցեն .
 և երկնչէին հարցանել ցնա վասն բա-
 նին այնորիկ :

Եւ մուտ խորհուրդ 'ի նոսա թէ ո՞ր 46
 գեօք մեծ իցէ 'ի նոցանէ :

Յիսուս իբրև ծանեալ զխորհուրդս սրբ- 47
 տից նոցա , առ մանուկ մի կացոյց 'ի մէջ
 նոցա առ իւր ,

Եւ ասէ ցնոսա . որ ոք ընկալցի զմանուկս 48
 զայս յանուն իմ՝ զիս ընդունի , և որ
 զիս ընդունիցի՝ ընդունի զառաքիչն իմ .
 զի որ փոքրիկն է յամենեսին 'ի ձեզ՝
 նա եղիցի մեծ :

Պատասխանի ետ Յովհաննէս և ասէ . 49
 վարդապետ , տեսաք զոմն որ յանուն քո
 դես հանէր և արգելաք զնա , զի ոչ
 չրջի ընդ մեզ :

Եւ ցնոսա Յիսուս . մի արգելուք , զի 50
 որ ոչն է ձեր թշնամի՝ 'ի ձեր կողմն է :

Եւ եղև 'ի կատարել աւուրց վերանա- 51
 լոց նորա՝ և ինքն զերեսս հաստատեաց
 երթալ յԱրուսաղէմ :

Եւ առաքեաց հրեշտակս առաջի երե- 52
 սաց իւրոց . և իբրև չոզան , մտին 'ի
 գիւղ մի Սամարացոց պատրաստել ինչ
 նմա :

Եւ ոչ ընկալան զնա , զի դէմ եղեալ էր 53
 նորա երթալ յԱրուսաղէմ :

- 54 | Կրե տեսին աշակերտքն (Երուսաղեմ և
 Երուսաղեմ , ասեն . տէր , կամիս զի ա-
 սացուք և իջցէ հուր յերկնից՝ և սա-
 տակեսցէ զնոսա :
- 55 | Դարձաւ սաստեաց ՚ի նոսա և ասէ , ոչ
 գիտէք որոյ հոգւոյ էք դուք :
- 56 | Օ ի որդի մարդոյ ոչ եկն զոգիս մարդ-
 կան կորուսանել՝ այլ կեցուցանել . և
 գնացին յայլ գեօղ :
- 57 | Եւ մինչդեռ երթային նոքա ՚ի ճանա-
 պարհի , ասէ ոմն ցնա . եկից զկնի քո
 յոր վայր և երթիցես :
- 58 | Եւ ցնա (Երուսաղեմ . աղուեսուց որջք գոն
 և թռչնոց երկնից դադարք , և որդւոյ
 մարդոյ ոչ գոյ ուր գիցէ զգլուխ :
- 59 | Եւ ցնա ևս , եկ զկնի իմ . և նա ասէ .
 տէր , հրաման տուր ինձ երթալ նախ
 թաղել զհայր իմ :
- 60 | Եւ ցնա (Երուսաղեմ . թող զմեռեալն թա-
 ղել զմեռեալս իւրեանց , և դու երթ
 պատմեա զարքայութիւն Երուսաղեմոյ :
- 61 | Եւ այլ ոմն . եկից զկնի քո տէր , բայց
 նախ հրաման տուր ինձ հրաժարել ՚ի
 տանէ իմն :
- 62 | Եւ ցնա (Երուսաղեմ . ոչ որ արկանէ ձեռն
 զմաճով՝ և հայիցի յետս , եթէ յաջո-
 ղեալ իցէ արքայութեան Երուսաղեմոյ :

ԳԼՈՒԽ Ժ

ԳԳ. Ետ այսորիկ երևեցոյց տէր և այլ ևս 1
 Եօթանասուն և երկուս, և առաքեաց
 զնոսա երկուս երկուս առաջի իւր յա-
 մենայն քաղաքս և ՚ի տեղիս, ուր ինքն
 երթալոց էր :

Եւ ասէ ցնոսա . հունձք բազում են և 2
 մշակք սակաւ, արդ աղաչեցէք զտէր
 հնձոց՝ զի հանցէ մշակս ՚ի հունձս իւր :

Երթայք, ասա առաքեմ զձեզ իբրև 3
 զգառինս ՚ի մէջ գայլոց :

Սի բառնայք քսակ, մի մախաղ, մի կօ- 4
 շիկս, և ՚ի ճանապարհի ումեք ողջոյն
 մի տայցէք :

Եր տուն մտանիցէք՝ նախ ասասջիք թէ 5
 ողջոյն տանս այսմիկ :

Եւ եթէ իցէ անդ որդի ողջունի, հան- 6
 գիցէ ՚ի վերայ նորա ողջոյնն ձեր . ապա
 թէ ոչ՝ ՚ի ձեզ դարձցի :

Եւ ՚ի նմին տան ազանիջիք, ուտիջիք 7
 և ըմպիջիք ՚ի նոցանէ . զի արժանի է
 մշակն վարձու իւրոյ . մի փոխիցիք տա-
 նէ ՚ի տուն :

Եր քաղաք մտանիցէք և ընդունիցին 8
 զձեզ, ուտիջիք զինչ առաջի զնիցեն
 ձեր :

Եւ բժշկեսջիք որ ՚ի նմա հիւանդք ի- 9

- ցեն . և ասասջիք նոցա , մերձեալ է 'ի վերայ ձեր արքայութիւն Մատուծոյ :
- 10 Իսկ յոր քաղաք մտանիցէք՝ և ոչ ընդունիցին զձեզ , իբրև ելանիցէք 'ի հրապարակս նորա , ասասջիք .
- 11 Եւ զփոշիս որ կուուեալ է 'ի քաղաքէ ձերմէ յոտս մեր՝ թօթափեսցուք 'ի ձեզ . բայց զայս գիտասջիք զի մերձեալ է արքայութիւն Մատուծոյ :
- 12 Մեմ՝ ձեզ , զի Սողոմանցւոց ընդարձակագոյն լիցի յաւուրն յայնմիկ քան քաղաքին այնմիկ :
- 13 Սայ քեզ Վորազին , վայ քեզ Ռեթասայիդա . զի եթէ 'ի Տիւրոս և 'ի Սիդոն եղեալ էին զօրութիւնքն որ եղեն 'ի ձեզ , վաղուց ևս արդեօք 'ի խորզ և 'ի մոխիր նստեալ և ասպաշխարեալ էր :
- 14 Բայց Տիւրոսի և Սիդոնի ընդարձակագոյն լիցի 'ի դատաստանի քան ձեզ :
- 15 Եւ դու Վափառնաում , որ մինչև յերկինս բարձրացեալ ես , մինչև 'ի դժոխս իջցես :
- 16 Ար ձեզ լսէ՝ ինձ լսէ , և որ զձեզ անարգէ՝ զիս անարգէ . և որ զիս անարգէ՝ զառաքիչն իմ անարգէ . և որ ինձ լսէ՝ լսէ այնմիկ որ զիսն առաքեաց :
- 17 Դարձան եօթանասուն և երկուքն խնդութեամբ և ասեն . տէր , և դեք

Հնազանդին մեզ յանուն քո :

Եւ ասէ ցնոսա . տեսանէի զսատանայ 18
անկեալ յերկնից իբրև զփայլակն :

Եւ զա ետու ձեզ իշխանութիւն կոխել 19
զօձս և զկարիճս և զամենայն զօրութի
թշնամուսն , և ձեզ ոչ ինչ մեղանչիցէն :

Եւ այց ընդ այն մի խնդայք եթէ այսք 20
Հնազանդին ձեզ , այլ խնդացէք զի ա-
նուանք ձեր գրեալ են յերկինս :

Ի նմին ժամու ցնծացաւ Յիսուս հո 21
գւովն սրբով և ասէ . գոհանամ զքէն
հայր , տէր երկնից և երկրի , զի ծածկե-
ցեր զայս յիմաստնոց և ՚ի գիտնոց և
յայտնեցեր զայս տղայոց . այո հայր , զի
այսպէս հաճոյ եղև առաջի քո :

Եւ մենայն ինչ տուաւ ինձ ՚ի հօրէ իմմէ . 22
և ոչ որ գիտէ թէ ո՞վ է որդի , եթէ ոչ
հայր , և ո՞վ է հայր , եթէ ոչ որդի , և ում
կամիցի որդին յայտնել :

Եւ դարձեալ առանձինն առ աշակերտն 23
ասէ . երանի աչաց որ տեսանիցէն զոր
տեսանէքդ :

Եւ եւմ ձեզ , զի բազում մարգարէք և 24
թագաւորք կամեցան տեսանել զոր
գուքդ տեսանէք , և ոչ տեսին . և լսել
զոր լսէքդ՝ և ոչ լուան :

ԴԵ՛ Եւ ասա յարեաւ ոմն օրինական՝ փոր 25
ձէր զնա և ասէր . վարդապետ , զինչ

գործեցից՝ զի զկեանս յաւիտենականս
ժառանգեցից :

26 Եւ նա ասէ ցնա . յօրէնս զի՛նչ գրեալ
է , ո՞րպէս ընթեռնուս :

27 Եւ սլատասխանի ետ և ասէ . սիրեսցես
զտէր Կստուած քո յամենայն սրտէ
քումմէ և յամենայն անձնէ քումմէ և
յամենայն զօրութենէ քումմէ և յա-
մենայն մտաց քոց , և զընկեր քո իբրև
զանձն քո :

28 Եւ ասէ ցնա . ուղիղ ետուր զսլատաս-
խանիդ , զայդ արա և կեցցես :

29 Եւ իբրև կամեցաւ զանձն արդարա-
ցուցանել , ասէ ց՝ Եւ ո՞վ է իմ ընկեր :

30 Սլատասխանի ետ ՝ իսուս և ասէ . այր
մի իջանէր յԱրուսաղէմէ յԱլբիքով , և
անկաւ ՚ի ձեռս աւազակաց , որք մերկաւ
ցուցին զնա և վէրս ՚ի վերայ եղին ,
թողին կիսամահ և գնացին :

31 Վէպ եղև քահանայի միոջ իջանել ընդ
նոյն ճանապարհ , և տեսեալ զնա՝ զանց
արար :

32 Երոյնպէս և Վետացի մի եկեալ ընդ
նոյն տեղի՝ ետես և զանց արար :

33 Սամարացի ոմն ճանապարհորդեալ եկն
ընդ նոյն առ նովաւ , և տեսեալ զնա
գթացաւ :

34 Եւ մատուցեալ սլատեաց զվէրս նորա ,

արկեալ 'ի վերայ ձէթ և զինի . և ե-
գեալ 'ի վերայ գրաստու իւրոյ՝ աժ զնա
'ի պանդոկի մի և դարմանեաց զնա :

Եւ 'ի վաղիւ անդր իբրև ելանէր անտի, 35
հանեալ էտ ցպանդոկապետն երկուս
դահեկանս և ասէ . դարման տար դմա ,
և զոր ինչ ծախեսցես 'ի դա՝ 'ի միւտան .
գամ գալստեան իմում հատուցից քեզ :

Արդ ո՞ յերեցունց 'ի նոցանէ թուի 36
քեզ մերձաւոր լեալ անկերոյն 'ի ձեռս
աւազակաց :

Եւ նա ասէ , որ արար զողորմութիւնն 37
'ի վերայ նորա . ասէ ցնա Յիսուս , երթ
և դու արա նոյնպէս :

Եւ եղև 'ի գնայն նոցա , և ինքն եմուտ 38
'ի գեօղ մի . և կին ոմն անուն Սարթա
ընկալաւ զնա 'ի տան իւրում :

Եւ նորա էր քոյր մի , որում անուն էր 39
Սարիամ , որ և եկն նստաւ առ ոտն
տեառն և լսէր զբանս նորա :

Եւ Սարթա զբաղեալ էր 'ի բազում 40
սպասու . եկն եկաց առ նմա և ասէ ,
տէր , ոչ ինչ է փոյթ քեզ , զի քոյրդ իմ
միայն եթող զիս 'ի սպասու . արդ ասա
դմա զի օգնեսցէ ինձ :

Պատասխանի էտ Յիսուս և ասէ . 41
Սարթա Սարթա , դու հոգաս և զբա-
զում իւրք զբաղեալ էս :

42 Բայց աստ սակաւ ինչ պիտոյ է . Մա-
րիամ մասն բարի ընտրեաց որ ոչ բարձցի
'ի նմանէ :

ԳՎ . ԺԸ .

- 1 Եւ եղև 'ի տեղւոջ ուրեք կալ յաղօթս, **ԳՎ . Ծ**
և իբրև դագարեաց՝ ասէ ցնա ոմն յա-
շակերտացն իւրոց . տէր , ուստ մեզ յա-
ղօթս կալ , որպէս **Յ**ովհաննէս ուսոյց
աշակերտաց իւրոց :
- 2 Բսէ ցնոսա , յորժամ կայցէք յաղօթս՝
ասասջիք . Հայր մեր , սուրբ եղիցի անուն
քո , եկեացէ արքայութիւն քո :
- 3 **Օ** հաց մեր հանապազորդ տուր մեզ
զօրրստօրէն :
- 4 Եւ թող մեզ զմեզս մեր , զի և մեք թո-
ղումք ամենայնի որ պարտիցի մեզ , և մի
տանիր զմեզ 'ի փորձութիւն :
- 5 Եւ ասէ ցնոսա . ով է 'ի ձէնջ որոյ իցէ
բարեկամ , և երթայցէ առ նա 'ի մէջ
գիշերի և ասիցէ ցնա . բարեկամ , տուր
ինձ փոխ երիս նկանակս :
- 6 **Օ** ի բարեկամ իմ եկն առ իս յուզոյ ,
և ոչ ինչ ունիմ զնել առաջի նորա :
- 7 Եւ նա 'ի ներքուստ տայցէ պատասխա-
նի և ասիցէ . մի աշխատ առներ զիս ,
զի գուրբդ փակեալ են , և մանկունքս
ընդ ինև կան յանկողնի . ոչ կարեմ

յառնել և տալքեզ :

Ըսեմ ձեզ, եթէ ոչ յարուցեալ տայցէ 8
 նմա վասն բարեկամութեանն, սակայն
 վասն ժտութեանն յարուցեալ տայցէ
 նմա զինչ և պիտոյ իցէ :

Եւ ես ասեմ ձեզ, խնդրեցէք և տացի 9
 ձեզ, հայցեցէք և գտջիք, բախեցէք և
 բացցի ձեզ :

Օի ամենայն որ խնդրէ՝ առնու, և որ 10
 հայցէ՝ գտանէ, և որ բախէ՝ բացցի նմա :

Յո՞րք ՚ի ձէնջ հայր՝ խնդրիցէ որդի իւր 11
 ձուկն, միթէ փոխանակ ձկանն ո՞՞՞ տայ-
 ցէ նմա :

Եւ կամ խնդրիցէ ձու, միթէ կարի՞՞՞ 12
 տայցէ նմա :

Իսկ եթէ դուք որ չարքդ էք՝ զիտէք 13
 պարգևս բարիս տալ որդւոց ձերոց, ո՞ր-
 չափ ևս առաւել հայր ձեր յերկնից
 տացէ բարիս այնոցիկ որ խնդրենն ՚ի
 նմանէ :

ԴԻ, Եւ հանէր դե մի համր. և եղև յերանել 14
 դիւին խօսեցաւ համրն, և զարմացան
 ամենայն ժողովուրդքն :

Եւ ոմանք ՚ի նոցանէ ասեն. Ի՞նչեղղէ 15
 բուղաւ իշխանաւն դիւաց հանէ դա
 զղևս :

Եւ այլք փորձէին և նշան յերկնից խըն 16
 դրէին ՚ի նմանէ :

- 17 Իսկ նորա գիտացեալ զխորհուրդս նոցա,
ասէ ցնոսա . ամենայն թագաւորու թիւն
բաժանեալ յանձն՝ աւերի, և տուն բա-
ժանեալ յանձն կործանի:
- 18 Եւս եթէ և սատանայ բաժանեցաւ
յանձնէ, զիմորդ կայցէ թագաւորու թիւն
նորա. զի ասէք զինէն եթէ Բէեղզեբու-
ղաւ իշխանաւն դիւաց հանէ դա զդէս:
- 19 Եթէ ես Բէեղզեբուղաւ հանեմ զդէս,
որդիքն ձեր իւ հանիցեն. վասն այդորիկ
նոքին եղիցին ձեր դատաւորք:
- 20 Իսկ եթէ մատամբ Եստուծոյ հանեմ
զդէս, ապա հասեալ է ՚ի վերայ ձեր
արքայու թիւն Եստուծոյ:
- 21 Յորժամ հզոր վառեալ սլահիցէ զտուն
իւր, ՚ի խաղաղութեան են ինչք նորա:
- 22 Բայց եթէ հզորագոյն քան զնա ՚ի վե-
րայ եկեալ յաղթեսցէ նմա, զսպառա-
զինութիւնն հանէ՝ յոր յուսացեալ էր,
և զաւար նորա բաշխեսցէ:
- 23 Ար ոչ է ընդ իս, հակառակ իմ է, և որ
ոչ ժողովէ ընդ իս, ցրուէ:
- 24 Յորժամ այսն ելանիցէ ՚ի մարդոյ՝ շրջի
ընդ անջրդին տեղիս, իննդրէ հանգիստ.
և իբրև ոչ գտանէ՝ ասէ, դարձայց ան-
դրէն ՚ի տուն իմ ուստի ելի:
- 25 Եւ գայ գտանէ մաքրեալ և յարգա-
րեալ:

Յայնժամ երթայ և առնու եօթն այլ 26
այսս չար և սքան զինքն, և մտանէ բնա-
կէ անդ, և լինի յետինն մարդոյն այնո-
րիկ չար քան զառաջինն:

Եւ եղև մինչդեռ խօսէր զայս, ձայն 27
եքարձ կին մի ՚ի ժողովրդենէ անտի և
ասէ. երանի է որովայնին որ կրեացն
զքեզ, և ստեանցն որ դիեցուցին զքեզ:
Եւ նա ասէ. նա երանի այնոցիկ է որ 28
լսեն զբանն Մտուծոյ և առնեն:

Եւ ՚ի դիզանել ՚ի վերայ նորա ժողովրդ- 29
դոցն՝ սկսաւ ասել. ազգս այս ազգ չար
է, նշան խնդրէ և նշան յերկնից ոչ
տացի սմա՝ բայց նշանն Յովնանու:

Օի որպէս եղև Յովնան նշան Սի- 30
նուէացւոց, այնպէս եղիցի և որդի մար-
դոյ ազգիս այսմիկ:

Դիտոյն հարաւոյ յարիցէ ՚ի դատաստա- 31
նի ընդ արս ազգիս այսորիկ և դատա-
պարտեսցէ զսոսա, զի եկն ՚ի ծագաց
երկրի լսել զիմաստութիւնն Սողոմոնի.
և ահա առաւել քան զՍողոմոն է աստ:

Մըք Սինուէացիք յարիցեն ՚ի դատաս- 32
տանի ընդ ազգիս ընդ այսմիկ և դատա-
պարտեսցեն զսա, զի ապաշխարեցին ՚ի
քարոզութեանն Յովնանու. և ահա ա-
ռաւել քան զՅովնան է աստ:

Եւ Ոչ ուրուք լուցեալ ճրագ դնէ ՚ի թաքըս- 33

տեան (և ոչ ընդ գրուանաւ) , այլ 'ի վերայ աշտանակի , զի որ մտանեն՝ լոյս տեսանիցեն :

34 Ղրագ մարմնոյ ակն է . յորժամ ակնն առատ է , ամենայն մարմինն լուսաւոր եղիցի . և երբ ակն չար է , և մարմինն խաւարին եղիցի :

35 Լ՛ըդ զգոյշ լեր , գուցէ լոյսդ որ 'ի քեզ է՝ խաւար իցէ :

36 Եթէ մարմինդ քո ամենայն լուսաւոր է և չգուցէ մասն ինչ խաւարին , եղիցի լուսաւոր ամենայն . որպէս յորժամ ճրագն նշուղիւք լուսաւորեսցէ զքեզ :

37 Եւ մինչդեռ խօսէր զայս , աղաչէր զնա ոմն Փարիսեցի՝ զի ճաշ կերիցէ առ նմա . և նա մտեալ բազմեցաւ :

38 Իբրև ետես Փարիսեցին՝ զարմացաւ , զի նախ ոչ մկրտեցաւ յառաջ քան զճաշ :

39 Իսէ ցնա տէր . այժմ դուք Փարիսեցիք զարտաքին բաժակին և զպնակին սրբէք , և ներքինն ձեր լի է յափշտակութեամբ և չարութեամբ :

40 Ինմիտք , ո՞չ ապաքէն որ զարտաքինն արար՝ և զներքինն նոյն արար :

41 Իայց աղէ զարժանն իսկ՝ տուք ողորմութիւն , և ահա ամենայն սուրբ է ձեր :

42 Ի՛յլ վայ ձեզ Փարիսեցւոց , զի տասանորդէք զանանուխ և զփեղենայ և զամե-

նայն բանջար, և անցանէք զիրաւամբք
 և զսիրովն Մատուծոյ . զայս արժան էր
 առնել, և զայնու ոչ անցանել :

Սայ ձեզ Փարիսեցւոց, զի սիրէք ըզ- 43
 բարձրագահս 'ի ժողովուրդս, և զնախ-
 ողջոյնս 'ի հրապարակս :

Սայ ձեզ, զի էք դուք իբրև զգերեզ- 44
 մանս անյայտս, և մարդիկ գնան 'ի վե-
 րայ և ոչ գիտեն :

Պատասխանի ետ ոմն յօրինականացն՝ 45
 և ասէ ցնա . վարդապետ, զայս բանս
 ասելով և զմեզ թշնամանես :

Եւ նա ասէ . և ձեզ վայ օրինականացդ, 46
 զի բառնայք մարդկան բեռինս դժուա-
 ըակիրս, և դուք մատամբ միով 'ի բե-
 ոինսն ոչ մերձենայք :

Սայ ձեզ, զի շինէք զշիրիմս մարգա- 47
 ընիցն, և հարքն ձեր սպանին զնոսա :

Մտա ուրեմն վկայէք եթէ կամակից էք 48
 գործոց հարցն ձերոց . զի նոքա կոտո-
 րեցին զնոսա, և դուք զգերեզմանս նո-
 ցա շինէք :

Սան այնորիկ իմաստութիւնն Մատու- 49
 ծոյ ասաց . առաքեցից 'ի նոսա մարգա-
 ընս և առաքեալս, և 'ի նոցանէ սպա-
 նանիցեն և հալածիցեն :

Օի խնդրեսցի արիւն ամենայն մար- 50
 գարէից՝ հեղեալ 'ի սկզբանէ աշխարհի՝

- 51 Յարենէն Վքելի մինչև յարիւնն Օա-
 քարիայ կորուսելոյ ընդ սեղանն և ընդ
 տաճարն . այո ասեմ ձեզ, խնդրեսցի
 յազգէ յայդմանէ :
- 52 Սայ ձեզ օրինականացդ, զի թաքու-
 ցանէք զիականս գիտութեանն . դուք
 ոչ մտանէք, և որ մտանելոցն են՝ ար-
 գելուք :
- 53 Եւ 'ի խօսելն զայս ամենայն առ նոսա
 առաջի ամենայն ժողովրդեանն, զամօ-
 թի հարկանէին . և սկսան դպիրքն և
 փարիսեցիք զչարել և գրգռել ընդ նմա
 վասն բազում իրաց :
- 54 Եւ սպասել որսալ ինչ բանս 'ի բերանոյ
 նորա, զի չարախօսեսցեն զնմանէ :

ԳՎ . ԺԲ

- 1 Արովք 'ի կուտել բիւրաւորաց ժողո-
 վըրդեանն՝ մինչև կոխել զմիմեանս, սկը-
 սաւ ասել ցաշակերտսն իւր . նախ զգոյշ
 լերուք անձանց 'ի խմորոյ փարիսեցւոցն,
 որ է կեղծաւորութիւն :
- 2 Օի ոչ ինչ է 'ի ծածուկ որ ոչ յայտ-
 նեսցի, և գաղտնի որ ոչ ծանիցի :
- 3 Սասն զի զոր ինչ ասիցէք 'ի խաւարի,
 լնելի լիցի 'ի լոյս . և զոր յունկանէն
 խօսեցարուք 'ի շտեմարանս, քարոզեսցի

ի վերայ տանեաց :

Բայց ձեզ ասեմ սիրելեաց իմոց , մի 4
զարհուրիցիք յայնցանէ որ սպանանեն
զմարմին , և յետ այնորիկ աւելի ինչ ոչ
ունիցին առնել :

Բ. 11 ցուցից ձեզ յումմէ երկնչիցիք . 5
երկնչիջիք յայնմանէ որ յետ սպանա-
նելոյ ունի իշխանութիւն արկանել ՚ի
գեհէն . այո ասեմ ձեզ , յայնմանէ եր-
կնչիջիք :

Ոչ ապաքէն հինգ ձագ երկուց դանդաց 6
վաճառի , և մի ՚ի նոցանէ ոչ է մտա-
ցեալ առաջի Բստուծոյ :

Բ. 11 ձեր և ամենայն իսկ հեր զլիսց 7
թուեալ է . մի երկնչիք , զի քան զբա-
զում ձագս լաւ էք դուք :

Բսեմ ձեզ , զի ամենայն որ խոստովանես 8
ցի յիս առաջի մարդկան , և որդի մար-
դոյ խոստովանեսցի զնմանէ առաջի հրեշ-
տակաց Բստուծոյ :

Եւ որ ուրասցի զիս առաջի մարդկան , 9
ուրացեալ լիցի առաջի հրեշտակաց Բ. 11 :

Եւ ամենայն որ ասէ քան զորդւոյ մար- 10
դոյ թողցի նմա . բայց որ զհոգին սուրբ
հայհոյիցէ , մի թողցի նմա :

Բ. 11 յորժամ տանիցին զձեզ ՚ի ժողո- 11
վուրդս և ՚ի պետութիւնս և յիշխանու-
թիւնս , մի հոգայցէք որպէս թէ զինչ

պատասխանի տայցէք, կամ զինչ ասի-
ցէք :

12 () Ի հողին սուրբ ուսուսցէ ձեզ 'ի նմին
ժամու՝ զինչ սրարտ իցէ խօսել :

13 Եւ ոմն 'ի ժողովրդէնէն ցնա . վարդա-
պետ, ասա ցեղբայր իմ բաժանել ընդ
իս զժառանգութիւնն :

Ե՛՛՛

14 Եւ նա ասէ ցնա . այր դու, ո՞ կացոյց
զիս դատաւոր կամ բաժանարար 'ի վե-
րայ ձեր :

15 Եւ ասէ ցնոսա . տեսէք և զգոյշ լերուք
յամենայն ագահութենէ, զի ոչ եթէ 'ի
մթերից ընչից ուրուք իցեն կեանք նորա :

16 Եւսեցաւ առ նոսա առակ մի և ասէ .
առն ուրումն մեծատան ետուն անդք
տոհմականս :

17 Եւ խորհէր 'ի միտս իւր և ասէր . զի
գործեցից, զի ոչ գոյ տեղի ուր ժողովե-
ցից զարդիւնս իմ :

18 Եւ ասէ, գիտեմ զինչ արարից . քակեցից
զչտեմարանս իմ, և ևս մեծամեծս շի-
նեցից . և անդր ժողովեցից զցորեան և
զամենայն բարութիւնս իմ :

19 Եւ ասացից ցանձն իմ . անձն, ունիս
բազում բարութիւնս համբարեալ ամաց
բազմաց . հանգիր կեր արբ և ուրախ
լեր :

20 Եւ ցնա Եւ՛՛ . անմիտ, յայսմ գիշերի

զողիդ 'ի քէն 'ի բաց պահանջիցեն, իսկ
զոր պատրաստեցերն ում լինիցի :

Նոյնպէս և որ գանձէ անձին և ոչ յ'ս. 21
տուած մեծանայցէ :

Մէ ցաշակերտան իւր . վասն այդորիկ 22
ասեմ ձեզ, մի հոգաք ընդ ոգւոյ թէ
զինչ ուտիցէք, և մի ընդ մարմնոյ թէ
զինչ զգենուցուք :

Օ ի ոգի առաւել է քան զկերակուր և 23
մարմին քան զհանդերձ :

Հայեցարուք ընդ աւուաւս, զի ոչ սեր 24
մանեն և ոչ հնձեն, որոց ոչ գոն շտեմա-
րանք և ոչ համբարանոցք, և Մտուած
կերակրէ զնոսա . որչափ ևս առաւել
զձեզ որ լաւ էք քան զթռչունս :

Ով 'ի ձէնջ առ հոգալ կարիցէ յաւե 25
լուլ 'ի հասակ իւր կանգուն մի :

Իսկ արդ եթէ 'ի փոքուն չէք բաւական, 26
վասն այլոցն զի հոգայցէք :

Հայեցարուք ընդ շուշանն՝ որպէս աճէ, 27
ոչ ջանայ և ոչ նիւթէ . ասեմ ձեզ, և ոչ
Սողոմոն յամենայն 'ի փառսն իւր զգե-
ցաւ իբրև զմի 'ի նոցանէ :

Իսկ եթէ զխոտն որ այսօր 'ի բացի է 28
և վաղիւ 'ի հնոց արկանելի, Մտուած
այնպէս զգեցուցանէ, որչափ ևս առա-
ւել զձեզ թերահաւատք :

Եւ դուք մի խնդրէք զինչ ուտիցէք կամ 29

զինչ ըմպիցէք, և մի զբաղնուք :

30 Օ՛ի զայն ամենայն հեթանոսք աշխարհի խնդրեն . այլ ձեր հայր գիտէ զի սիրտոյ է այն ամենայն :

31 Բայց խնդրեցէք զարքայութիւն Բստուծոյ, և այն ամենայն յաւելցի ձեզ :

32 Ս՛ի երկնչիր հօտ փոքրիկ, զի հաճեցաւ հայր ձեր տալ ձեզ զարքայութիւն :

33 Ս՛ աճառեցէք զինչս ձեր և տուք ողորմութիւն . և արարէք ձեզ քսակս առանց հնանալոյ, գանձ անսպակաս յերկինս՝ ուր ոչ գող մերձենայ և ոչ ցեց ապականէ :

34 Օ՛ի ուր գանձն ձեր է, անդ և սիրտք ձեր եղիցին :

35 Եղիցին գօտիք ձեր սնդեալ ընդ մէջս, և ճրագունք լուցեալք :

36 Եւ դուք նմանողք մարդկան որ ակնունիցին տեառն իւրեանց թէ երբ դառնայցէ՝ ի հարսանեաց . զի յորժամ գայցէ և բախիցէ, վաղվաղակի բանայցեն նմա :

37 Երանի իցէ ծառայիցն այնոցիկ զորս եկեալ տէրն գտցէ արթունս . ամէն աւեմ ձեզ, զի գօտի ընդ մէջ ածցէ և բազմեցուցէ զնոսա և անցեալ պաշտիցէ զնոսա :

38 Եւ եթէ յերկրորդ կամ յերրորդ պա-

հու եկեսցէ և գտցէ այնպէս, երանելի
էն ծառայքն այնորիկ :

Ի այց զայն գիտասջիք եթէ գիտէր տա 39
նուտէրն յորում ժամու գող գայ՝ (հսկէր
և) չտայր թոյլ ական հատանել ՚ի տան
իւրում :

Եւ դուք եղերուք պատրաստք, զի յո 40
րում ժամու ոչ կարծիցէք՝ գայ որդի
մարդոյ :

Իսէ Պետրոս . տէր, առ մե՞զ ասացեր 41
զառակդ զայդ եթէ առ ամենեսեան :

Եւ ասէ տէր . ո՞վ իցէ հաւատարիմ 42
տնտես և իմաստուն, զոր կացոյց տէր
իւր ՚ի վերայ գերդաստանի իւրոյ տալ
՚ի ժամու զկերակուրս :

Երանի իցէ ծառային այնմիկ զոր եկեալ 43
տէր իւր գտանիցէ արարեալ այնպէս :

Իրգարև ասեմ ձեզ, զի ՚ի վերայ ամե 44
նայն ընչից իւրոց կացուսցէ զնա :

Իպա եթէ ասիցէ ծառայն այն ՚ի սրտի 45
իւրում, յամէ տէր իմ ՚ի գալ . և սկսա-
նիցի հարկանել զծառայսն և զաղախ-
նայս, ուտել և ըմպել և արբենալ :

Եկեսցէ տէր ծառային այնորիկ յա 46
ուր յորում ակն ոչ ունիցի, և ՚ի ժա-
մու յորում ոչ գիտիցէ . ընդ մէջ կրտ-
րեսցէ զնա, և զմասն նորա ընդ անհա-
ւատս գիցէ :

- 47 Եւ ծառայ որ գիտիցէ զկամս տեառն
իւրոյ և ոչ պատրաստեսցէ ըստ կամաց
նորա, արբցէ գան բազում:
- 48 Եւ որ ոչն գիտիցէ և արժանի գանի
ինչ դործիցէ, արբցէ գան սակաւ. ամե-
նայնի որում շատ տուաւ՝ շատ խըն-
դրեսցի՝ ի նմանէ, և որում բազում ա-
ւանդեցաւ՝ առաւել ևս պահանջեսցեն
ի նմանէ:
- 49 Հուր եկի արկանել յերկիր, և զինչ՝ **Ե՛՛՛**
կամիմ թէ արդէր իսկ բորբոքէր:
- 50 Եւ մկրտութիւն մի ունիմ մկրտիլ, և
զիարդ փութամ մինչև կատարեսցի:
- 51 Համարիք եթէ խաղաղութիւն եկի տալ
յերկիր, ոչ՝ ասեմ ձեզ, այլ բաժինս:
- 52 Օ ի եղիցին յայսմ հետէ հինգ ՚ի տան
միում բաժանեալք, երեքն յերկուց և
երկուքն յերից:
- 53 Բաժանեսցի հայր յորդւոյ և որդի ՚ի
հօրէ, մայր ՚ի դստերէ և դուստր ՚ի
մօրէ, սկեսուր ՚ի հարսնէ և հարսն ՚ի
սկեսրէ իւրմէ:
- 54 Բսաց և ցժողովուրդսն. յորժամ տե-
սանիցէք ամս ծագեալ յարևմտից, իս-
կոյն ասէք թէ անձրև գայ, և լինի
այնպէս:
- 55 Եւ յորժամ հարաւ ջնչեալ, ասէք՝ թէ
խորշակ լինի, և լինի այնպէս:

Երկրժառորք, զերեսս երկնի և երկրի 56
 գիտէք փորձել, իսկ զժամանակս զայս
 զիարդ ոչ փորձէք :

Ենդէր և յանձանց իսկ ոչ ընտրէք 57
 զարժանն :

Յորժամ երթայցես ընդ ոսոխի քում 58
 առ իշխան, 'ի ճանապարհի տուր ըզ-
 հաշիւն զերժանել 'ի նմանէ. զի գուցէ
 քարչիցէ զքեզ առ դատաւորն, և դա-
 տաւորն մատնիցէ դահճի, և դահճիճն
 արկանիցէ 'ի բանտ :

Եւեմ քեզ, ոչ ելանիցես անտի մինչև 59
 հատուցանիցես զյետին բնիօնն :

ԳՒ. ԺԳ.

Եկին ոմանք 'ի նմին ժամանակի և 1
 պատմեցին նմա վասն Գալիլեացւոցն,
 որոց զարիւնն Պիղատոս խառնեաց ընդ
 զոհոս նոցա :

Պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա. հա- 2
 մարիք եթէ այն Գալիլեացիք եղեն մե-
 ղաւոր քան զամենայն Գալիլեացիս, զի
 զայնպիսի անցս կրեցին :

Այ՛ ասեմ ձեզ, այլ եթէ ոչ ասպաշխա- 3
 րիցէք՝ ամենեքին նոյնպէս կորնչիջիք :

Վամ նոքա ութուտասանքն, յորոց վճ 4
 աշտարակն անկաւ 'ի Սելուվամ և սպան
 զնոսա, համարիք եթէ նոքա սլարտա-

6 պանք եղեն քան զամենայն մարդիկ որ
բնակեալ են յԱրուսաղէմ:

5 Ոչ՝ ասեմ ձեզ, այլ եթէ ոչ ապաշխարիցէք՝ ամենեքեան նոյնպէս կորնչիջիք:

6 Մաց և զառակս զայս. թզենի մի էր ուրումն տնկեալ յայգւոջ իւրում. և եկն խնդրել պտուղ ՚ի նմանէ և ոչ եզիտ:

7 Մէ ցայգեգործն. ահա երեք ամբ են յորմէ հետէ գամ խնդրել պտուղ ՚ի թզենւոջդ և ոչ գտանեմ. արդ կտրեա զդա, ընդէր և զերկիրդ խափանէ:

8 Մա պատասխանի ետ և ասէ. տէր, թող զդա այս ամ ևս, մինչև շուրջ զգովաւ բրեցից և արկից աղբ:

9 Թերևս արասցէ պտուղ, ապա թէ ոչ՝ յամէ ևս հատցես զդա:

10 Մւ ուսուցանէր ՚ի միում ՚ի ժողովրդա- նոցայն ՚ի շաբաթս:

11 Մւ ահա կին մի զոր ունէր այս հիւանդութեան ամն ութուտասն, և էր կարկամեալ և ոչ կարէր ամենևին ՚ի վեր հայել:

12 Մւ տեսեալ զնա Յիսուսի՝ կոչեաց առ ինքն և ասէ ցնա. կին դու, արձակեալ ես ՚ի հիւանդութենէ քումմէ:

13 Մւ եդ ՚ի վերայ նորա ձեռն, և առ-

ԵՆ

ժամայն ուղղեցաւ, և փառաւոր առնէր
զ՚ստուած :

Պատասխանի ետ ժողովրդապետն ցաւ 14
սուցեալ թէ ընդէր 'ի շաբաթու բժշկեաց
Յիսուս, և ասէ ցժողովուրդն .
վեց օր է յորս արժան է գործել, յայնս
եկայք բժշկեցարուք, և մի՛ յաւուր շա-
բաթու :

Պատասխանի ետ նմա տէր և ասէ . կեղ 15
ծաւորք, իւրաքանչիւր ոք 'ի ձէնջ 'ի շա-
բաթու ո՞չ արձակէ զեզն իւր կամ զէշ
'ի մտոյ և տանի տայ ջուր :

Իսկ այս դուստր Մբրահամու էր, զոր 16
կասեաց սատանայ ահաւաղիկ ութու-
տանն ամ, ո՞չ էր արժան արձակել 'ի կա-
պանաց անտի 'ի շաբաթու :

Եւ զայս իբրև ասաց, յամօթ լինէին 17
ամենեքին որ հակառակն կային նմա . և
ամենայն ժողովուրդն ուրախ լինէր 'ի
վերայ ամենայն փառաւորութեանցն որ
գործէին 'ի նմանէ :

Եւ ասէր . ո՞ւմ նման է արքայութիւն 18
՚ստուծոյ, և որո՞ւմ նմանութեան նմա-
նեցուցից զնա :

Վման է հատոյ մանանխոյ, զոր առեալ 19
մարդոյ արկ 'ի պարտէզ իւր . աճեաց և
եղև ծառ, և թռչունք երկնից բնակեալ
էին յոստս նորա :

- 20 Եւ դարձեալ ասէ . ո՛ւմ նմանեցուցից զարքայութիւն Մատուծոյ :
- 21 Ման է խմորոյ զոր առեալ կնոջ թաքոց յալեր երից գրուաց՝ մինչև խմորեցաւ ամենայն :
- 22 Եւ շրջէր ընդ քաղաքս և ընդ գետոյս՝ Եւ Ուսուցանէր , և ճանապարհ արարեալ Արուսազէմ :
- 23 Մէ ոմն ցնա . տէր , եթէ սակաւք իցեն որ ապրելոց իցեն . և նա ասէ ցնոսա :
- 24 Սնացարուք մտանել ընդ դուռն նեղ . ասեմ ձեզ զի բազումք խնդրեսցեն մտանել և ոչ կարասցեն :
- 25 Զորմէ հետէ մտցէ տանուտէրն և փակեսցէ զդուռնն և սկսանիցիք կալ արտաքոյ և բախել զդուռնն և ասել , տէր տէր , բաց մեզ . և պատասխանի տուեալ ասիցէ ձեզ , ոչ գիտեմ զձեզ ուստի էք :
- 26 Զայնժամ սկսանիջիք ասել , կերաք առաջի քո և արբաք , և ՚ի հրապարակս մեր ուսուցեր :
- 27 Եւ ասիցէ . ասեմ ձեզ , ոչ գիտեմ զձեզ ուստի էք . ՚ի բաց կացէք յինէն ամենայն մշակքդ անիրաւութեան :
- 28 Միգ եղիցի լալ և կրճել ատամանց , յորժամ տեսանիցէք զՄարազամ և զՍասակ և զՅակոբ՝ և զամենայն մար-

գարէս յարքայութեան Մատուծոյ, և
զձեզ հանեալ արտաքս :

Եւ եկեացէն յարևելից և յարևմտից և 29
'ի հիւսիսոյ և 'ի հարաւոյ, և բազմեացին
յարքայութեան Մատուծոյ :

Եւ ահա իցէն յետինք որ եղիցին ա- 30
ռաջինք, և իցէն առաջինք որ լինիցին
յետինք :

Ի նմին աւուր մատեան ոմանք (Փարի- 31
սեցիք, և ասէն ցնա . ել և գնա աստի,
զի հերովդէս կամի սպանանել զքեզ :

Եւ ասէ ցնոսա . երթայք ասացէք ա- 32
ղուեսուն այնմիկ . ահաւասիկ հանեմ
դևս և բժշկութիւնս կատարեմ այսօր և
վաղիւ, և յերիւր աւուր կատարիմ :

Բայց սկարտ է այսօր և վաղիւ և 'ի միւ- 33
սում աւուր գնալ, զի ոչ է մարթ մար-
գարէի կորնչել արտաքոյ քան զԱլէմ :

Ալէմ Ալէմ, որ կոտորէիր զմարգարէս, և 34
քարկոծ առնէիր զառաքեալսն առ քեզ,
քանիցս անգամ կամեցայ ժողովել զոր-
դիս քո, որպէս հաւ զձագս իւր ընդ
թւուլք, և ոչ կամեցարուք :

Բհա թողեալ լիցի ձեզ տուն ձեր : 35

Բայց ասեմ ձեզ, եթէ ոչ ևս տեսանի-
ցէք զիս, մինչև ասիցէք օրհնեալ եկեալ
յանուն տեառն :

ԳՎ. ԺԳ

- 1 Եւ եղև 'ի մտանելն նորա 'ի տուն ու- ԵՎ,
րումն իշխանացն Փարիսեցւոց 'ի շաբա-
թու ուտել հաց, և նորա սպասէին
նմա :
- 2 Եւ ահա այր ոմն էր անդ ջրգողեալ ա-
ռաջի նորա :
- 3 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցորի-
նաւորսն և ցՓարիսեցիս. եթէ արժան
իցէ 'ի շաբաթու բժշկել :
- 4 Եւ նորա լուռ եղեն, և բուն հարեալ
զնմանէ բժշկեաց զնա և արձակեաց :
- 5 Եւ ասէ ցնոսա. ոյր ուրուք 'ի ձէնջ էշ
կամ եզն՝ անկանիցի 'ի ջրհոր, և ոչ
վաղվաղակի հանիցէ զնա յաւուր շա-
բաթու :
- 6 Եւ ոչ կարացին տալ նմա պատասխանի
առ այն :
- 7 Եւսաց և առ կոչնականսն առակ մի,
հայեցեալ թէ զիարդ բարձրնտիր լի-
նէին, ասէ ցնոսա :
- 8 Յորժամ կոչիցէ ոք զբեզ 'ի հարսա-
նիս կամ 'ի կոչունս, մի բազմիցիս յա-
ռաջին բարձին. գուցէ պատուականա-
գոյն ևս քան զբեզ իցէ կոչեցեալն 'ի
նմանէ :
- 9 Եւ եկեալ որ զբեզն և զնա կոչեաց՝

ասիցէ ցքեզ, տուր սմա տեղի. և ապա սկսանիցիս ամօթով զյետին տեղին ունել:

Ը. Եւ յորժամ կոչիցիս, երթիցիր բազմ 10 մեծիւր ՚ի յետին տեղւոջ. զի յորժամ գայցէ որ կոչեացն զքեզ, ասիցէ ցքեզ. բարեկամ, ՚ի վեր մատիր. յայնժամ եղևցին քեզ փառք առաջի բարձակցացն քոց:

Օ ի ամենայն որ բարձրացուցանէ զանձն, 11 խոնարհեսցի. և որ խոնարհեսցուցանէ զանձն, բարձրացի:

Ըսէ և ցկոչնատէրն. յորժամ առնի 12 ցես ճաշ կամ ընթրիս, մի կոչեր ըզբարեկամս քո և մի զեղբարս քո և մի զազգականս քո և մի զդրացիս քո և մի զմեծամեծս. զի մի և նոքա փոխարէն կոչեսցեն զքեզ, և լինիցի քեզ հատուցումն:

Ը. Եւ յորժամ առնիցես ընդունելու 13 թիւն, կոչեա զաղքատս և զխեղս և ըզկաղս և զկոյրս:

Եւ երանելի լինիցիս, զի ոչ ունին փոխ 14 խարէն հատուցանելոյ քեզ. և հատուցի քեզ փոխարէն ՚ի յարութեան արդարոց:

Իբրև լուաւ զայս ոմն ՚ի բազմականացն, 15 ասէ ցնա. երանի որ կերիցէ ճաշ յար-

քայու թեան Մտուծոյ :

- 16 Աստուծոյ նա ասէ . այր ոմն գործեաց ընթրիս
և հրաւիրեաց զբազումս :
- 17 Աստուծոյ առաքեաց զԺառայ իւր 'ի ժամու
ընթրեացն կոչել զհրաւիրեալսն՝ թէ ե-
կայք , զի ահաւասիկ պատրաստ է ամե-
նայն ինչ :
- 18 Աստուծոյ սկսան մի ըստ միոջէ ամենեքեան
հրատարել . առաջինն ասէ , ազարակ
գնեցի , և հարկ է ելանել տեսանել
զնա , աղաչեմ զքեզ կալ զիս հրատա-
րեալ :
- 19 Աստուծոյ միւսն ասէ . լուծս հինգ եղանց գնե-
ցի , և երթամ փորձել զնոսա , աղաչեմ
զքեզ կալ զիս հրատարեալ :
- 20 Աստուծոյ միւսն ասէ . կին ածի , և վասն այ-
նորիկ ոչ կարեմ գալ :
- 21 Աստուծոյ եկեալ ծառայն պատմեաց զայն
տեառն իւրում : Յայնժամ բարկացեալ
տանուտէրն՝ ասէ ցծառայն իւր . ել վաղ-
վաղակի 'ի հրապարակս և 'ի փողոցս քա-
ղաքիդ , և զաղքատս և զխեղս և ըզ-
կաղս և զկոյրս մոյժ այսր :
- 22 Աստուծոյ ասէ ծառայն . տէր , եղև զոր հրա-
մայեցերն , և կայ ևս տեղի :
- 23 Աստուծոյ ասէ տէրն ցծառայն , ել 'ի ճանա-
պարհս և 'ի ցանգս , և արա այսր մտա-
նել , զի լցցի տունս իմ :

Լսեմ ձեզ, զի ոչ ոք յայնց կոչեցելոց 24
ճաշակեսցէ յընթրեաց իմոց :

Օ՛յ Երթային ընդ նմա ժողովուրդք բա 25
զումք, դարձաւ և ասէ ցնոսա .

Եթէ ոք գայ առ իս և ոչ ատեայ ըզ 26
հայր իւր և զմայր և զկին և զորդիս և
զեղբարս և զքորս, նա և զանձն ևս
իւր, ոչ կարէ իմ աշակերտ լինել :

Օ՛յ որ ոչ բառնայ զխաչ իւր և գայ զկնի 27
իմ, ոչ կարէ իմ աշակերտ լինել :

Ո՛վ ոք 'ի ձէնջ կամիցի շինել աշտարակ, 28
և ոչ նախ նստեալ համարիցի զծախսն՝
եթէ ունիցի բաւական 'ի կատարումն :

Օ՛յ գուցէ իբրև արկանիցէ հիմն և 29
ոչ կարիցէ կատարել, ամենեքին որ
տեսանիցեն՝ սկսանիցին ծաղը առնել
զնա ,

Եւ ասել . Թէ այս այր սկսաւ շինել և 30
ոչ կարաց կատարել :

Կամ ո՞ր թագաւոր երթեալ տայցէ պա 31
տերազմ ընդ այլում թագաւորի, և ոչ
նստեալ նախ խորհիցի եթէ կարող
իցէ տասն հազարաւ զդէմ ունել զայնո-
րիկ՝ որ գայցէ 'ի վերայ նորա քսան
հազարաւ :

Եւրա թէ ոչ, մինչդեռ հեռագոյն իցէ՝ 32
հրեշտակու թիւն առաքեալ աղաչեսցէ
'ի խաղաղութիւն :

33 Արդ այսպէս ամենայն ոք 'ի ձէնջ որ ոչ
հրատարեացէ յամենայն ընչից իւրոց,
ոչ կարէ իմաշակերտ լինել:

34 Իարևոք է աղ, ապա թէ աղն անհամես-
ցի՝ իւ համեմեացի:

35 Աչ յերկիր և ոչ յաղբ է պիտանացու,
այլ ընկենուլ զնա արտաքս. որ ունիցի
ականջս լսելոյ լուիցէ:

ԳԼ . ԺԵ

1 Այլ էին մերձ առ նա ամենայն մաքսա-
ւորք և մեղաւորք լսել 'ի նմանէ:

2 Տրտնջէին Փարիսեցիքն և դպիրք՝ և ա-
սէին. ընդէր սա զմեղաւորս ընդունի և
ուտէ ընդ նոսա:

3 Եւսաց առ նոսա զառակս զայս:

4 Այլ ոք իցէ 'ի ձէնջ մարդ՝ որոյ իցէ հա-
րիւր ոչխար, և կորուսանիցէ մի 'ի նո-
ցանէ. ո՞չ թողուցու զիննսուն և զինն
յանապատի, և երթայցէ զհետ կորու-
սելոյն մինչև գտանիցէ զնա:

5 Այլ իբրև գտանէ, դնէ զնա 'ի վերայ
ուսոց իւրոց խնդալով,

6 Այլ երթայ 'ի տուն, կոչէ զբարեկամս
և զգրացիս և ասէ ցնոսա. ուրախ եղե-
րուք ընդ իս, զի գտի զոչխարս իմ զկո-
րուսեալ:

7 Եւսեմ ձեզ, զի այսպէս է ուրախութիւն

յերկինս վասն միոյ մեղաւորի որ ապաշխարիցէ, քան վասն իննսուն և ինն արդարոց որոց չիցէ պիտոյ ապաշխարութիւն :

Կամ ո՞վ իցէ կին, որոյ իցեն դրամք տասն . և եթէ կորուսանիցէ դրամ մի, ո՞չ լուցանիցէ ճրագ, և ածիցէ աւել 'ի տան և խնդրիցէ ստէպ' մինչև գտանիցէ :

Եւ իբրև գտանէ, կոչէ զբարեկամս և զղրացիս և ասէ . ուրախ լերուք ընդ իս, զի գտի զդրամն իմ զոր կորուսի :

Եւ յնպէս ասեմ ձեզ, ուրախութիւն եղիցի առաջի հրեշտակաց Աստուծոյ 'ի վերայ միոյ մեղաւորի որ ապաշխարիցէ :

Եւ ասէ . առն միոջ էին երկու որդիք :

Մէկ կրտսերն 'ի նոցանէ ցհայրն . հայր, տուր ինձ բաժին՝ որ անկանի յընչիցդ . և նա բաժանեաց նոցա զկէանսն :

Եւ յետ ոչ բազում աւուրց ժողովեալ զամենայն կրտսեր որդւոյն գնաց յաշխարհ հեռի և անդ վատնեաց զինչս իւր, զի կեայր անառակութեամբ :

Եւ իբրև սպառեաց զամենայն, եղև սով սաստիկ յաշխարհին յայնմիկ և սկսաւ ինքն չքաւորել :

Եւ գնացեալ յարեցաւ 'ի մի ոմն 'ի քաղաքացոց աշխարհին այնորիկ, և յղեաց

զնա յազարակ իւր արածել խոզս :

16 Եւ ցանկայր ընուլ զորովայն իւր յեղ-
ջերէն զոր խողքն ուտէին , և ոչ ոք տայր
նմա :

17 Եւ եկեալ 'ի միտս իւր ասէ . քանի՛ վարձ-
կանք իցեն 'ի տան հօր իմոյ հացալիցք ,
և ես աստ սովամահ կորնչիմ :

18 Յարուցեալ զնացից առ հայր իմ , և ա-
սացից ցնա . հայր , մեղայ յերկինս և ա-
ռաջի քո :

19 Եւ ոչ ևս եմ արժանի կոչիլ որդի քո ,
արա զիս իբրև զմի 'ի վարձկանաց քոց :

20 Եւ յարուցեալ եկն առ հայր իւր . և
մինչդեռ հեռագոյն էր , ետես զնա
հայրն և զթացաւ , յարեաւ և ընթա-
ցաւ ընդ առաջ , անկաւ զպարանոցաւն
նորա և համբուրեաց զնա :

21 Եւ ասէ ցնա որդին . հայր , մեղայ յեր-
կինս և առաջի քո , ոչ ևս եմ արժանի
կոչիլ որդի քո :

22 Իսէ հայրն ցծառայս իւր . վաղվաղակի
հանէք զպատմութեանն առաջին , և ազու-
ցէք նմա , և տուք զմատանին 'ի ձեռն
նորա և կոչիկս յոտս նորա :

23 Եւ ածէք զեզն պարարակ , զենէք , կե-
րիցուք և ուրախ լիցուք :

24 Օ ի այս որդի իմ մեռեալ էր և եկեաց ,
կորուսեալ էր և գտաւ . և սկսան

ուրախ լինել :

Եւ էր երէց որդին նորա յազարակի . և 25
մինչդեռ գայր՝ և մերձ եղև 'ի տունն ,
լուաւ զձայն երգոց և զպարուց :

Եւ կոչեցեալ առ ինքն զմի 'ի ծառայիցն՝ 26
հարցանէր թէ զինչ իցէ այն :

Եւ նա ասէ ցնա . զի եղբայր քո եկեալ 27
է , և եղեն հայր քո զեզն պարարակ , զի
ողջամբ ընկալաւ զնա :

Իարկացաւ և ոչ կամէր մտանել . և 28
հայրն ելեալ արտաքս՝ աղաչէր զնա :

Պատասխանի ետ և ասէ ցհայրն . այս 29
քանի ամբ են զի ծառայեմքեզ , և եր-
բէք զպատուիրանաւ քով ոչ անցի . ուլ
մի երբէք ոչ ետուր ինձ զի ուրախ եղէց
ընդ բարեկամս իմ :

Յորժամ եկն որդիդ քո այդ որ եկեր 30
զկեանս քո ընդ պոռնիկս , զեներ դմա
զեզն պարարակ :

Եւ ասէ ցնա . որդեակ , դու հանապազ 31
ընդ իս ես , և ամենայն որ ինչ իմ
է՝ քո է :

Եւ ուրախ լինել և խնդալ պարտ էր , 32
զի եղբայր քո այս մեռեալ էր և եկեաց ,
կորուսեալ էր և գտաւ :

ԳԼ . Ժ . Օ .

- 1 Եւ ասէ առ աշակերտսն . այր մի էր Օ . Բ . մեծատուն , որոյ էր տնտես . և եղև ըզնմանէ ամբաստանութիւն որպէս թէ վատնիցէ զինչս նորա :
- 2 Կոչեաց և ասէ ցնա . զինչ է այս զոր լեմն զքէն , տուր զհամար տնտեսութեան քո . զի ոչ ևս կարես լինել տնտես :
- 3 Իսկ ընդ միտս իւր տնտեսն . զինչ գործեցից , զի տէր իմ հանէ զտնտեսութիւնս . գործել ոչ կարեմ՝ մուրանալ ամաչեմ :
- 4 Գիտեմ զինչ արարից . զի յորժամ ՚ի բաց լինիցիմ ՚ի տնտեսութենէս՝ ընկալցին զիս ՚ի տունս իւրեանց :
- 5 Եւ կոչեցեալ առ ինքն մի ըստ միովէ ՚ի պարտապանաց տեառն իւրոյ , ասէ ցառաջինն . քանի՞ ինչ պարտիս տեառն իմում :
- 6 Եւ նա ասէ , հարիւր մար ձիթոյ . ասէ ցնա , կա զգիր քո և նիստ գրեա վաղվազակի յիսուն :
- 7 Գարձեալ ասէ ցմիւսն , դու քանի՞ ինչ պարտիս . և նա ասէ , հարիւր քոս ցորենոյ . և ասէ ցնա , կա զգիր քո և նիստ գրեա ութսուն :
- 8 Եւ գովեաց տէրն զտնտեսն անիրաւու-

Թեան, զի իմաստու թ՞ք արար. զի որդիք
աշխարհիս այսորիկ իմաստնագոյնք են
քան զորդիս լուսոյ յազգս իւրեանց:

Եւ ես ձեզ ասեմ, արարէք ձեզ բարե- 9
կամս 'ի Մամոնայէ անիրաւու թեան. զի
յորժամ պակասիցէ այն՝ ընկալցին ըզ-
ձեզ 'ի յարկսն յաւիտենականս:

Որ 'ի փոքունն հաւատարիմ է, և 'ի բազ- 10
մինն հաւատարիմ է. և որ 'ի փոքունն ան-
իրաւ է, և 'ի բազմինն անիրաւ է:

Իսկ արդ եթէ յանիրաւ Մամոնային 11
չեղէք հաւատարիմք, զճշմարիտն ձեզ ո՞
հաւատասցէ:

Եւ եթէ յօտարին չեղէք հաւատարիմք, 12
զձերն ո՞ տացէ ձեզ:

Աչ որ ծառայ կարէ երկուց տերանց ծա- 13
ռայել. զի եթէ զմին ատիցէ և զմիւսն
սիրիցէ, կամ զմին մեծարիցէ և զմիւսն
արհամարհիցէ. ոչ կարէք Մտուծոյ ծա-
ռայել և Մամոնայի:

Իբրև լէին զայս ամենայն Փարիսեցիքն՝ 14
քանզի արծաթասէրք էին, և անգոս-
նէին զնա:

Եւ ասէ ցնոսա. դուք էք որ արդարացու 15
ցանէք զանձինս առաջի մարդկան, սա-
կայն Մտուած զիտէ զսիրտս ձեր. զի
որ առաջի մարդկան բարձր է, պիղծ է
առաջի Մտուծոյ:

- 16 ()ըէնքն և մարգարէք մինչև ց՝ Յովհաննէս, յայնմ հետէ արքայութիւն Մատթոյ աւետարանի, և ամենայն ոք զնա բռնաբարէ :
- 17 Վիւրին իցէ երկնից և երկրի անցանել, քան յօրինացն միոյ նշանախեցի անկանել :
- 18 Մենայն որ արձակէ զկին իւր և առնէ այլ, շնայ. և որ զարձակեալն առնէ, շնայ :
- 19 Մյր ոմն էր մեծատուն և ազանէր բեհեզս և ծիրանիս, և ուրախ լինէր հանապազ առատապէս :
- 20 Եւ աղքատ ոմն անուն Վազարոս անկեալ զնէր առ դրան նորա վիրաւորեալ :
- 21 Եւ ցանկայր յագել ՚ի փշրանացն որ անկանէին ՚ի սեղանոյ մեծատանն. այլ և շունք և ս գային և լեզուին զվէրս նորա :
- 22 Եւ եղև մեռանել աղքատին, և տանել հրեշտակաց զնա ՚ի գոգն Մբրահամու. մեռաւ և մեծատունն և թաղեցաւ :
- 23 Եւ ՚ի դժոխսն ամբարձ զաչս իւր մինչ ՚ի տանջանսն էր, ետես զՄբրահամ ՚ի հեռաստանէ, և զՎազարոս ՚ի գոգ նորա հանգուցեալ :
- 24 Եւ նա աղաղակեաց և ասէ. հայր Մբրահամ, ողորմեաց ինձ և առաքեա

զ՛) ազարոս , զի թացցէ զծագ մատին
իւրոյ 'ի ջուր և զովացուսցէ զլէզու իմ ,
զի պապակիմ 'ի տապոյ աստի :

Եւ ասէ ցնա Մբրահամ . որդեակ , յի 25
շեա զի ընկալար անդէն զբարիս քո 'ի
կեանսն քում , և ՛) ազարոս նոյնպէս ըզ-
չարչարանս . արդ սա աստ միսիթարի , և
դու այդր պապակիս :

Եւ 'ի վերայ այսր ամենայնի՝ վի՛ճ մեծ է 26
ընդ մեզ և ընդ ձեզ . եթէ կամիցին աս-
տի առ ձեզ անցանել ոչ կարեն , և ոչ
այտի որ առ մեզ անցանել :

Եւ ասէ . արդ աղաչեմ զքեզ հայր , զի 27
արձակեսցես զդա 'ի տուն հօր իմոյ :

Են իմ անդ եղբարք հինգ , որպէս զի 28
տացէ նոցա վկայութիւն , զի մի և նոքա
գայցեն յայս տեղի տանջանաց :

Եւ ասէ Մբրահամ . ունին զ՛) ուլէս և 29
զմարգարէս , նոցա լուիցեն :

Եւ նա ասէ . ոչ հայր Մբրահամ , բայց 30
եթէ 'ի մեռելոց որ երթիցէ առ նոսա
և սպաշխարեսցեն :

Եւ ասէ ցնա . եթէ ՛) ուլէսի և մար- 31
գարէիցն ոչ լսեն , և ոչ թէ 'ի մեռելոց
որ յառնիցէ՝ հաւատասցեն :

ԳՎ. ԺԿ.

- 1 Ասաց և առ աշակերտսն իւր. ոչ է Օգոստոսի շաբաթ չգալ գայթապողութեան, բայց վայ այսմիկ է յոյր ձեռն գայցէ:
- 2 Եւ էր նմա թէ վէմ երկանաքար կախէր զսարանոցէ նորա և անկանէր ՚ի ծով, քան թէ գայթապողեցունէ զմի ոք ՚ի փոքրկանցս յայսցանէ:
- 3 Օգոյշ կացէք անձանց. եթէ մեղիցէ եղբայր քո, տաստեա նմա. և եթէ ապաշխարիցէ, թող նմա:
- 4 Եւ եթէ եօթն անգամ մեղիցէ քեզ և եօթն անգամ դարձցի ՚ի քեզ և ասիցէ՝ ապաշխարեմ, թողցես նմա:
- 5 Եւ ասէն առաքեալքն ցտէր, յաւել մեզ հաւատս:
- 6 Եւ ասէ տէր. եթէ ունիցիք հաւատս քան զհատ մանանխոյ, և ասիցէք թըթենուոյս այսմիկ. խլեաց և տնկեաց ՚ի ծովու, և հնազանդեսցի ձեզ:
- 7 Իսկ ո՞վ ոք ՚ի ձէնջ որ ունիցի ծառայ հողագործ կամ հովիւ, որ իբրև մտանիցէ յագարակէ՝ ասիցէ ցնա վաղվազակի, թէ անց բազմեաց:
- 8 Այլ ոչ ասիցէ ցնա, թէ պատրաստեա զինչ ընթրելոց իցեմ, և գօտի ածեալ պաշտեա զիս՝ մինչև կերայց և արբից.

և ապա կերիցես և արբցես դու :

Ս'իթէ շնորհ ինչ ունիցի ծառային այն 9
միկ , զի արար զամենայն հրամանսն :

Վոյնպէս և դուք յորժամ առնիցէք զա 10
մենայն հրամայեալսն ձեզ , ասասջիք թէ
ծառայք անախտանք եմք , զոր սարտէաքն
առնել' արարաք :

Եւ եղև մինչև երթայր նա յԱրուսա 11
ղէմ , և ինքն անցանէր ընդ մէջ Սամա-
րեայ և Վալիլեացոց :

Եւ մինչդեռ մտանէր 'ի գեօղ ուրեմն , 12
պատահեցին նմա տասն այր բորոտ' որք
կացին 'ի հեռաստանէ ,

Վարձին զձայնս և ասէն . { Իսուս վար 13
դապետ , ողորմեաց մեզ :

Եւ իբրև ետես զնոսա , ասէ ցնոսա . 14
երթայք ցուցէք զանձինս քահանայիցն .
և եղև իբրև գնացին' առժամայն սրբ-
բեցան :

Ս'ի ոմն 'ի նոցանէ իբրև ետես եթէ 15
բժշկեցաւ , դարձաւ անդրէն 'ի ձայն
մեծ փառաւոր առնէր զՄատուած :

Մնկաւ 'ի վերայ երեսաց իւրոց առ ոտս 16
նորա , և գոհանայր զնմանէ . և ինքն էր
Սամարացի :

Պատասխանի ետ { Իսուս և ասէ , ոչ 17
տասն սոքա սրբեցան , իսկ արդ ինունքն
ո՛ւր են :

- 18 Օ՛ր ոչ գտան դառնալ տալ փառս Մստուծոյ, բայց միայն այլազգիս այս:
- 19 Աստէ ցնա. արի գնա, զի հաւատք քո կեցուցին զքեզ:
- 20 Իբրև հարցաւ ՚ի Փարիսեցւոցն թէ երբ Օ՛ր գայցէ արքայու թիւնն Մստուծոյ, պատասխանի ետ նոցա և ասէ. ոչ գայ արքայու թիւնն Մստուծոյ խտրանօք:
- 21 Աս չասիցեն թէ ահաւասիկ աստ է կամ անդ. զի ահա արքայու թիւնն Մստուծոյ ՚ի ներքս ՚ի ձեզ է:
- 22 Մսաց և առ աշակերտսն. եկեացեն աւուրք ցանկանալոյ ձեզ մի յաւուրցն որդւոյ մարդոյ տեսանել և ոչ տեսանիցէք:
- 23 Աս եթէ ասիցեն ձեզ եթէ ահաւասիկ է կամ անդ, մի երթայցէք զհետ:
- 24 Օ՛ր որպէս փայլակն փայլատակեալ ՚ի ներքոյ երկնից ընդ երկնիւք ծագիցէ, նոյնպէս և որդի մարդոյ յաւուրն իւրում:
- 25 Բայց նախ պարտ է նմա բազումս չարչարիլ և խոտիլ յազգէս յայսմանէ:
- 26 Աս որպէս եղև յաւուրսն Արի, նոյնպէս եղիցի և յաւուրս որդւոյ մարդոյ:
- 27 Ատէին ըմպէին կանայս առնէին և արանց լինէին՝ մինչև յօրն յորում եմուտ Արի ՚ի տապանն, և եկն ջրհեղեղն և կորոյս զամենեսին:

Նոյնպէս և որպէս յաւուրսն Վ ուլտայ 28
 եղև, ուտէին ըմպէին գնէին վաճա-
 ռէին, տնկէին շինէին:

Եւ յորում աւուր ել Վ ուլտ 'ի Սողո 29
 մայ, տեղաց հուր և ծծումբ յէրկնից և
 կորոյս զամենեսին:

Բստ նմին օրինակի եղիցի և յաւուրն՝ 30
 յորում որդի մարդոյ յայտնեւոց է:

Յայնմ աւուր որ կայցէ 'ի տանիս և 31
 կարասի իւր 'ի տան, մի իջցէ առնուլ
 զայն. և որ յանդի իցէ, նոյնպէս մի
 դարձցի յետս:

Յիշեցէք զկինն Վ ուլտայ: 32

Որ խնդրիցէ զանձն իւր ապրեցուցանել՝ 33
 կորուսցէ զնա. և որ կորուսցէ՝ ապրե-
 ցուսցէ զնա:

Եւ եմ ձեզ, յայնմ զիշերի թէ եղիցին 34
 երկու 'ի մի մահիւն, մին առցի և միւսն
 թողցի:

Եւ եթէ եղիցին երկու՝ աղալ 'ի միա 35
 սին, մին առցի և միւսն թողցի. և եթէ
 իցեն երկու յանդի, մին առցի և միւսն
 թողցի:

Պատասխանի ետուն և ասէն ցնա. յո՞ 36
 տէր:

Եւ նա ասէ ցնոսա, ուր մարմին է՝ անդր 37
 և արծուիք ժողովեացին:

ԳԼ . ԺԲ

- 1 Ասաց և առակ մի նոցա առ այն [Թէ՛ Օ],
պարտ է յամենայն ժամ կալ նոցա յա-
ղօթս և մի՛ ձանձրանալ :
- 2 Ասէ՛ . դատաւոր մի էր 'ի քաղաքի ու-
րեմն , յԱստուծոյ ոչ երկնչէր և 'ի մարդ-
կանէ ոչ ամաչէր :
- 3 Այս այրի մի էր 'ի նմին քաղաքի , դայր
առ նա և ասէր . դատ արա ինձ յոտիս
իմմէ :
- 4 Այս ոչ կամէր 'ի բազում ժամանակս .
յետ այնորիկ ասէ 'ի մտի իւրում , եթէ
և յԱստուծոյ ոչ երկնչիմ , և 'ի մարդ-
կանէ ոչ ամաչեմ ,
- 5 Գտնէ վասն աշխատ առնելոյ զիս այ-
րւոյն՝ արարից նմա դատ , զի մի՛ 'ի սպառ
եկեալ [Թախանձիցէ զիս :
- 6 Այս ասէ տէր , լուարուք զինչ դատաւորն
անիրաւու [Թեան ասէր :
- 7 Իսկ Աստուած ո՞չ առնիցէ վրէժխնդրու-
թիւն ծառայից իւրոց որ աղաղակեն առ
նա 'ի տուէ և 'ի գիշերի . և երկայնամիտ
միայն լինիցի առ նոսա :
- 8 Այս ասեմ ձեզ , զի արասցէ վրէժխըն-
դրութիւն նոցա վաղվաղակի . իսկ որդի
մարդոյ եկեալ գտանիցէ՞ արդեօք հա-
ւատս յերկրի :

Բայց և առ ոմանս պանծացեալս յան 9
 ձինս թէ արդարք իցեն և խոտիցեն
 զբազումս, զառակս զայս :

Բք երկու ելին 'ի տաճարն կալ յա 10
 ղօթս, մին Փարիսեցի և միւսն մաք-
 սաւոր :

Փարիսեցին կայր մեկուսի և զայս ա 11
 ռանձինն աղօթս մատուցանէր. Բստուած
 իմ, գոհանամ զքէն զի ոչ եմ իբրև
 զայլս 'ի մարդկանէ, զյափշտակողս և
 զանիրաւս և զշունս, կամ իբրև զայս
 մաքսաւոր :

Բյլ պահեմ երկիցս 'ի շաբաթու, և 12
 տամ տասանորդս յամենայն ստացուա-
 ծոց իմոց :

Բբ մաքսաւորն կայր մեկուսի, և ոչ կա 13
 մէր և ոչ զաչն ընդ երկինս ամբառնալ-
 այլ կոծէր զկուրծս իւր և ասէր. Բս-
 տուած, քաւեա զիս զմեղաւորս :

Բսեմ ձեզ, էջ սա արդարացեալ 'ի 14
 տուն իւր քան զնա. զի ամենայն որ
 բարձրացուցանէ զանձն իւր՝ խոնար-
 Տեսցի, և որ խոնարՏեցուցանէ զանձն՝
 բարձրացցի :

Օ Օ Բատուցանէին առ նա և մանկտի զի 15
 մերձենայցէ 'ի նոսա. իբրև տեսին ա-
 շակերտքն՝ սաստէին նոցա :

Իսկ Յիսուս կոչեցեալ զնոսա առ ինքն՝ 16

ասէ . [Թոյլ տուք մանկտուոյդ գալ առ իս
 և մի արգելուք զդոսա . զի այդպիսեացդ
 է արքայութիւն Մատուծոյ :

17 Մէն ասեմ ձեզ , որ ոչ ընդունիցի զար-
 քայութիւն Մատուծոյ իբրև զմանուկ ,
 ոչ մտցէ 'ի նա :

18 Եւ եհարց զնա ոմն իշխան և ասէ .
 վարդապետ բարի , զի՞նչ գործեցից
 զի զկեանսն յաւիտենականս ժառան-
 գեցից :

19 Մէ ցնա { } Իսուս . զի ասես զիս բարի ,
 չիք որ բարի՝ բայց մի Մատուած :

20 Օ պատուիրանս գիտես . մի շնար , մի
 սպանաներ , մի գողանար , մի սուտ
 վկայեր , պատուեա զհայր քո և զմայր :

21 Եւ նա ասէ . զայդ ամենայն պահեցի
 'ի մանկութենէ իմմէ :

22 Իբրև լուաւ զայն { } Իսուս՝ ասէ ցնա .
 միւս ևս սրահաս է քեզ . զամենայն ինչ
 զորունիս վաճառեա և տուր աղքատաց , և
 ունիցիս գանձս յերկինս , և եկ զինի իմ :

23 Եւ իբրև լուաւ զայս՝ տրտմեցաւ , քան
 զի էր մեծատուն յոյժ :

24 Իբրև ետես զնա { } Իսուս տրտմեալ՝ ասէ ,
 որպէս դժուարաւ որ ինչս ունիցին մտա-
 նիցեն յարքայութիւն Մատուծոյ :

25 Գիւրագոյն իցէ մալխոյ ընդ ծակ աս-
 զան անցանել , քան մեծատան յար-

քայու թիւն Մտուծոյ մտանել :

Եւ որ լուանն ասէին , և ո՞ կարիցէ 26
ապրել :

Եւ նա ասէ , անհնարինք առ 'ի մարդ 27
կանէ՛ հնարաւորք են Մտուծոյ :

Եւ ասէ Պետրոս . ահաւասիկ մէք թո 28
ղաք զամենայն ինչ զմեր և եկաք
զկնի քո :

Եւ նա ասէ ցնտա . ամէն ասեմ՝ ձեզ , 29
եթէ ոչ որ է որ եթող զտունս կամ
զծնողս կամ զեղբարս կամ զկին կամ
զորդիս վասն արքայութեան Մտուծոյ ,
Եթէ ոչ առնուցու բազմապատիկ 'ի 30
ժամանակի յայտիկ , և յաշիւարհին որ
գալոցն է՝ զկեանսն յաւիտենականս
ժառանգեսցէ :

Եւ առեալ զերկոտասանսն առանձինն՝ 31
ասէ ցնտա . ահաւասիկ ելանեմք յԱ-
րուսաղէմ , և կատարեսցին ամենայն
գրեալքն մարգարէիւք վասն որդւոյ
մարդոյ :

Օ ի մատնեսցի հեթանոսաց և կատա 32
կեսցի :

Եւ հարկանիցեն և սպանանիցեն զնա , 33
և յերիր աւուր յարիցէ :

Եւ նոքա ոչ ինչ իմացան յայնցանէ , 34
այլ էր բանն ծածկեալ 'ի նոցանէ , և ոչ
գիտէին զասացեալն :

- 35 Եւ եղև ՚ի մօտելն նորա Ղըրիքով, կոյր Օլ,
 ոմն նստէր առ ճանապարհաւն մու-
 ըացիկ :
- 36 Իբրև լուաւ զանցանել ժողովրդեանն,
 հարցանէր թէ զի՛նչ իցէ այն :
- 37 Եւ պատմեցին նմա թէ Յիսուս Վա-
 զովրեցի անցանէ :
- 38 Ըզաղակեաց և ասէ . Յիսուս որդի
 Դաւթի, ողորմեաց ինձ :
- 39 Եւ որ առաջին երթային՝ սաստէին նմա
 զի լուեսցէ . և նա ևս առաւել ազաղա-
 կէր, որդի Դաւթի՝ ողորմեաց ինձ :
- 40 Օտեղի առ Յիսուս և հրամայեաց ա-
 ծել զնա առ իւր . և իբրև մերձ եղև առ
 նա, եհարց զնա և ասէ .
- 41 Օի՛նչ կամիս դու զի արարից քեզ . և
 նա ասէ . տէր, զի բացցին աչք իմ և
 տեսից :
- 42 Եւ Յիսուս ասէ ցնա . հայեաց, հաւատք
 քո կեցուցին զքեզ :
- 43 Եւ առժամայն ետես, երթայր զհետ
 նորա և փառաւոր առնէր զԵստուած . և
 ամենայն ժողովրդեանն տեսեալ՝ տայր
 օրհնութիւն Եստուծոյ :

ԳՎ . ԺԹ

- 1 Եւ մտեալ շրջէր ընդ Երիքով :
- 2 Եւ ահա այր մի անուն կոչեցեալ Օա-

քէոս , և նա էր մաքսապետ և ինքն մե-
ծատուն :

Եւ խնդրէր տեսանել եթէ ո՞վ իցէ Հի- 3
սուս , և ոչ կարէր 'ի բազմութենէն՝ զի
կարճ էր հասակաւ :

Եւ ընթացեալ յառաջս՝ ել 'ի ժան- 4
տաթղէնին զի տեսանիցէ զնա , քանզի
ընդ այն իսկ անցանելոց էր :

Իբրև եկն 'ի տեղին , հայեցաւ 'ի վեր 5
Հիսուս և ասէ ցնա . Օ աքէ , փութա
էջ այտի , զի այսօր 'ի տան քում արժան
է ինձ ազանել :

Փութացաւ և էջ և ընկալաւ զնա ուրա- 6
խութեամբ :

Իբրև տեսին ամենեքին , տրտնջէին և 7
ասէին՝ Թէ առ առն մեղաւորի եմուտ
լուծանել :

Եկն եկաց Օ աքէոս և ասէ ցտէր . տէր 8
ասհա զկէս ընչից իմոց տաց աղքատաց .
և եթէ զոք զրկեցի , հատուցից չո-
րեքկին :

Եւ ասէ ցնա Հիսուս . այսօր եղև փրո- 9
կութիւն տանս այսմիկ . քանզի և սա
որդի Մբրահամու է :

Օ ի եկն որդի մարդոյ խնդրել և կեցու- 10
ցանել զկորուսեալն :

Եւ մինչդեռ նոքա զայն լսէին , յաւել 11
առակ մի և ասէ , վասն մերձենալոց նո-

րա յԱյրուսաղէմ, և համարելոյ նոցա
եթէ առժամայն յայտնելոց է արքայու-
թիւն Մատուծոյ :

12 Մէ. այր ոմն ազնուական զնաց յաշ-
խարհ հեռի առնուլ իւր թագաւորու-
թիւն և դառնալ :

13 Եւ կոչեցեալ զԾառայս իւր՝ ետ նոցա
տասն մնաս, և ասէ ցնոսա. յարգեցէք
զայդ մինչև եկից :

14 Եւ քաղաքացիքն նորա ատէին զնա,
առաքեցին հրեշտակս զկնի նորա և ա-
սէն, թէ ոչ կամիմք թագաւորել դմա
'ի վերայ մեր :

15 Եւ եղև դառնալ նմա առեալ զթագա-
ւորութիւնն, և կոչեալ զԾառայսն որոց
տուեալ էր զարծաթն, զի գիտասցէ թէ
ո՞ զինչ շահեցաւ :

16 Եկն առաջինն և ասէ. տէր, մնասն քո՝
տասն մնաս արար :

17 Եւ ասէ ցնա. ազնիւ ծառայ և բարի,
զի 'ի փոքուդ հաւատարիմ եղեր, լիջիր
իշխանութիւն ունել 'ի վերայ տասն
քաղաքի :

18 Եկն երկրորդն և ասէ. մնասն քո արար
հինգ մնաս :

19 Մէ և ցնա. և դու լիջիր 'ի վերայ հինգ
քաղաքաց :

20 Եկն միւսն և ասէ. տէր, ահա մնասն

քո զոր ունէի ծրարեալ 'ի վարչամակի :
 Երկնչի 'ի քէն , զի այր ստամբակ ես . 21
 բառնաս զոր ոչ եղիր , և հ'նձեւ զոր ոչ
 սերմանեցեր :

Եւ ասէ ցնա . 'ի բերանոյ քումմէ դա . 22
 տեցայց զքեզ ծառայ անհաւատ . զի-
 տէիր թէ ես այր մի ստամբակ եմ ,
 բառնամ զոր ոչ եղի , և հ'նձեմ ուր ոչ
 սերմանեցի :

Եւ ընդէր ոչ ետուր զարծաթն իմ 'ի 23
 սեղանաւորս , և եկեալ ես սոկոսեօք
 պահանջէի :

Եւ ասէ ցոսրասաւորսն . առէք 'ի դմանէ 24
 զմնասն , և տարայք տուք այնմ որ ունիցի
 զտասն մնասն :

Եւ ասէն ցնա . տէր , ունի տասն մնաս : 25
 Մտեմ ձեզ , եթէ ամէնայնի որ ունիցի' 26
 տացի , և յայնմանէ որ ոչն ունիցի' և
 զոր ունիցին բարձցի 'ի նմանէ :

Բայց զթշնամիսն իմ զայնտակ , որ ոչն 27
 կամէին զիս թագաւորել 'ի վերայ նո-
 ցա , ածէք այսր և սպանէք առաջի իմ :

Եւ իբրև զայս ասաց , գնաց յառաջ ե- 28
 լանել Արուսաղէմ :

Եւ եղև իբրև մերձեցաւ 'ի Տեթփագէ 29
 և 'ի Տեթանիա , մօտ 'ի լեառն որ կոչի
 Չիթենեաց , առաքեաց երկուս յաշա-
 կերտացն իւրոց և ասէ .

- 30 Երթայք դուք 'ի գեօղն որ հանդէս
մեր կայ, յոր իբրև մտանէք՝ գտանիցէք
յաւանակ կապեալ, յորում որ 'ի մարդ-
կանէ երբէք ոչ նստաւ. լուծէք զնա և
ածէք :
- 31 Եւ եթէ որ հարցանիցէ զձեզ թէ ընդ-
էր լուծանէք, այսպէս ասասցիք ցնա թէ
տեառն իւրում պիտոյ է :
- 32 Իբրև չորան որ առաքեցանն, գտին որ-
պէս ասացն ցնոսա, կայր յաւանակն :
- 33 Եւ մինչդեռ լուծանէին զյաւանակն,
ասէն տեարքն նորա ցնոսա. զի՞ լուծա-
նէք զյաւանակդ :
- 34 Եւ նորա ասէն. ինն իւրում պիտոյ է :
- 35 Եւ ածին զնա առ Յիսուս. և արկին
զնովաւ հանդերձս և հեծուցին զՅն :
- 36 Եւ մինչդեռ երթայր, զհանդերձս իւ-
րեանց տարածանէին զճանապարհաւն :
- 37 Եւ իբրև այն ինչ մերձ եղև 'ի զառ 'ի
վայր լերինն Չիթենեաց, սկսաւ ամե-
նայն բազմու թիւն աշակերտացն ուրա-
խու թիւ օրհնել զՎճ 'ի ձայն մեծ վասն
ամ եղելոց զօրու թեանցն զոր տեսին :
- 38 Եւ ասէին, օրհնեալ որ քայ թագաւորդ
յանուն տեառն. խաղաղութիւն յեր-
կինս և փառք 'ի բարձունս :
- 39 Եւ ոմանք 'ի Փարիսեցւոցն յամբոխէ
անտի ասէն ցնա, վարդապետ սաստեա

աշակերտացդ քոց :

Պատասխանի ետ և ասէ . ասեմ ձեզ , 40
զի և թէ դոքա լուսցեն , քարինքդ աղա-
ղակեսցեն :

Եւ իբրև մերձեցաւ , տեսեալ զքաղաքն 41
եւայ 'ի վերայ նորա և ասէ .

Եւ թէ գիտէիր դու գոնէ յաւուրս յայս 42
միկ զխաղաղութիւնն քո , բայց այժմ
ծածկեցաւ յերեսաց քոց :

Օ՛ր եկեսցեն աւուրք 'ի վերայ քո և 43
պատեսցեն զքեւ թշնամիք քո պատնէշ ,
և պաշարեսցեն զքեզ և նեղեսցեն զքեզ
յամենայն կողմանց .

Եւ յատակեսցեն զքեզ և զորդիս քո 44
'ի քեզ , և ոչ թողուցուն քար 'ի քարի
վերայ յամենայնի 'ի քեզ . փոխանակ
զի ոչ ծանեար զժամանակ այցելու-
թեան քո :

Եւ մտեալ 'ի տաճարն՝ սկսաւ հանել 45
զաղաւնէ վաճառան և զգնողս , և զսե-
ղանս հատավաճառացն ցրուեաց :

Եւ ասէ ցնոսա . գրեալ է , և եղիցի տուն 46
իմ տուն աղօթից , և դուք արարիք զդա
այրս աւազակաց :

Եւ ուսուցանէր զնոսա հանապազ 'ի տա 47
ճարին , իսկ քահանայապետքն և դպիրք
և զլիաւորք ժողովրդեանն ինդրէին
զնա կորուսանել :

48 Եւ ոչ գտանէին թէ զինչ արասցեն, զի ժողովուրդն ամենայն կախեալ կային զնմանէ 'ի լսել:

ԳՎ. Ի

- 1 Եւ եղև 'ի միում աւուրցն յայնցանէ, ԼԻ
մինչդեռ ուսուցանէր զժողովուրդն 'ի տաճարի անդ և աւետարանէր, հասին 'ի վերայ քահանայապետքն և դպիրք ծերովքն հանդերձ:
- 2 Եւ ասէն ցնա. ասա մեզ, որո՞վ իշխանութեամբ գործես դու զայդ, կամ ո՞վ է որ ետ քեզ զայդ իշխանութիւն:
- 3 Պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա. հարցից և ես ցձեզ բան մի և ասացէք ինձ:
- 4 Վ'կրտութիւնն Յովհաննու յերկնից էր եթէ 'ի մարդկանէ:
- 5 Եւ նոքա խորհեցան 'ի միտս իւրեանց և ասէն.
- 6 Եթէ ասեմք յերկնից, ասէ. իսկ ընդէր ոչ հաւատացէք նմա. և եթէ ասեմք 'ի մարդկանէ, ամենայն ժողովուրդն քարկոծ առնեն զմեզ. զի հաստատեալ է 'ի միտս զՅովհաննէ թէ մարդարէ է:
- 7 Եւ պատասխանի ետուն չգիտել թէ ուստի իցէ:
- 8 Եւ Յս ասէ ցնոսա. և ոչ ես ասեմ ձեզ որով իշխանութեամբ առնեմ զայս:

1,9. Այսաւ ասել առ Ժողովուրդն զառակս 9
 զայս . այր ոմն տնկեաց այգի և ետ զնա
 մշակաց , և ինքն գնաց 'ի ճանապարհ
 Ժամանակս բազումս :

1,10. Եւ 'ի ժամու առաքեաց առ մշակսն ծա 10
 ոայ , զի 'ի պտղոյ այգւոյն տացեն նմա .
 և մշակքն դան հարին զնա , և արձակե-
 ցին ունայն :

1,11. Եւ յաւել միւս ևս ծառայ յղել . նոքա 11
 և զնա ևս դան հարին՝ անարգեցին , և
 առաքեցին ունայն :

1,12. Եւ յաւել զերրորդն առաքել . նոքա և 12
 զնա վիրաւորեցին և հանին արտաքս :

1,13. Եւ տէր այգւոյն . զի՞նչ արարից , առա 13
 քեցից զորդի իմ սիրելի , [Թերևս 'ի սմա
 նէ պատկառեսցեն :

1,14. Իբրև տեսին զնա մշակքն , խորհեցան 14
 ընդ միմեանս և ասեն . սա է ժառանգն ,
 սպանցուք զսա զի մեր լինիցի ժառան-
 գու [Թիւնն :

1,15. Եւ հանին զնա արտաքս քան զայգին և 15
 սպանին . արդ զի՞նչ արասցէ ընդ նոսա
 տէր այգւոյն :

1,16. Այն ապաքէն դայցէ և կորուսանիցէ 16
 զմշակսն զայնոսիկ և տացէ զայգին այ-
 լոց . իբրև լուան , ասեն . քաւ՝ մի լիցի :

1,17. Եւ նա հայեցեալ ընդ նոսա ասէ , իսկ 17
 զի՞նչ իցէ այն որ դրեալն է , [Թէ զվէմն

զոր անարգեցին շինողքն, նա եղև գը-
լուխ անկեան:

18 Ըմենայն որ ընդհարցի ընդ վէմն ընդ
այս՝ խորտակեցի, և յորոյ վերայ անկ-
ցի՝ հոսեցէ զնա:

19 Եւ խնդրէին դպիրքն և քահանայա-
պետք արկանել ՚ի նա ձեռս ՚ի նմին ժա-
մու, և երկեան ՚ի ժողովրդէնէն. զի
գիտացին թէ առ նոսա ասաց զառակն
զայն:

20 Եւ ապա սպասեցին, և առաքեցին դա-
ւաձանս կեղծաւորեալս զանձինս առ
արդարս ունել. զի ըմբռնեցեն զնա բա-
նիւք, առ ՚ի մատնել զնա պետութեան
և իշխանութեան դատաւորին:

21 Հարցին ցնա և ասէն. վարդապետ, գի-
տեմք եթէ ուղիղ խօսիս և ուսուցանես,
և ոչ առնուս ակն՝ այլ ճշմարտութեամբ
զձանատարհն Ըստուծոյ ուսուցանես:

22 Ըրժան է մեզ կայսեր հարկս տալ
թէ ոչ:

23 Եւ նայեցեալ ընդ խորամանկութիւն
նոցա ասէ ցնոսա.

24 Յուցէք ինձ զգահեկանն. և նոքա ցու-
ցին. և ասէ, զո՞ր պատկեր և զգիր
ունի. պատասխանի ետուն և ասէն,
զկայսեր:

25 Եւ նա ասէ ցնոսա. արդ երթայք տուք

զկայսերն կայսեր, և զԿատուծոյն Կատուծոյ :

Եւ ոչ կարացին զնա ըմբռնել բանիւք 26
առաջի ժողովրդեանն. և զարմացեալ
ընդ պատասխանին նորա՝ լռեցին :

Եւ յայնմ ժամանակս Երեմիայի որդիք 27
Սատուցեալ ոմանք 'ի Սաղուկեցւոցն,
որք հակառակէին չլինել յարուժեան,
հարցին ցնա,

Եւ ասեն. վարդապետ, Սովսէս գրեաց 28
մեզ, եթէ ուրուք եղբայր մեռանիցի,
որոյ իցէ կին և անորդի իցէ, զի առնու-
ցու եղբայր նորա զկինն և յարուցէ
զաւակ եղբօր իւրում :

Եւ ընդ եօթն եղբարք էին, և առաջնոյն 29
առեալ կին՝ մեռաւ անորդի :

Եւ զնա և երկրորդն, մեռաւ և նա ան- 30
որդի :

Եւ զնա և երրորդն. նոյնպէս և եօթա- 31
նեքին. և ոչ թողին որդիս :

Սեռաւ և կինն : 32

Եւ ընդ 'ի յարուժեան ո՛ւմ 'ի նոցանէ լինի 33
ցի կին. զի եօթանեքին կալան զնա կին :

Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս և ասէ. 34
որդիք աշխարհիս այսորիկ կանայս առ-
նեն և արանց լինին :

Իսկ որ արժանի լինիցին այնմ աշխարհի 35
հասանել և յարուժեանն որ 'ի մեռելոց,
ոչ կանայս առնեն և ոչ արանց լինին :

- 36 Վանզի և ոչ մեռանել ևս կարեն, զի
 հաւասար հրեշտակաց են և որդիք Մ-
 տուծոյ. քանզի յարութեան որդիք են :
- 37 Այլ զի յառնեն մեռեալք և Սուլսէս
 գուշակեաց 'ի մորենուոջն, որպէս ասէ
 զտեառնէ ՄՅԼՔրահամու և զՄտուծոյ
 Սահակայ և զՄտուծոյ Յակովբայ :
- 38 Եւ Մտուած չէ մեռելոց՝ այլ կենդա-
 նեաց, զի ամենեքին նմա կենդանի են :
- 39 Պատասխանի ետուն ոմանք 'ի դպրացն
 և ասեն. վարդապետ, բարեոք ասացեր :
- 40 Եւ ոչ ևս ոք իշխէր հարցանել զնա և
 ոչ ինչ :
- 41 Մէ և առ նոսա. զիա՞րդ ասեն զՎրիս- Եւ
 տոսէ թէ որդի է Վաւթի .
- 42 Օ ի ինքն Վաւթի թ ասէ 'ի զիրս սաղմո-
 սաց . ասաց տէր ցտէր իմ, նիստ ընդ աջ
 մէ իմմէ ,
- 43 Սինչև եդից զթշնամիս քո պատուան-
 դան ոտից քոց :
- 44 Իսկ արդ եթէ Վաւթի զնա տէր կոչէ,
 զիա՞րդ որդի նորա իցէ :
- 45 Եւ լու 'ի լու ամենայն ժողովրդեանն
 ասէ ցաշակերտսն .
- 46 Օ գոյշ լերուք 'ի դպրայն որ կամին
 պատմութեանօք շրջել, և սիրեն ողջոյնս
 'ի հրապարակս և զնախաթոռս 'ի ժո-
 ղովուրդս և զբարձերէցս յընթրիս :

Որ ուտեն զտունս այրեաց, և պատճա. 47
ռանօք յերկարեն զաղօթս. նորա ըն-
կալցին աւելի դատաստանս :

ԳՎ. ԻԸ.

Եւ հայեցեալ ետես զմեծատունսն որ 1
արկանէին զտուրս իւրեանց 'ի գանձա-
նակն :

Ետես և զկին ոմն այրի աղքատ, որ արկ 2
անդր երկուս լուծայս :

Եւ ասէ. արդարեւ ասեմ ձեզ, զի այ- 3
րին այն աղքատ աւելի արկ քան զա-
մենեսին :

Մենեքին նորա 'ի մթերից իւրեանց 4
արկին յընծայսն Մստուծոյ. բայց նա 'ի
կարօտութենէ իւրմէ զամենայն զկեանս
իւր զոր ունէր՝ արկ :

Եւ Օ. Եւ յասել ոմանց զտաճարէն թէ գեղե- 5
ցիկ վիմօք և աշտարակօք զարդարեալ
է, ասէ.

Օայդ ամենայն զոր տեսանէք, եկես- 6
ցեն աւուրք յորս ոչ թողցի այդք քար 'ի
քարի վերայ որ ոչ քակտեսցի :

Հարցին ցնա և ասեն. վարդապետ, երբ 7
լինիցի այդ և զինչ նշան իցէ յորժամ
այդ լինելոց իցէ :

Եւ նա ասէ. զգոյշ կացէք, մի խաբի- 8
ցիք. զի բազումք գայցեն յանուն իմ

- և ասիցեն թէ ես եմ. և մերձեցաւ
 ժամանակ, մի երթայցէք զկնի նոցա :
- 9 Եւ յորժամ լսիցէք պատերազմունս և
 խռովութիւնս՝ մի զարհուրիցիք, զի
 պարտ է նախ այնմ լինել. այլ ոչ առժա-
 մայն կատարած :
- 10 Եւ այնժամ ասէ ցնոսա. յարիցէ ազգ
 յազգի վերայ և թագաւորութիւն 'ի
 թագաւորութեան վերայ :
- 11 Եւ շարժմունք մեծամեծք, և 'ի տեղիս
 տեղիս սուք և սրածութիք, եղիցին ար-
 հաւիրք և նշանք մեծամեծք յերկնից :
- 12 Ի այց յառաջ քան զայս ամ, միտեսցեն
 զձեռս իւրեանց 'ի ձեզ և հալածեսցեն.
 մատնեսցեն 'ի ժողովուրդս և 'ի բանտս,
 և տանիցին առաջի դատաւորաց և թա-
 գաւորաց վասն անուան իմոյ :
- 13 Եւ լինիցի ձեզ այն 'ի վկայութիւն :
- 14 Եւ որդ գիք 'ի սիրտս ձեր՝ մի յառաջա-
 գոյն կրթել տալոյ պատասխանի :
- 15 Օր ես տաց ձեզ բերան և իմաստու-
 թիւն, որում ոչ կարիցեն կալ հակա-
 ոակ՝ կամ տալ պատասխանի ամենայն
 հակառակորդքն ձեր :
- 16 Եւ ատնեսցիք և 'ի ծնողաց և յեղբարց
 և յազգականաց և 'ի բարեկամաց, և
 սպանանիցեն 'ի ձէնջ :
- 17 Եւ եղիցիք ատեցեալք յամենեցունց

վասն անուան իմոյ .

Եւ մագ մի 'ի գլխոյ ձերմէ ոչ կորիցէ . 18

Եւ համբերութեամբ ձերով ստասցիք 19

զոգիս ձեր :

Եւ յորժամ տեսանիցէք շուրջ պա . 20

տեալ զօրօք զԱրուսաղէմ, յայնժամ

գիտասցիք թէ մերձ է աւեր նորա :

Յայնժամ որ 'ի Հրէաստանի իցեն՝ փա . 21

խիցեն 'ի լերինս, և որ 'ի միջի նորա ի-

ցեն՝ խուսեսցեն, և որ 'ի գաւառսն ի-

ցեն՝ մի մտցեն 'ի նա :

Օր աւուրք վրէժխնդրութեան են այ . 22

նորիկ՝ առ 'ի կատարելոյ նամ գրելոց :

Ի այց վայ իցէ յղեաց և ստնտուաց յա . 23

ւուրսն յայնոսիկ . զի եղիցի տագնապ

մեծ 'ի վերայ երկրի, և բարկութիւն

ժողովրդեանն այնմիկ :

Եւ անկցին 'ի սուր սուսերի, և գերեսցին 24

յամենայն հեթանոսս . և Արուսաղէմ

եղիցի կոխան յազգաց՝ մինչև կատարես-

ցին ժամանակք հեթանոսաց :

Եւ եղիցին նշանք յարեգակն և 'ի լու . 25

սին և յաստեղս . և յերկրի տագնապ

հեթանոսաց՝ յահեղ բարբառոյ իբրև

ճովու և խռովութեան :

Յելանելոյ ոգւոց մարդկան յերկիւղէ 26

և 'ի կարծեաց եկելոց 'ի վերայ տիեզե-

րաց . զի զօրութիք երկնից շարժեսցին :

- 27 Եւ յայնժամ տեսցեն զորդի մարդոյ՝ եկեալ ամպովք զօրութեամբ և փառօք բազմօք :
- 28 Եւ յորժամ սկսանիցի այս լինել, ամբարձջիք և բարձրացու՛ջիք զգլուխս ձեր . զի մերձ է փրկութիւն ձեր :
- 29 Եւ ասաց առակ մի նոցա . տեսէք զթղէնիդ և զամենայն ծառ :
- 30 Եւ յորժամ ցուցանիցեն զպտուղ իւրեանց, տեսանէք և ՚ի նոցանէ ճանաչէք եթէ մերձ է ամառն :
- 31 Եւ յինպէս և դուք յորժամ տեսանիցէք զայս ամենայն եղեալ, զիտասջիք թէ մերձ է արքայութիւնն Մատուծոյ :
- 32 Եւ մէն ասեմ ձեզ, թէ ոչ անցցէ ազգս այս, մինչև այս ամենայն լինիցի :
- 33 Եւ յրկինք և երկիր անցցեն, և բանք իմ ոչ անցանիցեն :
- 34 Օգոյշ լերութք անձանց, գուցէ ծանրանայցեն սիրտք ձեր շուայտութեամբ և արբեցութեամբ և հոգովք աշխարհականօք, և յանկարծակի հասանիցէ ՚ի վերայ ձեր օրն այն :
- 35 Օի իբրև զորոգայթ հասանիցէ ՚ի վերայ ամենեցուն, որ բնակեալ են ընդ ամենայն երեսս երկրի :
- 36 Եւ թուն կացէք այսուհետև, յամենայն ժամ աղօթս արարէք . զի արժա-

նի լինիջիք զերծանել յայնմ յամենայն
նէ որ լինելոց է, և կալ առաջի որդւոյ
մարդոյ :

Եւ 'ի տուէ 'ի տաճարին ուսուցանէր և 37
զգիշերս ելեալ ագանէր 'ի լերինն որ կո-
չէր Չիթենեաց :

Եւ ամենայն ժողովուրդն կանխէր ընդ 38
առաւօտս առ նա 'ի տաճարն՝ լսել 'ի
նմանէ :

ԳՎ. ԻԲ.

Եւ երձեցաւ տօն բազարջակերացն որ 1
կոչէր Պասքա :

Եւ խնդրէին քահանայապետքն և դը- 2
պիրք թէ որպէս սպանանիցեն զնա .
բայց երկնչէին 'ի ժողովրդենէ անտի :

Եւ ա եմուտ սատանայ 'ի Յուդա 'ի կո- 3
չեցեալն Իսկարիովտացի, որ էր 'ի
Թուոյ երկոտասանիցն :

Չոգաւ եղ բանս ընդ քահանայապետ 4
սըն և ընդ դպիրս և ընդ իշխանս ժողո-
վրդեանն, զի մատնեսցէ զնա նոցա :

Եւ խնդացին և խոստացան տալ նմա 5
արծաթ :

Եւ յանձն առ, և խնդրէր պարապ մատ 6
նել զնա նոցա՝ մեկուսի յամբոխէն :

Եւ կն որ բազարջակերացն, յորում օրէն 7
էր զենուլ զպասեքն :

- 8 Եւ առաքեաց զՊետրոս և զՅովհաննէս
և ասէ . երթայք պատրաստեցէք մեզ
զպասեքն զի կերիցուք :
- 9 Եւ նորա ասեն . ո՛ւր կամիս զի պատրաս-
տեսցուք :
- 10 Եւ ասէ ցնոսա . ահա իբրև մտանիցէք
'ի քաղաքն , պատահեսցէ ձեզ այր մի
բարձեալ սափոր ջրոյ . երթիջիք զհետ
նորա 'ի տունն՝ յոր մտանիցէ :
- 11 Եւ ասասջիք ցտանուտէր տանն . վար-
դապետ ասէ քեզ , ո՛ւր են վանքն իմ՝
յորում զպասեքն ուտիցեմ աշակերտօքս
հանդերձ :
- 12 Եւ նա ցուցցէ ձեզ վերնատուն մի մեծ
զարդարեալ , և անդ պատրաստեսջիք :
- 13 Եւ գնացեալ գտին որպէս և ասացն նո-
ցա , և պատրաստեցին զպասեքն :
- 14 Եւ իբրև ժամ եղև՝ բազմեցաւ , և եր-
կոտասան առաքեալքն ընդ նմա :
- 15 Եւ ասէ ցնոսա . ցանկանալով ցանկա-
ցայ զայս պասեք ուտել ընդ ձեզ մինչ չև
չարչարեալ իցեմ :
- 16 Բայց ասեմ ձեզ , թէ ոչ ևս կերայց 'ի
սմանէ՝ մինչև լցցի յարքայութեան Մս-
տուծոյ :
- 17 Եւ ընկալեալ բաժակ զոհացաւ և ասէ .
առէք զայդ և բաժանեցէք 'ի ձեզ :
- 18 Մտեմ ձեզ , թէ յայսմ հետէ ոչ արբից

'ի բերոյ որթոյ՝ մինչև եկեսցէ արքայու-
թիւն Մատուծոյ :

Եւ առեալ հաց գոհացաւ եբեկ և ետ 19
նոցա՝ և ասէ . այս է մարմին իմ, որ
վասն բազմաց տուեալ . զայս արասջիք
առ իմոյ յիշատակի :

Սոյնպէս և զբաժակն յետ ընթրեացն 20
առ և ասէ . այս բաժակ է նոր ուխտ ի-
մով արեամբ վասն ձեր հեղոյ :

Բայց աւասիկ ձեռն մատնչի իմոյ ընդ 21
իս 'ի սեղանս :

Եւ որդի մարդոյ ըստ սահմանելոյն եր. 22
թայ, բայց վայ մարդոյն այնմիկ յոր
ձեռն մատնիցի :

Եւ նորա սկսան խնդրել ընդ միմեանս, 23
թէ ո՞վ է 'ի նոցանէ որ զայն գործելոց
իցէ :

Եւ եղև հակառակութիւն 'ի մէջ նոցա, 24
թէ ո՞ 'ի նոցանէ համարիցի մեծ :

Եւ նա ասէ ցնոսա . թագաւորք ազգաց 25
տիրեն նոցա, և որ իշխենն նոցա՝ բա-
րերարք կոչին :

Մ. յ զուք ոչ այնպէս . այլ որ մեծն է 'ի 26
ձեզ՝ եղիցի իբրև զկրտսերն, և առաջ-
նորդն իբրև զսպասաւորն :

Վ՛վ է մեծ, բազմեանն եթէ սպասա- 27
ւորն . ոչ սպարէն բազմեանն . բայց ես
եմ 'ի միջի ձերում իբրև սպասաւոր :

- 28 Եւ դուք էք՝ որ ցանդ կայիք ընդ իս 'ի փորձութիւնս իմ :
- 29 Եւ ես ուխտեմ ձեզ՝ որպէս և հայր իմ ուխտեաց ինձ զարքայութիւն :
- 30 Օ ի ուտիցէք և ըմպիցէք 'ի սեղան իմ յարքայութեանն իմում, և նստիցիք յերկօտասան ամսութու՝ դատել զերկօտասան ամս յարայելի :
- 31 Եւ ասէ տէր . Սիմոն Սիմոն, ասա սատանայ խնդրեաց զձեզ խարբալել իբրև զցորեան :
- 32 Եւ ես աղաչեցի վասն քո զի մի պակասեսցեն հաւատք քո, և դու երբեմն դարձցիս և հաստատեսցես զեղբարս քո :
- 33 Եւ նա ասէ ցնա . տէր, ընդ քեզ պատրաստ եմ և 'ի բանտ և 'ի մահ երթալ :
- 34 Եւ նա ասէ ցնա . ասեմ քեզ Պետրէ, չիցէ այսօր հաւու խօսեալ մինչև երիցս ուրացիս զիս չգիտել :
- 35 Եւ ասէ ցնոսա . յորժամ առաքեցի ըզձեզ առանց քսակի և մախաղի և կօշկաց, միժէ կարօտացայք իմիք :
- 36 Եւ նորա ասեն, և ոչ իմիք . ապա ասէ, այլ այժմ՝ որ ունիցի քսակ՝ բարձցէ, նոյնպէս և մախաղ . և որ ոչն ունիցի, վաճառեսցէ զձորձս իւր և գնեսցէ իւր սուսեր :
- 37 Եւ այց ասեմ ձեզ, զի այս ևս որ գրեալ

ՎԵՐ Զ

է՛ պարտ է զի կատարեսցի յիս , թէ ընդ
անօրէնս համարեցաւ . զի որ վասն իմ
ինչ է՛ վճարեալ է :

Եւ նորա ասէն . տէր , ահաւասիկ են 38
աստ երկու սուրբ . և նա ասէ ցնոսա ,
բաւական են :

Եւ ելեալ զնաց ըստ սովորութեանն ՚ի 39
լեառն Չիթենեաց . զնացին զհետ նորա
և աշակերտքն :

Իբրև եհաս ՚ի տեղին՝ ասէ ցնոսա . յա 40
ղօթս կացէք ջմտանել ՚ի փորձութիւն :

Եւ ինքն մեկնեցաւ ՚ի նոցանէ իբրև 41
քարընկէց մի , եդ ծունր կայր յաղօթս ,

Եւ ասէր . հայր , եթէ կամիս՝ անցօ ըզ 42
բաժակս զայս յինէն . բայց ոչ իմ կամք՝
այլ քոյդ լիցին :

Եւ երևեցաւ նմա հրեշտակ յերկնից և 43
զօրացուցանէր զնա . և էր ՚ի տազնապի ,
և մտադիւրութեամբ ևս կայր յաղօթս :

Եւ հոսէին ՚ի նմանէ՝ քրտունք իբրև 44
զկայլակս արեան՝ ոլոռն ոլոռն , հեղեալ
յերկիր :

Եւ յարուցեալ յաղօթիցն՝ եկն առ ա 45
շակերտսն , եզիտ զնոսա ՚ի քուն ՚ի
տրտմութենէն :

Եւ ասէ ցնոսա . զի՛ ննջէք , արիք կա 46
ցէք յաղօթս , զի մի մտանիցէք ՚ի փոր-
ձութիւն :

- 47 Եւ մինչդեռ խօսէր, ահաւասիկ ամբօխ . և որ կոչէրն Յուդա՝ մի յերկոտասանիցն՝ առաջնորդէր նոցա : Իբրև մերձեցաւ առ Յիսուս՝ համբուրեաց զնա . քանզի զայն նշան տուեալ էր նոցա, թէ ընդ որում ես համբուրեցից, նա է՝ զնա ունիցիք :
- 48 Իսէ ցնա Յիսուս . Յուդա, համբուրելով մատնես զորդի մարդոյ :
- 49 Իբրև տեսին որ զնովաւն էին՝ որ ինչեղևն, ասէն ցնա . տէր, հարցուք զնոսա սրով :
- 50 Եւ եհար մի ոմն՝ ի նոցանէ զքահանայապետին ծառայ, և ի բաց եհան զաջոյ ունկն նորա :
- 51 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ, թոյլ տուք մինչև ցայդ վայր . և մատուցեալ յունկնն՝ բժշկեաց զնա :
- 52 Եւ ասէ ցեկեալնն ի վերայ նորա՝ ցքահանայապետն և ցիշխանս տաճարին և ցծերս . իբրև ի վերայ աւազակի ելիք սուսերօք և բրօք :
- 53 Հանապազ ընդ ձեզ էի ի տաճարին, և ոչ ձգեցիք ձեռս յիս . այլ այս է ձեր ժամ և իշխանութիւն խաւարի :
- 54 Եւ կալեալ զնա ածին և մուծին ի տուն քահանայապետին, և Պետրոս երթայր զինի նորա հեռադոյն :

Իբրև լուցին կրակ 'ի մէջ դաւթին և 55
 նստան շուրջ, նստաւ և Պետրոս 'ի մէջ
 նոցա :

Ետես զնա աղախին ոմն զի նստէր առ 56
 լոյսն, հայեցաւ ընդ նա և ասէ . և սա
 ընդ նոսա էր՝ որ ընդ նմայն էին :

Իսկ Պետրոս ուրացաւ և ասէ . ոչ գի- 57
 տեմ զնա կին դու :

Եւ յետ սակաւ միոյ այլ ոմն ետես ըզ- 58
 նա և ասէ, և դու 'ի նոցանէ ես . և
 Պետրոս ասէ . այր դու, չեմ 'ի նո-
 ցանէ :

Եւ իբրև ժամ մի անց 'ի վերայ, այլ ոմն 59
 վիճէր և ասէր . ստոյգ և սա ընդ նմա
 էր, քանզի Վալիլեացի է :

Իսկ Պետրոս . այր դու, չգիտեմ զինչ 60
 խօսիսդ . և առ ժամայն մինչդեռ նա զայն
 ասէր, խօսեցաւ հաւ :

Վարձաւ տէր և հայեցաւ 'ի Պետրոս, 61
 և յիշեաց Պետրոս զբանն տեառն՝ զոր
 ասաց ցնա . մինչ չև հաւու խօսեալ իցէ,
 երիցս ուրասցիս՝ չգիտել զիս :

Եւ ելեալ արտաքս ելաց դառնապէս : 62

Եւ արքն որ պահէին զնա՝ այսն առ- 63
 նէին զնովաւ և հարկանէին :

Վաճկէին զերեսս նորա և տանջէին . 64
 և հարցանէին ցնա և ասէին, մարգա-
 րեաց, ո՞վ է որ եհարն զքեզ :

- 65 Եւ այլ բազում ինչ հայհոյութեամբ խօսէին ՚ի նա :
- 66 Եւ իբրև այդ եղև, ժողովեցաւ ծերակոյտ ժողովրդեանն՝ քահանայապետքն և դպիրք, և հանին ածին զնա յատեանն իւրեանց և ասեն, եթէ դու ես Վրիստոսն՝ ասա մեզ :
- 67 Եւ ցնոսա . եթէ ասացից ձեզ, սակայն ոչ հաւատայք :
- 68 Եւ եթէ հարցից ինչ զձեզ, չտայք ինձ պատասխանի կամ արձակիցէք :
- 69 Եւ այց յայսմ հետէ նստցի որդի մարդոյ ընդ աջմէ զօրութեանն Եստուծոյ :
- 70 Եւ ասեն ամենեքեան . ուրեմն դո՞ւ ես որդին Եստուծոյ . և նա ասէ ցնոսա, դուք ասէք թէ ես եմ :
- 71 Եւ նորա ասեն . զինչ ևս պիտոյ է մեզ վկայութիւն, զի մեզէն իսկ լուաք ՚ի բերանոյ դորա :

ԳՎ . ԻԳ .

- 1 Եւ յարուցեալ ամենայն բազմութիւնն նոցա, ածին զնա առ Պիղատոս :
- 2 Եւ սկսան չարախօս լինել զնմանէ և ասել . գտաք զսա զի թիւրէր զազգս մեր, և արգելոյր ՚ի տալոյ հարկս կայսեր, և ասէր զանձնէ եթէ Վրիստոսն իցէ թագաւոր :

Իսկ Պիղատոս եհարց զնա և ասէ . դու 3
 ես Թագաւորն Հրէից . նա պատասխա-
 նի ետ նմա և ասէ . դու ասացեր :

Ըսէ Պիղատոս ցքահանայապետն և 4
 ցժողովուրդսն . չգտանեմ ինչ փնաս
 յառնս յայսմիկ :

Եւ նորա պնդէին և ասէին , եթէ խռո- 5
 վէ զժողովուրդս , ուսուցանէ ընդ ամե-
 նայն Հրէաստան՝ սկսեալ ՚ի Վալիլէէ
 մինչև ցայսր :

Իսկ Պիղատոս իբրև լուաւ զՎալիլէէ , 6
 եհարց եթէ Վալիլէացի իցէ այրն :

Եւ իբրև գիտաց թէ յիշխանութենէ 7
 Հերովդի է , ետ տանել զնա առ Հե-
 րովդէս . քանզի և նա յԱրուսաղէմ էր
 յաւուրսն յայնոսիկ :

Եւ Հերովդէս իբրև ետես զՅս , ուրախ 8
 եղև յոյժ . զի ցանկայր ՚ի բազում ժա-
 մանակաց տեսանել զնա . քանզի լէր
 բազում անգամ զնմանէ , և ակն ունէր
 նշան ինչ լեալ՝ տեսանել ՚ի նմանէ :

Հարցանէր զնա քանիւք բազմօք . և նա 9
 ոչ ինչ ետ նմա պատասխանի :

Վային քահանայապետքն և դպիրք՝ և 10
 պնդագոյնս չարախօսէին զնմանէ :

Ըրհամարհեաց զնա և Հերովդէս հան- 11
 դերձ իւրովք զօրականօքն . և այսն ա-
 րարեալ՝ արկ զնովաւ հանդերձս սպի-

տակս, և ետ տանել անդրէն առ Պի-
ղատոս :

- 12 Եւ եղէն բարեկամք Պիղատոս և Հե-
րովիդէս յառուր յայնմիկ . քանզի յառաջ
Թնամիք էին միմեանց :
- 13 Կոչեաց Պիղատոս զքահանայապետն և
զիշխանս և զժողովուրդն ,
- 14 Եւ ասէ ցնոսա . ածիք մատուցիք ինձ
զայս զայս իբրև զխոտորեցուցիչ ժողո-
վրդեանն . և ահաւասիկ առաջի ձեր դա-
տեցայ, և վնաս ինչ ոչ գտի յառնս յայս-
միկ՝ զորոյ դուք չարախօսէքդ զդմանէ :
- 15 Եւ ոչ Հերովիդէս, քանզի ետու տա-
նել զդա առ նա . և արդ ոչ ինչ մահու
արժանի է գործեալ դորա :
- 16 Կրատեցից զդա և արձակեցից :
- 17 Օրհնարկ էր մի մի բստ տօնի արձակել
նոցա :
- 18 Եւ նոքա ազազակէին ամենայն բազմու-
թեամբն և ասէին . բարձ զդա և արձա-
կեա մեզ զՎարաբբա :
- 19 Ար էր վասն խռովութեան իրիք եղելոյ
'ի քաղաքին և սպանութեան մտեալ 'ի
բանտ :
- 20 Վարձեալ Պիղատոս սկսաւ խօսել, քան-
զի կամէր արձակել զՅիսուս :
- 21 Եւ նոքա անդրէն ազազակէին և ա-
սէին . 'ի խաչ հան զդա :

Եւ նա երիցս ասէ ցնօսա . զի՞նչ չար 22
արար սա . ոչ ինչ փնաս մահու գտի 'ի
ամա , խրատեցից զսա և արձակեցից :

Եւ նոքա ստիպէին մեծաձայն և խըն 23
դրէին զնա 'ի խաչ հանել . և զօրանային
բարբառք նոցա և քահանայապետիցն :

Եւ Պիղատոս հաւանեցաւ առնել ըզ 24
հայցուածս նոցա :

Ըրձակեաց նոցա զՎարաբբայն՝ զոր վն 25
խուովութեան և սպանութեան արկեալ
էր 'ի բանդ՝ զոր և խնդրէինն իսկ . և
զՅիսուս մատնեաց կամաց նոցա :

Իբրև առին զնացին զնա , ըմբռնեցին 26
զոմն Սիմոն Սիւրենացի՝ որ գայր յան
դէ . եղին 'ի վերայ նորա զխաչն բերել
զկնի Յիսուսի :

Եւ երթայր զհետ նորա բազմութիւն 27
ժողովրդեանն , և կանանց որ կոծէին և
աշխարէին զնա :

Դարձաւ Յիսուս և ասէ ցնօ . դստերք 28
Երուսաղէմի , մի լայք 'ի վերայ իմ , այլ
լացէք 'ի վերայ անձանց և 'ի վերայ որ
դւոց ձերոց :

Օ ի եկեացէն առուրք յորս ասիցեն թէ 29
երանի ամրոց և որովայնից որ ոչ ծնան ,
և ստեանց որ ոչ դիեցուցին :

Յայնժամ սկսանիցին ասել լերանց թէ 30
անկերուք 'ի վերայ մեր , և բլրոց թէ

Ծածկեցէք զմեզ :

- 31 Օ՛ի եթէ ընդ փայտ դալար զայս առնեն , ընդ չորն զինչ լինիցի :
- 32 Ը՛ծին և այլ երկուս չարագործս՝ սպանանել ընդ նմա :
- 33 Իբրև չորան՝ ի տեղին՝ կոչեցեալ գազաթն , անդ հանին զնա ի խաչ . և ըզչարագործսն զոմն ընդ աջմէ և զոմն ընդ ձախմէ խաչեցին :
- 34 Եւ Յիսուս ասէ . հայր , թող դոցա , զի ոչ գիտեն զինչ գործեն : Եւ ի բաժանել զհանդերձս նորա , արկին վիճակս :
- 35 Եւ կայր ժողովուրդն հայեցեալ . անգոսնէին զնա իշխանքն հանդերձ նորօք և ասէին . զայլս ապրեցոյց՝ ապրեցուցէ և զանձն եթէ դա է Վրիստոս որդի Մատուծոյ ընտրեալն :
- 36 Մայն առնէին զնա և զինուորքն , եկեալ առաջի՝ մատուցանէին նմա քացախ :
- 37 Եւ ասէին , եթէ դու ես թագաւորն չրէից՝ փրկեա զանձն քո :
- 38 Եւ էր գիր գրեալ ի վերայ նորա՝ յունարէն և զաղմատերէն և եբրայեցերէն գրով , եթէ սա է արքայն չրէից :
- 39 Իսկ մի ոմն ի կախելոց չարագործացն հայհոյէր զնա և ասէր . ոչ դու ես Վրիստոսն , փրկեա զանձն քո և զմեզ :
- 40 Պատասխանի ետ ընկերն սաստելով

նմա և ասէ . չերկնչին դու յԱստուծոյ՝
զի՛ ՚ի նմին պատժի կաս :

Եւ մեք յիրաւի , զի արժանի՝ որոց գոր . 41
ծեցաքն առնումք զհասուցումն , և սա
ապիրատ ինչ ոչ գործեաց :

Եւ ասէ ց՝ Զիսուս . յիշեա զիս տէր՝ յոր . 42
ժամ զայցես արքայութեամբ քով :

Եւ ասէ ցնա Զիսուս . ամէն ասեմքեզ , 43
այսօր ընդ իս իցես ՚ի դրախտին :

Եւ էր իբրև վեցերորդ ժամ , և խա . 44
ւար եղև ՚ի վերայ ամենայն երկրի մին .
չև ցիններորդ ժամ . խաւարեցաւ ա-
րեգակն :

Եւ հերձաւ վարագոյր տաճարին ընդ . 45
մէջ :

Եւ կարդաց Զիսուս ՚ի ձայն մեծ և ասէ . 46
հայր , ՚ի ձեռս քո աւանդեմ զհօգի իմ .
զայս իբրև ասաց , եհան զողի :

Եւ տեսեալ հարիւրապետին զոր ինչ . 47
եղևն , փառաւոր արար զԱստուած և
ասէ . արդարև այրս այս արդար էր :

Եւ ամենայն ժողովուրդքն որ եկեալ . 48
էին , և տեսանէին զտեսիլն զայն և ըզ-
գործ , բախէին զկուրծս և դառնային :

Կային և ամենայն ծանօթքն նորա ՚ի . 49
հեռաստանէ , և կանայք որ եկեալ էին
զհեռորա ՚ի Վալիլէէ՝ տեսանէին զայն :

Եւ ասա այր մի անուն Զովսէփ , որ էր . 50

նախարար՝ այր բարեգործ և արդար :

51 Սա չէր միաբանեալ ընդ խորհուրդս և ընդ գործս նոցա . յԱճիմաթեայ քաղաքէ նրէից , որ և ինքն իսկ ակն ունէր արքայութեան Մատուծոյ :

52 Սա մատուցեալ առ Պիղատոս՝ խնդրեաց զմարմինն Յիսուսի :

53 Եւ իջուցեալ զնա՝ պատեաց պատտառակալաւ , և եղ ՚ի կռածոյ գերեզմանին , ուր չէր բնաւ զոք եղեալ :

54 Եւ օրն էր ուրբաթ , և շաբաթ լուսանայր :

55 Եւ երթային զՏէտ նորա կանայք՝ որ եկեալ էին ընդ նմա ՚ի Գալիլէէ . տեսին զգերեզմանն , և ոնց եղաւ մարմին նորա :

56 Գարձան և պատրաստեցին խունկս և իւղս , և ՚ի շաբաթուն հանդարտեցին վասն պատուիրանին :

ԳԼ . ԻԳ .

1 Եւ այց ՚ի միաշաբաթուն վաղ քաջ ընդ առաւօտն եկին ՚ի գերեզմանն . բերին զխունկսն զոր պատրաստեցին , և այլ կանայք ընդ նոսա :

2 Եւ գտին զվէմն թաւալեցուցեալ ՚ի գերեզմանէ անտի :

3 Եւ մտեալ ՚ի ներքս՝ ոչ գտին զմարմինն տեառն Յիսուսի :

Եւ եղև ընդ հիանալն նոցա վասն այ 4
նորիկ, և ահա արք երկու հասին առ
նոսա 'ի հանդերձս լուսաւորս :

Եւ իբրև զահի հարան և խոնարհե 5
ցուցին զերեսս իւրեանց յերկիր, ասէն
ցնոսա . զի խնդրէք զկենդանին ընդ մե-
ռեալս :

Ըէ աստ, այլ յարեաւ . յիշեցէք որպէս 6
խօսեցաւ ընդ ձեզ մինչ էրն 'ի Վալիլեայ,
Եւ ասէր թէ պարտ է որդւոյ մարդոյ 7
մատնիլ 'ի ձեռս մարդոց մեղաւորաց, և
'ի խաչ ելանել և յերրորդ աւուր
յառնել :

Եւ յիշեցին զբանսն նորա : 8

Եւ դարձան պատմեցին զայս ամենայն 9
մետասանիցն և այլոցն ամենեցուն :

Եւ էին Սարիամ Սաղղաղէնացի և 10
Յովհաննա և Սարիամ Յակովբայ, և
այլք ընդ նոսա որ պատմեցին զայս ա-
ռաքելոցն :

Եւ երևեցան առաջի նոցա շաղփաղ 11
փութիւն բանքն նոցա՝ և չհաւատային
նոցա :

Բայց Պետրոս յարուցեալ ընթացաւ 'ի 12
գերեզմանն, և հայեցեալ տեսանէ ըզ-
կտաւսն լոկ՝ զի կային . և գնաց ընդ միտս
զարմացեալ թէ զինչ եղև :

Եւ ահա երկուք 'ի նոցանէ երթային 'ի 13

նմին աւուր 'ի գեօղ մի, որ հեռի էր յԱրուսաղէմէ հարիւր և վաթսուն ասպարիսաւ, և էր անուն նորա Կամիաուս:

14 Եւ նոքա խօսելին ընդ միմեանս վասն ամենայն անցիցն անցելոց:

15 Եւ եղև ընդ խօսելն նոցա և ընդ վիճել և ինքն իսկ Յիսուս մերձեցաւ և երթայր ընդ նոսա:

16 Եւ նոցա աչք կալեալ էին առ 'ի չճանաչելոյ զնա:

17 Եւ ասէ ցնոսա. զի՞նչ են բանքդ՝ վասն որոց վիճիքդ ընդ միմեանս՝ մինչդեռ գընայքդ, և տրտմեալ էք:

18 Պատասխանի ետ մի ոմն 'ի նոցանէ՝ որում անուն էր Վղէովլպաս, և ասէ ցնա. դո՞ւ միայն կաս յԱրուսաղէմ, որ ոչ գիտացեր զինչ գործեցաւ 'ի նմա յաւուրսս յայսոսիկ:

19 Եւ ասէ ցնոսա, զի՞նչ. և նոքա ասեն, զՅիսուսէ՝ Վազովլբեցւոյ, որ եղև այր մարգարէ՝ հզօր արդեամբք և բանիւք առաջի Լստուծոյ և ամենայն ժողովորդեանն:

20 Ո՞րպէս մատնեցին զնա քահանայապետքն և իշխանքն մեր 'ի դատաստան մահու՝ և հանին զնա 'ի խաչ:

21 Մէք ակն ունէաք թէ՛ նա է որ փրկելոցն իցէ զԻսրայէլ. այլ և հանդերձ

այսու ամենայնիւ , այս երրորդ օր է՝
յորմէ հետէ այն գործեցաւ :

Եւ Լեւի կանայք ոմանք 'ի մէջ զարմա . 22
ցուցին զմեզ , որք կանխեալ ընդ առա-
ւօտս չոգան 'ի գերեզմանն ,

Եւ ոչ գտին զմարմինն նորա . եկին և 23
ասեն , թէ և տեսիլ ևս հրեշտակաց
տեսին , որք ասէին զնմանէ թէ կեն-
դանի է :

Եւ զնացին ոմանք 'ի մէջ 'ի գերեզ 24
մանն , և գտին նոյնպէս որպէս և կա-
նայքն ասացին . բայց զնա ոչ տեսին :

Եւ նա ասէ ցնոսա . ո՞վ անմիտք և հեղ 25
գասիրտք 'ի հաւատալ ամենայնի , զոր
խօսեցան մարգարէքն :

Ոչ զնոյնս պարտ էր չարչարիլ Վրիս . 26
տոսի , և մտանել 'ի փառս իւր :

Եւ սկսեալ 'ի Սովսիսէ և յամենայն 27
մարգարէից , մեկնէր նոցա որ ինչ յա-
մենայն զիրս գրեալ է զնմանէ :

Իբրև մերձեցան 'ի գեօղն յոր երթային , 28
և նա պատճառէր հեռագոյն ևս ուրեք
երթալ :

Եւ բռնադատեցին զնա և ասեն . առ 29
մեզ ազիբ , զի ընդ երեկս է և տարա-
ժամեալ է օրս . և եմուտ ազանել անդ
ընդ նոսա :

Եւ եղև 'ի բազմելն նորա ընդ նոսա , 30

առեալ զհացն օրհնեաց, եբեկ և ետ
նոցա :

- 31 Եւ նոցա բացան աչք և ծանեան զնա,
և նա եղև 'ի նոցանէ աներևոյթ :
- 32 Եւ ասեն ցմիմեանս . ոչ իսկ և սիրտք
մեր ճմլէին 'ի մեզ՝ մինչ խօսէրն ընդ
մեզ զճանապարհայն, և որպէս բանայր
մեզ զգիրս :
- 33 Եւ յարուցեալ նոյնժամայն դարձան
Արուսաղէմ, և գտին ժողովեալ ըզ-
մետասանսն՝ և զորս ընդ նոսայն էին :
- 34 Եւ ասեն, թէ արդարև յարեաւ տէր՝ և
երևեցաւ Սիմոնի :
- 35 Եւ նորա պատմէին զայն որ զճանա-
պարհայնս, և թէ զիարդ ետ ծանօթս
նոցա 'ի բեկանեւ հացին :
- 36 Սինչդեռ զայն խօսէին, ինքն իսկ Յի-
սուս եկաց 'ի մէջ նոցա և ասէ ցնոսա .
խաղաղութիւն ընդ ձեզ, ես եմ՝ մի
երկնչիք :
- 37 Եւ զահի հարեալ երկնչէին, և համա-
րէին ոգի ինչ տեսանել :
- 38 Եւ ասէ ցնոսա . զի խոռովեալ էք և ընդ-
էր խորհուրդք ելանեն 'ի սիրտս ձեր :
- 39 Տեսէք զձեռս իմ և զոտս, զի ես նոյն
եմ. շօշափեցէք զիս և տեսէք, զի ոգի՝
մարմին և ոսկերս ոչ ունի, որպէս զիսս
տեսանէք զի ունիմ :

Եւ զայս ասացեալ՝ եցոյց նոցա զձեռսն 40
 և զոտս :

Եւ մինչդեռ տակաւին չհաւատային 'ի 41
 խնդու[թենէն՝ և զարմացեալ էին, ասէ
 ցնոսա . ունիք ինչ կերակուր աստ :

Եւ նորա ետուն նմա ձկան խորովելոյ 42
 մասն, և խորիսի մեղու :

Եւ առ եկեր առաջի նոցա, և զմնա 43
 ցորդսն ետ նոցա :

Եւ ասէ ցնոսա . այս բանք են զոր խօ 44
 սեցայ ընդ ձեզ մինչ առ ձեզն էի, [թէ
 պարտ է ընուլ ամենայն գրեւոցն յօրէն
 սրն Սովսեսի և 'ի մարգարէս և 'ի
 սաղմոսն վասն իմ :

Յայնժամ եբաց զմիտս նոցա իմանալ 45
 զգիրս :

Եւ ասէ ցնոսա, [թէ այսպէս պարտ էր 46
 չարչարիլ Վրիստոսի, և յառնել 'ի
 մեռելոց յաւուր երրորդի :

Եւ քարոզել յանուն նորա ապաշխա 47
 բու[թիւն և [թողու[թիւն մեղաց յամե-
 նայն ազգս՝ սկսեալ յԱրուսաղէմէ :

Եւ դուք էք վկայք այսոցիկ : 48

Եւ ահա ես առաքեմ զաւետիս հօր իմոյ 49
 'ի ձեզ, և դուք նստարուք 'ի քաղաքիս
 յԱրուսաղէմ, մինչև զգենուցուք զօրու-
 [թիւն 'ի բարձանց :

Եհան զնոսա մինչև 'ի Ռեթանիա, և 50

ամբարձեալ զձեռս իւր՝ օրհնեաց զնոսա :

51 Եւ եղև յօրհնելն նորա զնոսա, մեկնեցաւ ՚ի նոցանէ, և վերանայր յերկինս :

52 Եւ նոցա երկիր պագեալ նմա՝ դարձան յարուսաղէմ ուրախութեամբ մեծաւ :

53 Եւ էին հանապազ ՚ի տաճարին, գովէին և օրհնէին զՄատուած :

ՆԱԽԱԳԻՐ ՈՒԹԻՒՆ

ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՆ

Յովհաննու աւետարանն գրեալ է Յովհաննու, որ եղբայր է Յակովբայ Զեբեդեայ. որ անկաւ 'ի վերայ լանջացն տեառն. նոյն սա գրեաց զաւետարանս զայս: Եւ սկիզբն առնէ յաստուածական բանէն և զըստ մարմնոյ ծնունդն յիշատակէ յասելն՝ և բանն մարմին եղև: Եւ յիշատակէ զմկրտութիւնն Յովհաննու և զընտրութիւն աշակերտացն. այլ և զնշանս և զարուեստս որ եղեն. և զկատարածն, որ մատնեցաւ Պոնտացւոյ Պիլատոսի և խաչեցաւ, յորում և զինուորքն բաժանեցին զհանդերձսնորա, և 'ի վերայ պատմուածանի նորա վիճակ արկին, և մարմին նորա եղաւ 'ի գերեզմանի, և յարեալ յերրորդ աւուր. երևեցաւ աշակերտացն ինքն:

Յովհաննէս՝ որ և որդի որսաման, զվերինն որոտալով պատմեայ մեզ: Սա զկնի յիսուն և երեք ամի համբառնալոյ փրկչին գրեաց զաւետարանս իւր յԵփեսոս քաղաքի, 'ի խնդրոյ եկեղեցւոյն Ասիայ՝ 'ի լեզու Յոյն: Յովհաննէս՝ հնազանդութիւն:

Ս Կ Ի Զ Բ Ն Գ Լ Խ Ո Յ

Աւետարանին որ ըստ Յովհաննու

	ԳԼ	ԿԸ
Վասն՝ զի անսկիզբն է բանն Աստուած	ա	1
Վասն Յովհաննու վկայելոյն բանին ԱՅ	ա	15
Վասն գալոյն առ նա գառինն Աստուծոյ	ա	29
Վասն աշակերտացն առ Յիսուս ազանելոյն	ա	39
Վասն գտանելոյն զՄեսիայն	ա	41
Վասն 'ի վանա հարսանեացն	բ	1
Վասն արտաքս հանելոյ 'ի տաճարէն	բ	15
Վասն Նիկոգիմոսի	գ	1
Վասն 'ի Յայենովն մկրտելոյն	գ	23
Վասն խնդիր լինելոյ վասն սրբութեան	գ	25
Վասն կնոջն Սամարացւոյ	գ	7
Վասն թագաւորազինն	գ	46

Վասն երեսուն և ութամեայ հիւանդին	Է.	5
Վասն՝ զի հայր սիրէ զորդի	Է.	20
Վասն հինգ հացին, և երկու ձկանն	Ը.	9
Վասն գնալոյն ՚ի վերայ ծովուն	Ը.	19
Վասն մարտնչելոյն ընդ միմեանս Հրէից	Թ.	41
Վասն շրջելոյն Յիսուսի ՚ի Գալիլէ, և խրատու եղբարցն	Ճ.	1
Վասն խնդրելոյն Հրէից ունել զՅիսուս	Ճ.	30
Վասն ՚ի ծնէ կուրին	Թ.	1
Վասն դնելոյն Յսի զանձն ՚ի վր ոչխարացն	Դ.	15
Վասն նաւակատեացն յԵրուսաղէմ	Դ.	22
Վասն Ղազարու յարութեանն	ԺԹ.	1
Վասն օժանելոյն զտէրն	ԺԲ.	3
Վասն՝ որ ասաց Յուդա զիւզոյն	ԺԲ.	5
Վասն յովանակին	ԺԲ.	14
Վասն ելելոց հեթանոսացն առ տէր	ԺԲ.	21
Վասն հատին ցորենոյ	ԺԲ.	24
Վասն Յսի լոյս գալոյն յաշխարհ	ԺԲ.	46
Վասն ընթրեացն և լուանալոյ զոտս աշակերտացն	ԺԴ.	11
Վասն չարչարանաց տեառն, և սիրտիւն զաշակերտան	ԺԴ.	15
Վասն գալոյ հոգւոյն և մխիթարելոյ զաշակերտան	ԺԴ.	26
Վասն մասնութեանն Յիսուսի	ԺԵ.	5
Վասն ուրացունէն Պետրոսի, և հաւուն խօսելոյ	ԺԵ.	25
Վասն ամելոյն զՅսի ՚ի վանացն Վայիափայ	ԺԵ.	28
Վասն տանելոյն զՅիսուս ՚ի Գողգոթի	ԺԹ.	17
Վասն աւանդելոյն Յիսուսի զհոգին	ԺԹ.	30
Վասն խնդրելոյն զտէրունական մարմինն	ԺԹ.	38
Վասն բերելոյն Նիկիոզիմոսի զմուսս	ԺԹ.	39
Վասն գալոյ կանանցն ՚ի գերեզմանն	Ի.	1
Վասն դրօքն փակելովք մտանելոյն Յիսուսի առ աշակերտան	Ի.	19
Վասն զծովմաս հաստատելոյ տեառն	Ի.	27
Վասն ուտելոյն քնն, և հարցանելոյն զՊետրոս	ԻԹ.	15
Վասն սիրելոյ աշակերտին, և գրելոյ զաւետարանն	ԻԹ.	24

ՄԻ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՉ

Ե Ի Ե Տ Ե Ր Ե Ն

ԸՍՏ ՅՈՎ, ՀԸՆՆՈՒ

ԳՎ. Ը

- 1 Ի ՍԿԶԲԱՆԷ ԷՐ ԲԱՆՆ, և ԲԱՆՆ ԷՐ ԱՌ ԲՅՈՒՐԱԾ, և ԲՅՈՒՐԱԾ ԷՐ ԲԱՆՆ : ԲԿ
- 2 'ՆՊ ԷՐ 'Ի ՍԿԶՐԱՆԷ՛ ԱՌ ԲՅՈՒՐԱԾ :
- 3 ԲՆԵՆԱՅՆ ԽՆՅ ՆՈՎԱԸ ԵՂԼ, և ԱՌԱՆԳ ՆՈՐԱ ԵՂԼ և ՈՅ ԽՆՅ ՈՐ ԽՆՅ ԵՂԼ :
- 4 'ՆՈՎԱԸ ԿԵԱՆՔ ԷՐ, և ԿԵԱՆՔՆ ԷՐ ԼՅՍ մարդկան :
- 5 ԼՁ ԼՅՍՆ 'Ի ԽԱԼԱՐԻ ԱՆԴ ԼՐԱՍԱԸՈՐԷ, և ԽԱԼԱՐ ՆՄՈՒ ՈՅ ԵՂԼ ՀԱՍՈՒ :
- 6 ԵՂԼ ԱՅՐ մի առաքեալ յԲՅՈՒՐԱԾՈՅ, աՆՈՒՆ ՆՄՈՒ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ :
- 7 ՍԱ ԵԿՆ 'Ի ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆ՝ ՂԻ ՎԿԱՅԵՍԵԷ՛ ՎԱՍՆ ԼՐԱՍՈՅՆ, ՂԻ ԱՄԵՆՆԵՔԻՆ ՀԱԼԱՍՏԱՍԵԷՆ ՆՈՎԱԸ :

Ոչ էր նա լոյսն , այլ զի վկայեսցէ վասն 8
լուսոյն :

Եւ լոյսն ճշմարիտ , որ լուսաւոր առնէ 9
զամ մարդ որ գալոց է յաշխարհ :

Յաշխարհի էր , և աշխարհ նովաւ եղև 10
և աշխարհ զնա ոչ ծանեաւ :

Յիւրսն եկն , և իւրքն զնա ոչ ընկալան : 11

Իսկ որք ընկալանն զնա՝ ետ նոցա իշ 12
խանութիւն որդիս Մատուծոյ լինել ,
որոց հաւատասցեն յանուն նորա :

Ոչք ոչ յարենէ և ոչ ՚ի կամաց մարմնոյ 13
և ոչ ՚ի կամաց առն , այլ Մ. Ե. ծնան :

Եւ քանն մարմին եղև և բնակեաց ՚ի 14
մեզ , և տեսաք զփառս նորա՝ զփառս ի-
բրև զմիաճնի առ ՚ի հօրէ , լի շնորհօք և
ճշմարտութեամբ :

Յովհաննէս վկայէ վասն նորա , աղա 15
ղակեաց և ասէ . սա է զորմէ ասէի , որ
զկնի իմ գալոցն էր՝ առաջի իմ եղև . զի
նախ քան զիս էր :

Օ ի ՚ի լրութէ անտի նորա մեք ամենե 16
քին առաք շնորհս փոխանակ շնորհաց :

Օ ի օրէնքն ՚ի ձեռն Սովսեսի տուան , 17
շնորհքն և ճշմարտութիւն ՚ի ձեռն Յի-
սուսի Քրիստոսի եղեն :

Ռ. Օ Աստուած ոչ որ ետես երբէք , բայց 18
միաճինն որդի որ է ՚ի ծոց հօր՝ նա սլատ
մեաց :

- 19 Եւ այս է վկայութիւնն Յովհաննու ,
 յորժամ առաքեցին առ նա Հրէայքն
 յԱրուսաղէմէ քահանայս և Վեւա-
 ցիս , զի հարցցեն ցնա թէ դու ո՞ր էս :
- 20 Եւ խոստովան եղև և ոչ ուրացաւ , խոս-
 տովան եղև եթէ էս ոչ եմ Վրիստոսն :
- 21 Եւ հարցին ցնա . իսկ ո՞վ էս դու , յղիա՞
 էս . և ասէ , ոչ եմ : Իսկ մարգարէն էս
 դու . պատասխանի ետ թէ ոչ :
- 22 Իսկ ասա մեզ՝ դու ո՞վ էս , զի պատաս-
 խանի տարցուք որոց առաքեցինն զմեզ .
 զի ասես վանն քո :
- 23 Իսէ . էս ձայն բարբառոյ յանապատի ,
 ուղիղ արարէք զձանապարհս տեառն ;
 որպէս ասաց Եսայի մարգարէ :
- 24 Եւ որք առաքեցանն՝ ՚ի Փարիսեցւոց
 անտի էին :
- 25 Հարցին ցնա և ասէն . իսկ զի մկրտես
 եթէ դու չես Վրիստոսն , և ոչ յղիա ,
 և ոչ մարգարէն :
- 26 Պատասխանի ետ նոցա Յովհաննէս և
 ասէ . էս մկրտեմ զձեզ ջրով , ՚ի միջի
 ձերումկայ , զոր դուքն ոչ գիտէք :
- 27 Ար զինի իմ դալոցն է , որում չեմն ար-
 ժանի եթէ լուծից զխրացս կօշկաց նր :
- 28 Եւ յս ՚ի Վեթաբրայ եղև յայնկոյս Յոր-
 դանանու , ուր էրն Յովհաննէս և մկր-
 տէր :

ԲԳ Ի վաղիւ անդր տեսանէ զՅիսուս զի 29
 դայր առ նա, և ասէ. ահաւասիկ գառնն
 Մատուծոյ որ բառնայ զմեզս աշխարհի:
 Սա է վասն որոյ եսն ասէի, զկնի իմ 30
 դայ այր՝ որ առաջի իմ եղև, զի յառաջ
 իսկ էր քան զիս:

Եւ ես ոչ գիտէի զնա, այլ զի յայտնի 31
 լինիցի Խորայելի, վասն այնորիկ եկի ես
 ջրով մկրտել:

Սկայեաց Յովհաննէս և ասէ, թէ տե 32
 սանէի զհոգին զի իջանէր իբրև զաղաւ
 նի յերկնից, և հանգչէր ՚ի վերայ նորա:

Եւ ես ոչ գիտէի զնա, այլ որ առաքեացն 33
 զիս մկրտել ջրով՝ նա ասաց զիս. յոյր
 վերայ տեսանիցես զհոգին, զի իջանիցէ
 և հանգչիցի ՚ի վերայ նորա, նա է որ
 մկրտէ հոգւովն սրբով:

Եւ ես տեսի և վկայեցի եթէ սա է որ 34
 զին Մատուծոյ:

ԲԳ Ի վաղիւ անդր կայր Յովհաննէս, և 35
 յաշակերտաց անտի նորա երկու:

Եւ նայեցեալ ընդ Յսի զի զգնայր՝ ա 36
 սէ. ահաւասիկ ՎՊ գառն Մատուծոյ:

Ուան ՚ի նմանէ երկու աշակերտքն զի 37
 խօսէր, և գնացին զհետ Յիսուսի:

Իբրև դարձաւ Յիսուս և ետես զնոսա 38
 զի երթային զհետ նորա, ասէ ցնոսա.
 զի նչ խնդրէք. նոքա ասէն ցնա. ռաբ.

բի, որ թարգմանեալ կոչի վարդապետ,
 ուր են օթեվանք քո:

39 Ըսէ ցնոսա. եկայք և տեսէք. եկին և
 տեսին ուր էին օթեվանք նորա. և առ
 նմա ագան այն օր, զի ժամ էր իբրև
 տասներորդ:

40 Եւ Նիգրէաս եղբայր Սիմոնի վիմի, մի
 յերկուց անտի, որ լուանն 'ի Յովհաննէ
 և գնացին զինի նորա:

41 Գտանէ սա նախ զեղբայր իւր զՍիմոն,
 և ասէ ցնա. գտաք զՄեսիայ որ թարգ-
 մանի Վրիստոս:

42 Սա ած զնա առ Յիսուս. հայեցեալ ընդ
 նա Յիսուսի ասէ, դու ես Սիմոն որդի
 Յովհաննու. դու կոչեսցիս Վեփաս, որ
 թարգմանի Պետրոս:

43 Ի վաղիւ անդր կամեցաւ ելանել 'ի Բե
 Գալիլեա. գտանէ զՓիլիպպոս և ասէ
 ցնա Յիսուս. եկ զինի իմ:

44 Եւ էր Փիլիպպոս 'ի Բեթսայիդայ, 'ի
 քաղաքէ Նիգրեայ և Պետրոսի:

45 Գտանէ Փիլիպպոս զՎաթանայէլ, և
 ասէ ցնա. զորմէ գրեաց Սովսէս յօ-
 ըննան՝ և մարգարէքն, գտաք զՅիսուս
 զորդի Յովսեփայ 'ի Վազարեթէ:

46 Ըսէ ցնա Վաթանայէլ. իսկ 'ի Վազա-
 րեթէ մարթ ինչ իցէ բարւոյ խմբ վի-
 նել. ասէ ցնա Փիլիպպոս, եկ և տես:

Իբրև ետես Յն զՎ, աթանայէլ զի գայր 47
 առ նա, ասէ վասն նորա. ահա արդարև
 Խորայելացի յորում նենգութիւն ոչ գոյ:
 Ըսէ ցնա Վ, աթանայէլ. ուստի ճանաչես 48
 զիս. սատասխանի ետ Յիսուս և ասէ
 ցնա. մինչ չև էր Փիլիպպոսի կոչեցեալ
 զքեզ՝ զի էիր ՚ի ներքոյ թղենւոյ, տեսի
 զքեզ:

Պատասխանի ետ նմա Վ, աթանայէլ և 49
 ասէ. ոաբբի, դու ես որդի Մատուծոյ,
 դու ես թագաւորն Խորայելի:

Պատասխանի ետ նմա Յիսուս և ասէ. 50
 փոխանակ զի ասացի քեզ թէ տեսի ՚ի
 ներքոյ թղենւոյն՝ հաւատաս, մեծա-
 մեծս ևս քան զայս տեսցես:

Եւ ասէ ցնա, ամէն ամէն ասեմ ձեզ, 51
 տեսանիցէք զերկինս բացեալ, և ըզ-
 հրեշտակս Մատուծոյ զի ելանիցեն և ի-
 ջանիցեն ՚ի վերայ որդւոյ մարդոյ:

ԳՎԸԻ

ԲՆՕ, Եւ յաւուրն երրորդի հարսանիք էին 1
 ՚ի կանա Վալիլեացւոց, և անդ էր
 մայրն Յիսուսի:

Կոչեցաւ և Յիսուս և աշակերտքն նո- 2
 րա ՚ի հարսանիսն:

Եւ ՚ի սակասել զինւոյն, ասէ մայրն 3
 ցՅիսուս. գինի ոչ ունին:

- 4 Եւ ասէ ցնա Յիսուս . զի կայ իմ և քո կին
դու , չե է հասեալ ժամանակ իմ :
- 5 Եւ մայրն նորա ցսպասաւորսն , որ զինչ
ասիցէ ձեզ արասջիք :
- 6 Եւ եին թակոյկք կճեայք վեց՝ ըստ
սրբութեան շրէից . տանէին մի մի՝ ի
նոցանէ մարս երկուս կամ երիս :
- 7 Եւ ցնոսա Յիսուս . լցէք զթակոյկսդ
ջրով . և լցին զնոսա մինչև ՚ի վեր :
- 8 Եւ ասէ ցնոսա . արդ առէք և բերէք
տաճարապետիս . և նոքա բերին :
- 9 Եւ իբրև ճաշակեաց տաճարապետն
զջուրն գինի եղեալ , և ոչ գիտէր ուս-
տի իցէ . բայց սպասաւորքն գիտէին որք
արկին զջուրն . խօսի ընդ փեսային տա-
ճարապետն ,
- 10 Եւ ասէ . ամենայն մարդ զանոյշ գինին
յառաջագոյն պաշտէ . և յորժամ արբե-
նան , յայնժամ զյուրին . դու պահեցեր
զանոյշ գինիդ մինչև ցայժմ :
- 11 Օ այս արար սկիզբն նշանաց Յս ՚ի Կանա
Վալիլեացոց , և յայտնեաց զփառս իւր .
և հաւատացին ՚ի նա աշակերտքն նորա :
- 12 Եւ այսորիկ էջ Յիսուս ՚ի Կաթաու-
նաում , ինքն և մայր իւր և եղբարք իւր .
և անդ լինէր ոչ բազում ինչ աւուրս :
- 13 Եւ էր մերձ զատիկն շրէից , և ել Յի-
սուս Այրուսաղէմ :

ԲՎ,

Եւ եղիտ 'ի տաճարին զի վաճառէին 14
 զարջառս և զոչխարս և զաղսունիս, և
 զուամաիոխանս՝ որ նստէին :

Եւ արար խարազան չուանեայ, և ե- 15
 հան զամենեսին 'ի տաճարէն, զոչխար-
 սըն և զարջառս, և զպղինձս հատավա-
 ճառացն ցրուեաց, և զսեղանսն կործա-
 նեաց :

Եւ որ զաղանիսն վաճառէին՝ ասէ ցնո 16
 սա. առէք զայդ աստի, և մի առնէք
 զտուն հօր իմոյ՝ տուն վաճառի :

Եւս յիշեցին աշակերտքն նորա թէ 17
 գրեալ է, նախանձ տան քո կերիցէ զիս :

Պատասխանի ետուն Հրէայքն և ասեն 18
 ցնա. զի՞նչ նշան ցուցանես դու մեզ՝ զի
 զայդ առնես :

Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնո 19
 սա. քակեցէք զտաճարդ զայդ, և զերիս
 առուրս կանգնեցից զգա :

Եւս են ցնա Հրէայքն. զքառասուն և 20
 զվեց ամ շինեցաւ տաճարս, և դու զե-
 րիս առուրս կանգնէս զսա :

Եւս այց նա ասէր վասն տաճարի մարմնոյն 21
 իւրոյ :

Իսկ յորժամ յարեաւն 'ի մեռելոց, յի- 22
 շեցին աշակերտքն նորա թէ այս է զոր
 ասացն, և հաւատացին գրոյն և բանին
 զոր ասաց Յիսուս

23 Եւ իբրև էր յարուսաղէմ ՚ի զատկին ՚ի տօնի, բազումք հաւատացին յանուն նորա . զի տեսանէին զնշանսն զոր առնէր :

24 Բայց ինքն Յս ոչ հաւատայր զանձն նոցա . քանզի ինքն գիտէր զամենայն :

25 Եւ զի ոչ էր պիտոյ եթէ որ վկայեսցէ վասն մարդոյ, զի ինքն իսկ գիտէր զինչ կրէր ՚ի մարդն :

Գ.Լ. Գ.

1 Եւ էր այր մի ՚ի Փարիսեցւոց անտի՝ Նիկողեմոս անուն նորա՝ իշխան հրէից :

2 Սա եկն առ նա զիշերի և ասէ ցնա . ռաբբի, գիտեմք եթէ յստուծոյ եկեալ ես վարդապետ . զի ոչ որ կարէ զայդ նշանսդ առնել՝ զոր դուդ առնես, եթէ ոչ յստուած իցէ ընդ նմա :

3 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնա . ամէն ամէն ասեմ քեզ, եթէ ոչ որ ծնցի վերստին՝ ոչ կարէ տեսանել զարքայութիւն յստուծոյ :

4 Եւ ցնա Նիկողեմոս . զիսորդ կարէ մարդ ծնանել որ ծերն իցէ, միթէ մարթինչ իցէ անդրէն յորովայն մօր իւրոյ կրկին մտանել և ծնանել :

5 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ . ամէն ամէն ասեմ քեզ, եթէ ոչ որ ծնցի

'ի ջրոյ և 'ի հողւոյ, ոչ կարէ մտանել
յարքայութիւնն Մատուծոյ :

Օ) 'ի ծնեալն 'ի մարմնոյ՝ մարմին է, և 6
ծնեալն 'ի հողւոյ՝ հողի է :

Վ) ու մի զարմանար թէ ասացի քեզ՝ 7
պարտ է ձեզ ծնանել վերստին :

Օ) 'ի հողմ ուր կամի շնչէ, և զձայն նորա 8
լսես. այլ ոչ գիտես՝ ուստի գայ կամ յո՛
երթայ. սոյնպէս և ամենայն ծնեալն 'ի
հողւոյն :

Պատասխանի ետ Վիկողեմոս և ասէ 9
ցնա. զիա՛րդ մարթի այդմ լինել :

Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնա. 10
դու ես վարդապետ խրայելի, և զայդ
ո՛չ գիտես :

Մէն ամէն ասեմ քեզ, զի զոր ինչ գի- 11
տեմք՝ խօսիմք, և զոր տեսաք՝ վկայեմք.
և զվկայութիւն մեր ոչ ընդունիք :

Իսկ արդ՝ եթէ զերկրաւորս ասացի ձեզ 12
և ոչ հաւատայք, զիա՛րդ եթէ զերկնա-
ւորսն ասացից՝ հաւատայցէք :

Վ) Ի՛նչ ոչ ոք ել յերկինս, եթէ ոչ որ էջն 13
յերկնից՝ որդին մարդոյ, որ էն յեր-
կինս :

Ի՛նչ որպէս Սուլսէս բարձրացոյց զօճն 14
յանապատին, նոյնպէս բարձրանալ
պարտ է որդւոյ մարդոյ :

Օ) 'ի ամենայն որ հաւատայ 'ի նա՛ (մի 15

կորիցէ, այլ) ընկալցի զկեանսն յաւիտենականս :

- 16 Օ ի այնպէս սիրեաց Մատուած զաշխարհ՝ մինչև զորդին իւր միածին ետ. զի ամենայն որ հաւատայ 'ի նա՝ մի կորիցէ, այլ ընկալցի զկեանսն յաւիտենականս :
- 17 Օ ի ոչ առաքեաց Մատուած զորդի իւր յաշխարհ՝ թէ դատեսցի զաշխարհ, այլ զի փրկեսցի աշխարհ նովա :
- 18 Ար հաւատայ 'ի նա, ոչ դատապարտեսցի. և որ ոչ հաւատայ 'ի նա՝ արդէն իսկ դատապարտեալ է. զի ոչ հաւատաց յանուն միածնի որդւոյն Մատուծոյ :
- 19 Եւ այս իսկ է դատաստան, զի լոյս եկն յաշխարհ՝ և սիրեցին մարդիկ զխաւար առաւելքան զլոյս. զի էին գործք իւրեանց չարութեան :
- 20 Օ ի ամենայն որ զչար գործէ՝ ատեայ զլոյս. և ոչ գայ առ լոյսն, զի մի յանդիմանեսցին գործք նորա :
- 21 Իսկ որ առնէ զճշմարտութիւն՝ գայ առ լոյսն, զի յայտնի լիցին գործք նորա թէ Մատուծով գործեցան :
- 22 Ետ այսորիկ եկն Յիսուս և աշակերտքն նորա յերկիրն Տէաստանի. և անդ շրջէր նոքօք հանդերձ և մկրտէր :
- 23 Մկրտէր և Յովհաննէս 'ի Յայենոփն մերձ առ Սաղիմ, զի ջուրք բազումք

էին անդ, և գային և մկրտէին :

Օ ի չե ևս էր արկեալ Յովհաննէս 'ի 24
քանտ :

Եւ եղև խնդիր յաշակերտացն Յով 25
հաննու ընդ հրէի՝ վասն սրբութեան :

Եկին առ Յովհաննէս և ասէն ցնա . 26
ուաբբի, որ էրն ընդ քեզ յայնկոյս Յոր-
դանանու, որում դուն վկայեցեր, ա-
հաւանիկ նա մկրտէ և ամենեքին գան
առ նա :

Պատասխանի ետ Յովհաննէս և ասէ, 27
ոչ կարէ մարդ առնուլ յանձնէ և ոչ
ինչ՝ եթէ ոչ իցէ տուեալ նմա յերկնից
'ի վերուստ :

Պուք ձեզէն վկայէք ինձ, զի ասացի 28
ձեզ թէ չեմ ես Վրիստոսն, այլ թէ
առաքեալ եմ առաջի նորա :

Ար ունի հարսն՝ նա է փեսայ, իսկ բա 29
րեկամ փեսային որ կայ և լի նմա, ու-
րախութեամբ ուրախ լինի վասն ձայնի
փեսային . արդ այս ուրախութիւն որ
իմն է, լցեալ է :

Նմա սպարտ է աճել և ինձ մեղմանալ : 30

Ար 'ի վերուստն գայ, 'ի վերոյ է քան 31
զամենայն . որ յերկրէ աստի է, յերկրէ
է և յերկրէ խօսի :

Ար յերկնիցն գայ, զոր ինչ ետես և զոր 32
լուա՝ վկայէ, և զվկայութիւն նորա ոչ

ոք ընդունի :

33 Որ ընդունի զվկայութիւն նորա՝ կրն-
քեաց թէ Մատուած ճշմարիտ է :

34 Օ՛ի զոր Մատուածն առաքեաց՝ զբանս
Մատուծոյ խօսի . զի ոչ եթէ չափով տայ
Մատուած զհոգին :

35 Հայր սիրէ զորդի , և զամենայն ինչ ետ
ի ձեռս նորա :

36 Որ հաւատայ յորդի , ընդունի զկեանսն
յաւիտեանականս . և որ ոչ հնազանդի
որդւոյ , ոչ տեսցէ զկեանս . այլ բարկու-
թիւն Մատուծոյ մնայ ՚ի վերայ նորա :

ԳՎ . Գ

1 Իբրև գիտաց Յսուս եթէ լուան Փարիս ԳՎ
սեցիքն եթէ Յիսուս բազում աշակերտս
առնէ և մկրտէ քան զՅովհաննէս :

2 Վանզի ոչ եթէ Յիսուս ինքնին մկր-
տէր՝ այլ աշակերտքն նորա ,

3 Եթող զհրէաստան երկիր , և եկն միւս-
անգամ ՚ի Գալիլեա :

4 Եւ էր նմա անցանել ընդ Սամարիա :

5 Գայնա ՚ի քաղաք մի Սամարացւոց՝ որում
անուն էր Սիւքար . մերձ ՚ի գեօղն զոր ետ
Յակովբ որդւոյ իւրում Յովսեփայ :

6 Եւ անդ էր աղբիւր մի Յակոբայ , և Յսուս
վաստակեալ ՚ի ճանապարհէն , նստէր ՚ի
վր աղբերն . և էր ժամ իբրև վեցերորդ :

Գայ կին մի 'ի Սամարեայ հանել ջուր . 7
ասէ ցնա Յիսուս . տուր ինձ ըմպել :

Օ ի աշակերտքն նորա երթեալ էին 'ի 8
քաղաք անդր զի կերակուրս զնեսցեն :

Ըսէ ցնա կինն Սամարացի . դու որ 9
Հրէայդ ես , զիսորդ յինէն ըմպել
խնդրես 'ի կնոջէ Սամարացոյ . զի ոչ
երբէք խառնակին Հրէայք ընդ Սամա-
րացիս :

Պատասխանի ետ նմա Յիսուս և ասէ . 10
Եթէ զիտէիր դու զպարզւսն Ըստուծոյ ,
և ո՞վ է որ ասէդ ցքեզ թէ տուր ինձ
ըմպել , դու արդեօք խնդրէիր 'ի նմանէ և
տայր քեզ ջուր կենդանի :

Ըսէ ցնա կինն . տէր , դու քանզի և 11
դոյլ խի ոչ ունիս , և ջրհորս խոր է .
խիսկ արդ՝ ուստի ունիցիս զջուրն կեն-
դանի :

Ս'ի թէ դու մե՞ծ ինչ որ իցես քան ըզ- 12
հայրն մեր Յակովբ՝ որ զայս ջրհոր ետ
մեզ . և ինքն աստի արբ և որդիք նորա ,
և խաչինք նորա :

Պատասխանի ետ նմա Յիսուս և ասէ . 13
ամենայն որ ըմպէ 'ի ջրոյ յայդմանէ՝
միւսանդամ ծարաւէ . բայց որ ըմպէ 'ի
ջրոյն զոր ես տաց նմա , մի ծարաւեսցէ
յաւիտեան :

Ըսլ ջուրն զոր ես տաց նմա , եղիցի 14

- նմա աղբիւր ջրոյ բղխելոյ 'ի կեանսն
 յաւիտենականս :
- 15 Բսէ ցնա կինն . տէր , տուր ինձ զջուրն
 զայն , զի մի ծարաւեցից . և մի եկից
 այսր հանել ջուր :
- 16 Բսէ ցնա Յիսուս . երթ կոչեա զայր քո
 և եկ այսր :
- 17 Պատասխանի ետ նմա կինն և ասէ ,
 չիք իմայր . ասէ ցնա Յիսուս , բարւոք
 ասացեր թէ չիք իմայր :
- 18 Օի հինգ այր փոխեալ է քո , և զոր
 այժմ ունիս , չէ՞ քո այր . զայդ արդար
 ասացեր :
- 19 Բսէ ցնա կինն . տէր , թուի ինձ թէ
 մարգարէ իցես դու :
- 20 Հարքն մեր 'ի լերինս յայսմիկ երկիր
 պագին . և դուք ասէք եթէ յԱջրուսա-
 ղէմ և եթէ տեղի ուր արժան իցէ եր-
 կիր պագանել :
- 21 Բսէ ցնա Յիսուս . կին դու , հաւատա
 ինձ , զի եկեսցէ ժամանակ՝ յորժամ ոչ
 'ի լերինս յայսմիկ և ոչ յԱջրուսաղէմ
 երկիր պագանիցեն հօր :
- 22 Ղուք երկիր պագանէք որում ոչն գի-
 տէք , մեք երկիր պագանեմք որում գի-
 տեմքն . զի փրկութիւն 'ի Հրէից է :
- 23 Բայլ եկեսցէ ժամանակ և այժմ իսկ է ,
 յորժամ ճշմարիտքն երկրպագութ՝ երկիր

սպազանիցեն հօր՝ հոգևով և ճշմարտու-
թեամբ . քանզի և հայր այնսլիսի երկրը .
սպազուս իւր խնդրէ :

ԳԼԵ Զոգի է Մտուած, և երկրսպազուաց 24
նորա՝ հոգևով և ճշմարտութեամբ սարտ
է երկիր սպազանել :

Մէ ցնա կինն, գիտեմք զի Սեսիայ 25
գայ անուանեալն Վրիստոս . յորժամ
եկեսցէ նա, սպտմեսցէ մեզ զամենայն :

Մէ ցնա Յիսուս . ես եմ որ խօսիմն 26
ընդ քեզ :

Եւ յայն բան եկին աշակերտքն նորա, 27
և զարմանային զի ընդ կնոջն խօսէր .
բայց ոչ ոք ասաց ՚ի նոցանէ թէ զինչ
խնդրես, կամ զինչ խօսիս ընդ դմա :

Եթող կինն զսափօրն իւր և չոքաւ ՚ի 28
քաղաքն, և ասէ ցմարդիկն :

Եկայք տեսէք զայր մի, որ ասաց ինձ 29
զամենայն որ ինչ իմ գործեալ է . միթէ
նա՞ իցէ Վրիստոսն :

Ելին ՚ի քաղաքէն և գային առ նա : 30

Եւ մինչ չև եկեալ էին նոքա, աղաչէին 31
զնա աշակերտքն և ասէին . ուրքի,
հաց կեր :

Եւ ասէ ցնոսա . ես կերակուր ունիմ 32
ուտել, զոր դուքն ոչ գիտէք :

Մէին աշակերտքն ընդ միմեանս . միթէ 33
եբէր ինչ ոք դմա ուտել :

- 34 Այլ ցնոսա Յիսուս . իմ կերակուր այն է զի արարից զկամս այնորիկ որ առաքեացն զիս , և կատարեցից զգործն նորա :
- 35 Այլ դուք ասէք եթէ այլ ևս չորք ամիսք են , և հունձք գան . ահաւասիկ ես ասեմ ձեզ . ամբարձէք զաչս ձեր , և տեսէք զարտորայսն զի սպիտակացեալ են և ՚ի հունձս հասեալ :
- 36 Այլ որ հնձէն՝ վարձս առնու , և ժողովէ զպտուղ ՚ի կեանսն յաւիտենականս . զի որ սերմանէն և որ հնձէ՝ հասարակ ցընծասցեն :
- 37 Յայսմ իսկ է բանն Ճշմարիտ . զի այլ է որ սերմանէ , և այլ է որ հնձէ :
- 38 Այս առաքեցի զձեզ հնձել՝ զոր ոչ դուք վաստակեցէք . այլք վաստակեցին , և դուք ՚ի վաստակս նոցա մտէք :
- 39 Այլ ՚ի քաղաքէն յայնմանէ Սամարացոց՝ բազումք հաւատացին ՚ի նա , վասն բանի կնոջն վկայելոյ՝ եթէ ասաց ինձ զամենայն , որ ինչ իմ գործեալ էր :
- 40 Իսկ իբրև եկին առ նա Սամարացիքն , աղաչէին զնա լինել առ նոսա . և եղև անդ առուրս երկուս :
- 41 Այլ ևս բազումք հաւատացին ՚ի նա վասն բանին նորա :
- 42 Այլ ասէին ցկինն , թէ ոչ այսուհետև վասն քո խօսիցդ հաւատամք , զի մեզէն

իսկ լուաք 'ի դմանէ . և գիտեմք եթէ
դա է ճշմարտիւ փրկիչ աշխարհաց :

Պ.Օ. Եւ յետ երկուց աւուրց ել անտի և 43
գնաց 'ի Վալիլեա :

Օ 'ի ինքն իսկ Յիսուս վկայեաց եթէ 44
մարգարէ յիւրում գաւառի պատիւ ոչ
ունի :

Ը. Եւ յորժամ եկն նա 'ի Վալիլեա , ըն 45
կալան զնա Վալիլեացիքն . զի տեսեալ
ևս էր զամենայն նշանսն , զոր արար
Երուսաղէմ 'ի տօնին , քանզի և նոքա
եկեալ էին 'ի տօնն :

Եկն դարձեալ 'ի Վանա Վալիլեացոց ' 46
ուր արար զՉուրն գինի . և անդ էր թա-
գաւորացն մի , որոյ որդի նորա հիւանդ
կայր 'ի Վափառնաում :

Վա իբրև լուաւ եթէ Յիսուս եկեալ է 47
'ի Հրէաստանէ 'ի Վալիլեա , եկն առ նա
և աղաչէր , զի իջցէ և բժշկեսցէ զորդի
նորա . քանզի մերձ էր 'ի մեռանել :

Ըսէ ցնա . եթէ ոչ նշանս ինչ և արուես 48
տըս տեսանէք՝ ոչ հաւատայք :

Ըսէ ցնա թագաւորացն . տէր , էջ մինչ 49
չև մեռեալ իցէ մանուկն իմ :

Ըսէ ցնա Յիսուս . երթ , որդին քո կեն 50
դանի է . և հաւատաց այրն քանին զոր
ասաց նմա Յիսուս և գնաց :

Եւ մինչդեռ իջանէր , ընդառաջ եղեն 51

- նմա ծառայքն նորա . աւետիս ետուն և
 ասէն , [Թէ մանուկն նորա կենդանի է :
- 52 Հարցանէր ցնոսա վասն ժամուն՝ յո-
 րում ապաքինեաց . և ասէն ցնա , երէկ
 յեօթներորդ ժամու ե[թող զնա ջերմն :
- 53 Վիտաց հայրն նորա ե[թէ յայնմ ժա-
 մու՝ յորում ասացն ցնա Յիսուս [Թէ
 որդին քո կենդանի է . և հաւատաց ին-
 քըն և ամենայն տուն իւր :
- 54 Օայս դարձեալ երկրորդ նշանս արար
 Յիսուս՝ եկեալ ՚ի Հրէաստանէ ՚ի Վա-
 լիլեա :

Վ . Ե

- 1 Յետ այսորիկ տօն էր Հրէից . և եւ Վ . Ե
 Յիսուս յԱրուսաղէմ :
- 2 Եւ էր յԱրուսաղէմ ՚ի Պրոբատիկէ ա-
 ւազանին , որ կոչէր եբրայեցերէն Վեթ-
 հեզդա , հինգ սրահ :
- 3 Յորս անկեալ զնէր բազմութիւն յոյժ
 հիւանդաց՝ կուրաց կաղաց դօսացելոց ,
 որ ակն ունէին ջրոցն յուզելոյ :
- 4 Եւ հրեշտակ ինն իջանէր ըստ ժամա-
 նակի յաւազանն և յուզէր զջուրսն . և
 որ նախ ՚ի շարժումն ջուրցն իջանէր՝
 բժշկէր , ոչ ունելով նշան հիւանդութե :
- 5 Եւ անդ էր այր մի , որոյ երեսուն և ութ
 ամ էր ՚ի հիւանդութեանն իւրում :

Օնա իբրև ետես Յիսուս զի անկեալ 6
դնէր, և գիտաց եթէ բազում ժամա-
նակք են այնուհետև, ասէ ցնա. կամիս
ողջ լինել:

Պատասխանի ետ նմա հիւանդն. տէր, 7
ոչ զոք ունիմ, թէ յորժամ ջուրքն յու-
զիցին արկցէ զիս յաւազանն. և մինչ
ես դանդաղիմ, այլ ոք քան զիս յառա-
ջագոյն իջանէ:

Եւ ցնա Յիսուս, արի՛ առ զմահիճս քո 8
և զնա:

Եւ ողջացաւ այրն, և յարեաւ առ ըզ- 9
մահիճս իւր և շրջէր. և էր շաբաթ
յաւուրն յայնմիկ:

Եւ Զրէայքն ցբժշկեալն. շաբաթ է և 10
ոչ է արժան քեզ առնուլ զմահիճս քո:

Պատասխանի ետ նոցա և ասէ. որ 11
բժշկեացն զիս, նա ասաց ցիս, առ ըզ-
մահիճս քո և զնա:

Նարցին ցնա և ասէն. ո՞վ է այրն որ ա- 12
սաց ցքեզ, առ զմահիճս քո և շրջեաց:

Եւ բժշկեալն ոչ գիտէր թէ ո՞վ իցէ. 13
քանզի Յիսուս խոյս ետ վասն ամբոխին
'ի տեղւոջէ անտի:

Յետ այսորիկ գտանէ զնա Յիսուս 'ի 14
տաճարին, և ասէ ցնա. ահաւաղիկ
ողջացար՝ մի ևս մեղանչեր, զի մի չար
ևս ինչ լինիցի քեզ:

- 15 Վնաց այրն և պատմեաց շրէիցն, եթէ
 () իսուս էր որ բժշկեացն զիս :
- 16 Եւ վասն այնորիկ հալածէին զ() իսուս
 շրէայքն, զի զայն առնէր 'ի շաբաթու :
- 17 Եւ () ս պատասխանի ետ նոցա . հայր
 իմ մինչև ցայժմ գործէ և ես գործեմ :
- 18 Ս ասն այնորիկ առաւել խնդրէին շր-
 րէայքն սպանանել զնա . զի ոչ միայն
 լուծանէր զշաբաթս, այլ և հայր իւր
 կոչէր զՄատուած, և հաւասար առնէր
 զանձն Մատուծոյ :
- 19 Պատասխանի ետ () իսուս և ասէ ցնոսա .
 ամէն ամէն ասեմ ձեզ, ոչ կարէ որդի
 մարդոյ առնել յանձնէ և ոչ ինչ, եթէ
 ոչ տեսանիցէ զհայրն զի առնէ . զի զոր
 նայն առնէ, զնոյն և որդին նմին նման
 գործէ :
- 20 () ի հայր սիրէ զորդի, և զամենայն ինչ
 ցուցանէ նմա՝ զոր ինքն առնէ . և մեծա-
 մեծս և սքան զսոյնս ցուցանէ նմա ըզ-
 գործս, ընդ որ դուքդ զարմանայք :
- 21 () ի որպէս հայր յարուցանէ զմեռեալս
 և կենդանի առնէ, նոյնպէս և որդի՝
 զորս կամի կենդանի առնէ :
- 22 Եւ ոչ եթէ հայր դատի զոք, այլ զա-
 մենայն դատաստան ետ որդւոյ իւրոյ :
- 23 () ի ամենեքեան պատուեսցեն զորդի
 որպէս պատուեն զհայր . որ ոչ պատուէ

ԳՎ

զորդին, ոչ պատուէ զհայր զառաքիչն
նորա :

Ըմէն ամէն ասեմ ձեզ, զի որ զբանն իմ 24
լսէ և հաւատայ այնմ որ առաքեացն զիս,
ընդունի զկեանսն յաւիտենականս, և
'ի դատաստանն ոչ մտանէ, այլ փոխեցաւ
'ի մահուանէ 'ի կեանս :

Ըմէն ամէն ասեմ ձեզ, զի գայ ժամանակ 25
և արդէն իսկ է, յորժամ մեռեալք լսի-
ցեն ձայնի որդւոյն Մտուծոյ, և որք
լսիցենն կեցցեն :

Օ ի որպէս հայր ունի կեանս յանձին 26
իւրում, նոյնպէս ետ և որդւոյ ունել
կեանս յանձին իւրում :

Լա իշխանութիւն ետ նմա դատաստան 27
առնել. և զի որդի մարդոյ է,

Ընդ այն զի՞ զարմանայք. զի եկեսցէ 28
ժամանակ՝ յորում ամենեքին որ 'ի գե-
րեզմանս կայցեն, լուիցեն ձայնի նորա,

Լա եկեսցեն արտաքս. որոց բարիս գոր- 29
ծեալ իցէ՝ 'ի յարութիւն կենաց. և
որոց զչար արարեալ՝ 'ի յարութիւն
դատաստանաց :

Աչ կարեմ ես յանձնէ առնել և ոչ ինչ. 30
այլ որպէս լսեմ՝ դատիմ, և դատաս-
տանն իմ արդար է. զի ոչ ինդրեմ
զկամս իմ, այլ զկամս այնորիկ որ առա-
քեացն զիս :

- 31 Եթէ ես վկայեմ վասն իմ, վկայու- թիւնն իմ չէ ճշմարիտ :
- 32 Եթէ որ վկայէ վասն իմ, և դուք զիտէք եթէ ճշմարիտ է վկայութիւնն զոր վկայեաց վասն իմ :
- 33 Դուք առաքեցիք առ Յովհաննէս, և վկայեաց ճշմարտութեանն :
- 34 Ես ոչ եթէ ՚ի մարդկանէ առնում վկայութիւն, այլ զայս ասեմ զի դուք ապրեսցիք :
- 35 Ես էր ճրագն որ լուցեալ էր և ծագէր, և դուք կամեցարուք ցնծալ առ ժամանակ մի ՚ի լոյս նորա :
- 36 Ես ունիմ վկայութիւն՝ մեծ և սքանչելի Յովհաննու . զգործան զորս ետ ցիս հայր՝ զի կատարեցից զնոսա, նորին իսկ գործքն զոր գործեմ, վկայեն վասն իմ եթէ հայր առաքեաց զիս :
- 37 Եւ որ առաքեացն զիս հայր՝ նա վկայեաց վասն իմ : Դուք ոչ զձայն նորա երբէք լուարուք, և ոչ զտեսիլ նորա տեսէք :
- 38 Եւ ոչ զբան նորա ունիք ՚ի ձեզ բնակեալ . զի զոր նա առաքեաց՝ դուք նմա ոչ հաւատայք :
- 39 Բննեցէք զգիրս, զի դուք համարիք նորօր ունել զկեանսն յաւիտենականս . և նորին իսկ են որ վկայեն վասն իմ ,

որովք համարիք ունել կեանս :

Եւ դուք ոչ կամիք գալ առ իս՝ զի ըզ- 40
կեանսն ունիցիք :

Ես փառս ՚ի մարդկանէ ոչ առնում : 41

Եւ զիտեմ զձեզ թէ զսէրն Մատուծոյ 42
ոչ ունիք յանձինս :

Ես եկի յանուն հօր իմոյ, և ոչ ընդու- 43
նիք զիս . եթէ այլ ոք եկեսցէ յիւր ա-
նուն, զնա ընդունիցիք :

Օ իմրդ կարէք դուք հաւատալ . զի 44
փառս ՚ի միմեանց առնուք, և զփառս
զառ ՚ի միոյն Մատուծոյ ոչ խնդրէք :

Մի համարիք եթէ ես չարախօս ինչ 45
իցեմ զձէնջ առ հօր . գոյ որ չարախօս
կայ զձէնջ, Մովսէս՝ յոր դուքն յուսա-
ցեալ էք :

Օ ի եթէ հաւատայիք դուք Մովսէսի, 46
հաւատայիք արդեօք և ինձ . զի նա
վասն իմ իսկ գրեաց :

Օ ի եթէ նորա գրոցն ոչ հաւատայք, 47
զիմրդ իմոց բանիցս հաւատայցէք :

ԳՎ . Օ .

ԴԳ Յետ այսորիկ գնաց Յիսուս յայնկոյս 1
ծովուն Գալիլեացոց Տիբերեայ :

Եւ զհետ երթայր նորա Ժողովուրդ բա- 2
զում . զի տեսանէին զնշանսն զոր առնէր
՚ի վերայ հիւանդաց :

- 3 Այլ 'ի լեառն Յիսուս, և անդ նստէր աշակերտօքն հանդերձ :
- 4 Այլ էր մերձ զատիկ տօնն հրէից :
- 5 Իարձ 'ի վեր զաչս իւր Յիսուս և ետես, զի ժողովուրդ բազում գայր առ նա. ասէ ց(Քիլիպպոս, ուստի գնեսցուք հաց զի կերիցեն դոքա :
- 6 Օայս ասէր փորձելով զնա, այլ ինքն գիտէր զինչ առնելոցն էր :
- 7 Պատասխանի ետ նմա Քիլիպպոս. երկերիւր դահեկանի հաց չէ դոցա բաւական, թէպէտ և իւրաքանչիւր դք սակաւ ինչ առնուցու :
- 8 Իսէ ցնա մի յաշակերտացն նորա, Ինդրէաս եղբայր Սիմօնի վիմի .
- 9 Ի աստ սրտանեակ մի, որ ունի հինգ նկանակ գարեղէն և երկուս ձկունս . այլ այն զինչ է առ այդչափ մարդիկ :
- 10 Իսէ Յիսուս. բազմեցուցէք զմարդիկդ . և էր խոտ յոյժ 'ի տեղւոջն, և բազմեցան մարդիկն թուով իբրև հինգ հազար :
- 11 Այլ առ զհացն Յիսուս, և զոհացաւ և բաշխեաց բազմականացն . նոյնպէս և 'ի ձկանցն որչափ և կամեցան :
- 12 Այլ իբրև յագեցան, ասէ ցաշակերտան . ժողովեցէք զնշխարեալ կոտորսդ, զի մի ինչ կորիցէ :
- 13 Ժողովեցին և լցին երկոտասան սակառի

զկոտորոցն, 'ի հինգ զարեղէն նկանակէ
անտի՝ որ յաւելաւ 'ի կերողացն:

Եւ մարդիկն իբրև տեսին զնշանն զոր 14
արար՝ ասէին թէ սա է ճշմարիտ մար-
գարէն որ զալոց էր յաշխարհ:

ԳԳ. Յիսուս իբրև գիտաց եթէ զալոց են 15
յափշտակել զնա՝ զի արասցեն զնա
թագաւոր, զնաց դարձեալ 'ի լեառն
միայն:

Եւ իբրև երեկոյ եղև, իջին աշակերտքն 16
նորա 'ի ծովեզրն:

Եւ մտեալ 'ի նաւ՝ զային յայնկոյս ծո- 17
վուն 'ի Վափառնաում. և իբրև նսեմա-
ցաւ, և չև ևս եկեալ էր առ նոսա ՅԾ:

Եւ ծովն 'ի սաստիկ հողմոյ շնչելոյ 18
յուզէր:

Եւ վարեալ իբրև ասպարէզս քսան և 19
հինգ կամ երեսուն, տեսանէին զՅի-
սուս զի զնայր 'ի վերայ ծովուն և մերձ
էր 'ի նաւն, զարհուրեցան յոյժ:

Եւ ասէ ցնոսա. ես եմ, մի երկնչիք: 20

Եւ կամէին ընդունել զնա 'ի նաւն, և 21
վաղվազակի եհաս նաւն յերկիրն յոր
երթային:

ԳԼ. Ի վաղիւ անդր ժողովուրդն որ կայր 22
յայնկոյս ծովուն, տեսանէր թէ այլ
նաւ ոչ գոյր անդ՝ բայց միայն 'ի միոյն,
յոր մտին աշակերտքն Յիսուսի. և զի

- 22 Էր մտեալ Յիսուս ընդ աշակերտսն իւր
 'ի նաւն, բայց միայն աշակերտքն նորա
 գնացին :
- 23 Իբրև այլ նաւք գային 'ի Տիբերեայ՝ մօտ
 յայն տեղին ուր զհացն կերան :
- 24 Իսկ իբրև ետես ժողովուրդն եթէ Յի-
 սուս ոչ է անդ և ոչ աշակերտքն նորա,
 առին նոքա զնաւսն, և եկին 'ի Վափառ-
 նաում խնդրել զՅիսուս :
- 25 Եւ իբրև գտին զնա յայնկոյս ծովուն,
 ասեն ցնա . ռաբբի, էրբ եկիր այսր :
- 26 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս և ասէ .
 ամէն ամէն ասեմ ձեզ, խնդրէք զիս,
 իբր ոչ եթէ զի նշանս ինչ տեսէք, այլ զի
 կերայք 'ի հացէ անտի և յագեցարուք :
- 27 Եւ թայք գործեցէք մի՛ զկորստական
 կերակուրն, այլ զկերակուրն որ մնայ
 'ի կեանսն յաւիտենականս, զոր որդին
 մարդոյ տացէ ձեզ . քանզի զնա հայր
 կնքեաց Մատուած :
- 28 Եւ ասեն ցնա . զի՞նչ առնիցեմք զի զգործսն
 Մատուծոյ գործեսցուք :
- 29 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնո-
 սա . այս է գործն Մատուծոյ, զի հաւա-
 տասջիք յայն որ առաքեացն զիս :
- 30 Եւ ասեն ցնա . զի՞նչ նշան առնիցես զի
 տեսցուք և հաւատասցուք, զի՞նչ գործի-
 ցես :

Հարքն մեր կերան զմանանայն յանաւ 31
պատի անդ, որպէս և գրեալ է՝ Հաց
յերկնից ետ նոցա ուտել:

Ըսէ ցնոսա Յիսուս. ամէն ամէն ասեմ 32
ձեզ, եթէ ոչ Սուլսէս ետ ձեզ զհացն
յերկնից, այլ հայրն իմ տայ ձեզ զհացն
յերկնից զճշմարիտ:

Օ ի հաց յԱստուծոյ է որ իջանէ յերկ 33
նից և կեանս տայ աշխարհի:

Ըսեն ցնա. տէր, յամենայն ժամ տուր 34
մեզ զհացն զայն:

Ըսէ ցնոսա Յիսուս, ես եմ հացն կենաց. 35
որ դայ առ իս՝ ոչ քաղցիցէ, և որ հաւա-
տայ յիս՝ ոչ երբէք ծարաւեսցի:

Ըյլ ասացի ձեզ, թէ տեսէք զիս և ոչ 36
հաւատայք:

Օ ամենայն զոր տայ ինձ հայր, առ իս 37
եկեսցէ. և որ դայ առ իս, ոչ հանից
արտաքս:

Օ ի իջի ես յերկնից՝ ոչ զի զկամս իմ 38
արարից, այլ զկամս այնորիկ որ առա-
քեացն զիս:

Օ Ըսեն կամք հօր իմոյ որ առաքեացն 39
զիս, զի զամենայն զոր ետ ցիս հայր՝ ոչ
կորուսից ՚ի նմանէ, այլ յարուցից զնա
յաւուրն յետնում:

Ըսեն կամք հօր իմոյ, զի ամենայն որ 40
տեսանիցէ զորդի և հաւատայցէ ՚ի նա,

- 41 Տրտնջէին զնմանէ Հրէայքն, զի ասաց
 թէ ես եմ Հացն իջեալ յերկնից :
- 42 Եւ ասէին, ոչ սա է Յիսուս որդին
 Յովսեփու, զորոյ մեք գիտեմք զհայրն
 և զմայր. իսկ արդ զիմորդ ասէ թէ ես
 յերկնից իջի :
- 43 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնո-
 սա. մի քրթմնջէք ընդ միմեանս :
- 44 Այլ որ կարէ գալ առ իս, եթէ ոչ հայրն
 որ զիս առաքեաց՝ ձգեսցէ զնա, և ես
 յարուցից զնա յաւուրն յետնում :
- 45 Վրեալ է ՚ի մարգարէս, և եղիցին ամե-
 նեքեան ուսեալք յԱստուծոյ. ամենայն
 որ լսէ ՚ի հօրէ և ուսանի, գայ առ իս :
- 46 Իբրև ոչ եթէ զհայր՝ ուրուք տեսեալ
 իցէ, եթէ ոչ որ էն յԱստուծոյ, նա
 ետես զհայր :
- 47 Իմէն ամէն ասեմ ձեզ, զի որ հաւատայ,
 ընդունի զկեանսն յաւիտենականս :
- 48 Ես եմ հացն կենաց :
- 49 Հարքն ձեր կերան զմանանայն յանա-
 պատին և մեռան :
- 50 Իս է հացն, որ յերկնից իջեալ է. զի
 որ ուտիցէ որ ՚ի սմանէ՝ մի մեռանիցի :
- 51 Ես եմ հացն կենդանի, որ յերկնից
 իջեալ :

Եթէ որ ուտիցէ 'ի հացէ յայսմանէ՝ 52
կեցցէ 'ի յաւիտեան, և հացն զոր ես
տաց՝ մարմին իմ է, զոր ես տաց վասն
կենաց աշխարհի :

Սարտնչէին ընդ միմեանս շրէայքն և 53
ասէին, զիա՞րդ կարէ սա տալ մեզ ըզ-
մարմին իւր յուտել :

Եւ ցնոսա Յիսուս . ամէն ամէն ասեմ 54
ձեզ, եթէ ոչ կերիջիք զմարմին որդւոյ
մարդոյ և արբջիք զարիւն նորա, ոչ
ունիք կեանս յանձինս :

Ար ուտէ զմարմին իմ և ըմպէ զարիւն 55
իմ, ունի զկեանսն յաւիտեանականս . և
ես յարուցից զնա յաւուրն յետնում :

Օ ի մարմին իմ ճշմարիտ կերակուր է, 56
և արիւն իմ ճշմարիտ ըմպելի է :

Ար ուտէ զմարմին իմ և ըմպէ զարիւն 57
իմ, յիս քնակեցէ և ես 'ի նմա :

Արպէս առաքեաց զիս կենդանին հայր, 58
և ես կենդանի եմ վասն հօր . և որ ու-
տէն զիս, և նա կեցցէ վասն իմ :

Եւ յս է հացն որ յերկնից իջեալ . ոչ 59
որպէս կերան հարքն ձեր զմանանայն
և մեռան . որ ուտէ զհացս զայս՝ կեցցէ
յաւիտեան :

Օ այս ասաց 'ի Ժողովրդեանն՝ յուսու 60
ցանէն 'ի Աստիառնաում :

Եւ բազումք յաշակերտացն իբրև լուան 61

ասեն . խիստ է բանդ այդ , ո՞ կարէ լսել
դմա :

62 Իբրև գիտաց Յիսուս յանձն իւր եթէ
տրտնջեն վասն այնորիկ աշակերտքն նո-
րա , ասէ ցնոսա . այդ գայթաղէցուցա-
նէ՞ զձեզ :

63 Իսկ արդ եթէ տեսանիցէք զորդի մար-
դոյ , զի ելանիցէ ուր էր զառաջինն :

64 Հոգին է կենդանարար , մարմին ինչ ոչ
օգնէ . զբանն զոր ես խօսեցայ ընդ ձեզ՝
հոգի է և կեանք :

65 Եւ էն ոմանք ՚ի ձէնջ որ ոչ հաւատան .
բանզի գիտէր Յիսուս ՚ի սկզբանէ , ո՞վ
էն այնորիկ որ ոչն հաւատան , և ո՞վ է
այն որ մատնելոցն է զնա , և ասէր :

66 Եւ ասն այնորիկ ասացի ձեզ թէ ոչ որ
կարէ գալ առ իս , եթէ ոչ իցէ տուեալ
նմա ՚ի հօրէ իմմէ :

67 Յայտմանէ բազումք յաշակերտացն նորա
չոգան յետս , և ոչ ևս շրջէին ընդ նմա :

68 Եւ Յիսուս ցերկոտասան աշակերտսն .
միթէ և դո՞ք կամիք երթալ :

69 Պատասխանի ետ նմա Կիմոն Պետրոս .
տէր , առ ո՞վ երթիցուք . բանս կենաց
յաւիտենականաց ունիս :

70 Եւ մեք հաւատացաք և ծանեաք եթէ
դու ես Վրիստոսն որդի Եստուծոյ :

71 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս , ոչ ես

զձեզ զերկոտասանսդ ընտրեցի, և միդ
'ի ձէնջ սատանայ է :

Եւ ասէր զԱրմոնէեան Յուդայէ Ակա 72
րիովտացւոյ, զի նա իսկ մատնելոց էր
զնա և մի էր յերկոտասանիցն :

ԳՎ. Ե

ԳՎ. Եւ յետ այսորիկ շրջէր Յիսուս 'ի 1
Գալիլեա. քանզի ոչ կամէր 'ի շրէաս-
տանի շրջել, զի խնդրէին զնա շրէայքն
սպանանել :

Եւ էր մերձ տօնն շրէից տաղաւարա 2
Տարաց :

Եւնն ցնա եղբարքն նորա. քնա աստի 3
և երթ 'ի շրէաստան, զի և աշակերտքն
քո տեսցեն զգործսդ քո զոր գործես :

Օի ոչ ոք է որ 'ի ծածուկ ինչ գործէ՝ 4
և խնդրէ ինքն համարձակ լինել. եթէ
զայդ գործես, յայտնեա զանձն քո
աշխարհի :

Քանզի և եղբարքն իսկ չէին հաւա 5
տացեալ 'ի նա :

Եւնն ցնոսա Յիսուս. ժամանակ իմ չև է 6
հասեալ, բայց ձեր ժամանակ յամենայն
ժամու պատրաստ է :

Աչ կարէ աշխարհս ատել զձեզ. բայց 7
զիս ատեայ, զի ես վկայեմ վասն նորա
եթէ գործքն իւր չարութեան են :

- 8 Վուք երթայք 'ի տօնն յայն, ես ոչ երթամ 'ի տօնն յայն. զի իմ ժամանակ չէ է լցեալ:
- 9 Օյս իբրև ասաց, ինքն մնաց անդէն 'ի Վալիլեա:
- 10 Իբրև ելին եղբարքն նորա, ապա և ինքն ել 'ի տօնն, ոչ յայտնի այլ իբրև 'ի ծածուկ:
- 11 Եւ չորեայքն խնդրէին զնա 'ի տօնի անդ և ասէին, ո՞ւր իցէ նա:
- 12 Եւ քրթմնջիւն էր զնմանէ 'ի ժողովուրդսն. կէսքն ասէին թէ բարւոք է. այլքն ասէին, ոչ՝ այլ մոլորեցուցանէ զժողովուրդն:
- 13 Եւ ոչ որ համարձակ խօսէր զնմանէ վասն երկիւղին չորէից:
- 14 Իբրև տօնն ընդմիջեցաւ, ել Յիսուս 'ի տաճարն և ուսուցանէր: Եւ
- 15 Օարմանային չորեայքն և ասէին, զի արդ զգիրս գիտէ սա, զի ուսեալ բնաւ չիք:
- 16 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս և ասէ. իմ վարդապետութիւնս չէ իմ, այլ այնորիկ որ առաքեացն զիս:
- 17 Եթէ որ կամի զկամն նորա առնել, գիտասցէ վասն վարդապետութեանս, յ'ստուծոյ իցէ արդեօք եթէ ես ինչ յանձնէ իմմէ խօսիմ:

Որ յանձնէ իւրմէ խօսի՝ փառս անձին 18
 իւրում խնդրէ . իսկ որ խնդրէ զփառս
 այնորիկ որ առաքեացն զնա՝ նա ճշմա-
 րիտ է , և անիրաւութիւն ոչ գոյ՝ ի նմա :

Ոչ Սուլսէս ետ ձեզ զօրէնսն , և ոչ որ ՚ի 19
 ձէնջ առնէ զօրէնսն :

Օ ի խնդրէք զիս սպանանել . պատաս 20
 խանի ետ ժողովուրդն և ասէ . դե գոյ
 ՚ի քեզ , ո՛վ խնդրէ զքեզ սպանանել :

Պատասխանի ետ նոցա { } իսուս և ասէ , 21
 գործ մի գործեցի և ամենեքին զարմա-
 ցեալ էք :

Ս ասն այնորիկ Սուլսէս ետ ձեզ թլփա 22
 տութիւն , զի ոչ եթէ ՚ի Սուլսիսէ էր ,
 այլ ՚ի հարց անտի . և ՚ի շաբաթու թրլ-
 փատէք զմարդ :

Իսկ արդ եթէ թլփատութիւն առնու 23
 մարդ ՚ի շաբաթու , զի մի օրէնքն Սուլ-
 սեսի լուծցին , ընդ իս ցասուցեալ էք զի
 ողջոյն իսկ մարդ բժշկեցի ՚ի շաբաթու :

Եւ ՚ի ըստ աչս դատէք , այլ ուղիղ դատաս 24
 տան արարէք :

Ըսէին ոմանք Ղարուսաղէմացւոց անտի . 25
 ոչ նա է սա զոր խնդրէինն սպանանել :

Եւ աւասիկ յայտնապէս խօսի , և շա 26
 սեն ինչ ընդ դմա . գուցէ արդեօք և
 իշխանքն գիտացին թէ սա իցէ Վրիս-
 տոսն :

- 27 Եւ զսա գիտեմք ուստի է . իսկ Վրիստոսն յորժամ գայցէ , ոչ ոք գիտէ ուստի է :
- 28 Եւ զազակեաց Յիսուս ՚ի տաճարին , ուսուցանէր և ասէր . և զիս գիտէք , և ուստի եմ գիտէք . և յանձնէ իմմէ ոչ եմ եկեալ , այլ է ճշմարիտ որ առաքեացն զիս՝ զոր դուքն ոչ գիտէք :
- 29 Եւս գիտեմ զնա , զի ՚ի նմանէ իսկ եմ , և նա առաքեաց զիս :
- 30 Եւնդրէին զնա ունել և ել ՚ի ձեռաց նոցա , և ոչ ոք արկ ՚ի նա ձեռն , զի չև էր հասեալ ժամնորա :
- 31 Եւ բազումք ՚ի ժողովրդեանէն հաւատացին ՚ի նա , և ասէին . Վրիստոսն յորժամ գայցէ՝ միթէ աւելի ինչ նշանս առնիցէ քան զոր սայս առնէ :
- 32 Եւ լուան Փարիսեցիքն զտրտունջ ժողովրդեանն զնմանէ , և առաքեցին քահանայապետքն և Փարիսեցիք սպասաւորս զի կայցին զնա :
- 33 Եւս է Յիսուս . փոքր մի ևս ժամանակ ընդ ձեզ եմ , և երթամ առ այն որ առաքեացն զիս :
- 34 Եւնդրիցէք զիս և ոչ գտանիցէք , և ուր ենն երթամ , դուք ոչ կարէք գալ :
- 35 Եւս են Հրէայքն ընդ միմեանս . իսկ յո՞ երթայցէ դա զի մեք ոչ գտանիցեմք զդա .

միթէ 'ի սփիւռս հեթանոսաց երթայցէ
 և ուսուցանիցէ զհեթանոսս :

Օ) Ինչ է բանն այն զոր ասաց . խընդրի- 36
 ցէք զիս և ոչ գտանիցէք , և ուր են
 երթամ՝ դուք ոչ կարէք գալ :

Ե) Ի վերջնում աւուր մեծի տօնին կայր 37
 Յիսուս աղաղակէր և ասէր . եթէ որ
 ծարաւի իցէ՝ եկեսցէ առ իս և արբցէ :
 Ար հաւատայ յիս , որպէս և ասեն զիրք , 38
 գետք յորովայնէ նորա բղխեսցեն ջրոց
 կենդանութեան :

Օ) այս ասէր վասն հոգւոյն զոր ընդու- 39
 նելոց էին որ հաւատային 'ի նա , զի չև
 էր հոգի , քանզի Յիսուս չև էր փառա-
 ւորեալ :

Ոմանք 'ի ժողովրդենէն իբրև լսէին ըզ- 40
 բանս զայս , ասէին . սա է ճշմարիտ մար-
 գարէն :

Եւ յլին ասէին , սա է Վրիստոն . իսկ 41
 կեսքն ասէին , միթէ 'ի Վալիլէ՞ գա-
 լոց իցէ Վրիստոն :

Այլ զիրք ասեն եթէ 'ի զաւակէ Վաւ- 42
 թի և 'ի Տեթղէհէմ գեղջէ՞ ուր Վա-
 լիթն էր , գալոց է Վրիստոս :

Եւ եղև հերձուած 'ի մէջ ժողովրդ- 43
 դեանն վասն նորա :

Եւ ոմանք 'ի նոցանէ կամեցան ունել 44
 զնա . այլ ոչ որ միտեաց 'ի նա ձեռս :

- 45 Եւ եկին անդրէն սպասաւորքն առ քահանայապետն և Փարիսեցիս, և ասէն սորա ցնոսա . ընդէր ոչ ածէք զնա այսր :
- 46 Պատասխանի ետուն սպասաւորքն և ասէն . ոչ երբէք այնպէս խօսեցաւ մարդ որպէս այրն այն :
- 47 Պատասխանի ետուն Փարիսեցիքն և ասէն . մի՞թէ և դո՞ք մոլորեցարուք :
- 48 Մի՞թէ որ յիշխանացն հաւատաց 'ի նա կամ 'ի Փարիսեցւոց :
- 49 Եւ այն խաժամուժ ամբոխ, որ ոչ գիտէ զօրէնս, և նշուլեալք էն :
- 50 Եւ 'ի կողմոս ցնոսա՝ որ եկեալն էր առ նա 'ի գիշերի յառաջագոյն, և մի էր 'ի նոցանէ :
- 51 Մի՞թէ օրէնքն մեր դատին զմարդ՝ եթէ ոչ լսեն ինչ նախ 'ի նմանէ, կամ գիտեն զինչ գործէ :
- 52 Պատասխանի ետուն նմա և ասէն . մի՞թէ և դո՞ ևս 'ի Վալիլէէ իցես . քրննեա և տես, զի մարգարէ 'ի Վալիլէէ ոչ յառնէ :
- 53 Եւ գնացին իւրաքանչիւր որ 'ի տեղի իւր :

ԳՒ . Բ

Իսկ Յիսուս զնաց 'ի լեառն Չիթե 1
նեաց :

Եւ ընդ առաւօտն դարձեալ եկն 'ի տա 2
ճարն . և գայր առ նա ամենայն ժողո
վուրդն . և նստեալ ուսուցանէր զնոսա :

Ըծին առ նա դպիրքն և քահանայա 3
պետքն և Փարիսեցիք՝ կին մի ըմբռնեալ
'ի շնութեան . և կացուցեալ զնա ա
ռաջի ,

Իսկն ցնա . վարդապետ , կինս այս ըմ 4
բռնեալ՝ ինքն յայտնապէս շնացեալ է :

Եւ յօրէնս Սուլէս մեզ պատուիրեաց 5
զայսպիսիս քարկոծել . արդ գու զի՛նչ
ասես վասն դորա :

Օայս ասէին փորձելով զնա՝ զի ունի 6
ցին ամբաստանութիւն զնմանէ . իսկ
Յիսուս 'ի խոնարհ նայելով գրէր մա
տամբն յերկրի :

Իսկ իբրև ստիպեցին հարցանելով ցնա , 7
հայեցեալ 'ի վեր ասէ ցնոսա . անմեզն
'ի ձէնջ՝ նախ նս ընկեսցէ քար 'ի վերայ
դորա :

Եւ դարձեալ 'ի խոնարհ նայելով՝ գրէր 8
յերկրի :

Եւ լուեալ ելանէին մի ըստ միոջէ՝ 9
սկսեալ յառաջնոցն մինչև 'ի վերջինս .

- և մնաց միայն Յիսուս, և կինն կայր առաջի նորա :
- 10 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնա . կին դու , ո՛ւր են , ոչ ոք զքեզ դատապարտեաց :
- 11 Եւ ասէ , ոչ տէր . և ասէ Յիսուս , և ոչ ես դատապարտեմ զքեզ , երթ յայսմ հետէ մի մեղանչեր :
- 12 Գարձեալ խօսեցաւ ընդ նոսա Յիսուս և ասէ . ես եմ լոյս աշխարհի . որ զայ զկնի իմ , ընդ խաւար մի գնասցէ . այլ ընկալցի զլոյսն կենաց :
- 13 Իսէն ցնա Վարիսեցիքն . դու վասն անձին քո վկայես , և վկայութիւն քո չէ ճշմարիտ :
- 14 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնասա . թէպէտ և ես վկայեմ վասն անձին իմոյ , վկայութիւն իմ ճշմարիտ է . զի գիտեմ ուստի եկի և յի երթամ , բայց դուք ոչ գիտէք ուստի զամ կամ յի երթամ :
- 15 Գուք ըստ մարմնոյ դատիք , ես ոչ դատիմ և ոչ զոք :
- 16 Թէպէտ և դատիմ ևս զոք՝ դատաստանն իմ ճշմարիտ է . զի չեմ միայն , այլ ես և որ առաքեացն զիս հայր :
- 17 Եւ յօրէնսն իսկ ձեր գրեալ է՝ թէ երկուց մարդոց վկայութիւն ճշմարիտ է :

Ե՛ր

Ես եմ որ վկայեմ վասն իմ, և վկայէ 18
վասն իմ որ առաքեացն զիս հայր :

Բսէին ցնա . ուր է հայր քո . պատաս 19
խանի ետ Յիսուս և ասէ ցնոսա . ոչ
զիս գիտէք և ոչ զհայրն իմ . եթէ զիս
գիտէիք և զհայրն իմ թերևս գի-
տէիք :

Օայս բան խօսեցաւ 'ի տան զանձին՝ 20
յորժամ ուսուցանէր 'ի տաճարի անդ .
և ոչ դք կալաւ զնա , զի չե ևս հասեալ
էր ժամ նորա :

Եւ Բսէ դարձեալ ցնոսա Յիսուս . ես եր 21
թամ, և խնդրիցէք զիս և 'ի մեղս ձեր
մեռանիցիք . զի ուր ենն երթամ, դուք
ոչ կարէք գալ :

Բսէին հրէայքն . միթէ զիւրովին եր 22
թայցէ , զի ասէ թէ ուր ենն երթամ՝
դուք ոչ կարէք գալ :

Եւ ասէ ցնոսա . դուք 'ի ներքոյ աստի 23
էք , և ես 'ի վերուստ անտի եմ . դուք
յաշխարհէ աստի էք , ես չեմ յայսմ
աշխարհէ :

Բայց ասացի ձեզ թէ 'ի մեղս ձեր մե 24
ռանիցիք . զի թէ ոչ հաւատայցէք թէ
ես եմ, մեռանիցիք 'ի մեղս ձեր :

Բսեն ցնա , դու ո՞վ ես . ասէ ցնոսա Յի- 25
սուս . նախ զի և խօսիմն իսկ ընդ ձեզ :
Բազում ինչ ունիմ վասն ձեր խօսել և 26

դատել. այլ որ առաքեացն զիս՝ ճշմարիտ է, և ես զոր լուայ 'ի նմանէ՝ զայն խօսիմ յաշխարհի :

27 Եւ ոչ գիտացին թէ զհօրէ ասէր ցնոսա :

28 Եւ ցնոսա Յիսուս. յորժամ բարձրացուցանիցէք զորդի մարդոյ՝ յայնժամ գիտասցիք թէ ես եմ. և յանձնէ իմմէ ինչ ոչ առնեմ, այլ որպէս ուսոյց զիս հայրն իմ, զայն խօսիմ :

29 Եւ որ առաքեացն զիս՝ ընդ իս է. ոչ եթող զիս միայն, զի ես զհաճոյս նորա առնեմ հանապազ :

30 Իբրև զայս խօսեցաւ՝ բազումք հաւատացին 'ի նա :

31 Եւ ասէր Յիսուս առ Հրէայն հաւաւտացեալս. եթէ դուք կացցիք 'ի բանի իմում, ճշմարիտ աշակերտք իմէք :

32 Եւ ծանիցիք զճշմարտութիւնն, և ճշմարտութիւնն ազատեսցէ զձեզ :

33 Պատասխանի ետուն նմա և ասէն. զաւակ Իբրահամու եմք, և ոչ ումեք երբէք ծառայեցաք. զիարդ ասեա թէ ազատք լինիցիք :

34 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս. ամէն ամէն ասեմ ձեզ, եթէ ամենայն որ առնէ զմեզս՝ ծառայ է մեզաց :

35 Եւ ծառայն ոչ յաւիտեան կայ 'ի տան, իսկ որդին յաւիտեան կայ :

Ե.Օ.

Իսկ արդ՝ եթէ որդին զձեզ ազատեցուս 36
ցէ, ճշմարիտ ազատք լինիջիք :

Գիտեմ զի զաւակ Ղբրահամու էք . այլ 37
խնդրէք սպանանել զիս, զի բանին իմոյ
չիք տեղի 'ի ձեզ :

Ես զոր տեսի առ հօր իմում՝ խօսիմ . 38
և դուք զոր լուարուք 'ի հօրէն ձերմէ՝
առնէք :

Պատասխանի ետուն նմա և ասէն, հայր 39
մեր Ղբրահամ է . ասէ ցնոսա Յիսուս,
եթէ որդիք Ղբրահամու էիք՝ զգործսն
Ղբրահամու գործէիք :

Եւ այժմիկ խնդրէք սպանանել զիս, 40
զայր մի՛ որ ձեզ զճշմարտութիւն խօ-
սեցայ, զոր լուայ 'ի հօրէ իմմէ . զայդ
Ղբրահամ ոչ արար :

Դուք առնէք զգործս հօրն ձերոյ . ասէն 41
ցնա, մեք 'ի պռոնկութենէ չեմք ծնեալ,
մի է հայր մեր Ղստուած :

Եւ ցնոսա Յիսուս . եթէ Ղստուած էր 42
հայր ձեր, սիրէիք արդեօք զիս . զի ես
Ղստուծոյ ելի և եկի, և ոչ եթէ յան-
ձնէ ինչ եկի, այլ նա առաքեաց զիս :

Ինդէր զիսօսս իմ ոչ զիտէք դուք . վասն 43
զի ոչ կարէք լսել զբանն իմ :

Դուք 'ի հօրէ 'ի սատանայէ էք . և 44
զցանկութիւնն հօրն ձերոյ կամիք առ-
նել . զի նա մարդասպան էր 'ի սկզբա-

- նէ, և 'ի ճշմարտութեան ոչ եկաց, զի ոչ գոյ ճշմարտութիւն 'ի նմա. յորժամ խօսիցի սուտ՝ յիւրոց անտի խօսի. զի սուտ է և հայր նորա :
- 45 Իսկ ես զի զճշմարտութիւն խօսիմ, ոչ հաւատայք ինձ :
- 46 Ո՞ 'ի ձէնջ յանդիմանէ զիս վասն մեղաց. եթէ զճշմարիտն ասեմ, ընդէր ոչ հաւատայք ինձ :
- 47 Որ էն յԱՅ՝ զբանս ՄԵՅ լսէ, և դուք վ՛ս այնորիկ ոչ լսէք՝ զի չէք յատուծոյ :
- 48 Պատասխանի ետուն չրէայքն և ասեն ցնա. ո՞չ բարւոք ասեմք մեք եթէ Սամարացի ես դու, և դե գոյ 'ի քեզ :
- 49 Պատասխանի ետ (Յիսուս և ասէ. յիս դե ոչ գոյ, այլ պատուեմ զհայր իմ, և դուք անարգէք զիս :
- 50 Ես ոչ խնդրեմ զիսուս իմ. է որ խնդրէն և դատի :
- 51 Եմէն ամէն ասեմ ձեզ, եթէ որ զբանն իմ պահեսցէ՝ զմահ մի տեսցէ 'ի յաւիտեան :
- 52 Եսեն ցնա չրէայքն, արդ զիտացաք թէ դե գոյ 'ի քեզ. Եբրահամ մեռաւ և մարգարէքն, և դու ասես՝ եթէ որ զբանն իմ պահեսցէ, մի ճաշակեսցէ զմահ 'ի յաւիտեան :
- 53 Ո՞րթէ դու մե՞ծ ինչ որ իցես քան զհայր

մեր Մբրահամ՝ որ մեռաւ, և մարգարէքն մեռան. արդ դու զո՞ առնես զքեզ :
 Պատասխանի ետ Յիսուս. եթէ ես 54
 փառաւորեմ զանձն իմ, փառքն իմ ոչ ինչ են. է՛ հայր որ փառաւորէ զիս, զորմէ դուքն ասէք թէ Մստուած մեր է :
 Եւ ոչ ճանաչէք զնա, բայց ես գիտեմ 55
 զնա. և թէ ասեմ, թէ ոչ գիտեմ զնա՝ ձեզ նման սուտ լինիմ. այլ գիտեմ զնա,
 և զբան նորա պահեմ :

Մբրահամ հայր ձեր ցանկացաւ տեսաւ 56
 նել զօր իմ, ետես և ուրախ եղև :

Մսեն ցնա հրէայքն. յիսուս ամ չև ևս 57
 է քո, և զՄբրահամ տեսեր :

Մսէ ցնոսա Յս. ամէն ամէն ասեմ ձեզ, 58
 յառաջ ք զլինելն Մբրահամու եմ ես :

Սէմն առին զի արկցեն ՚ի վր նր, և Յս 59
 խոյս ետ և ել զնաց ՚ի տաճարէ անտի :

ԳՎ. Թ

Եւ մինչդեռ անցանէր, ետես այր մի 1
 կոյր ՚ի ծնէ :

Եւ հարցին ցնա աշակերտքն նորա և ա- 2
 սեն. ուրբի, ո՞ր մնաս է, սորա՞ թէ հօր
 և մօր իւրոյ, զի կոյր ծնցի :

Պատասխանի ետ Յիսուս. ոչ գորա 3
 մնաս է, և ոչ հօր և մօր իւրոյ. այլ զի
 յայտնի լիցին գործքն Մստուածոյ ՚ի դմա :

- 4 Եւ ինձ պարտ է գործել զգործս այնո-
րիկ որ առաքեացն զիս, մինչ աւուր-
կայ. զայ զիշեր՝ յորժամ ոչ ոք կարէ
գործել :
- 5 Սինչդեռ յաշխարհի եմ, լոյս եմ աշ-
խարհի :
- 6 Օ այս իբրև ասաց, եթուք ՚ի գետին և
արար կաւ ՚ի թքոյն, և ծեփեաց զկաւն
՚ի վերայ աչաց կուրին :
- 7 Եւ ասէ ցնա, երթ լուա յաւազանին
Սելովմայ, որ թարգմանի առաքեալ .
չոքաւ լուացաւ, եկն և տեսանէր :
- 8 Իսկ դրացիքն՝ և որոց տեսեալն էր զնա
յառաջագոյն թէ մուրացիկ էր, ասէին .
ոչ սա էր որ նստէրն և մուրանայր . կէսքն
ասէին . նա է :
- 9 Եւ ինքն ասէին . ոչ, այլ նման է նմա . և
ինքն ասէր թէ ես եմ :
- 10 Եւ ասէն ցնա, իսկ զիմորդ բացան աչք քո :
- 11 Եւ ետ պատասխանի . այր մի որում
Յիսուսն ասէն, կաւ արար և ծեփեաց
զաչս իմ, և ասէ ցիս . երթ ՚ի Սելովմա
և լուա . չոգայ լուացայ և տեսանեմ :
- 12 Եւ ասէն ցնա, ո՛ւր է նա . ասէ ցնոսա, ոչ
զիտեմ :
- 13 Եւ ին առ Փարիսեցիսն զնա որ երբեմն
կոյրն էր :
- 14 Եւ էր շաբաթ յորժամ զկաւն արար

Հիսուս և եբաց զաչս կուրին :

Պարձեալ հարցանէին զնա Փարիսե 15
ցիքն թէ զիա՞րդ տեսանես . և նա ասէ
ցնոսա . կաւ եդ 'ի վերայ աչաց իմոց , և
լուացայ և տեսանեմ :

Եւսէն ոմանք 'ի Փարիսեցւոցն . ոչ է 16
այրն այն յԵստուծոյ , զի զշաբաթս ոչ
սլահէ . կէսքն ասէին , իսկ զիա՞րդ կարէ
մարդ մեղաւոր այսպիսի նշանս առնել .

և էին հերձուածք 'ի մէջնոցա :

Եւսէն դարձեալ ցկոյրն . դու զի՞ ասես 17
վասն նորա զի եբաց զաչս քո . և նա ա-
սէ , թէ մարդարէ է :

Եւ ոչ հաւատային շրէայքն զնմանէ 18
թէ կոյր էր և բացաւ , մինչև կոչեցին
զԾնողս բացելոյն :

Հարցին ցնոսա և ասէն , սա՞ է որդին 19
ձեր , զորմէ դուքն ասէիք եթէ կոյր
ծնաւ . արդ զիա՞րդ տեսանէ :

Պատասխանի ետուն նոցա ծնողքն նորա 20
և ասէն . զիտեմք զի սա է որդին մեր ,
և զի կոյր ծնաւ :

Եւ այց զիա՞րդ այժմդ տեսանէ ոչ զի 21
տեմք . կամ թէ ո՞ եբաց զաչս դորա՝ մեք
ոչ զիտեմք . ցգա իսկ հարցէք , ինքնին 'ի
չաի հասեալ է . ինքն իսկ խօսեսցի վասն
իւր :

Օ այս ասացին ծնողքն նորա , զի երկրն . 22

- չէին 'ի շրէիցն . քանզի ուխտ եղեալ էր
 շրէից, եթէ որ խոստովանեսցի զնա
 Վ՛ժ 'ի բաց կացցէ 'ի ժողովրդէնէն :
- 23 Սասն այնորիկ ասացին ծնողքն նորա ,
 թէ ինքնին 'ի չափ հասեալ է , ցնա իսկ
 հարցէք :
- 24 Ղարձեալ կրկին անգամ կոչեցին զայրն
 որ կոյրն էր , և ասէն ցնա . տուր փառս
 Մատուծոյ , մեք գիտեմք զի այրն այն
 մեղաւոր է :
- 25 Եւ նա ասէ . թէ մեղաւոր իցէ՛ ես ոչ
 գիտեմ . բայց զայս գիտեմ , զի կոյր էի
 և արդ տեսանեմ :
- 26 Ղարձեալ ասէն ցնա . զի՛նչ արար քեզ ,
 զիմորդ եբաց զաչս քո :
- 27 Պատասխանի ետնոցա . այժմասացի ձեզ
 և ոչ լուարուք , զի՛ կամիք միւսանգամ
 լսել . միթէ և դ՞ուք կամիք աշակերտելնմ :
- 28 Երբա հայհոյէին զնա և ասէին . դու
 լիջիր նորա աշակերտ , մեք Սովսեսի ա-
 շակերտք եմք :
- 29 Սէք գիտեմք զի ընդ Սովսեսի խօսե-
 ցաւ Մ՛ծ . զսա ոչ գիտեմք ուստի իցէ :
- 30 Պատասխանի ետ այրն և ասէ ցնոսա .
 այդ իսկ են սքանչելիք , զի դուք ոչ գի-
 տէք ուստի իցէ , և զիմ զաչս եբաց :
- 31 Գիտեմք զի Մատուած մեղաւորաց ոչ
 լսէ . բայց եթէ աստուածապաշտ որ իցէ

և զկամս նորա առնիցէ, նմա լիւ է :

Ի յաւիտենից որ ոչ լուաւ եթէ եբաց 32
որ զաչս կուրի 'ի ծնէ կոյր ծնելոյ :

Եթէ ոչ յԱստուծոյ էր այրն այն, ոչ 33
կարէր առնել ինչ :

Պատասխանի ետուն և ասեն ցնա. 'ի 34
մեղս իսկ ծնեալ ես ամենեւին, և դու
վարդապետ լինիս մեր. և հանին զնա
արտաքս :

Լուաւ Յիսուս եթէ հանին զնա ար. 35
տաքս, և իբրև եղիտ զնա ասէ ցնա. դու
հաւատամս յորդի Աստուծոյ :

Եւ պատասխանի ետ և ասէ. տէր, ո՞վ 36
է զի հաւատացից 'ի նա :

Ասէ ցնա Յիսուս. և տեսեր զնա, և որ 37
խօսիդ ընդ քեզ նա է :

Եւ նա ասէ, հաւատամ տէր, և երկիր 38
եպագ նմա :

Օյ Եւ ասէ Յիսուս. 'ի դատաստան եկի 39
յաշխարհս յայս, զի որ ոչն տեսանեն
տեսցեն, և որք տեսանենն կուրացին :

Լուան ոմանք 'ի Փարիսեցւոցն՝ որք ընդ 40
նմա էին, և ասեն ցնա. միթէ և մեք
կոյրք իցեմք :

Ասէ ցնոսա Յիսուս. եթէ կոյրք էիք, 41
ոչ էր ձեր մեղ. բայց արդ ասէք եթէ
տեսանեմք, և մեղքն ձեր 'ի ձեզ հաս-
տատեալ են :

ԳՎ. Ժ

- 1 Ամէն ամէն ասեմ՝ ձեզ, որ ոչ մտանէ ընդ դուռն ՚ի դաւիթ ոչխարաց, այլ ընդ այլ ելանէ՝ նա գող է և աւազակ :
- 2 Իսկ որ մտանէ ընդ դուռն, հովիւ է ոչխարաց :
- 3 Վմն գոնապանն բանայ, և ոչխարքն ձայնի նորա լսեն . և զիւր ոչխարսն կոչէ յանուանէ, և հանէ զնոսա :
- 4 Եւ յորժամ զիւրն զամենայն հանիցէ՝ առաջի նոցա երթայ, և ոչխարքն զհետ նորա երթան, զի ճանաչեն զձայն նորա :
- 5 Օտարի զհետ ոչ երթիցեն, այլ փախիցեն ՚ի նմանէ, զի ոչ ճանաչեն զձայն օտարաց :
- 6 Օայս առակ ասաց նոցա Յիսուս, և նոքա ոչ գիտէին եթէ զինչ էր որ խօսէին ընդ նոսա :
- 7 Վարձեալ ասէ ցն՝ Յիսուս . ամէն ամէն ասեմ՝ ձեզ, զի ես եմ դուռն ոչխարաց :
- 8 Վմենեքեան որ յառաջ քան զիս եկին, գողք էին և աւազակք . այլ ոչ լուան նոցա ոչխարքն :
- 9 Ես եմ դուռն . ընդ իս եթէ որ մտանիցէ, կեցցէ՝ մտցէ և ելցէ, և ճարակ զտցէ :
- 10 Վող ոչ գայ՝ եթէ ոչ զի գողացի և սպանցէ և կորուսցէ . ես եկի զի զկեանս

ունիցին, և առաւել ևս ունիցին :

Օ՛ր, Ես եմ հովիւն քաջ . հովիւ քաջ զանձն 11
իւր դնէ 'ի վերայ ոչխարաց :

Իսկ վարձկանն որ ոչ է հովիւ , որոյ ոչ 12
իւր են ոչխարքն , իբրև տեսանէ զգայլն
զի գայ՝ թողու զոչխարսն և փախչի . և
գայլն յափշտակէ զնոսա և ցրուէ :

Վանզի վարձկան է , և չէ փոյթ նմա 13
վասն ոչխարացն :

Ես եմ հովիւն քաջ , և ճանաչեմ զիմնն 14
և ճանաչիմ յիմոցն :

Արպէս գիտէ զիս հայր , գիտեմ և ես 15
զհայր . և զանձն իմ դնեմ 'ի վերայ ոչ
խարաց :

Ես և այլ ևս ոչխարք են իմ , որ ոչ են 16
յայտմ գաւթէ . և զայն ևս պարտ է ինձ
ածեւ այսր . և ձայնի իմում լուիցեն , և
եղիցին մի հօտ և մի հովիւ :

Վասն այնորիկ սիրէ զիս հայր իմ , զի ես 17
դնեմ զանձն իմ . զի միւսանգամ առից
զնա :

Այ ոք հանէ զնա յինէն . այլ ես դնեմ 18
զնա անձամբ իմով . իշխանութիւն ունիմ
դնել զնա , և իշխանութիւն ունիմ միւս-
անգամ առնուլ զնա . զայս պատուէր
առի 'ի հօրէ իմմէ :

Վարձեալ հերձուած վնէր 'ի մէջ ձր 19
րէից վասն բանիցս այսոցիկ :

- 20 Եւ ասէին բազումք 'ի նոցանէ . դև գոյ
'ի նմա և մոլեգնի , զի բնաւ լէք նմա :
- 21 Կէսքն ասէին , այսպիսի բանք ոչ դիւա-
հարի են , միթէ դև կարէ՞ զաչս կուրի
բանալ :
- 22 Եղէն յայնժամ նաւակատիքն յԵրու- **ՕԳ**
սաղէմ , և ձմեռն էր :
- 23 Եւ շրջէր Յիսուս 'ի տաճարին 'ի սրա-
հին Սողոմոնի :
- 24 Եւ շրջէր եղէն զնովաւ Հրէայքն և ասէն .
մինչև յերբ թափես զոգիս մեր , եթէ
դու ես Վստն՝ ասա մեզ համարձակ :
- 25 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս և ասէ .
ասացի ձեզ և ոչ հաւատայք ինձ . ըզ-
գործսն զոր ես գործեմ յանուն հօր իմոյ՝
նորին իսկ վկայեն վասն իմ :
- 26 Եւ զուրբ ոչ հաւատայք , զի չէք յոչ-
խարաց անտի իմոց :
- 27 Աչխարք իմ ձայնի իմում լսեն , և ես
ձանաչեմ զնոսա , և զկնի իմ գան :
- 28 Եւ ես տամ նոցա զկեանսն յաւիտե-
նականս . և մի կորիցեն յաւիտեան ,
և մի որ յափշտակեսցէ զնոսա 'ի ձեռաց
իմոց :
- 29 Հայրն իմ որ ետ ինձ զնոսա , մեծ է
քան զամենայն , և ոչ որ կարէ յափշտա-
կել 'ի ձեռաց հօր իմոյ :
- 30 Ես և հայր իմ մի եմք :

1) Էմն առին չրէայքն զի քարկոծ արաս 31
ցեն զնա :

Պատասխանի ետ նոցա { } իսուս . բա 32
զում գործս բարիս ցուցի ձեզ 'ի հօրէ
իմմէ , վասն որոյ գործոյ 'ի նոցանէ քար-
կոծ առնէք զիս :

Պատասխանի ետուն նմա չրէայքն . 33
վասն բարւոյ գործոյ ոչ առնեմք զքեզ
քարկոծ , այլ վ'ս հայհոյութեան . և զի
դու մարդ ես , և զանձն քո Վճ առնես :

Պատասխանի ետ նոցա { } թ . ոչ յօրէնսն ձեր 34
զրէչէ , ես ասացի թէ աստուածք իցէք :

Իսկ եթէ զնոսա աստուածս ասէ առ որս 35
բանն Վստուծոյ եղև , և չէ մարթ եղ-
ծանել զրոյն :

Իսկ զոր հայր սրբեաց և առաքեաց յաչ 36
խարհ , դուք ասէք թէ հայհոյես . զի
ասացի թէ որդի Վստուծոյ եմ :

Եթէ ոչ գործեմ զգործս հօր իմոյ , մի 37
հաւատայք ինձ :

Վստուծոյ գործեմ , թէ և ինձ ոչ հաւա 38
տայք , սակայն գործոցն հաւատացէք .
զի գիտասցիք և ծանիցիք եթէ հայր
յիս և ես 'ի հայր :

Վարձեալ խնդրէին զնա ունել , և ել 'ի 39
ձեռաց նոցա :

Եւ զնաց միւսանգամ յայնկոյս { } Յորդա 40
նանու 'ի տեղին ուր էր { } Յովհաննէս

զառաջինն և մկրտէր, և անդ լինէր:

41 Եւ ինն բազումք առ նա և ասէն. զի
 Յովհաննէս նշան ինչ ոչ արար:

42 Բայց զամենայն զոր ասաց Յովհաննէս
 վասն նորա, ճշմարիտ էր. և բազումք
 հաւատացին ՚ի նա անդ:

ԳՎ. ԺԸ.

1 Եւ էր ոմն հիւանդ Վազարոս ՚ի Բե- ՕՂ
 թանիայ, ՚ի գեղջէ Սարեմայ և Սար-
 թայի քեռ նորա:

2 Բայց այն Սարիամ էր որ օծ զտէրն իւ-
 Ղով և ջնջեաց զոտս նորա հերով իւրով,
 որոյ եղբայրն Վազարոս հիւանդ էր:

3 Բաբբեցին առ նա քորքն նորա և ասէն.
 տէր, ահաւասիկ զոր դուն սիրէիր հի-
 ւանդացեալ է:

4 Իբրև լուաւ Յիսուս, ասէ. այն հիւան-
 դու թիւն չէ ՚ի մահ, այլ վասն փառացն
 Բստուծոյ. զի փառաւոր լիցի որդի Բս-
 տուծոյ այնուիկ:

5 Եւ սիրէր Յիսուս զՍարթա և զքոյր
 նորա զՍարիամ և զՎազար:

6 Իբրև լուաւ թէ հիւանդացեալ է, զտեղի
 կալաւ անդէն ուր էրն՝ աւուրս երկուս:

7 Բայց յետ այնորիկ ասէ ցնոսա. եկայք
 երթիցուք միւսանդամ ՚ի Հրէաստան:

8 Բսեն ցնա աշակերտքն. ռարբի, այժմ

և օ խնդրէին զքեզ Նրէայքն քարկոծ
առնել, և դարձեալ երթաս անդրէն:

Պատասխանի ետ Յիսուս. ո՛չ երկոտա 9
սան ժամ է աւուր. եթէ որ գնայ 'ի
տուրնջեան՝ ոչ գայթազդի, զի զլոյս աշ-
խարհիս այսորիկ տեսանէ:

Եւ ապա թէ որ գնայ գիշերի՝ գայթազդի, 10
զի լոյս ոչ գոյ ընդ նմա:

Օ այս իբրև ասաց, յետ այսորիկ ասէ 11
ցնս. Պ ազարոս բարեկամ մեր ննջեաց,
այլ երթամ զի զարթուցից զնա:

Եւ են ցնա աշակերտքն. տէր, եթէ նրն 12
ջեաց՝ ապա ապրի:

Եւ յլ Յիսուս վասն մահուն նորա ասէր. 13
նոցա այսպէս թուեցաւ թէ վասն ննջե-
լոյ քնոյն ասէ:

Յայնժամ ասէ ցնոսա Յիսուս յայտ 14
նապէս. Պ ազարոս մեռաւ:

Եւ ետ ուրախ եմ վասն ձեր, զի դուք 15
հաւատասջիք ինձ, զի ես չէի անդ. բայց
արդ եկայք երթիցուք առ նա:

Եւ ետ լծովմաս անուանեալն Լըրկուռ 16
րեակ ցաշակերտակիցսն. օն եկայք և
մեք՝ զի ընդ նմա մեռցուք:

Եւ են Յիսուս եգիտ զնա չորեքօրեայ 'ի 17
գերեզմանի.

Եւ եր Բեթանիա մերձ յԱրուսաղէմ, 18
իբրև ասպարիսօք հնգետասան:

- 19 Քաղումք 'ի Հրէից անտի եկեալ էին առ Սարթաւ և Սարիամ, զի մխիթարեացեն զնոսա վասն եղբօրն :
- 20 Սարթաւ իբրև լուաւ թէ Յիսուս դայ, ընդ առաջ զնաց նորա . բայց Սարիամ նստէր անդէն 'ի տան :
- 21 Մէ Սարթաւ ցՅիսուս . տէր, եթէ աստ լեալ էիր, եղբայրն իմ չէր մեռեալ :
- 22 Մլ և արդ գիտեմ, եթէ զոր ինչ խընդրեացես յՄտուծոյ՝ տացէ քեզ Մծ :
- 23 Մէ ցնա Յիսուս . յարիցէ եղբայրն քո :
- 24 Մէ ցնա Սարթաւ . գիտեմ զի յարիցէ 'ի յարութեան յաւուրն յետնում :
- 25 Մէ ցնա Յիսուս . ես իսկ եմ յարութիւն և կեանք . որ հաւատայ յիս, թէ պէտ և մեռանի՝ կեցցէ :
- 26 Եւ ամենայն որ կենդանի է և հաւատայ յիս, մի՛ մեռցի 'ի յաւիտեան . հաւատանս այսմիկ :
- 27 Մէ ցնա . այո տէր, ես հաւատացի եթէ դու ես Վրիստոսն որդի Մտուծոյ, որ յաշխարհ գալոց էիր :
- 28 Եւ զայս իբրև ասաց, զնաց և կոչեաց զՍարիամ զքոյր իւր լուիւնայն և ասէ . վարդապետ եկեալ է և կոչէ զքեզ :
- 29 Եւ իբրև լուաւ, յարեաւ վաղվաղակի և եկն առ նա :
- 30 Ըև ևս էր եկեալ Յիսուս 'ի գեօղն .

այլ էր անդէն 'ի տեղւոջն՝ ուր ընդ ա-
ռաջ եղև նմա Մարթա :

Իսկ շրէայքն որ էին ընդ նմա 'ի տան 31
անդ և մխիթարէին զնա , իբրև տեսին
զՄարիամ թէ յարեաւ վաղվաղակի և
զնաց , զնացին և նոքա զհետնորա . հա-
մարէին թէ 'ի գերեզմանն երթայ զի
լացցէ անդ :

Իսկ Մարիամ իբրև եկն ուր էրն Յի- 32
սուս և ետես զնա , անկաւ առ ոտս նորա
և ասէ . տէր , եթէ աստ էիր դիպեալ
ոչ էր մեռեալ եղբայրն իմ :

Յիսուս իբրև ետես զնա զի լայր , և որ 33
ընդ նմա էին շրէայք լային , խռովեցաւ
յոզի իւր իբրև զայրացեալ :

Եւ ասէ . ո՛ւր եղիք զնա . ասէն ցնա . 34
տէր , եկ և տես :

Եւ արտասուեաց Յիսուս : 35

Իսկին շրէայքն . տեսէք , որչափ սիրէր 36
զնա :

Կէսքն 'ի նոցանէ ասէին . ո՛չ կարէր սա , 37
որ եբաց զաչս կուրին , առնել զի և սա
մի մեռցի :

Յիսուս դարձեալ զայրացեալ ընդ միտս 38
իւր , գայ 'ի գերեզմանն . և էր այր մի ,
և վէմ մի եղեալ 'ի վերայ նորա :

Եւ ասէ Յիս . 'ի բաց արարէք զվէմդ . 39
ասէ ցնա Մարթա քոյր մեռելոյն . տէր ,

արդ հոտեալ իցէ, քանզի չորեքօրեայ է:

40 Եւ ցնա Յիսուս. ոչ ասացի քեզ՝ եթէ
հաւատասցես տեսցես զփառսն Եւ:

41 Եւ իբրև ՚ի վեր առին զվէմն, Յիսուս
ամբարձ զաչս իւր ՚ի վեր և ասէ. հայր,
գոհանամ զքէն, զի լուար ինձ:

42 Եւ ես գիտէի զի յամենայն ժամ լսես
ինձ. այլ վասն ժողովրդեանս որ շուրջ
կան առնեմ, զի հաւատասցեն թէ դու
առաքեցեր զիս:

43 Օ այս իբրև ասաց, ՚ի ձայն մեծ աղա-
ղակեաց և ասէ. Վազարէ, արի եկ ար-
տաքս:

44 Եւ ել մեռեալն ոտիւք կապելովք, և
ձեռօքն երիզապնդօք, և երեսօքն վար-
չամակապատօք. և ասէ ցնոսա Յիսուս,
լուծէք զդա և թողէք երթալ:

45 Բազումք ՚ի շրէիցն որ եկեալ էին առ
Սարեմանս, իբրև տեսին զոր արարն՝
հաւատացին ՚ի նա:

46 Եւ ոմանք ՚ի նոցանէ գնացին առ Փարի-
սեցիսն, և պատմեցին նոցա՝ զոր արարն
Յիսուս:

47 Եւ թողովցին քահանայապետքն և Փարի- (O) (O)
սեցիք ատեան, և ասեն. զինչ արասցուք,
զի այրն այն բազում նշանս առնէ:

48 Եւ թէ թողումք զնա այնպէս, ամենե-
քին հաւատան ՚ի նա. և գայցեն շո-

ուովք և բառնայցեն զաղգս մեր և
զտեղի :

Մի ոմն ՚ի նոցանէ անուն Վայիափա, որ 49
քահանայապետ էր տարւոյն այնորիկ,
ասէ ցնոսա . դուք ոչ ինչ գիտէք .

Եւ ոչ բնաւ խորհել իսկ, թէ լաւ է մեզ 50
զի այր մի մեռանիցի ՚ի վերայ ժողովըր .
դեանս, և մի ամենայն ազգս կորիցէ :

Օ այս ոչ յանձնէ ինչ ասաց . այլ զի քա 51
հանայապետ էր տարւոյն այնորիկ, մար-
գարէացաւ եթէ մեռանելոց էր Յիսուս
՚ի վերայ ազգին :

Եւ ոչ ՚ի վերայ ազգին միայն, այլ զի և 52
զորդիսն Մատուծոյ զցրուեալն ժողո-
վեսցէ ՚ի մի :

Մյա յայնմ օրէ խորհուրդ արարին զի 53
սպանցեն զնա :

Եւ Յս այնուհետև ոչ եթէ համարձակ 54
չըջէր ՚ի մէջ հրէիցն . այլ զնաց անտի
յերկիր մի որ մերձ էր յանասլատ, ՚ի
քաղաք մի որում անուն էր Վիրայիմ,
և անդ լինէր աշակերտօքն հանդերձ :

Օ], Եւ էր մերձ զատիկն հրէից, և բազումք 55
ելին յԱրուսաղէմ ՚ի գաւառէ անտի
յառաջագոյն քան զզատիկն, զի սրբե-
ցեն զանձինս իւրեանց :

Ինդրէին զՅիսուս, և ասէին ընդ մի 56
մեանս մինչ կային ՚ի տաճարին . զիարդ

Թուի ձեզ՝ եթէ ոչ գայցէ 'ի տօն այսր .
 պատուէր տուեալ էր քահանայապետիցն
 և Պարիսեցւոց , զի թէ որ գիտասցէ թէ
 ուր է , գուշակեսցէ զնմանէ՝ զի կալցին
 զնա :

ԳՎ . ԺԲ .

- 1 Իսկ Յո վեց աւուրք յառաջքան զզա-
 տիկն եկն 'ի Բեթանիա , ուր էր Վա-
 զար մեռեալն , զոր յարոյցն 'ի մեռելոց :
- 2 Եւ արարին անդ նմա ընթրիս , և 'ի
 սպասու կայր Սարթա , և Վազար մի
 էր 'ի բազմելոց ընդ նմա :
- 3 Իսկ Սարեմայ առեալ լիտր մի իւղոյ
 նարդեան ազնուի մեծագնոյ , օժ զոտսն
 Յօի , և հերով իւրով մաքրէր զոտս նո-
 րա , և տունն լի եղև 'ի հոտոյ իւղոյն :
- 4 Իսէ մի ոմն յաշակերտաց անտի՝ Յուդա
 Իսկարիովտացի , որ մատնելոցն էր զնա :
- 5 Ինդէր ոչ իւղոյ այդ վաճառեցաւ երեք
 հարիւր դենարի , և տուաւ աղքատաց :
- 6 Օայս ասաց՝ ոչ զի զաղքատաց ինչ փոյթ
 էր նմա , այլ զի գող էր և զարկին ինքն
 ունէր , և որ ինչ անկանէր՝ նա կրէր :
- 7 Իսէ Յիսուս . Թոյլ տուք դմա , զի յօրն
 պատանաց իմոց պահեսցէ զայդ :
- 8 Օաղքատս յիմ ժամ ընդ ձեզ ունիք .
 զիս ոչ հանապազ ընդ ձեզ ունիք :

Իբրև գիտաց ժողովուրդ բազում՝ ի Նը-
րէիցն թէ անդ է՝ եկին, ոչ միայն վասն 9
Յիսուսի, այլ զի և զ՝ ազար տեսցեն,
զոր յարոյցն ՚ի մեռելոց :

Խորհուրդ արարին քահանայապետքն՝ 10
զի և զ՝ ազար սպանցեն :

Վանզի բազումք ՚ի Նրէից երթային 11
և հաւատային ՚ի Յիսուս :

Ի վաղիւ, անդր ժողովուրդ բազում որ 12
եկեալ էր ՚ի տօնն, իբրև լուան թէ գայ
Յիսուս Արուսաղէմ,

Բռին ոստս արմաւենեաց և ելին ընդ 13
առաջ նորա, աղաղակէին և ասէին. ուլ-
սաննայ, օրհնեալ որ դասդ յանուն տեա-
ռն՝ թագաւորդ Խրայելի :

Եւ գտեալ Յիսուսի էջ մի, նստաւ ՚ի 14
վերայ նորա, որպէս և գրեալ է .

Սի երկնչիր դուստր Սիովնի, ահաւա 15
դիկ թագաւոր քո գայ նստեալ ՚ի վերայ
յաւանակի իշոյ :

Եւ զայն ինչ ոչ գիտացին աշակերտքն 16
նորա զառաջինն, այլ յորժամ փառաւո-
րեցաւ Յիսուս, յայնժամ յիշեցին եթէ
այն էր որ գրեալն էր վասն նորա, և զայն
արարին նմա :

Եւ ժողովուրդն վկայէր որ էր ընդ նմա, 17
թէ զ՝ ազար կոչեաց և եթ ՚ի գերեզ-
մանէն, և յարոյց զնա ՚ի մեռելոց :

- 18 Եւ վասն այնորիկ ընդ առաջ եղև նմա ժողովուրդն, զի լուան եթէ զայն նշանա արարեալ էր նորա :
- 19 Իսկ փարիսեցիքն ասէին ընդ միմեանս . տեսանէք զի ոչ ինչ օգտիք, ահաւասիկ աշխարհ ամենայն զկնի նորա գնաց :
- 20 Ինն անդ ոմանք և հեթանոսք յեկեղոցն անդր, զի երկիր պագանիցեն 'ի տօնին :
- 21 Երբա մատեան առ Փիլիպպոս որ 'ի Բեթսայիդա Վալիլեացոցն էր, աղաչէին զնա և ասէին . տէր, կամիմք զձի սուս տեսանել :
- 22 Վայ Փիլիպպոս և ասէ ց'նորէաս . Ընդդէաս և Փիլիպպոս ասեն ց'Յիսուս :
- 23 Եւ Յիսուս պատասխանի ետ նոցա և ասէ . եհաս ժամ զի փառաւորեսցի որդի մարդոյ :
- 24 Ըմէն ամէն ասեմ ձեզ, եթէ ոչ հատն ցորենոյ անկեալ յերկիր մեռանիցի, Ի՛նչ
- 25 Ինքն միայն կայ . ապա եթէ մեռանիցի՝ բազում արդիւնս առնէ : Ար սիրէ զանձն իւր՝ արձակէ զնա, և որ ատեայ զանձն իւր յաշխարհիս յայսմիկ՝ 'ի կեանսն յաւիտենականս պահեսցէ զնա :
- 26 Եթէ որ զիս պաշտիցէ, զկնի իմ եկեսցէ, և ուր եսն եմ՝ անդ և պաշտօնեայն իմ եղիցի . եթէ որ զիս պաշտիցէ, պատուեսցէ զնա հայրն իմ :

- Եւ իայց այժմ անձն իմ խռովեալ է, և 27
 զինչ ասացից եթէ հայր ապրեցո զիս ՚ի
 ժամէ աստի յայսմանէ. այլ վասն այնո-
 ըիկ եկի ՚ի ժամս յայս :
- Հայր, փառաւորեա զանուն քո. եկն 28
 բարբառ յերկնից. և փառաւոր արարի,
 և դարձեալ փառաւոր արարից :
- Եւ ժողովուրդն որ կայր և լսէր՝ ասէին 29
 որոտումն լինել. կէսքն ասէին, հրեշ-
 տակ խօսեցաւ ընդ նմա :
- Պատասխանի ետ Յս և ասէ. ոչ վն իմ 30
 ինչ եկն բարբառս այս, այլ վասն ձեր :
- Եւ յժմիկ դատաստան է աշխարհիս այ- 31
 սորիկ. այժմիկ իշխան աշխարհիս այ-
 սորիկ ընկեսցի արտաքս :
- Եւ ես յորժամ բարձրացայց յերկրէ, 32
 զամենեսին ձգեցից առ իս :
- Օայս ասէր, նշանակեալ թէ որով 33
 մահու մեռանելոց իցէ :
- Պատասխանի ետ նմա ժողովուրդն. մեք 34
 լուաք յորինաց եթէ Վրիստոսն յա-
 շիտեան կայ, և դու զիմորդ ասես թէ
 պարտ է բարձրանալ որդւոյ մարդոյ. ո՞վ
 է այն որդին մարդոյ :
- Եւ ցնն Յս. փոքր միւս ևս ժամանակ 35
 լոյս ընդ ձեզ է. գնացէք մինչդեռ զլոյսն
 ունիք, զի մի խաւար ձեզ հասցէ. զի որ
 գնայ ՚ի խաւարի, ոչ գիտէ յ՞ երթայ :

- 36 Մինչդեռ զլոյսն ընդ ձեզ ունիք՝ հաւատացէք ՚ի լոյսն, զի որդիք լուսոյ եղիջիք. զայս խօսեցաւ Յիսուս, և չոգաւ թաքեալ ՚ի նոցանէ :
- 37 Եւ այնչափ նշանս արարեալ էր առաջի նոցա, և նորա ոչ հաւատային ՚ի նա :
- 38 Օ ի լոյսի բանն Եսայեայ մարգարէի զոր ասացն. տէր, ո՛հ հաւատաց ՚ի լուր մեր, և բազուկ տեառն ո՛ւմ յայտնեցաւ :
- 39 Սա ման այնորիկ ոչ կարէին հաւատալ, զի միւսանգամ ասէ Եսայի,
- 40 Թէ կուրացոյց զաչս նոց և ապշեցոյց զսիրտըս նոց. զի մի տեսցեն աչօք, և իմացին սրտիւք, և դարձցին և բժշկեցից զնո :
- 41 Օ այս ասաց Եսայի՝ զի ետես զփառս նորա, և խօսեցաւ վասն նորա :
- 42 Եւ այց սակայն և յիշխանաց անտի բազումք հաւատացին ՚ի նա. այլ վասն Վաւրիսեցւոցն ոչ յայտնէին, զի մի ՚ի ժողովրդէնէն ելանիցեն :
- 43 Բանզի սիրեցին զփառս մարդկան՝ առաւելքան զփառսն Եստուծոյ :
- 44 Եւ Յիսուս աղաղակէր և ասէր. որ Եւ հաւատայ յիս՝ ոչ հաւատայ յիս, այլ յայն որ առաքեացն զիս :
- 45 Եւ որ տեսանէ զիս, զայն տեսանէ՝ որ առաքեացն զիս :
- 46 Եւ լոյս յաշխարհ եկի, զի ամենայն որ

Հաւատայ յիս՝ ՚ի խաւարի մի մնասցէ :
 Եւ եթէ որ լուիցէ բանից իմոց և ոչ 47
 պահեսցէ, ես ոչ դատիմ զնա . քանզի ոչ
 եկի թէ դատեցայց զաշխարհ, այլ զի
 փրկեցից զաշխարհ :

Ար անարգէ զիս և ոչ ընդունի զբանս 48
 իմ, գոյ որ դատի զնա . բանն զոր ես խօսեցայ՝ նա դատի զնա յաւուրն յետնում :

Օ ՚ի ես յանձնէ իմմէ ոչ խօսեցայ . այլ 49
 որ առաքեացն զիս հայր, նա ետ ինձ պատուէր՝ զինչ ասացից և զինչ խօսեցայց :

Եւ զիտեմ եթէ պատուէրն այն կեանք 50
 են յաւիտենականք . արդ զոր եսն խօսիմ, ո՞նչ ասաց ինձ հայրն՝ այնպէս խօսիմ :

ԳՎ . ԺԳ

Եւ Յառաջագոյն քան զտօնն զատկի, զի 1
 տաց Յիսուս թէ հասեալ է ժամ նորա զի փոխեսցի յաշխարհէ աստի առ հայր, սիրեաց զիւրսն որ յաշխարհի աստ են . ՚ի սպառ սիրեաց զնոսա :

Եւ ՚ի լինել ընթրեացն, սատանայի իսկ 2
 արկեալ էր ՚ի սիրտ՝ զի մատնեսցէ զնա

Յուդա Սիմոնի Իսկարիովտացւոյ :

Գիտաց Յիսուս զի զամենայն ինչ ետ 3
 հայր ՚ի ձեռս նորա, և թէ յ՚ստուծոյ էլ և առ Մատուած երթայ :

- 4 Յառնէ յընթրեաց անտի, և դնէ զհանդերձսն, և առեալ զենջակ մի սփածաւ :
- 5 Եւ ապա առեալ ջուր՝ արկ 'ի կոնք, և սկսաւ լուանալ զոտս աշակերտացն, և սրբէր զենջակաւն զոր սփածեալ էր :
- 6 Վայ առ Սիմօն Պետրոս . և նա ասէ ցնա . տէր, դո՞ւ զիմ զոտս լուանաս :
- 7 Պատասխանի ետ նմա Յիսուս և ասէ . զոր ինչ եսս գործեմ, դու այժմ ոչ գիտես . բայց ապա գիտասցիր :
- 8 Եւ ցնա Պետրոս, ոչ լուացես զոտս իմ յաւիտեան . պատասխանի ետ նմա Յիսուս, եթէ ոչ լուացից զքեզ՝ ոչ ունիս ընդ իս մասն :
- 9 Եւ ցնա Սիմօն Պետրոս . տէր, մի միայն զոտս իմ, այլ և զձեռս և զգլուխ :
- 10 Եւ ցնա Յիսուս . լուացելոյն չէ ինչ պիտոյ՝ բայց զի զոտսն լուանայցէ . քան զի ամենեւին սուրբ է . և դուք սուրբ էք, այլ ոչ ամենեքին :
- 11 Օ ի գիտէր զայն որ մատնելոցն էր զնա . վասն այնորիկ ասաց թէ ոչ ամենեքին սուրբ էք :
- 12 Եւ յորժամ լուաց զոտս նոցա, առ զհանդերձսն իւր և դարձեալ բազմեցաւ, և ասէ ցնոսա . գիտէք զինչ արարիդ ձեզ :
- 13 Ղուք կոչէք զիս վարդապետ և տէր . և բարևոք ասէք, քանզի եմ իսկ :

Իսկ արդ եթէ ես լուացի զոտս ձեր 14
տէրս և վարդապետս, և դուք պարտիք
զմիմեանց ոտս լուանալ:

Օ ի օրինակ մի ետու ձեզ, զի որպէս ես 15
ձեզ արարի, և դուք առնիջիք:

Եւ Օ լմէն ամէն ասեմ ձեզ, ոչ է ծառայ մեծ 16
քան զտէր իւր, և ոչ առաքեալ մեծ քան
զայն որ առաքեացն զնա:

Եւ թէ զայս գիտէք, երանելի ևս էք եւ 17
թէ առնիցէք զայս:

Այ վասն ամենեցուն ձեր ասեմ. զի ես 18
գիտեմ, զորս ընտրեցիդ. այլ զի լցցի
գիրն, թէ որ ուտէր ընդ իս հաց՝ արար
ինձ խաբէութիւն:

Յայտ հետէ իսկ ասեմ ձեզ մինչ չև եւ 19
ղեալ, զի յորժամ լինիցի՝ հաւատասջիք
թէ ես եմ:

Լմէն ամէն ասեմ ձեզ, որ ընդունի զոր 20
դք ես առաքեցից՝ զիս ընդունի, և որ
զիս ընդունի, ընդունի զայն որ առա-
քեացն զիս:

Օ այս իբրև ասաց Յս, խառլեցաւ յողի 21
իւր, վկայեաց և ասէ. ամէն ամէն ասեմ
ձեզ, զի մի ոմն ՚ի ձէնջ մատնելոց է զիս:
Հայեին ընդ միմեանս աշակերտքն տա- 22
րակուսեալք թէ զուամէ ասիցէ:

Եւ եր մի ոմն յաշակերտացն բազմեալ 23
առ Յիսուսիւ, զոր սիրէրն Յիսուս:

- 24 Եւ նա արկէ նմա Սիմոն Պետրոս՝ հարցա-
նել ո՞վ իցէ վասն որոյ ասէն :
- 25 Եւ նա անկեալ զլանջօքն Յիսուսի, ասէ
ցնա. տէր, ո՞վ է :
- 26 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ. այն
է՛ որում ես թացից զպատառն և տաց. և
թացեալ զպատառն տայ Յուդայի Սկա-
րիովտացւոյ :
- 27 Եւ յետ պատառոյն՝ ասպա եմուտ ՚ի նա
սատանայ. և ասէ ցնա Յիսուս. արդ զոր
ինչ առնելոց ես, արա վաղվաղակի :
- 28 Եւ զայս ոչ ոք իմացաւ ՚ի բազմականաց
անտի, թէ առ ինչ ասաց ցնա :
- 29 Օ ի ոմանք համարէին, թէ զի զարկ-
ղըն ունէր Յուդա, ասաց նմա Յիսուս.
գնեա ինչ որ պիտոյ իցէ մեզ ՚ի տօնիս,
և կամ զի աղքատաց ինչ տացէ :
- 30 Իսկ նորա առեալ զպատառն ել արտաքս
վաղվաղակի և էր գիշեր :
- 31 Եւ իբրև ել, ասէ Յիսուս. այժմ փա-
ռաւորեցաւ որդի մարդոյ, և Մտուած
փառաւորեցաւ ՚ի նմա :
- 32 Օ ի եթէ Մտուած փառաւորեցաւ ՚ի
նմա, և ՄԾ փառաւորեցէ զնա յանձն
իւր, և վաղվաղակի փառաւորեցէ զնա :
- 33 Արդեակք իմ, փոքր ինչ ժամանակ ընդ
ձեզ եմ. ինդրեցէք զիս, և ո՞նչ ասացի
ց՝րէայսն՝ եթէ ուր ենն երթամ դուք

Եւ Եւ

ոչ կարէք գալ, և արդ ձեզ ասեմ:

Պատուիրանն նոր տամ ձեզ, զի սիրիցէք 34
զմիմեանս. որպէս սիրեցի ես զձեզ, զի
և դուք սիրեսցիք զմիմեանս:

Յայսմ գիտացեն ամենեքեան եթէ 35
իմ աշակերտք էք, եթէ սիրիցէք զմի-
մեանս:

Ըսէ ցնա Սիմոն Պետրոս. տէր, յո՞վ եր 36
թաս. պատասխանի ետ Յիսուս, ուր եսն
երթամ դու ոչ կարես այժմ գալ զկնի
իմ, բայց ապա եկեսցես զկնի իմ:

Ըսէ ցնա Պետրոս. տէր, ընդէ՞ր ոչ կա 37
րիցեմ գալ այժմ զկնի քո. արդէն զան-
ձըն իմ իսկ եղից ՚ի վերայ քո:

Պատասխանի ետ Յիսուս. զանձն քո 38
դիցես ՚ի վերայ իմ. ամէն ամէն ասեմ
քեզ, չե իցէ հաւու խօսեալ, մինչ դու
երիցս ուրացիս զիս:

ԳՎ. ԺԳ

Սի խռովեցին սիրտք ձեր, այլ հա- 1
ւատացէք յԸստուած և յիս հաւատա-
ցէք:

Ի տան հօր իմոյ օթեվանք բազում են. 2
ապա թէ ոչ ասացեալ էր իմ ձեզ, թէ
երթամ պատրաստեմ ձեզ տեղի:

Եւ եթէ երթամ և պատրաստեմ ձեզ 3
տեղի, դարձեալ դամ և առնում զձեզ

առ իս . զի ուր ենն իցեմ, և դուք անդ իցէք :

4 Եւ ուր երթամն գիտիցէք, և զճանապարհն գիտիցէք :

5 Ըսէ ցնա թովմաս . տէր, ոչ գիտեմք յո՞ երթաս, և զիսորդ զճանապարհն կարասցուք գիտել :

6 Ըսէ ցնա Յիսուս . ես եմ՝ ճանապարհ և ճշմարտութիւն և կեանք . ոչ ոք գայ առ հայր եթէ ոչ ինե :

7 Եթէ զիս գիտէիք, ապա և զհայրն իմ գիտէիք, և այսուհետե գիտասջիք զնա :

8 Ըսէ ցնա Փիլիպպոս . տէր, ցոյց մեզ զհայր և շատ է մեզ :

9 Ըսէ ցնա Յիսուս . այսչափ ժամանակս ընդ ձեզ եմ, և ոչ ծանեար զիս Փիլիպպէ . որ ետեսն զիս՝ ետես զհայրն, և դու զիսորդ ասես եթէ ցոյց մեզ զհայր :

10 Ոչ հաւատաս եթէ ես ՚ի հայր, և հայր յիս է . զբանս զոր ես խօսիմ ընդ ձեզ, ոչ եթէ յանձնէ ինչ խօսիմ, այլ հայրն՝ որ յիս բնակեալ է, նա գործէ զգործսն :

11 Հաւատայք ինձ եթէ ես ՚ի հայր և հայր յիս :

12 Ըսա թէ ոչ՝ գոնէ վասն գործոցն հաւատացէք ինձ . ամէն ամէն ասեմ ձեզ, թէ որ հաւատայն յիս, զգործսն զոր ես գործեմ և նա գործեսցէ, և մեծամեծս

ևս քան զնոյնս գործեսցէ, զի ես առ
Հայր երթամ :

Եւ զոր ինչ խնդրիցէք յանուն իմ, ա- 13
րարից զայն :

Օ ի փառաւորեսցի Հայր յորդի : 14

Եւ թէ սիրէք զիս՝ զսպասուիրանս իմ 15
պահեսցիք :

ՎԵՐՁ

Եւ ես ազաչեցից զՀայր, և այլ միւս 16
թարիչ տացէ ձեզ. զի ընդ ձեզ բնակես-
ցէ ՚ի յաւիտեանս :

Օ հոգին ճշմարտութեան զոր աշխարհս 17
ոչ կարէ ընդունել, զի ոչ տեսանէ զնա,
և ոչ ճանաչէ զնա. բայց դուք ճանաչէք
զնա, զի առ ձեզ բնակեսցէ և ընդ ձեզ
եղիցի :

Ոչ թողից զձեզ որքս. դամ առ ձեզ : 18

Փոքր միւս ևս՝ և աշխարհս ոչ ևս տեսանէ 19
զիս, բայց դուք տեսանիցէք զիս. զի ես
կենդանի եմ, և դուք կենդանի լինե-
լոց էք :

Հայնմ աւուր դիտասցիք դուք զի ես ՚ի 20
հոր իմում և դուք յիս և ես ՚ի ձեզ :

Ար ունի զսպասուիրանս իմ և պահէ 21
զնոսս, նա է որ սիրէ զիս. և որ սիրէն
զիս՝ սիրեսցի ՚ի հորէ իմմէ. և ես սիրե-
ցից զնա և երևեցուցից նմա զիս :

Իսէ ցնա Յուդա ոչ Աղարիութացին. 22
աէր, զի եղև զի մեզ յայտնելոց ես

զքեզ և ոչ աշխարհի :

- 23 Պատասխանի ետ Յ^ս և ասէ ցնա . եթէ որ սիրէ զիս՝ զբանն իմ պահեսցէ, և հայր իմ սիրեսցէ զնա . և առ նա եկեսցուք և օթեանս առ նմա արասցուք :
- 24 Եւ որ ոչն սիրէ զիս՝ զբանս իմ ոչ պահէ . և բանն իմ զոր լսէք ոչ է իմ, այլ հօրն՝ որ առաքեացն զիս :
- 25 Օայս խօսեցայ ընդ ձեզ մինչ առ ձեզս եմ :
- 26 Իսկ մտիթարիչն հոգին սուրբ զոր առաքեսցէ հայր յանուն իմ, նա ուսուցէ ձեզ զամենայն, և յիշեցուցէ զամենայն որ ինչ ասացի ձեզ :
- 27 Խաղաղութիւն թողում ձեզ, զխաղաղութիւն զիմ տամ ձեզ . ոչ որպէս աշխարհս տայ՝ տամ ես ձեզ . մի խռովեսցին սիրտք ձեր, և մի զանգիտեսցեն :
- 28 Եւ այք զի ասացի ես ձեզ թէ երթամ, և գամ առ ձեզ . եթէ սիրելիք զիս՝ ասա ուրախ լեալ էր ձեր թէ ես առ հայր երթամ, զի հայր իմ մեծ է քան զիս :
- 29 Եւ այժմ ասացի ձեզ մինչ չե եղեալ, զի յորժամ լինիցի հաւատասջիք :
- 30 Այլ ևս այլ շատ խօսեցայց ընդ ձեզ . գայ իշխան աշխարհիս այսորիկ և յիս ինչ ոչ գտանէ :
- 31 Եւ յլ զի ծանիցէ աշխարհ, եթէ սիրեմ

զհայր, և որպէս պատուիրեաց ինձ հայր՝ այնպէս առնեմ. օն արիք զնաս-
ցուք աստի :

ԳՎ. ԺԵ

Ես եմ որթն ճշմարիտ, և հայր իմ 1
մշակ է :

Ըմենայն ուս որ յիս է՝ և ոչ բերէ պը- 2
տուղ, կտրէ զնա. և նամ որ բերէ պտուղ՝
սրբէ զնա, զի առաւել և սպողաբեր լիցի :

Ղուք արգէն իսկ սուրբ էք վասն բա- 3
նին զոր խօսեցայ ընդ ձեզ :

Աացէք յիս և ես ՚ի ձեզ. որպէս ուռն 4
ոչ կարէ պտուղ բերել յանձնէ իւրմէ,
եթէ ոչ իցէ հաստատեալ յորթն, նոյն-
պէս և դուք եթէ ոչ յիս հաստատեալ
իցէք :

Ես եմ որթ և դուք ուս, որ հաստա- 5
տեալ է յիս՝ և ես ՚ի նա, նա բերէ
պտուղ յոյժ. զի առանց իմ ոչ ինչ կա-
րէք առնել :

Եթէ որ ոչ է հաստատեալ յիս, ելնա 6
արտաքս իբրև զուռն և ցամաքեցաւ,
և ժողովեն զնա և ՚ի հուր արկանեն
և այրի :

Եթէ կայցէք յիս և բանք իմ ՚ի ձեզ 7
կայցեն, որ ինչ կամիցիք խնդրեսձիք և
լինիցի ձեզ :

- 8 Յայսմիկ փառաւորեցաւ հայր իմ, զի պատու յոյժ բերիցէք. և եղիջիք իմ աշակերտք :
- 9 Արպէս սիրեաց զիս հայր, և ես սիրեցի զձեզ. հաստատուն կացէք ՚ի սէր իմ :
- 10 Եթէ պահիցէք զպատուիրանս իմ, կացջիք ՚ի սէր իմ. որպէս ես զպատուիրանս հօր իմոյ պահեցի, և կամ ՚ի սէր նորա :
- 11 Օայս խօսեցայ ընդ ձեզ, զի ուրախութիւնն իմ ՚ի ձեզ իցէ, և ձեր ուրախութիւնն լցեալ եղիցի :
- 12 Ես է պատուէր իմ, զի սիրեսջիք ըմբիսեանս, որպէս և ես զձեզ սիրեցի :
- 13 Եւս քան զայս սէր ոչ դք ունի, եթէ զանձն իւր զիցէ ՚ի վերայ բարեկամաց իւրոց :
- 14 Դուք բարեկամք էք իմ, եթէ առնիցէք զոր եսն պատուիրեմ ձեզ :
- 15 Այլ ևս կոչեմ զձեզ ծառայս, զի ծառայն ոչ գիտէ զինչ գործէ տէրն նորա. այլ զձեզ կոչեցի բարեկամս, զի զամենայն զոր լուայ ՚ի հօրէ իմմէ՝ ծանուցի ձեզ :
- 16 Այլ եթէ դուք ընտրեցիք զիս, այլ ես ընտրեցի զձեզ և եղի զձեզ. զի դուք երթայցէք և պտղաբերք լինիցիք, և պտուղն ձեր կացցէ. և զոր ինչ խընդրիցէք ՚ի հօրէ իմմէ յանուն իմ՝ տացէ ձեզ :

Օ՛այս պատուիրեմ զի սիրեսցիք զմի 17
մեանս :

Եթէ աշխարհ զձեզ ատեայ, զհտաա 18
ջիք զի նախ զիս ատեայ :

Եթէ յաշխարհէ աստի էիք՝ աշխարհ 19
զիւրսն սիրէր արդեօք . բայց զի չէք յաշ-
խարհէ, այլ ես ընտրեցի զձեզ յաշխար-
հէ, վ՛ս այնորիկ ատեայ զձեզ աշխարհ :

Յիշեցէք զբանն զոր ասացի ձեզ, [Թէ 20
ոչ է ծառայ մեծ քան զտէր իւր . եթէ
զիս հալածեցին, ասպա և զձեզ հալա-
ծեսցեն . եթէ զբանն իմ պահեցին, ասպա
և զձերն պահեսցեն :

Ե՛լ զնոյնս արասցեն ընդ ձեզ վասն ա 21
նուան իմոյ . զի ոչ գիտեն զայն որ առա-
քեացն զիս :

Իմ եթէ չէր եկեալ և խօսեցեալ ընդ 22
նոսա, մեղ ինչ ոչ գոյր նոցա . բայց արդ
չիք պատճառք վասն մեղաց իւրեանց :

Ար զիս ատեայ՝ և զհայրն իմ ատեայ : 23

Եթէ զգործսն չէր գործեալ ՚ի նոսա, 24
զոր ոչ այլ որ գործեաց, մեղ ինչ ոչ գոյր
նոցա . բայց արդ տեսին և ատեցին և
զիս և զհայր իմ :

Ե՛լ զի լցցի բանն, որ յօրէնս ն՛յ գրեալ 25
է, [Թէ ատեցին զիս տարապարտուց :

Բայց յորժամ եկեսցէ մխիթարիչն՝ զոր 26
ես առաքեցից ձեզ ՚ի հօրէ՛ զհօգին ճըչ

- մարտութեան, որ 'ի հօրէ ելանէ, նա վկայեսցէ վասն իմ :
- 27 Եւ դուք վկայէք զի 'ի սկզբանէ ընդ իս էք :

ԳՎ. Ժ.Օ.

- 1 Օյս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ զի մի գայթապողեսջիք :
- 2 Ի ժողովրդոց իւրեանց հանիցեն զձեզ. այլ եկեսցէ ժամանակ՝ զի ամենայն որ սպանանիցէ զձեզ, համարիցի պաշտօն մատուցանել Մտուծոյ :
- 3 Եւ զայն արասցեն ընդ ձեզ. քանզի ոչ ծանեան զհայր և ոչ զիս :
- 4 ՄԵՆ և զայս խօսեցայ ընդ ձեզ, զի յորժամ եկեսցէ ժամանակ՝ յիշիցէք թէ ես ասացի ձեզ :
- 5 Օյս 'ի սկզբանէ ոչ ասացի ձեզ, քան զի ընդ ձեզ էի. բայց արդ երթամ ես առ առաքիչն իմ, և ոչ ոք 'ի ձէնջ հարցանէ ցիս թէ յո՞ երթաս :
- 6 ՄԵՆ զի զայս խօսեցայ ընդ ձեզ, տրրամութիւն ելից զսիրտս ձեր :
- 7 ՄԵՆ ես զձմարիան ասեմ ձեզ, լաւ է ձեզ եթէ ես երթամ. զի եթէ ես ոչ երթայց՝ մխիթարիչն ոչ եկեսցէ առ ձեզ. ապա եթէ երթամ, առաքեցից զնա առ ձեզ :

Եւ նա եկեալ յանդիմանեսցէ զաշխարհ 8
վասն մեղաց և վասն արդարութեան և
վասն դատաստանի :

Ս ան մեղաց՝ զի ոչ հաւատան յիս : 9

Ս ան արդարութեան՝ զի առ հայր իմ 10
երթամ, և ոչ ևս տեսանէք զիս :

Ս ան դատաստանի՝ զի իշխան աշխարհ 11
հիս այսորիկ դատաստարտեալ է :

Եւս բազում ինչ ունիմ ասել ձեզ, այլ 12
ոչ կարէք հանդարտել այժմիկ :

Յորժամ եկեսցէ նա հողին ճշմարտութեան, 13
առաջնորդեսցէ ձեզ ամենայն ճշմարտութեամբ. զի ոչ եթէ յանձնէ
ինչ խօսիցի, այլ զոր լիցէ խօսիցի, և
զգալոցն սրտմեսցէ ձեզ :

Եւ զիս փառաւորեսցէ, զի յիմմէ անտի 14
առնուցու և սրտմեսցէ ձեզ :

Օ ամենայն ինչ զոր ունի հայր՝ իմ է. 15
վասն այնորիկ ասացի ձեզ, թէ յիմմէ
անտի առնուցու և սրտմեսցէ ձեզ :

Փոքր մի և ոչ ևս տեսանէք զիս, և ապա 16
սակաւիկ մի և տեսանիցէք զիս, և ես
երթամ առ հայր :

Ընէին ոմանք յաշակերտաց անտի ցմի 17
մեանս. զի՞նչ է այս զոր ասէ ցմեզ, թէ
փոքր մի և ոչ տեսանէք զիս. և դարձեալ
սակաւիկ մի և տեսանիցէք զիս, և
թէ ես առ հայր երթամ :

- 18 Եւ ասէին, զի՞նչ իցէ այն փոքր միւս
 ևսն, չգիտեմք զի՞նչ խօսի :
- 19 Գիտաց Յիսուս եթէ կամէին ցնա հար-
 ցանել, և ասէ ցնոսա . վասն այդորիկ
 խնդրէք ընդ միմեանս զի ասացի թէ
 փոքր մի և ոչ տեսանէք զիս, և դարձեալ
 սակաւիկ միւս ևս և տեսանիցէք զիս :
- 20 Ըմէն ամէն ասեմ ձեզ, զի լացջիք և ող-
 բասջիք դուք, և աշխարհ խնդասցէ .
 դուք տրտմեսջիք, այլ տրտմութիւնն ձեր
 յուրախութիւն եղիցի :
- 21 Աին յորժամ ծնանիցի՝ տրտմութիւն է
 նմա զի հասեալ է ժամնորա . այլ յոր-
 ժամ ծնցի զմանուկն, ոչ ևս յիշէ զնե-
 ղութիւնն վասն խնդութեանն, զի ծնաւ
 մարդ յաշխարհ :
- 22 Եւ դուք այժմ տրտմութիւն ունիք . այլ
 դարձեալ տեսից զձեզ, և ուրախ լիցին
 սիրտք ձեր . և զուրախութիւնն ձեր ոչ
 որ հանիցէ ՚ի ձէնջ :
- 23 Եւ յայնմ աւուր զիս ինչ ոչ հարցանիցէք :
 Ըմէն ամէն ասեմ ձեզ, զի զոր ինչ խըն-
 դրիցէք ՚ի հօրէ իմմէ յանուն իմ տացէ
 ձեզ :
- 24 Աինչև ցայժմ ոչ ինչ խնդրեցիք յանուն
 իմ . խնդրեցէք և առնուցուք . զի ուրա-
 խութիւնն ձեր լցեալ իցէ :
- 25 Օայս առակօք խօսեցայ ընդ ձեզ . ե-

կեսցէ ժամանակ՝ յորժամ ոչ ևս առա-
կօք խօսեցայց ընդ ձեզ. այլ յայտնա-
պէս զհօրէ պատմեցից ձեզ:

Յայնմ առուր խնդրեսջիք յանուն իմ, 26
և ոչ ասեմ ձեզ եթէ ես աղաչեցից ըզ-
հայր վասն ձեր:

Օ ի ինքն իսկ հայր սիրէ զձեզ՝ զի դուք 27
զիս սիրեցիք, և հաւատացիք եթէ ես
յ՛ստուծոյ ելի:

Ելի ՚ի հօրէ և եկի յաշխարհ, դարձեալ 28
թողում զաշխարհ և երթամ առ հայր:

Եւն ցնա աշակերտքն. ահա արդ յայտ- 29
նուք խօսիս, և առակ և ոչ մի ինչ ասես:

Եւ յժմիկ գիտեմք եթէ գիտես զամե- 30
նայն. և ոչ ինչ պիտոյ է եթէ որ հար-
ցանիցէ զքեզ. յայսմիկ հաւատամք ե-
թէ յ՛ստուծոյ ելեր:

Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս, և ա- 31
սէ. այժմ հաւատայք:

Եհեսցէ ժամ, և եկեալ իսկ է, զի 32
ցրուեսջիք յիւրաքանչիւր տեղիս, և զիս
միայն թողուցուք, և չեմ միայն՝ զի
հայր ընդ իս է:

Օ այս խօսեցայ ընդ ձեզ, զի ընդ իս իսա- 33
ղաղութիւն ունիցիք. յաշխարհի աստ
նեղութիւն ունիցիք, այլ քաջալերեցա-
րուք, զի ես յաղթեցի աշխարհի:

ԳԼ . ԺԷ

- 1 **Օ** այս իբրև խօսեցաւ Յիսուս, ամբարձ զաչս իւր յերկինս և ասէ. հայր, հասեալ է ժամ, փառաւորեա զորդիքո, զի և որդիքո փառաւորեցէ զքեզ:
- 2 Արպէս ետուր նմա իշխանութիւն ամենայն մարմնոյ, զի ամենայնի զոր ետուր նմա տացէ զկեանսն յաւիտենականս:
- 3 Եւ յս են յաւիտենական կեանք, զի ծանիցեն զքեզ միայն ճշմարիտ Լստուած, և զոր առաքեցեր զՅիսուս Քրիստոս:
- 4 Եւս զքեզ փառաւորեցի յերկրի, զգործսրն կատարեցի, զոր ետուր ցիս՝ զի արարից:
- 5 Եւ այժմ փառաւորեա զիս, հայր, առ ՚ի քէն փառքն՝ զոր ունէի յառաջ քան զլինելն աշխարհի առ ՚ի քէն:
- 6 Յայտնեցի զանուն քո մարդկան՝ զորս ետուր ինձ յաշխարհէ. քո էին, և ինձ ետուր զնոսա. և զբանն քո պահեցին:
- 7 Եւրդ զիտացին եթէ զամենայն ինչ զոր ետուր ինձ, առ ՚ի քէն են:
- 8 Օ ի զբանն զոր ետուր ինձ, ետու նոցա. և նոքա ընկալան, և ծանեան ճշմարտութեամբ թէ առ ՚ի քէն ելի. և հաւատացին եթէ դու առաքեցեր զիս:
- 9 Եւրդ ես վասն նոցա աղաչեմ, և ոչ վասն

աշխարհի աղաչեմ. այլ վասն նոցա՝ զորս
ետուրն ինձ, զի քո են :

Եւ որ ինչ իմ է, ամ քո է. և որ ինչ քո 10
է, այն իմ է. և փառաւորեալ եմ՝ ի նոսա :

Եւ ես ոչ ևս եմ յաշխարհի, և նորա 11
յաշխարհի են, և ես առ քեզ գամ.
Հայր սուրբ, պահեա զնոսա յանուն քո,
որով ետուրն ինձ. զի եղիցին մի, որպէս
և մեք մի եմք :

Սինչ էի յաշխարհի ընդ նս, ես պահէի 12
զնոսա յանուն քո՝ որով ետուրն ինձ, և
պահեցի. և ոչ ոք ՚ի նոցանէ կորեաւ,
բայց որդին կորստեան՝ զի զիրն լցցի :

Բայց արդ առ քեզ գամ և զայս խօսիմ 13
յաշխարհի, զի ունիցին զուրախութիւնս
իմ լիով յանձինս իւրեանց :

Ես ետու նոցա զբանն քո, և աշխարհս 14
ատեաց զնոսա. զի չեն յաշխարհէ, որ
պէս և ես չեմ յաշխարհէ :

Ոչ զայս աղաչեմ, զի բարձցես զնոսա 15
յաշխարհէ. այլ զի պահեսցես զնոսա
՚ի չարէ :

Յաշխարհէ աստի չեն, որպէս և ես չեմ 16
յաշխարհէ :

Սուրբ արա զնոսա ճշմարտութեամբ 17
քով, զի քո բանդ ճշմարտութիւն է :

Որպէս զիս առաքեցեր յաշխարհ, և ես 18
առաքեցի զնոսա յաշխարհ :

- 19 Եւ 'ի վերայ նոցա ես սուրբ առնեմ զանձն իմ, զի եղիցին և նոքա սրբեալք ճշմարտութեամբ :
- 20 Եւ ոչ վասն նոցա միայն աղաչեմ, այլ և վասն ամենայն հաւատացելոց բանիւն նոցա յիս :
- 21 Օ ի ամենեքին մի իցեն, որպէս դու հայր յիս և ես 'ի քեզ, զի և նոքա 'ի մեզ իցեն. զի և աշխարհ հաւատասցէ եթէ դու առաքեցեր զիս :
- 22 Եւ ես՝ զփառսն զոր ետուր ինձ՝ ետու նոցա, զի իցեն մի՝ որպէս և մեք մի եմք :
- 23 Եւս 'ի նոսա և դու յիս, զի եղիցին կատարեալք 'ի մի. և զիտասցէ աշխարհ եթէ դու առաքեցեր զիս. և սիրեցի զնոսա որպէս դու զիս սիրեցեր :
- 24 Հայր, զորս ետուրն ինձ, կամիմ զի ուր եսն եմ, և նոքա իցեն ընդ իս. զի տեսանիցեն զփառսն իմ, զոր ետուրն ցիս. զի սիրեցեր զիս յառաջ քան զլինելն աշխարհի :
- 25 Հայր արդար, և աշխարհ զքեզ ոչ ծանեաւ. այլ ես զքեզ ծանեայ, և նոքա ծանեան եթէ դու առաքեցեր զիս :
- 26 Եւ ծանուցի նոցա զանուն քո, և ծանուցից. զի սէրն զոր սիրեցեր զիս 'ի նոսա իցէ, և ես 'ի նոսա :

ԳԼ . ԺԲ

() Կայս իբրև ասաց Յիսուս, ել աշա- 1
կերտօքն հանդերձ յայնկոյս ձորոյն
Կեդրոնի ուր էր պարտէզ, յոր եմուտ
ինքն և աշակերտքն իւր :

Գիտէր և Յուզա, որ զնա մատնելոց 2
էր՝ զտեղին . զի բազում անգամ ժողո-
վեալ էր անդր Յիսուսի աշակերտօքն
հանդերձ :

Եւ Յուզայի առեալ ընդ իւր զգունդն, 3
և ՚ի քահանայապետիցն և ՚ի Փարիսե-
ցւոց սպասաւորս, գայ անդր ջահիք և
լապտերօք և զինուք :

Իսկ Յս իբրև ետես զայն ամ եկեալ ՚ի 4
վր նորա, ել և ասէ ցնոսա . զո՞ խնդրէք :

Պատասխանի ետուն նմա . զՅս՝ Կա- 5
զովրեցի . ասէ ցնոսա Յիսուս, ես եմ .
կայր ը նս և Յուզա՝ որ մատնէրն զնա :
Իբրև ասաց թէ ես եմ, յետս յետս չու 6
գան և զարկան զգետնի :

Իարձեալ եհարց զնոսա . զո՞ խնդրէք . 7
և նորա ասէն, զՅիսուս՝ Կազովրեցի :

Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս . ասացի 8
ձեզ թէ ես եմ, արդ եթէ զիս խնդրէք՝
Թոյլ տուք դոցա երթալ :

() Ի լցցի բանն զոր ասաց, թէ զոր ե- 9
տունն ցիս ոչ կորուսից ՚ի նոցանէ և ոչ զոր :

- 10 Իսկ Սիմոն Պետրոս քանզի ունէր սուր,
 ձգեաց զնա և եհար զքահանայապետին
 ծառայ, և ՚ի բաց առ զունկն նորա զա-
 ջոյ, և էր անուն ծառային Սաղքոս:
- 11 Բսէ Յիսուս զՊետրոս. արկ զսուրդ
 անդրէն ՚ի պատեանս իւր. զբաժակն
 զոր ետ ինձ հայր, ոչ ըմպիցեմ զնա:
- 12 Իսկ գունդն և հաղարապետն և սպա-
 սաւորք չրէիցն կալան զՅս և կապեցին:
- 13 Եւ ածին զնա նախ առ Բննա որ էր ա-
 ներ Վայիափայի, որ քահանայապետն
 էր տարւոյն այնորիկ:
- 14 Բնյս այն Վայիափայ էր որ խրատն ետ
 չրէից՝ եթէ լաւ է առն միում մեռա-
 նել ՚ի վերայ ժողովրդեանն:
- 15 Եւ երթային զհետ Յիսուսի Սիմոն
 Պետրոս և միւս աշակերտն: Եւ աշա-
 կերտն այն քանզի ծանօթ էր քահանայա-
 պետին՝ եմուտ ընդ Յիսուսի ՚ի դաւիթ
 քահանայապետին:
- 16 Եւ Պետրոս կայր առ զբանն արտաքոյ.
 ել միւս աշակերտն որ էր ծանօթ քա-
 հանայապետին, և ասաց զգոնասպանն և
 եմոյժ ՚ի ներքս զՊետրոս:
- 17 Բսէ աղջիկն որ դոնասպանն էր զՊետ-
 րոս, միթէ և դո՞ յաշակերտաց առնն
 այնորիկ իցես. և նա ասէ, ոչ եմ:
- 18 Վային անդ ծառայքն և սպասաւորք

խարոյկ արկեալ, քանզի ցուրտ էր, և
 ջեռնուին . կայր ընդ նոսա և Պետրոս և
 ջեռնոյր :

Եւ քահանայապետն եհարց զՅս վն ա 19
 շակերտացն և վն վարդապետու թէ նորա :

Պատասխանի ետ նմա Յս . ես յայտնա 20
 պէս խօսեցայ յաշխարհի, ես յիմ ժամ
 ուսուցի ՚ի ժողովրդեանն, և ՚ի տաճարի
 անդ՝ ուր ամենայն հրէայք ժողովեալ
 էին, և ՚ի ծածուկ ինչ ոչ խօսեցայ :

Օ ՚ի հարցանես զիս, հա՛րց զայնոսիկ որ 21
 լուանն թէ զինչ խօսեցայ ընդ նոսա .
 ահաւանիկ նք զիտեն զինչ ասացի ես :

Իբրև նա զայն ասաց, մի ոմն ՚ի սպա 22
 սաւորացն որ անդ կայր, ած ապտակ
 Յիսուսի և ասէ . այդպէս պատասխանի
 տաս քահանայապետիդ :

Եւ Յիսուս ասէ ցնա . եթէ չար ինչ 23
 խօսեցայ՝ վկայեա վասն չարին, իսկ եթէ
 բարի՝ ընդէր հարկանես զիս :

Եւ առաքեաց զնա լննա կապեալ առ 24
 կայիափա քահանայապետ :

Եւ Սիմոն Պետրոս կայր անդ և ջեռ 25
 նոյր . ասեն ցնա, մի թէ և դո՞ յաշա-
 կերտաց անտի նորա իցես . նա ուրացաւ
 և ասէ թէ չեմ :

Եւ ասէ մի ոմն ՚ի ծառայից քահանայա 26
 պետին ազգական այնորիկ զորոյ զունկն

Եհատ Պետրոս, ոչ ես իսկ տեսի զքեզ
'ի պարտիզի անդ ընդ նմա :

27 Ղարձեալ ուրացաւ Պետրոս, և վաղ-
վաղակի հաւ խօսեցաւ :

28 Եւ ածեն զՅիսուս 'ի վանացն Վայիափայ
յապարանս դատաւորին, և էր այգուց .
և նոքա ոչ մտին յապարանսն, զի մի
պղծեցին, այլ զի ուտիցեն զզատիկն :

29 Եւ առ նոսա Պիղատոս արտաքս և
ասէ . զի՞նչ չարախօսութիւն մատուցա-
նէք զսոնէն զայնմանէ :

30 Պատասխանի ետուն և ասեն ցնա . Ե-
թէ չէր չարագործ այրն այն, ապա ոչ
մատնէաք զնա քեզ :

31 Եւ ցնոսա Պիղատոս . առէք զնա զուք,
և ըստ ձերոց օրինացն դատեցարուք . ա-
սեն ցնա չրէայքն, մեզ ոչ է արժան
սպանանել զոք :

32 Օ ի լցցի բանն Յիսուս զոր ասաց, նշանա-
կեալ թէ որով մահու մեռանելոց իցէ :

33 Եւ առ միւսանգամ յապարանսն Պի-
ղատոս, կոչեաց զՅիսուս և ասէ ցնա .
զո՞ւ ես թագաւորն չրէից :

34 Պատասխանի ետ Յիսուս . 'ի քէ՞ն ասես
զայդ եթէ այլք ասացին քեզ զինէն :

35 Պատասխանի ետ Պիղատոս . մի թէ և ես
չրէայ իցեմ, աղքն քո և քահանայա-
պետք մատնեցին զքեզ ինձ, զի՞նչ

գործ գործեալ է քո :

Պատասխանի ետ Յիսուս , իմ արքայու 36
 թիւն չէ յայտմ աշխարհէ . եթէ յաշ-
 իարհէ աստի էր արքայու թիւնն իմ ,
 սպասուորքն իմ մարտնչէին արդեօք զի
 մի մատնեցայց չրէից . բայց արդ թա-
 գաւորու թիւնն իմ չէ աստի :

Ըսէ ցնա Պիղատոս . ապա թէ այդպէս 37
 իցէ , թագաւոր ոմն ես դու : Պատաս-
 խանի ետ Յիսուս . դու ասես թէ թա-
 գաւոր իցեմ , բայց ես յայդ իսկ ծնեալ
 եմ , և 'ի դոյն իսկ եկեալ եմ յաշխարհ ,
 զի վկայեցից ճշմարտութեան . ամենայն
 որ 'ի ճշմարտութենէ է՝ լսէ բարբառոյ
 իմոյ :

Ըսէ ցնա Պիղատոս , զի՞նչ է ճշմարտու 38
 թիւն . զայս իբրև ասաց , դարձեալ ել
 առ չրէայսն և ասէ ցնոսա . ես և ոչ մի
 ինչ պատճառս գտանեմ 'ի նմա :

Բայց է ձեր սովորու թիւն զի զմի դք ար 39
 ձակեցից ձեզ 'ի զատկիս . արդ կամիք
 զի արձակեցից ձեզ զթագաւորն չրէից :

Ըլաղակեցին ամենեքեան և ասէին , մի 40
 զգա , այլ զՆարարբա . և էր Նարարբ-
 բայն այն աւագակ :

ԳՒԼ ԺԺԺ

- 1 **Յ**այնժամ առ Պիղատոս զՅիսուս և զան Եհար :
- 2 Եւ զինուորայն արարեալ պսակ 'ի փշոց' եղին 'ի զլուխ նորա, և զգեցուցին նմա հանդերձ ծիրանի :
- 3 Եւ զային առ նա, և ասէին . ողջ եր արքայ Նրէից, և հանէին նմա ապտակս :
- 4 Եւ զարձեալ Պիղատոս արտաքս և ասէ ցնոսա . ահա ածեմ զնա արտաքս առ ձեզ, զի գիտասցիք թէ ես փնաս ինչ 'ի նմա ոչ գտանեմ :
- 5 Եւ Յիսուս արտաքս, և ունէր պսակ 'ի փշոց և հանդերձ ծիրանի . և ասէ ցնոսա . ահա այրդ ցձեզ :
- 6 Իբրև տեսին զնա քահանայապետքն և սպասաւորք զազազակ բարձին և ասէն, 'ի խաչ հան 'ի խաչ հան զղա . ասէ ցնոսա Պիղատոս . առէք զղա 'ի ձեզ, և ձեզէն հանէք 'ի խաչ . զի ես 'ի դմա փնաս ինչ ոչ գտանեմ :
- 7 Պատասխանի ետուն նմա Նրէայքն . մեք օրէնս ունիմք, և ըստ օրինաց մերոց պարտի մեռանել . զի զանձն իւր որ զի Մատուծոյ արար :
- 8 Իբրև լուաւ զբանս զայս Պիղատոս, ա-

ուաւել ևս երկեալ :

Եւ մուտ դարձեալ անդրէն յապարանան , 9
 և ասէ ց՝ Զիսուս . ուստի ես դու . և Զի-
 սուս ոչ ետ նմա պատասխանի :

Եւ ասէ ցնա Պիղատոս . ընդ իս ոչ խօսիս , 10
 ոչ գիտես եթէ իշխանութիւն ունիմ
 հանել զքեզ 'ի խաչ , և իշխանութիւն
 ունիմ արձակել զքեզ :

Պատասխանի ետ Զիսուս . ոչ ունէիր 11
 դու իշխանութիւն 'ի վերայ իմ և ոչ մի ,
 եթէ ոչ էր տուեալ քեզ 'ի վերուստ .
 վասն այնորիկ որ մատնեաց զիս քեզ ,
 նորա մեծ մեղք են :

Եւ յայնմանէ Պիղատոս խնդրէր ար- 12
 ձակել զնա , և Նրէայքն աղաղակէին
 և ասէին . եթէ զգա արձակես՝ չես բա-
 րեկամ կայսեր . ամենայն որ որ թա-
 գաւոր կոչէ զանձն իւր , հակառակ է
 կայսեր :

Եւ ասէ Պիղատոս իբրև լուաւ զբանս զայ- 13
 սոսիկ , ած զ՝ Զիսուս արտաքս . և նստաւ
 'ի վերայ բեմին , 'ի տեղւոջն որ կոչէր
 քարայատակ , և երբայեցերէն Վապ-
 պաթա :

Եւ ուրբաթն զատիկի , և էր ժամ ի- 14
 բրև վեցերորդ , և ասէ ց՝ Նրէայսն . ահա
 թագաւորդ ձեր ցձեզ :

Եւ նորա աղաղակէին , բարձ 'ի մէջ 15

բարձ 'ի մէնջ և հան զդա 'ի խաչ . ասէ
 ցնոսա Պիղատոս , ես զԹագաւորդ ձեր
 'ի խաչ հանիցեմ . սրտասխանի ետուն
 քահանայապետքն , չիք մեր Թագաւոր
 բաց 'ի կայսերէ :

16 Եւ այնժամ ետ զնա 'ի ձեռս նոցա , զի 'ի
 խաչ ելանիցէ :

17 Եւ նոքա առեալ տանէին զնա . և բար-
 ձեալ էր ինքնին զխաչափայտն , և ելա-
 նէր 'ի տեղին որ անուանեալ էր դա-
 զաթան , և կոչէր եբրայեցերէն Վոդ-
 գոթա :

18 Ուր և 'ի խաչն իսկ հանին զնա , և ընդ
 նմա երկուս ևս այլս աստի և անտի , և
 'ի միջի զՅիսուս :

19 Վրեաց և տախտակ մի Պիղատոս , և
 եդ 'ի վերայ խաչին , և էր գրեալ . Եի-
 սուս Նազովրեցի Թագաւոր Նրէից :

20 Օայն տախտակ ընթերցան բազումք
 'ի Նրէից , զի մօտ էր 'ի քաղաք անդր
 տեղին ուր խաչեցաւն Յիսուս . և էր
 գրեալ եբրայեցերէն , դաղմատերէն և
 յունարէն :

21 Եւ ց Պիղատոս քահանայապետքն
 Նրէից . մի գրեր Թագաւոր Նրէից ,
 այլ թէ նա ասաց՝ Թագաւոր եմ
 Նրէից :

22 Պատասխանի ետ Պիղատոս . զոր ինչ

զրեցի՝ զրեցի :

Իսկ զինուորքն իբրև հանինն 'ի խաչ 23
 զՅիսուս՝ առին զհանդերձս նորա և ա-
 րարին չորս մասունս, իւրաքանչիւր զի-
 նուորի մասն. իսկ զպատմութեանն՝ քան-
 զի էր առանց կարանի՝ 'ի վերուստ փոր-
 անկեալ ամենեւին :

Եւսն ցմիմեանս, մի պատառեսցուք 24
 զայդ, այլ արկցուք վիճակս 'ի վերայ
 դորա ում և ելցէ. զի լցցի զիրն որ
 ասէ, բաժանեցին զհանդերձս իմ յիւ-
 րեանս և 'ի վերայ պատմութեանի իմոյ
 վիճակս արկին : Օ ինուորքն զայս ինչ
 գործեցին :

Եւ կային առ խաչին Յիսուսի մայրն 25
 նորա, և քոյր մօր նորա Մարիամ Ալ-
 զէովպայ, և Մարիամ Մագդաղենացի :
 Յիսուս իբրև ետես զմայրն և զաչա- 26
 կերան զոր սիրէր, զի կայր մօտ. ասէ
 ցմայրն, կին դու՝ ահա որդի քո :

Եւսն ասէ ցաշակերտն, ահա մայր քո. 27
 և յայնմ ժամանակէ առ աշակերտն զնա
 առ իւր :

Յետ այսորիկ իբրև գիտաց Յիսուս ե- 28
 թէ ահա ամենայն ինչ կատարեալ է,
 զի կատարեսցի զիրն, ասէ. ծարա-
 լի եմ :

Եւ անդ կայր աման ինչ լի քացախով, 29

և նոցա սպունգ լցեալ քացախով ընդ
լեզւոյ՝ շուրջ եղեալ զմշտիաւ զօսայի
մատուցին 'ի բերան նորա :

30 Իբրև առ Յիսուս զքացախն հանդերձ
լեզւովն՝ ասէ . ամենայն ինչ կատարեալ
է . և խոնարհեցուցեալ զգլուխն աւան-
դեաց զողին :

31 Իսկ հրէայքն քանզի ուրբաթ էր , զի
մի անդէն 'ի խաչին ազանիցին մար-
մինքն մինչև ցշաբաթն , զի էր օր մեծ
շաբաթուն այնորիկ . աղաչեցին զՍիդա-
տոս զի խորտակեցէն զբարձս նոցա , և
բարձցին :

32 Եկին զինուորքն և զառաջնոյն խորտա-
կեցին զբարձս , նոյնպէս և զմիւսոյն որ
ընդ նմա 'ի խաչն ելեալ էր :

33 Իայց իբրև եկին առ Յիսուս և տեսին
զի այն ինչ մեռեալ էր , ոչ խորտակեցին
զբարձս նորա :

34 Եւ մի օմն 'ի զինուորացն տիգաւ խո-
ցեաց զկողս նորա , և ել վաղվաղակի
արիւն և ջուր :

35 Եւ որ ետեսն՝ վկայեաց , և ճմարիտ
է վկայութիւն նորա . և նա գիտէ
թէ ճմարիտ ասէ , զի և դուք հաւա-
տասջիք :

36 Եւ եզև զի լցցի գիրն՝ եթէ ոսկր նորա
մի փշրեացի :

Եւ դարձեալ միւս գիր ասէ, եթէ 37
 Հայեցին 'ի նա յոր խոցեցինն :

Յետ այսորիկ աղաչեաց զՊիղատոս 38

Յովսէփ, որ յԱրիմաթեայ էր աշակերտ Յիսուսի 'ի ծածուկ վասն ասին Նրէից, զի բարձցէ զմարմինն Յիսուսի. և հրամայեաց Պիղատոս, եկն և եբարձնա :

Եկն և Սիկոդեմոս որ եկեալն էր առ 39

Յիսուս 'ի գիշերի զառաջինն, և եբեր զմուսս խառն ընդ հալուէս իբրև լտերս հարիւր :

Բնին զմարմինն Յիսուսի և պատեցին 40
 կտաւովք խնկովքն հանդերձ, որպէս օրէն էր Նրէից պատել :

Եւ էր 'ի տեղւոջն յորում խաչեցաւ 41
 պարտէզ, և 'ի պարտիղի անդ գերեզման նոր, յորում ոչ ոք երբէք էր եղեալ :

Ընդ վասն ուրբաթուն Նրէից զի մօտ 42
 էր գերեզմանն եղին զՅիսուս :

ԳՎԷԻ

Եւ 'ի միաշարաթոջն Սարիամ Սագ 1
 դազենացի գայ առաւօտուն ընդ արշալոյսն 'ի գերեզման անդր, և տեսանէ զվէմն բարձեալ 'ի դրաց գերեզմանին :

Բայս ընթանայ և գայ առ Սիմոն 2

Պետրոս և առ միւս աշակերտն զոր սիրէրն Յիսուս, և ասէ ցնոսա. բարձին շտէր 'ի գերեզմանէ անտի, և ոչ գիտեմ ուր եղին զնա :

Եւ Պետրոս և միւս աշակերտն և գային 'ի գերեզմանն :

Ինժանային երկօքեան 'ի միասին, և միւս աշակերտն յառաջեաց ընթացաւ վաղագոյն քան զՊետրոս և եկն նախ 'ի գերեզմանն :

Եւ խոնարհեալ տեսանէ զի կային անդ կտաւքն, բայց 'ի ներքս ոչ եմուտ :

Եկն և Սիմոն Պետրոս որ գայրն զինի նորա և եմուտ 'ի գերեզմանն, և տեսանէ զկտաւսն զի կային անդ :

Եւ վարչամակն որ էր 'ի գլուխ նորա՝ ոչ ընդ այլ կտաւսն կայր, այլ ուրոյն ծալեալ 'ի մի կողմն :

Յայնժամ եմուտ և միւս աշակերտն, որ եկեալն էր յառաջագոյն 'ի գերեզմանն, ետես և հաւատաց :

Օհ չև ևս գիտէին զգիրս թէ պարտ է նմա 'ի մեռելոց յառնել :

Չոգան գարձեալ առ միմեանս աշակերտքն :

Բայց Մարիամ կայր արտաքոյ գերեզմանին և լայր. և մինչդեռ լայր՝ խոնարհեցաւ 'ի գերեզմանն,

Եւ տեսանէ երկուս հրեշտակս 'ի ստի 12
տակս, զի նստէին մի 'ի սնարից և մի
յանտախց ուր կայր մարմինն Յիսուսի:

Եւ նոքա ասէն զնա. կին դու, զի լաս 13
ասէ զնոսա, զի բարձին զտէրն իմ 'ի գե-
րեզմանէ աստի, և ոչ զիտեմ ուր եղին
զնա:

Օայս իբրև ասաց, դարձաւ 'ի Թիկունս 14
կոյս, և տեսանէ զՅիսուս զի կայր. և
ոչ զիտէր Թէ Յիսուս իցէ:

Եւ զնա Յիսուս. կին դու, զի լաս, զո՞ 15
խնդրես. նմա այսպէս Թուեցաւ Թէ
պարտիղպանն իցէ, ասէ զնա. տէր, ե-
թէ դու բարձեր զնա, ասա ինձ ուր ե-
ղիր զնա, զի ես առից զնա:

Եւ զնա Յիսուս, Սարիամ. և նա դար 16
ձաւ և ասէ զնա եբրայեցերէն, բաբու-
նի, որ Թարգմանի վարդապետ:

Եւ զնա Յիսուս. մի մերձէնար յիս, 17
զի չև ևս ելեալ եմ առ հայր իմ. այլ
երթ դու առ եղբարսն իմ, և ասա զնո-
սա. ելանեմ ես առ հայրն իմ և առ հայր-
ձեր, և Եստուածն իմ և Եստուած ձեր:
Գայ Սարիամ Սագղաղէնացի և պատ 18
մէ աշակերտացն եթէ նստես նա զտէր,
և զայս ինչ ասաց զնա:

Եւ եր երեկոյ 'ի միաշաբաթ ոչ առ ուրն, 19
և դրօք փակելովք ուր էին աշակերտքն

ԳԵՐՈՐ ԵՆՊԻՐԻՎԵԼ Է ԿՐԻՍԻՍ

8/17 = 43 թ.

